รายงานการวิจัย
เรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาไทย
เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ดารกา ทองมิตร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

มกราคม พ.ศ. 2543

62	รายงานการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้น	ดารกา ทองมิตร.	495.9186 ด421ร	31011102618956

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 วัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทร. 2584002-3

รายงานการวิจัย
เรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาไทย
เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

23 ม.ค. 2544

ดารกา ทองมิตร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

มกราคม พ.ศ.2543

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาพร้อมทั้งแนวคิด รวมทั้งข้อเสนอแนะ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จาก รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา และ ผศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร สถาบันวิชาพฤติกรรมศาสตร์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่าน

ขอขอบพระคุณ ผศ.สุมานิน รุ่งเรืองธรรม และ รศ.ดร.ชุติมา วัฒนดีรี ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้โอกาสแก่ผู้วิจัยในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผศ.ขจรศรี ชาติกานนท์ และอาจารย์นิตยา บุญสิงห์ ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ภัสสร ผิวขาว อาจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ที่ให้คำปรึกษา และคำแนะนำในการเขียนบทคัดย่อฉบับภาษาอังกฤษและข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์ศุภศิษย์ นามโภชน์ อาจารย์รังสรรค์ ตันสุขี ที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องภาพประกอบ จนงานวิจัยสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

ขอขอบคุณอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยทุกท่านและเพื่อน ๆ อาจารย์ และพี่น้องสกุลวรรณวนิช ที่มีความห่วงใย คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางในการวิจัย

ประโยชน์อันใดที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณแม่ไฉน วรรณวนิช (วิเทศพงษ์) ผู้ที่ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูก แม้ชีวิตจะล่วงลับไปแล้ว

ดารกา ทองมิตร (วรรณวนิช)

บทคัดย่อ

งานวิจัย

เรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ โดยใช้เนื้อหาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แบ่งออกเป็น 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ และหน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ ทดลองใช้กับนักเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ($\overline{X}$, S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.93/91.40 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 นอกจากนั้นพบว่านักเรียนมีความเห็นด้วยอย่างมากกับการนำบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความมาใช้ไปในการเรียนการสอน

Abstract

The Development of Programmed Instruction on Interpretative Reading for Mattayom Suksa V Students

The purpose of this study was to develop Thai subject programmed instruction on interpretative reading for Mattayom Suksa V students, to find out its efficiency and to study the students' viewpoints on the Thai subject programmed instruction on interpretative reading of which the content was based on 1981 senior high school curriculum (1990 reformed edition) The content of the Thai subject programmed instruction text was divided into three units namely the fundamentals of interpretative reading, interpretative reading and paraphrase and interpretative and elaboration. The subjects consisted of forty-five students of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary) The tools employed for this study consisted of Thai subject achievement test entitled interpretative reading, the questionaire eliciting the students' viewpoints on Thai subject programmed instruction, mean and standard deviation were used.

It was found that Thai subject programmed instruction on interpretation reading for Mattayom Suksa V students had efficiency 80.93/91.40 meeting the 80/80 criteria and the students significantly improved themselves in Thai subject on interpretative reading statistically at level of significance .05 level of significance better than before they learnt from programmed instruction . In addition, it was found that the students agreed greed to the use of Thai subject programmed instruciton on interpretative reading as teaching and learning materials.

สารบัญ

บทที่ หน้า

ประกาศคุณูปการ
บทคัดย่อภาษาไทย
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
สารบัญ
สารบัญตาราง
บทที่ 1 ภูมิหลัง..... 1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3
ประโยชน์ของการวิจัย..... 3
ขอบเขตของการวิจัย..... 3
นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน..... 6
ความหมายของการอ่าน..... 6
ความสำคัญของการอ่าน..... 7
จุดมุ่งหมายของการอ่าน..... 7
ความสนใจในการอ่าน..... 8
ระดับความเข้าใจในการอ่าน..... 8
ระดับความเข้าใจการอ่านตีความ..... 9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป..... 10
ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป..... 10
ลักษณะเด่นของบทเรียนสำเร็จรูป..... 12
คุณค่าของบทเรียนสำเร็จรูป..... 12
ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป..... 14
ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป..... 18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป..... 19
การหาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูป..... 20
สมมติฐานของการวิจัย..... 21

บทที่ (ต่อ) หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 23
วิธีดำเนินการทดลอง..... 27
การจัดกระทำข้อมูล..... 27
การวิเคราะห์ข้อมูล..... 27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1..... 32
ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 2..... 37
ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 3..... 37
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป
วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ..... 41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 43
วิธีดำเนินการวิจัย..... 43
การวิเคราะห์ข้อมูล..... 43
สรุปผลการวิจัย..... 44
อภิปรายผล..... 44
ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 45
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย..... 46
บรรณานุกรม..... 47
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูป..... 53
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจรูปแบบบทเรียนสำเร็จรูป..... 54
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน..... 56
ภาคผนวก ข ตารางแสดงค่า p และ ค่า r ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 57
ภาคผน วก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 60

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงข้อบกพร่องและความคิดเห็นของบทเรียนสำเร็จรูปจากการทดลองครั้งที่ 1 และการแก้ไข.....	32
2	แสดงข้อบกพร่องและความคิดเห็นของบทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 2 และการแก้ไข.....	37
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยของคะแนนและค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็มของบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย รวมทั้ง 3 หน่วย และผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความหลังจบบทเรียน.....	38
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็มของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ กับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80.....	39
5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	40
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ.....	41
7	ตารางแสดงค่า p และ r ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะในสภาพสังคมปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ได้บันทึกไว้ในสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างมากมาย ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพัฒนาคนให้ฉลาดทันการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าในทุกด้าน สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรรย์ (2536 : 139) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า เป็นทักษะที่ใช้ในการแสวงหาสรรพวิทยาการ ความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน และมีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2536 : 5) ได้กล่าวว่า ความสามารถของการอ่านถือว่าเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่สำคัญ เป็นการช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้จากข้อเขียนของผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชา อีกทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ดีตามไปด้วย นอกจากนั้นยังช่วยให้คนได้พัฒนาความคิดของตนเองและเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน

นั่นคือการอ่านได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนสำหรับใช้ในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของนักเรียนสู่โลกกว้าง ได้รับรู้ข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงสังคมโลก ตลอดจนช่วยให้นักเรียนมีพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิจารณ์สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าใจพฤติกรรมของผู้อื่น เพื่อใช้เป็นเครื่องสอนใจในการปรับแนวคิดของตนเองได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุที่การอ่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อทุกคน ดังนั้นการฝึกให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องช่วยกัน หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ได้กำหนดจุดประสงค์ที่เน้นพัฒนาทักษะการอ่านไว้มาก เช่น ให้สามารถฟังและอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ มีนิสัยรักการอ่าน มีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ และเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร (กรมวิชาการ. 2535 : 9)

นอกจากนี้คำอธิบายรายวิชา ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม (กรมวิชาการ . 2535 : 12) ได้กำหนดจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านไว้ว่า อ่านในใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อ่านแปล

ความ ตีความ ขยายความ ทั้งวัจนภาษาและวัจนภาษาได้ สามารถพินิจสารได้ และสามารถประเมินคุณค่าของงานเขียนที่อ่านได้

สภาพการเรียนการสอนทักษะการอ่านในระดับมัธยมศึกษายังประสบปัญหามากดังที่ ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2538 : 50) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาการอ่านของนักเรียนที่อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย แยกใจความสำคัญกับใจความรองไม่ได้ สรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน ไม่มีนิสัยรักการอ่าน

ในรายงานของกรมวิชาการ (2539 : 3-4) ยังได้ให้ความเห็นถึงเรื่องนี้ว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องความเข้าใจในการอ่านซึ่งนับว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการอ่านทุกชนิดเพราะถ้ามีความเข้าใจในการอ่าน ก็จะสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ และจากผลการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในปี พ.ศ.2540 และ 2541 พบว่ามีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดใช้ถึงร้อยละ 48.05 และ 46.06 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่าน นักเรียนยังขาดความรู้ความสามารถในการอ่านระดับสูงคือการอ่านตีความ สาเหตุที่ผู้เรียนไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในเรื่องการอ่าน อาจเป็นเพราะเนื้อหาในหลักสูตรไม่ทันสมัยและไม่เหมาะกับสภาพสังคมที่เป็นจริง วิธีสอนของครูยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการฝึกทักษะ ครูสอนโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ขาดเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่สนใจและไม่กระตือรือร้นในการเรียน และสุจริต เพียรชอบ (2536 : 11-12) ได้กล่าวว่าวิธีสอนของครูมักจะใช้สื่อการสอนเฉพาะกระดานดำหรือรูปภาพเพียงเล็กน้อย

จากการศึกษาของเสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 202) พบว่าสื่อการสอนเป็นอุปกรณ์ที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน จนทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดี มนตรี แย้มกสิกร (2536 : 5) ให้ความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางที่ช่วยในการนำความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

ในบรรดาสื่อการสอนนั้น อรไท ผลดี (2522 : 10) ได้กล่าวถึงบทเรียนสำเร็จรูปว่าเป็นสื่อที่น่าสนใจและเหมาะสำหรับนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพราะสามารถสอนนักเรียนได้คราวละมาก ๆ นักเรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างอย่างถูกหลักวิชามีประโยชน์หลายประการ และที่เด่นชัดคือช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามกำลังความสามารถของตนเอง สนองความสามารถตามความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี ช่วยแบ่งเบาภาระของครู ทำให้ครูมีเวลาเตรียมบทเรียนที่สร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้บ้างบางโอกาส และสามารชวยลดอัตราการสอนของครูได้

บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด จิระวรพงศ์ (2528 : 248) กล่าวว่าช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปได้ก็ยิ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงพยายามสร้างบทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในการสร้างสื่อการเรียนการสอนประเภทบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนให้กับนักเรียนอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 57 คน ได้มาจากการสุ่มจากประชากรจำนวน 288 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified ramdom sampling) โดยใช้แผนการเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการอ่านตีความใช้เนื้อหาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แบ่งเป็น 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

3. เวลาที่ใช้ในการทดลอง ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โดยใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที เป็นเวลา 10 วัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านตีความ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้หรือมีความหมายโดยนัยออกมาเป็นความคิดของตนเอง

2. บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง บทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง โดยการแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ เรียกว่า กรอบ กรอบเหล่านี้จะบรรจุเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนจะต้องเรียนไปตามลำดับจากกรอบแรกไปจนถึงกรอบสุดท้ายโดยจะข้ามหรือละเว้นกรอบใดกรอบหนึ่งไม่ได้ บทเรียนนี้จะมีคำอธิบาย ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และเฉลยคำตอบไว้เรียบร้อย ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองตามความสามารถโดยไม่จำกัดเวลา ในการทำวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความ ใช้เนื้อหาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แบ่งเนื้อหาเป็น 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

3. ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง ความสามารถของบทเรียนสำเร็จรูปที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาตามเกณฑ์ 80/80 และผู้เรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนเรียน

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบฝึกหัดได้ทุกแบบฝึกหัด ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบทดสอบหลังการเรียนถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 80

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในเรื่องการอ่านตีความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยข้อสอบวัดความรู้พื้นฐานการอ่านตีความ การแปลความ และการขยายความ จำนวน 45 ข้อ ผู้ได้คะแนนรวมสูง หมายความว่าเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความสูงกว่าผู้ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

5. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปในเรื่องเนื้อหา รูปเล่ม ภาษาที่ใช้ ความสะดวกในการใช้ ฯลฯ ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 12 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูง หมายถึงผู้ที่มีความเห็นด้วยกับบทเรียนสำเร็จรูปมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไว้ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

มีผู้สนใจทางการอ่านได้ให้ความหมายแตกต่างกันดังนี้

กู๊ดแมน (อุบล ธเนศชัยคุปต์. 2530 : 9 ; อ้างอิงจาก Goodman. 1972 : 472) กล่าวว่า การอ่านในกระบวนของการรับสาร และกระบวนการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่ซับซ้อน ซึ่งผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นมา โดยความหมายที่ได้มานั้นต้องตรงหรือใกล้เคียงกับความหมายที่ผู้เขียนได้สื่อไว้ในรูปของตัวอักษร แต่การที่จะได้มาซึ่งความหมายนั้นจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับกระบวนการคิดและกระบวนการเลือกชี้นำทางภาษา ทั้งที่ปรากฏเป็นตัวอักษรและไม่ปรากฏเป็นตัวอักษร โดยอาศัยความสามารถของผู้อ่านเป็นพื้นฐานในการใช้สิ่งนี้ชี้นำเพื่อการเดาและทำนาย

สมิธ (อุบล ธเนศชัยคุปต์. 2530 : 9 ; อ้างอิงจาก Smith. 1973 : 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่านไม่ใช่กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับข้อมูลสองประเภทคือ ข้อมูลที่เป็นตัวอักษรในหน้ากระดาษที่ปรากฏแก่สายตาและข้อมูลที่มาจากสมองหรือประสบการณ์ ข้อมูลระดับสายตามีความสำคัญต่อความเข้าใจน้อยกว่าข้อมูลจากสมอง ดังนี้นการวิเคราะห์แยกแยะความหมายในระดับคำจึงไม่จำเป็น

ประเทิน มหาขันธ์ (2530 : 13) กล่าวว่าเป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2538 (917) ได้ให้ความหมายว่า ตามตัวหนังสือออกเสียงตามตัวหนังสือ, ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2536 : 9) ได้รวบรวมความหมายของการอ่านว่าคือการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อ

เขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการคือ ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ความสามารถทางด้านภาษา เป็นต้น

ศิริรัตน์ นีละคุปต์ (2536 : 15) ได้สรุปความหมายว่า คือการแปลงความหมายจากตัวอักษร เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

จากความหมายของการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสื่อความคิดไปสู่ผู้เขียนให้ได้ความหมายที่แจ่มชัดสมบูรณ์โดยใช้ประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญอันจะไขไปสู่ความรอบรู้และสร้างความงอกงามทางสติปัญญา อันจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ส่งผลให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิติ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันความเจริญด้านเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิต ชุติมา สัจจานนท์ (2525) กล่าวว่า การอ่านทำให้เกิดพัฒนาการไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ พฤติกรรม และการดำเนินชีวิต ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม ฯลฯ การอ่าน หมายถึงการมีชีวิตอยู่เพราะตราบใดที่โลกไม่หยุดหมุนจะมีการค้นคว้า ค้นพบทฤษฎีความรู้ใหม่ ๆ ให้ได้เรียนรู้โดยไม่สิ้นสุด ความสำเร็จจากการศึกษามักเป็นผลมาจากความสามารถในการอ่าน การอ่านเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของประชากร ประชากรที่อยู่ในสังคมที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน ชีวิตจะมีคุณภาพ

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จินตนา ใบกาซูยี (2536 : 20-24) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้และทรรศนะที่กว้างขวาง โลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งข่าวสาร การที่จะรับฟังในชั้นเรียนหรือเฉพาะหนังสือเรียนนั้น ย่อมขาดโอกาสที่จะเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่ การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร สารสารต่าง ๆ จะก่อให้เกิดทรรศนะที่กว้างขวางและลุ่มลึกต่อผู้อ่านเข้าเป็นอย่างมาก

2. การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง ในการปฏิบัติงานนั้นวิชาความรู้ที่เรียนมาจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้บางส่วนเท่านั้น ความรู้นอกเหนือจากนี้จำเป็นต้องศึกษา และค้นคว้าอ่านเพิ่มเติมจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทันกับวิทยาการที่รุดหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

3. การอ่านเพื่อพัฒนาสมองและสติปัญญา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาประเทืองสติปัญญาช่วยทำให้สมองต้องคิด สมองจึงมีการพัฒนาในด้านสติปัญญาอยู่ตลอดเวลา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ทำให้คนฉลาด ไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเหยื่อของคนอื่นได้ง่าย

4. การอ่านเพื่อความบันเทิงหรือการพักผ่อน หนังสือประเภทนวนิยาย บันเทิงคดี มีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้พักผ่อน เกิดความเพลิดเพลินและรู้สึกบันเทิงเริงรมย์ในจิตใจ

ความสนใจในการอ่าน

ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ซึ่งจัดเป็นวัยรุ่น มีความแตกต่างกัน บันลือ พฤกษะวัน (2534) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้ สรุปได้ว่าเด็กวัยรุ่นจะสนใจการอ่านหนังสือที่ลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้น เพื่อแสดงความต้องการของตนเอง

ฉวีวรรณ คูหาภินันทน์ (2527) ได้ระบุเรื่องบุคคลวัยนี้สนใจไว้ ดังนี้ วัยรุ่น (15-17) สนใจเรื่องการแต่งกาย การเรียนรู้ การจำ การลืม จิตวิทยาต่าง ๆ งานอดิเรก มารยาท สังคม การวางตน การปรับปรุงบุคลิกภาพ การรักษาสุขภาพอนามัย วรรณคดี ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การทดลอง เรื่องที่เป็นความรู้ เครื่องบิน จรวด ดาวเทียม เทคโนโลยี เกษตร ภาษา การต่อสู้ อาวุธที่ใช้ในการสงคราม โคลงกลอน ปัญหาสังคม การเมือง กีฬา ศาสนา เศรษฐกิจ นักสืบ การผจญภัย การท่องเที่ยว ความเพลิดเพลิน

วรรณา บัวเกิด (2527) แสดงทักษะเกี่ยวกับความสนใจเรื่องการอ่านของวัยรุ่นว่าหนังสือที่วัยรุ่นสนใจอ่านแบ่งตามลักษณะเนื้อเรื่องได้ 2 ประเภท คือ บันเทิงคดีและสารคดี อายุ 15 ปี เด็กหญิงสนใจอ่านนวนิยายรักและบันเทิงที่เป็นร้อยกรองมากขึ้น ไม่ชอบอ่านสารคดีเท่ากับเด็กชาย เด็กชายชอบอ่านสารคดีเกี่ยวกับวิชาการ งานอดิเรก การทดลอง ส่วนบันเทิงคดีมักสนใจนวนิยายโลดโผน ผจญภัย และลึกลับ วัย 16-19 ปี สนใจใกล้เคียงกับผู้ใหญ่อ่านบันเทิงคดีที่เป็นนวนิยายรัก หรือเรื่องสั้น ส่วนสารคดีเริ่มสนใจหนังสือพิมพ์รายวัน ส่วนที่เป็นข่าวคราวเหตุการณ์และบทความเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับปัญหาชีวิต ความเคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์

ระดับความเข้าใจในการอ่านในระดับมัธยมศึกษา

อุทัย ภิรมย์รื่น (2533 : 5-8) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. การรับรู้คำและเข้าใจความหมายของคำในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องอาศัยปริบท โครงสร้างของคำ การพบเห็นคำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและการค้นคว้าจากพจนานุกรม

2. การอ่านเพื่อจับใจความ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านจากประโยคข้อความหรือย่อหน้า ต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ข้อความ ย่อหน้าหรือเรื่องราวนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่เพื่อมุ่งจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

2.1 ใจความสำคัญหรือใจความหลัก หมายถึงเรื่องที่เกี่ยวกับ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หมายความว่าอย่างไร เป็นต้น

2.2 ใจความรอง หมายถึง รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจจะเป็นตัวอย่างเหตุผลและสถานการณ์ต่าง ๆ

3. การอ่านเพื่อตีความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการอ่านจับใจความเพราะต้องอาศัยการสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดอนุมาน ความหมายในภาษาทั่วไปเรียกว่าความหมายโดยนัย เช่น

3.1 การอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

3.2 การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น

3.3 การคัดเลือกและการจัดรวม

4. การอ่านเพื่อขยายความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการจับใจความแต่เป็นทักษะในกลุ่มเดียวกันกับการตีความ คือการนำข้อมูลจากการจับใจความไปใช้กับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน ผู้อ่านต้องใช้เหตุผลในเชิงเปรียบเทียบและอนุมานจากข้อมูลเดิมถึงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์เป็นการอ่านเพื่อเลือกและประเมิน ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยต่อไปนี้

5.1 การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

5.2 การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูล

5.3 การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วยการใช้ปัญญา และอารมณ์ หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน

5.4 การนำไปใช้

ระดับความเข้าใจของการอ่านตีความ

กัลยา ยวนมาลัย (2539 : 19) กล่าวว่า โดยทั่วไประดับความเข้าใจในการอ่านตีความมีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. การแปลความ (Translation) หมายถึง การแปลเรื่องราวเดิมให้ออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่ หรือแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลความอยู่ที่การจัดความแม่นยำของภาษาใหม่ว่า ยังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ครบถ้วนหรือไม่

2. การตีความ (Interpretation) เป็นการเอาความหมายเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่หรือมองเรื่องราวใหม่ หรือมองเรื่องราวเดิมในแง่ใหม่ ค้นหาและเปรียบเทียบทั้งความสำคัญ และความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราวนั้น ๆ ย่นย่อเรื่องต่าง ๆ จนเป็นข้อสรุปได้

3. การขยายความ (Extrapoiation) เป็นการขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งหรือไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่ สามารถประเมินคาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้ เป็นการวัดความในเชิงจินตนาการ

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ความสามารถในการอ่านตีความเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อไปในอนาคต เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาตนเอง และดำรงชีวิตในสังคมภายหน้า บุคคลที่ประสบความสำเร็จย่อมต้องเป็นผู้ฉลาดรอบรู้ในการอ่าน ใช้วิธีการอ่านได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงที่ปรากฏในข้อความที่อ่านไตร่ตรองเลือกตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

ในสภาพปัจจุบันนักเรียนระดับมัธยมส่วนมากยังขาดการฝึกฝนทักษะการอ่านด้านการตีความ ได้มีผู้พยายามศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการจัดกิจกรรม เพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้ดีขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่นักเรียนควรได้รับการส่งเสริม มีผู้เสนอแนวทางการสอนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่านจำนวนมาก จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจและสมควรนำมาใช้ในการสอนอ่านตีความเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ คือ วิธีการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งจะเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ช่วยพัฒนาการอ่านตีความ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป

ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูป เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ผลิตบทเรียนสำเร็จรูปอาจจะสร้างมาในลักษณะของเครื่องมือที่เรียกว่าเครื่องช่วยสอนหรือในลักษณะตำราหนังสือหรือแบบเรียนที่เรียกว่าแบบเรียนสำเร็จรูปหรืออาจจะสร้างในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการใช้งาน ในบทเรียนโปรแกรมนั้นจะเป็นการเรียนตามลำดับจากง่ายไปหายาก โดยจะประกอบไปด้วย เนื้อหา แบบฝึกหัด คำสั่ง คำเฉลย และการให้กำลังใจผู้เรียน สำหรับความหมายของคำว่า "บทเรียนโปรแกรม" นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมการศึกษา (Dictionary of Education) ของกู๊ด (Good. 1973 : 306) ได้ให้ความหมายของบทเรียนโปรแกรมไว้ว่า หมายถึงบทเรียนที่นำมาใช้ในรูปแบบของสมุดแบบฝึกหัด ตำราเรียน เครื่องกลหรือเครื่องประดิษฐ์ทางอิเลคทรอนิคส์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุระดับของการกระทำที่ระบุไว้ดังนี้

1. เนื้อหาของบทเรียน ถูกจัดแบ่งออกเป็นขั้นตอนเล็ก ๆ
2. ในแต่ละลำดับขั้นของบทเรียนจะมีคำถามอยู่หนึ่งคำถาม หรือมากกว่านั้นและจะกระทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในทันทีทันใด แม้ว่าจะตอบคำถามถูกหรือผิดก็ตาม
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถของตนไม่ว่าจะเรียนแบบเอกัตบุคคลหรือเรียนเป็นกลุ่ม

นิพนธ์ ศุขปรีดี (2519 : 1) กล่าวว่าบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึงสื่อการสอนแบบหนึ่งซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง และเรียนได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลารอคอยกันในการเรียนโดยผู้เรียนต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของบทเรียนนั้นอย่างเคร่งครัดและด้วยความซื่อสัตย์

ชม ภูมิภาค (2521 : 11-12) ได้ให้ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า หมายถึงการเรียนการสอนที่แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ และต่อเนื่องกันไปตามลำดับ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการสอนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดแจ้ง เนื้อหาที่เรียนจะแบ่งเป็นตอนย่อย ๆ แต่ละตอนเรียกว่า "กรอบ" ซึ่งผู้เรียนจะต้องอ่านและทำการตอบสนองแต่ละกรอบเป็นลำดับต่อเนื่องกันไปหลายกรอบจนบรรลุเป้าหมายที่วางเอาไว้ เมื่อผู้เรียนตอบสนองแต่ละกรอบผู้เรียนก็จะรู้ผลว่าตอบถูกหรือตอบผิด หากตอบถูกเน้นย้ำ หากตอบผิดก็จะมีคำตอบที่ถูกซึ่งทำหน้าที่แก้คำตอบที่ผิด

เปรื่อง กุมุท (2527 : 2) กล่าวว่าบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง ลำดับประสบการณ์ที่จัดวางไว้สำหรับผู้เรียนไปสู่ขีดความสามารถ โดยอาศัยหลักความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าและการตอบสนองซึ่งได้พิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพ

ประหยัด จิระวรพงศ์ (2528 : 223-224) ได้ให้ความหมายว่า บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึงบทเรียนที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเรียนเป็นลำดับทีละน้อย ๆ โดยการตอบปัญหา และการตรวจคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตน

นอกจากนั้น จาคอบ (Jacob. 1966 : 1) ได้อธิบายถึงลักษณะบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่ามีการเรียงเนื้อหาเป็นความรู้ย่อย ๆ เรียงไว้เป็นลำดับเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องตอบสนองความรู้แต่ละข้อความที่กำหนดไว้ โดยในการตอบสนองของผู้เรียนจะได้รับการเสริมแรงและทราบผลทันที ผู้เรียนจะเรียนทีละขั้น จะเริ่มจากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่ความรู้ใหม่ ผู้เรียนจะเรียนด้วยตนเอง ใช้เวลามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเอง และนอกจากนั้นยังมีนักเทคโนโลยีของไทยได้สรุปลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ดังนี้ เนื้อหาวิชาจะถูกแบ่งเป็นส่วน ๆ เรียกว่า กรอบ โดยจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และในแต่ละกรอบจะต้องให้ผู้เรียนมีการตอบสนอง (Response) และมีการเสริมแรงย้อนกลับทันที (Immediate Feedback Reinforcement) เพื่อผู้เรียนจะได้ทราบคำตอบที่ถูกต้องทันทีและตรวจสอบคำตอบของตนได้ทันที การจัดเรียงลำดับเนื้อหาจะต้องต่อเนื่องและเรียงเป็นลำดับ จากง่ายไปหายาก การนำเสนอในแต่ละกรอบนั้นเนื้อหาจะต้องชัดเจน และในการเรียนผู้เรียนจะต้องปฏิบัติหรือตอบคำถามในแต่ละกรอบไปตามวิธีที่กำหนด และไม่จำกัดเวลาขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของผู้เรียน บทเรียนสำเร็จรูปจะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ดังนั้นก่อนการนำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ต้องมีการทดลองใช้กับผู้ที่สามารถใช้บทเรียนนั้นได้เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องและปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปใช้จริง (ไพโรจน์ เบาใจ. 2560 : 1-2 ; ชม

ภูมิภาค. 252i : 112 ; วาสนา ชาวหา. 2522 : 12-20 ; สุนันท์ ปัทมาคม. 2530 : 3 ; สมพร ชมอุตม์. 2534 : 11-12)

ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปจะมีการกำหนดจุดประสงค์ไว้อย่างชัดเจน และเนื้อหาจะถูกแบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ โดยมีการเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนจะสามารถทราบผลการตอบคำถามของตนเองทันที และมีคำตอบที่ถูกต้องสำหรับผลการตอบคำถามที่ผิดด้วย เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาสามารถจะย้อนกลับมาดูใหม่ได้อีก โดยไม่จำกัดในเรื่องของเวลา

คุณลักษณะเด่นของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปจะถูกนำมาสร้างในลักษณะต่าง ๆ กันตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์ เช่น ในลักษณะของเครื่องช่วยสอน หรือบทเรียนสำเร็จรูป ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดก็ตาม บทเรียนสำเร็จรูปจะมีลักษณะที่สำคัญ ซึ่งบุญเกื้อ ควรหาเวช (2530 : 31-32) ได้กล่าวไว้ว่า

1. กำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้อย่างชัดเจนและสามารถวัดได้จริง
2. เนื้อหาวิชาจะถูกแบ่งออกเป็นหน่วยเล็ก ๆ หรือย่อย ๆ แล้วนำมาจัดลำดับแต่ละขั้น หน่วยย่อย ๆ นั้นเรียกว่า กรอบ (Frame) แต่ละกรอบอาจจะมีความสั้นยาวแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม
3. จัดเรียงลำดับกรอบของบทเรียนควรต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก และเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน มีการย้ำทวน และให้ผู้เรียนได้ทดสอบกับตนเองตลอดเวลา
4. ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองหรือมีส่วนร่วมในการเรียนจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกรอบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา และมีทักษะในเรื่องที่เรียน
5. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยตนเองได้ทันทีจากคำเฉลยและอาจมีคำอธิบายเพิ่มเติมให้ด้วย
6. มีการเสริมแรงทุกระยะขั้นตอนที่สำคัญเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการเรียนต่อไป การเสริมแรงนี้อาจอยู่ในรูปของคำชม หรือการที่ผู้เรียนรู้ว่าตนเองทำได้ถูกต้องแล้ว
7. ไม่จำกัดเวลาในการเรียน ผู้เรียนสามารถใช้เวลาเรียนตามความสามารถของแต่ละคน คนอ่อนอาจใช้เวลามากกว่าคนเก่ง แต่ก็สามารถเรียนได้สำเร็จเช่นกัน
8. มีการวัดผลที่แน่นอน คือมีการทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเกิดความก้าวหน้าในการเรียน

คุณค่าของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปมีคุณค่าหลายด้าน จากการสรุปของนักเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น ประหยัด จิระวรพงศ์ (2522 : 157) วสันต์ อติศัพท์ (2522 : 165) ชม ภูมิภาค (2528 : 118) ประยงค์ นาโค (2527 : 21-22) ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2521 : 177-178) นิพนธ์ ศุขปรีดี (2519 : 52) และบุญเกื้อ ควรหาเวช (2530 : 44) ได้สรุปว่า

1. ช่วยเหลือและส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียน ช่วยทำให้บทเรียนง่ายขึ้น

2. บทเรียนสำเร็จรูปสามารถเก็บไว้เป็นตำราอ้างอิงได้

3. ช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษา ใช้ศึกษาด้วยตนเองได้ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่แห่งใด และใช้เวลานานเท่าใดก็ได้ตามความพอใจของผู้เรียน

4. ช่วยเสริมบทเรียนให้กับผู้ที่เรียนรู้ช้าหรือขาดเรียนให้สามารถเข้าใจเนื้อหาวิชานั้น ๆ ได้ด้วย

5. มีการเสริมแรงเกิดขึ้นเนื่องจากการทราบผลตอบสนองในทันทีทันใด ซึ่งจะช่วยสร้างแรงจูงใจและความสนใจแก่ผู้เรียน

6. ประหยัดเวลาเพราะผลจากการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปสามารถสอนเนื้อหาได้มากกว่าวิธีการสอนอื่น ๆ และใช้เวลาน้อยกว่า

7. ช่วยแบ่งเบาภาระของครูในการสอนข้อเท็จจริงต่าง ๆ

8. ช่วยให้ผู้สอนพ้นจากความจำเจในการสอน

9. บทเรียนสำเร็จรูปบางชนิดมีสื่อประกอบหลายรูปแบบ เช่น มีรูปภาพ ช่วยให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสได้หลายทาง ทำให้จำได้ง่าย และยากแก่การลืม

10. การถ่ายทอดเริ่มจากง่ายไปหายาก ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถทุกระดับ ตามเนื้อหาบทเรียนได้เป็นการตอบสนองในเรื่องความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

11. การใช้บทเรียนสำเร็จรูปต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ทำให้การสอนง่ายขึ้น ผู้เรียนได้รับความรู้ตรงกันและใช้ได้ทันที

12. ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นสนใจเรียน เพราะจัดประสบการณ์ใหม่ ๆ แปลก ๆ ให้อยู่เสมอ

13. ฝึกหัดให้รู้จักคิด และหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และยังมีส่วนช่วยในการฝึกหัดตัดสินใจอีกด้วย

14. บทเรียนสำเร็จรูปมีทั้งคำถามและคำตอบคล้ายกับเป็นการสื่อสารสองทางทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเหมือนเรียนอยู่ในชั้นเรียนที่มีครูผู้สอนโดยตรง

15. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ โดยที่ครูคนหนึ่งอาจจะควบคุมนักเรียนให้เรียนบทเรียนสำเร็จรูปได้ครั้งละหลายสิบคน

16. ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง เมื่อเวลาทำผิดไม่มีใครเยาะเย้ย และสามารถแก้ความเข้าใจผิดของตนเองได้ทันที ด้วยการดูคำตอบที่ถูกต้องจากบทเฉลยในบทเรียน

17. สนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี

18. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และทราบความก้าวหน้าของตนเองตลอดเวลา

19. ผู้เรียนอาจใช้บทเรียนสำเร็จรูป ทบทวนความรู้ที่เรียนจากห้องเรียนได้ด้วย

บทเรียนสำเร็จรูปเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาชนิดหนึ่งที่สามารถแบ่งเบาภาระของผู้สอนได้ โดยในบทเรียนสำเร็จรูปจะทำให้บทเรียนนั้นง่ายขึ้น ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเข้ามาศึกษาในชั้นเรียนให้สามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ถูกต้องและง่ายขึ้น ในบางครั้งบทเรียนสำเร็จรูปจะมีรูปภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ทางประสาทสัมผัสทางตา ซึ่งจะทำให้จำได้นาน นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการขาดบุคลากรหรือขาดแคลนครูผู้สอนและยังตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อทางเทคโนโลยีการศึกษาชนิดหนึ่งที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถ

ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้กันมากมี 2 แบบ คือ

1. บทเรียนสำเร็จรูปแบบลิเนีย หรือแบบเส้นตรง (Linear Programme) เป็นบทเรียนสำเร็จรูปที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนหรือกระทำการตอบสนองเหมือนกันทุกคนและต้องศึกษาทุกกรอบของบทเรียนเหมือนกัน บทเรียนสำเร็จรูปจะถูกจัดเรียงไว้ตามลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปเป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก จนกระทั่งจบบทเรียน ลักษณะเด่นของบทเรียนชนิดนี้คือ ผู้เรียนจะต้องทำตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายตามลำดับ จะข้ามกรอบใดไม่ได้ ผู้เรียนทุกคนไม่ว่าจะระดับสติปัญญาต่างกันก็จะต้องทำเหมือนกัน ความแตกต่างที่ปรากฏออกมาคือ เรื่องระยะเวลาที่ใช้ในบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงนั้นจะแบ่งออกตามลักษณะของวิธีการตอบสนองต่อบทเรียนได้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 ให้ผู้เรียนสร้างคำตอบเอง

1.2 ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากตัวเลือกที่กำหนดให้

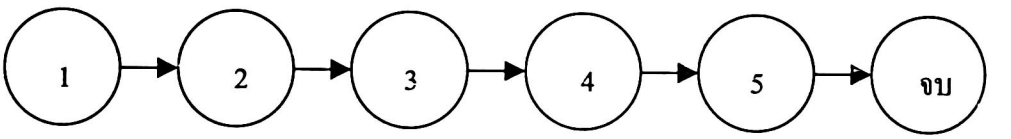

2. บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขาหรือแบบกิ่ง (Branching Programme) การใช้บทเรียนแบบสาขา เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตอบได้หลายทาง และในทางที่ผู้เรียนแต่ละคนเดินขึ้นอยู่กับผลการตอบสนองของเขา ที่กระทำต่อบทเรียนแต่ละกรอบนั่นเอง บทเรียนสำเร็จรูปแบบสาขาประกอบด้วยกรอบยืน (Home Pages) ซึ่งเป็นลำดับที่แท้จริงของบทเรียนแต่ละกรอบ ถ้าผู้เรียนตอบถูก ผู้เรียนก็จะเดินไปตลอดกรอบยืน โดยไม่แวะออกนอกทาง ส่วนกรอบสาขานั้นใช้อธิบายว่าที่ผิด

นั้นทำไมจึงผิด หลังจากอธิบายเหตุผลแล้วก็ส่งผู้เรียนกลับไปหน้าเดิมที่ผ่านมาและพยายามเลือกคำตอบใหม่ (ชม ภูมิภาค. 2524 : 118-119)

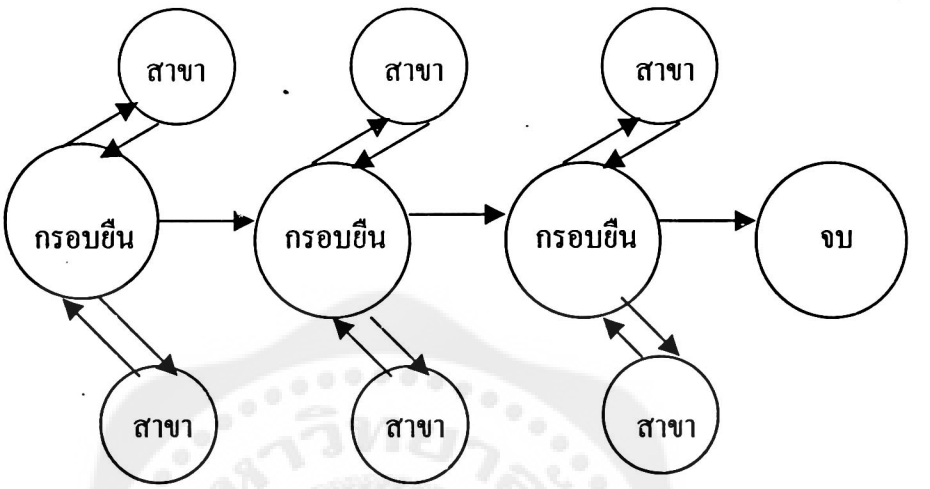

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง

การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป มีผู้เสนอแนวทางหลายท่าน เช่น ชม ภูมิภาค (2524 : 120-121) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ดังนี้

1. ขั้นเตรียมแบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ

1.1 เลือกชื่อเรื่องโดยเลือกในเนื้อหาวิชาที่ผู้เขียนมีความรู้ในเรื่องนั้นดี

1.2 เตรียมเค้าโครงเนื้อหา โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่จะเสนอ และผู้เขียนบทเรียนต้องสามารถรวบรวมความรู้ในเนื้อหาวิชาให้ครบถ้วน

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.4 สร้างแบบทดสอบสำหรับวัดพฤติกรรมเบื้องต้น ซึ่งคะแนนของแบบทดสอบของแบบทดสอบจะบอกให้รู้ว่าควรเริ่มที่บทเรียนตอนใด แบบทดสอบนี้ควรมีหลายพฤติกรรม

1.5 สร้างแบบทดสอบสำหรับวัดพฤติกรรมขั้นสุดท้าย เพื่อรู้ว่าผู้เรียนได้รับความรู้จากบทเรียนสำเร็จรูปแล้ว

2. ขั้นการเขียนบทเรียน

2.1 เสนอเนื้อหาในรูปกรอบต่าง ๆ โดยกรอบหนึ่ง ๆ ก็คือเนื้อหาวิชาย่อย ๆ ซึ่งจะให้ผู้เรียนสนองตอบต่อสิ่งเร้าในขั้นต่าง ๆ ที่ผู้เขียนบทเรียนสร้างขึ้น เพื่อนำผู้เรียนไปถึงจุดมุ่งหมาย โดยอาศัยหลักความสัมพันธ์ระหว่างการเร้าและการตอบสนอง

2.2 ให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างแข่งขัน โดยถือหลักว่าผู้เรียนจะยอมรับในเนื้อหาที่ตอบถูกเท่านั้น

2.3 มีการยืนยันหรือตรวจแก้การตอบสนองของผู้เรียน ลักษณะบทเรียนสำเร็จรูปจะมีการเปรียบเทียบค่าคำตอบที่ถูกกับคำตอบที่ผิด เมื่อผู้เรียนพบว่าการตอบสนองนั้นถูกจะได้รับการยืนยัน แต่ถ้าการสนองตอบผิดก็จะได้รับคำตอบที่ถูกต้อง

2.4 วิธีการ การปูพื้นนี้เป็นเครื่องชี้ในกรอบต่าง ๆของบทเรียน เพื่อนำไปสู่การสนองตอบที่ถูกต้อง

2.5 การจัดลำดับขั้นของกรอบต่าง ๆ เช่น คำจำกัดความและการวิเคราะห์พฤติกรรม บทเรียนที่ต้องการสอน นอกจากนั้นยังจะขึ้นอยู่กับภาวะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับภารกิจต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การแยกแยะและสรุป จะเกิดขึ้นพร้อมกันระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง และการเสริมแรง

3. ขั้นการทดลอง

3.1 ขั้นการนี้เป็นฉบับร่างจากต้นฉบับ (Write the Original Draft) ซึ่งอาจเป็นแผ่น ๆ เพื่อให้นักเรียนอ่านด้านหนึ่งและตอบสนองตอบอีกด้านหนึ่ง ในขั้นที่เป็นการนำบทเรียนไปทดลองกับเด็กคนเดียวในช่วงเวลาหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อนำไปทดลองกับเด็กคนถัดไป

3.2 แก้ไขฉบับร่าง เป็นการนำฉบับร่างจากต้นฉบับมาปรับปรุงแก้ไขในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ได้บทเรียนที่ดี

3.3 ทดสอบฉบับร่างที่แก้ไขแล้ว และพิจารณาแก้ไขอีกครั้งหลังจากแก้ไขในข้อ 3.2 แล้วนำไปทดสอบกับผู้เรียนจำนวน 15-40 คน หรือมากกว่า แล้วนำกลับมาปรับปรุงอีกครั้ง โดยถือเกณฑ์มาตรฐานให้มีอัตราผิดพลาดเพียง 20 เปอร์เซ็นต์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางของบอร์ก (Borg. 1979 : 222-223) ซึ่งมี 10 ขั้น ดังนี้

1. กำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะทำการวิจัย

ขั้นตอนแรกที่จำเป็นที่สุดคือ ต้องกำหนดให้ชัดว่าผลผลิตทางการศึกษาที่จะวิจัยคืออะไร โดยต้องกำหนด (1) ลักษณะทั่วไป (2) รายละเอียดของการใช้ และ (3) วัตถุประสงค์ของการใช้ เกณฑ์ในการเลือกกำหนดผลผลิตการศึกษาที่จะวิจัยอาจมี 4 ข้อ คือ

1.1 ตรงกับความต้องการอันจำเป็นหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีพอเพียงในการที่จะพัฒนาผลผลิตที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่มีทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยนั้นหรือไม่

1.4 ผลผลิตนั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรได้หรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คือ การศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนามซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลผลิตการศึกษาที่กำหนดถ้ามีความจำเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาอาจต้องทำการศึกษาวิจัยขนาดเล็ก เพื่อหาคำตอบซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีที่มีอยู่ไม่สามารถตอบได้ ก่อนที่จะเริ่มทำการวิจัยต่อไป

3. วางแผนการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต

3.2 ประมาณการค่าใช้จ่ายกำลังคนและระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้

3.3 พิจารณาผลสืบเนื่องจากผลผลิต

4. พัฒนารูปแบบชั้นต้นของผลผลิต

ขั้นนี้เป็นการออกแบบและจัดทำผลผลิตการศึกษาตามที่วางไว้ เช่น ถ้าเป็นโครงการวิจัยระยะสั้นก็จะต้องออกแบบหลักสูตร เตรียมวัสดุหลักสูตร คู่มือผู้ฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรม และเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ 1

โดยการนำผลผลิตที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลผลิตในโรงเรียน จำนวน 1-3 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก 6-12 คน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 1

นำข้อมูลและผลจากการทดลองใช้จากขั้นที่ 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ 2

ขั้นนี้นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบคุณภาพผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โรงเรียนจำนวน 5-15 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 30-100 คน ประเมินผลเชิงปริมาณในลักษณะ Pre-test กับ Post-test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิตอาจมีกลุ่มควบคุม กลุ่มการทดลอง ถ้าจำเป็น

8. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 2

นำข้อมูลและผลจากการทดลองใช้จากขั้นที่ 7 มาพิจารณาปรับปรุง

9. ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ 3

ขั้นนี้นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลผลิตโดยใช้ตามลำพังในโรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40-200 คน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกตแล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 3

นำข้อมูลจากการทดลองขั้นที่ 9 มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป เมื่อดำเนินการเรียนร้อยแล้วก็จะเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยผลผลิตในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งไปลงเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ และติดต่อกับหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อจัดทำผลผลิตทางการศึกษาเผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ หรือติดต่อบริษัทเพื่อผลิตจำหน่ายต่อไป

ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจะยึดเอาทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้เป็นหลักหลายทฤษฎีด้วยกัน เช่นทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ แบบ S-R Theory นำมาสร้างบทเรียนรูปและเครื่องช่วยสอน โดยใช้หลักการเสนอแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการที่เรียกว่า การวางเงื่อนไข (Conditioning) หลักการของการวางเงื่อนไขซึ่งใช้เป็นพื้นฐานของการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปถือเอาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง (Response) เป็นหลัก สิ่งเร้าจะเป็นอะไรก็ได้ที่ก่อให้เกิดหรือยังผลให้มีปฏิกริยาจากอินทรีย์

หลักการของสกินเนอร์ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปมีดังนี้

1. วางเงื่อนไขการกระทำให้ผู้เรียนตอบสนอง
2. คำตอบต้องให้ตรงกับคำถาม
3. ถ้าตอบถูกจะได้รับการเสริมแรง
4. คำถามจะมีลำดับจากง่ายไปหายาก เกิดการเรียนรู้บทเรียนที่ยากขึ้นตามลำดับ (ชม ภูมิภาค. 2524 : 115-116)

ธีระชัย บูรณโชติ (2532 : 9-10) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีหนึ่งซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูปคือทฤษฎีความต่อเนื่อง (Connectionism) ของธอร์นไดค์ มีการวางหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้

1. สถานการณ์ที่เป็นปัญหาจะเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา
2. ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมตอบสนองหลายอย่างเพื่อแก้ปัญหานั้น ๆ
3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไปหรือลดปฏิกริยาการตอบสนองนั้นเอง

นอกจากนี้ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530 : 30-31) ยังได้กล่าวไว้ว่า ธอร์นไดค์ ได้ตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ขึ้น 3 ข้อ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ได้แก่

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) ได้กล่าวถึง การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ทั้งสองสิ่งนี้จะเชื่อมโยงกันได้ ถ้าสามารถสร้างสภาพอันพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนได้ซึ่งอาจจะต้องการเสริมแรง เช่น การรู้ว่าตนของตอบคำถามได้ถูกต้อง หรือการได้รางวัล เป็นต้น

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การที่ผู้เรียนได้กระทำซ้ำหรือทำบ่อยครั้ง จะเป็นการช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงขึ้น ฉะนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นมากน้อยขึ้นอยู่กับการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกหัดในเรื่องที่เรียนนั้นตามความเหมาะสมด้วย

3. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เมื่อร่างกายพร้อมที่จะกระทำเมื่อได้ทำย่อมเป็นที่พึงพอใจ แต่ถ้าไม่มีโอกาสที่จะกระทำย่อมไม่พอใจ ในทางตรงกันข้าม ถ้าร่างกายไม่พร้อมที่จะกระทำแต่ถูกบังคับให้ต้องกระทำก็จะเกิดความไม่พอใจเช่นกัน

ประหยัด จิระวรพงศ์ (2528 : 245-246) ได้กล่าวถึงหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบตอบสนอง (S-R Theory) หรือทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) ได้แก่ การเรียนรู้นั้นจะต้องจัดบทเรียนอันเป็นสิ่งเร้าที่มีแรงเสริมอยู่ในตัว สิ่งเร้าที่มีตัวแรงเสริม ได้แก่ ความรู้หรือปัญหานี้ท้าทายความสนใจ คำตอบ รางวัล จะต้องเป็นการเสริมแรงที่เป็นไปโดยทันท่วงที หลังจากที่การตอบสนอง ซึ่งหลักการและทฤษฎีนี้ สกินเนอร์เชื่อว่าสภาพการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อมีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่จัดไว้

2. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) การเรียนรู้ของคนเราจะมีลักษณะของการกระทำ (ตอบสนอง) ต่อเนื่องกันไปและค่อย ๆ สะสมไปที่จะน้อย การเสริมทุกครั้งจะเพิ่มความเข้มข้นของกากระทำและความกระชับยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการเสริมแรงจะมีความสัมพันธ์ระหว่างแรงขับ (Drive) และรางวัล (Reward) ที่เป็นผลให้เกิดการสนองความต้องการและความพอใจที่ได้รับผลจากความต้องการนั้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) เป็นทฤษฎีที่เป็นกฎแห่งความพร้อม (Readiness) ผล (Effect) และการฝึกฝน (Exercise) ซึ่งความสัมพันธ์ของกฎทั้งสามสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้มาก

จะเห็นว่าบทเรียนสำเร็จรูปนั้นมีประโยชน์มาก และเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเอง ซึ่งบทเรียนนั้นจะมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยมีการเสริมแรงและให้กำลังใจแก่ผู้เรียน โดยอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้ และมีการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนตอบคำถามให้ตรงกับคำตอบที่กำหนดไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป

นิมิตร มั่นเถา (2539: บทคัดย่อ) ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองปรากฏว่า หลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำวิเศษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมหวัง ภวจิตตพาน (2539 : บทคัดย่อ) ได้สร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านประกอบประเภทบทเรียนเรื่องโปรแกรมเรื่องมลพิษทางน้ำสำหรับนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏผลดังนี้

1. ได้บทเรียนโปรแกรมเรื่องมลพิษทางน้ำ 1 ชุด ความยาว 57 หน้า มี 53 กรอบเรียน ใช้เวลาเรียนประมาณ 30 นาที

2. ประสิทธิภาพของบทเรียนโปรแกรมเท่ากับ 93.35/94.01 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนอยู่ในระดับมากทั้งในเรื่องภาพประกอบ รูปเล่ม เนื้อหา และการนำเสนอ

รัชดา ขำครุฑ (2540 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ระดับนาฏศิลป์ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปและการสอนตามคู่มือครู พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความรับผิดชอบในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อการสอนที่มีความสำคัญสามารถนำประโยชน์มาใช้กับการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ผลิตบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความขึ้น

การหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 290-291) ได้กล่าวไว้ว่า ก่อนที่จะนำสื่อที่สร้างไปใช้ควรทดลองแก้ไขปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเสียก่อน เพื่อให้ทราบว่าสื่อนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีสิ่งใดที่

ยังบกพร่องอยู่ ซึ่งการประเมินนี้ไม่ใช่ประเมินผลผู้เรียน แต่เป็นการประเมินผลสื่อ โดยการนำสื่อไปทดลองใช้กับคนหลาย ๆ คน หลาย ๆ กลุ่ม แล้วจึงเผยแพร่นำออกใช้จริง เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อนั้น อาจจะกำหนดเป็น 90/90 หรือ 85/85 หรือ 80/80 ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา การที่จะกำหนดเกณฑ์เท่าใดนั้นไม่ได้กำหนดขึ้นเองตามใจชอบ แต่ควรจะให้เป็นผลมาจากการทดลองใช้ก่อน ในการวิจัยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ 80/80 ซึ่งหมายความว่า 80 ตัวแรก เป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดโดยเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วน 80 ตัวหลังเป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

สมมติฐานของการวิจัย

1. บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความภายหลังการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ซึ่งมีจำนวน 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 48 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 288 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำนวน 57 คน แบ่งกลุ่มเพื่อทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ดังนี้

2.1 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 1 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 คน

2.2 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน

2.3 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 3 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 45 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 2 และ 3 ได้มาโดยวิธีการดังนี้

1. เรียงลำดับคะแนนการสอบวิชาภาษาไทย (ท 503) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ในแต่ละแผนการเรียน 3 แผน คือ ศิลป์-ภาษา ศิลป์-คำนวณ และวิทย์-คณิต จากคะแนนน้อยไปหามาก แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าหรือเท่ากับตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 33 จัดเป็นกลุ่มนักเรียนอ่อน ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ที่ 33 จนถึงตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ที่ 66 จัดเป็นกลุ่มนักเรียนปานกลาง และผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ที่ 66 ขึ้นไป จัดเป็นกลุ่มนักเรียนเก่ง

2. สุ่มนักเรียนในแต่ละกลุ่มของแต่ละแผนการเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายได้นักเรียนแต่ละกลุ่มในแต่ละแผนการเรียน จำนวนกลุ่มละ 6 คน ดังนั้นในแต่ละแผนการเรียนจะมีกลุ่มตัวอย่าง 18 คน

3. จัดนักเรียนอ่อน ปานกลาง เก่ง อย่างละ 1 คน ในแต่ละแผนการเรียนเข้ากลุ่มเพื่อทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 2

4. จัดนักเรียนอ่อน ปานกลาง เก่ง อย่างละ 5 คน ในแต่ละแผนการเรียนเข้ากลุ่มเพื่อทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1.1 บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ประกอบด้วยบทเรียน 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบของบอร์ก (Brog. 1979 : 222-223) เป็นแนวทางในการสร้าง มีขั้นตอนในการสร้าง 10 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเนื้อหาการอ่านตีความตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กวัยรุ่น กำหนดโครงสร้างเพื่อการเขียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ เป็น 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละหน่วยโดยแบ่งเป็นหน่วยย่อยได้ 11 หน่วยย่อย ดังนี้

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

1. ประเด็นสำคัญของเรื่อง

2. ประโยคใจความสำคัญ

3. ประโยคขยายประโยคใจความสำคัญ

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ

4. เรียบเรียงข้อความใหม่โดยมีเนื้อความคงเดิม

5. จุดประสงค์ผู้แต่ง

6. ความหมายของคำ สำนวน

7. โวหารภาพพจน์

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

8. แนวคิดของผู้แต่ง

9. ความหมายของข้อความเรื่องราวที่ปรากฏ

10. ลักษณะของการกระทำ คำพูดของตัวละคร เรื่องราว

11. การอนุมาน (คาดคะเน)

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูป จำนวน 2 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหาของบทเรียนสำเร็จรูป

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูปให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 5 ผลิตบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วยขั้นย่อย ดังนี้

1. การวางแผนการผลิตบทเรียนสำเร็จรูป เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญมาก ขั้นของการวางแผนการผลิต มีดังนี้

1.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของเนื้อหาเรื่องการอ่านตีความ

1.2 รวบรวมทรัพยากรและศึกษาข้อขัดข้องทั้งสองสิ่งนี้ทำควบคู่กันไป

1.3 เขียนหัวข้อเนื้อหา

2. เตรียมการผลิตบทเรียนสำเร็จรูป มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 วางโครงสร้างของบทเรียน โดยแบ่งเนื้อหาเป็นหน่วย

2.2 เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการผลิต

3. ดำเนินการผลิตบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 1

การทดลองใช้ครั้งที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและรูปแบบ ความเหมาะสมของการวางลำดับขั้นตอน การเสนอเนื้อหา การใช้ภาพประกอบ ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

6.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และไม่เคยเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมาก่อน จำนวน 3 คน

6.2 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน

6.3 สรุปผลการทดลองครั้งที่ 1

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 1

นำข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะที่สรุปผลได้จากการทดลองครั้งที่ 1 มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปให้มีความถูกต้องมากขึ้น

ขั้นที่ 8 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 2

มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปและตรวจสอบหาข้อบกพร่องของบทเรียนสำเร็จรูปในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในเกณฑ์อ่อน ปานกลาง และเก่ง อย่างละ 1 คน ในแต่ละแผนการเรียน 3 แผน จำนวน 9 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลและแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง

2. ทดลองใช้กับบทเรียนสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน

3. สรุปผลการทดลองครั้งที่ 2

ขั้นที่ 9 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 2

นำข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะที่สรุปได้จากการทดลองครั้งที่ 2 มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการเดียวกับการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1

ขั้นที่ 10 ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 3

ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 3 เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 3 นี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 15 คน ในแต่ละแผนการเรียน คือ ศิลป์ – ภาษา ศิลป์ – คณิต วิทย์ - คณิต

2. ทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ ได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบ

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ของบทเรียนที่สร้างขึ้นและสร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2.2.3 เขียนข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 82 ข้อ

2.2.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ โดยนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ท่าน (รายชื่อดูในภาคผนวก ก.) ตรวจความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

2.2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ Try-out กับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 76 คน

2.2.6 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ (Item Analysis) คือ หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของจุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186-187) คัดเลือกข้อสอบได้จำนวน 45 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากระหว่าง 0.2895 – 0.8026 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.1922 – 0.6908

2.2.7 คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว โดยใช้สูตร KR-20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 130-131) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9028

2.2.8 จัดทำแบบทดสอบเป็น 2 ฉบับ โดยจัดเรียงข้อสอบให้แตกต่างกันเพื่อใช้ก่อนและหลังทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 3

2.3 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.3.1 สร้างนิยามปฏิบัติการความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ

2.3.2 สร้างข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการ ลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคข้อความ พร้อมมาตรประเมินค่า 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่งถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3.3 นำข้อคำถามที่เขียนเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสร้างสื่อการสอนจำนวน 2 ท่าน (รายชื่อดูในภาคผนวก ก.) พิจารณารูปแบบบทเรียนสำเร็จรูปเนื้อหา (Content validity)

2.3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเรียนบทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1 และ 2 จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product

Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .2375 ถึง .7108 นำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (α-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8368

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 3 เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียน โดยมีวิธีดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างก่อนเริ่มเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ฉบับที่ 1 ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง
2. ชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนเข้าใจ
3. แนะนำวิธีการเรียนและขั้นตอนในการเรียน เสร็จแล้วให้นักเรียนเรียนบทเรียนสำเร็จรูปทีละหน่วยตามลำดับเป็นรายบุคคลตามความสามารถของตนเองทุกวัน วันละ 30 นาที หลังเลิกเรียนเป็นเวลา 10 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2542 ถึงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2542
4. เมื่อนักเรียนเรียนจบทุกคนแล้วจึงทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่งโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ฉบับที่ 2 ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง
5. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ใช้เวลา 30 นาที

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนการทำแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความแต่ละหน่วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน (X, SD) และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (One sample test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และใช้สถิติค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่ไม่เป็นอิสระ (t–test for dependent sample) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 70) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] - [Y\sum X^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สหสัมพันธ์คะแนนตัวแปร X กับตัวแปร Y

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิสหสัมพันธ์ โดยใช้ t – test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 325 ; อ้างอิงจาก Edwards. 1954 : 303)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

โดยมี $df = N - 2$

เมื่อ t แทน ค่าจากการแจกแจงแบบที

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน

1.3 คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบด้วยวิธีคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (KR – 20) โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2541 : 226)

$$r_u = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ r_u แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

1.4 คำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยการหค่าของแบบสอบถามสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left[1-\frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma X^2}\right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยง

K แทน จำนวนข้อสอบ

σ_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ 1

σX^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบทดสอบทั้ง 2 ชุด และแบบสอบถาม โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2.3 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนโปรแกรม ใช้สูตร E_1 / E_2 (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 284)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} X100$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} X100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียนได้จากคะแนนเฉลี่ยจากการตอบคำถามในทุกกรอบได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 80

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการตอบคำถามในทุกกรอบของบทเรียน

A แทน คะแนนเต็มของการตอบคำถามในทุกกรอบของบทเรียน

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.4 ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้สถิติค่าที (t -test) แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2536 : 157)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_O}{S_{\bar{x}}}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

μ_O แทน ค่าคงที่ค่าหนึ่ง

$S_{\bar{x}}$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย

ซึ่ง $S_X = \frac{S}{\sqrt{n}}$ เมื่อ S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง และ

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2536 : 201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

df = n - 1

เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 1
2. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 2
3. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 3
4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

1. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 1

การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของบทเรียนสำเร็จรูปในด้านต่าง ๆ คือ ความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนของคำอธิบาย ความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบ โดยทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมาก่อน จำนวน 3 คน ผลการทดลองพบข้อบกพร่องและความคิดเห็นดังแสดงตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงข้อบกพร่องและความคิดเห็นของบทเรียนสำเร็จรูปจากการทดลองครั้งที่ 1 และการแก้ไข

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
หน่วยที่ 1 1. คำแนะนำในการใช้บทเรียนไม่ชัดเจน	เพิ่มคำเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น 1. ...เพื่อให้นักเรียนได้เรียน<u>ด้วยตนเอง</u> หรือ <u>เรียนรู้เอง</u> เปลี่ยนคำ 2. ...<u>ด้วย</u>ใจสบาย ๆ เป็น <u>แบบ</u>สบาย ๆ
2. แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาของข้อทดสอบข้อที่ 3, 14 สื่อความหมายไม่ชัดเจน	เปลี่ยนและเพิ่มคำบางคำเป็นดังนี้ ...เป็นสิ่งจำเป็น<u>สำหรับทุกชีวิตบนโลก</u><u>ซึ่ง</u>... ...น้ำมีน้อยอยู่แล้ว <u>และ</u>ยังมามีมลพิษ

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
	...ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น... ...คุณภาพชีวิตจะเป็นปกติสมบูรณ์ได้ย่อมขึ้นกับสภาพแวดล้อม...
เนื้อหา 1. คำอธิบายกรอบที่ 9 ไม่ชัดเจน	ให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้ ...เริ่มเรื่องใหม่ย่อหน้าที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ ผู้อ่านสามารถจับประเด็นหรือใจความสำคัญได้ง่าย ช่วยจำกัดขอบเขตของเนื้อหา ได้พักสายตาและสมองไม่ให้ เหนื่อยเร็วและทำให้งานเขียนมีค่าน่าอ่าน
หน่วยที่ 2 1. คำอธิบายสาระสำคัญน้อยไป	...อย่างครบถ้วน
2. เนื้อหา 2.1 เฉลยไม่ชัดเจน	2.1 อธิบายเพิ่มเติม, เพิ่มคำ กรอบที่ 10 ...ซึ่งดูได้จากท่าที เนื้อหา และน้ำเสียง เฉลยกรอบที่ 25 เพิ่มคำว่า “คือ” สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นเป็นความหมายนัยตรงทุกคำ ซึ่งมีความหมายดังนี้ 1. เรือรบ คือ เรือที่สร้างขึ้นเพื่อดัดแปลงเพื่อใช้ในการรบ 2. เรือโยง คือ เรือที่ผูกเรียงต่างๆ กันหลายลำ 3. เรือขนาน คือ เรือที่ผูกหรือตรึงติดเรียงคู่กันสำหรับข้ามฟาก
2.2 การวางรูปแบบคำเฉลยไม่เหมาะสมและไม่ชัดเจน	2.2 ขึ้นบรรทัดใหม่เมื่อมีการอธิบายความหมายใหม่ ได้แก่ เฉลยกรอบที่ 22 ข้อ 4 พ่อค้าคนกลางกดราคาพืชไร่จึงทำให้ชาวนาขาดทุน กดความหมายนัยตรงมีหลายความหมาย

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
	เช่น 1. ชื่อหนึ่งของมาตราตัวสะกดที่เรียกว่าแม่กด 2. ชื่อนกชนิดหนึ่ง 3. บังคับลง 4. ชื่อปลาไม่มีเกล็ด ไม่มีหนวด มีหลายชนิด กดในที่นี้หมายถึงตีราคาให้ต่ำกว่าปกติเป็น ความหมายโดยนัย เฉลยกรอบที่ 23 ข้อ 3 .... ผ้าเนื้อทิ้ง หมายถึง เรียกแพรหรือผ้าเนื้อหนัก ๆ ลื่น ๆ ที่มีลักษณะถ่วงหรือทิ้งตัว ทิ้งทวน หมายถึง ให้ทานโดยวิธีหว่านหรือโปรย ทิ้งทวน ความหมายนัยตรง หมายถึง ทำให้ทวน ที่ถือหลุดจากมือ ความหมายโดยนัย หมายถึง ทำอย่างไว้ฝีมือ หรือทำจนสุดกำลังความสามารถ เฉลยกรอบที่ 26 คำตอบที่ถูกต้อง คือข้อ 3 ไข่แดง เสือหิว ม้วนเสื่อ แจกหมอน ทั้ง 4 คำ มีความหมายโดยนัย (อุปมา) ดังนี้ ไข่แดง หมายถึง สิ่งที่สำคัญที่สุด เช่น พรหมจารี ของหญิงสาว เสือหิว หมายถึง คนที่กระหายละโมบอยากได้ สิ่งต่าง ๆ ม้วนเสื่อ หมายถึง เสียพนันจนหมดตัว หรือ เลิกกิจการเพราะขาดทุนไม่สามารถดำเนินการ ต่อไปได้ แจกหมอน หมายถึง ทำให้หลับ

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
2.3 ตัวอักษรสื่อความหมายไม่ชัดเจน ไม่สะดุดตา	เฉลยกรอบที่ 56 ข้อ 4 ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์เรียกว่าสัทพจน์ (เลียนเสียงธรรมชาติ) กล่าวถึงเครื่องประกอบหลังคาโบสถ์ ได้แก่ นาคสะดุ้ง ตัวนาคที่ทอดลงมาทั้ง 2 ข้าง ของหน้าบัน กระดึง เครื่องโลหะคล้ายกระดิ่งมีลูกกระทบแขวนอยู่ข้างในเพื่อให้เกิดเสียงดัง ใบโพธิ์ โลหะที่เป็นรูปใบโพธิ์ที่ห้อยู่ภายในในที่นี้ใบโพธิ์กระทบกับกระดึงเกิดเสียงดังเหง่งหง่าง ใช้ตัวอักษรที่แตกต่างออกไป ได้แก่ กรอบที่ 34 เป็นการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับสิ่งหนึ่ง เป็นการเปรียบเทียบเพื่อที่จะให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสิ่งที่ผู้เขียนตั้งใจจะบอก กรอบที่ 52 สัญลักษณ์ แทน สัญลักษณ์ แทน สีดำ ความตาย,อธรรม สีขาว ความบริสุทธิ์ เมฆหมอก อุปสรรค ฝน ความหวัง พระอาทิตย์ ความสว่าง,ผู้ชาย พระจันทร์ ความมืด, ผู้หญิง หงส์ คนชั้นสูง กา คนชั้นต่ำ เพชร ความแข็งแกร่ง แก้ว ความดีงาม ราชสีห์ ผู้มีอำนาจ ลา คนโง่ ถ้าใช้ชื่อส่วนประกอบที่เด่นของสิ่งหนึ่งแทนสิ่งนั้นทั้งหมด เรียก นามนัย สมอ แทน กองทัพเรือ ฉัตร แทน ราชบัลลังก์, กษัตริย์ เก้าอี้ แทน ตำแหน่ง เตียว แทน ชาวนา สมอง แทน ผู้มีกำลังความคิด ค้อน แทน กรรมกร สิงโตคำราม แทน อังกฤษ อินทรีเหล็ก แทน เยอรมัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
	กรอบที่ 57 แบบฝึกหัด โวหารภาพจน์ (2) ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์ 1. ศิลาแลแววววาวดังดาวดวง เป็นเมฆม่วงมรกตทับทิมแดง 2. เที่ยวชมห้องปล่องหินเป็นพู่ห้อย มีน้ำย้อยหยาดหยัดอย่างเม็ดฝน 3. ดอกไม้พุ่มจุดงามอร่ามตา จับศิลาแลเลี่ยมเป็นลายลาย 4. โอ้น้ำใจในอุราทารกกรรม เหมือนน้ำค้ำอยู่ในหนองเป็นฟองคราม
<u>หน่วยที่ 3</u> เนื้อหา ไม่ทราบหัวเรื่อง	เพิ่มหัวข้อเรื่อง <u>กรอบที่ 10</u> การขยายความ เมื่อถึงตอนนี้แล้ว นักเรียนได้ผ่านทักษะการตีความและแปลความแล้ว ต่อไปจะกล่าวถึงทักษะการขยายความซึ่งเป็นทักษะขั้นสุดท้ายของการตีความ <u>กรอบที่ 33</u> การคาดคะเน (อนุมาน) การขยายความที่นักเรียนเรียนกรอบที่ 31 และ 32 นั้น เป็นลักษณะการคาดคะเนถึงเรื่องราวที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลต่อสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเราจะสามารถคาดคะเนได้จากแนวโน้มและความสัมพันธ์ของความคิดในเรื่องราวที่ปรากฏอยู่

การปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 1

ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 1 ตามข้อมูลที่ได้รับจากการทดลอง

2. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 2

การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย ครั้งที่ 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อการแก้ไขปรับปรุง ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ให้ผลดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้ และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความทั้ง 3 หน่วย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 12 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 2 แสดงข้อบกพร่องและความคิดเห็นของบทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 2 และการแก้ไข

ข้อบกพร่องและความคิดเห็น	การแก้ไข
หน่วยที่ 2 เนื้อหา บางข้อความควรอยู่ในวงเล็บ	ใส่วงเล็บ กรอบที่ 21 ความหมายตรง (นัยตรง) เป็นความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม เช่น สำลี ต้นไม้ชนิดหนึ่ง เม็ดมีปุยสีขาว
หน่วยที่ 3 เนื้อหา สับสนในความหมายของคำที่คล้ายกัน	แยกรายละเอียด กรอบที่ 30 ...และอารมณ์ของผู้เขียน นักเรียนอาจจะสงสัยว่า การแปลความ ตีความ และขยายความแตกต่างกันอย่างไร เราสามารถกล่าวได้ว่า การแปลความ คือ การอ่านให้รู้จริง ถูกต้อง การตีความ คือ การอ่านให้รู้กว้าง ลึกซึ้ง การขยายความ คือ การอ่านให้รู้จนนำไปใช้ได้

3. ผลการทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครั้งที่ 3

การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปครั้งที่ 3 เป็นการหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้ดัชนีในการชี้วัดประสิทธิภาพของบทเรียน 2 อย่าง คือ

1. การใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้
2. พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากจบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผู้วิจัยได้แบ่งบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ออกเป็น 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ มีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ 15 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

หน่วยที่ 2 การอ่านตีความ การแปลความ มีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ 15 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความ และขยายความ มีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ 15 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความหลังจบบทเรียนดังแสดงในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยของคะแนน และค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็มของบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย รวมทั้ง 3 หน่วย และผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความหลังจบบทเรียน (N = 45)

บทเรียนและแบบทดสอบ	พิสัยของคะแนน	$\overline{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม (E)
หน่วยที่ 1	0 – 15	12.44	1.63	82.93
หน่วยที่ 2	0 – 15	11.87	1.20	79.13
หน่วยที่ 3	0 – 15	12.11	1.05	80.73
รวม 3 หน่วย	0 – 45	36.42	2.73	80.93
ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย หลังจบบทเรียน	0 – 45	41.13	1.95	91.40

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วยได้ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็มเท่ากับ 80 ยกเว้นหน่วยที่ 2 ที่ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.13 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อยและนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความหลังจบบทเรียน ได้ค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ 91.40

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ได้ผลดังแสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็มของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80

บทเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม (E)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเมื่อปรับคะแนนเต็มร้อย	
หน่วยที่ 1	82.93	10.87	1.04
หน่วยที่ 2	79.13	8.00	0.42
หน่วยที่ 3	80.73	7.00	0.40
รวม 3 หน่วย	80.93	6.07	1.03
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน	91.40	4.33	17.54*

*P < .05

จากตาราง 4 พบว่าบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้เฉพาะส่วนที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจบบทเรียนทั้ง 3 หน่วย แต่ในส่วนที่เป็นการตอบข้อคำถามในแต่ละหน่วยรวมทั้ง 3 หน่วย ไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน แต่ก็จัดว่าบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปตามดัชนีข้อที่ 2 คือ พัฒนาการการเรียนรู้หลังจากจบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป จากสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 คือ ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน ผลดังแสดงในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่ม	n	$\overline{X}$	S.D.	D	SD_D	t
ก่อนเรียน	45	24.93	5.10	4.49	4.71	6.39*
หลังเรียน	45	29.93	5.03			

P* < .05

จากตาราง 5 พบว่าหลังการเรียนบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ได้ผลดังแสดงในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
1.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เรียนได้สะดวกและรวดเร็ว	4.40	0.58	เห็นด้วยมาก
2.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เนื้อหากระทัดรัดไม่วกวน	4.29	0.73	เห็นด้วยมาก
3.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้คำอธิบายเนื้อหาได้กระจ่างอ่านแล้วเข้าใจได้ดี	4.27	0.78	เห็นด้วยมาก
4.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เนื้อหาและรูปแบบมีความเหมาะสม	4.40	0.54	เห็นด้วยมาก
5.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้คำอธิบายแบบฝึกหัดได้กระจ่าง อ่านแล้วเข้าใจได้ดี	4.31	0.73	เห็นด้วยมาก
6.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้ภาพประกอบเหมาะสม หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและการขยายความ	4.38	0.68	เห็นด้วยมาก
7.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอนการแปลความ หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและการขยายความ	4.31	0.76	เห็นด้วยมาก
8.	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วย วางลำดับขั้นตอนเนื้อหาได้เหมาะสม	4.29	0.66	เห็นด้วยมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
9.	ควรเขียนตำราวิชาภาษาไทยเป็นบทเรียนสำเร็จรูปให้มากขึ้น	4.56	0.55	เห็นด้วยมาก
10.	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดี	4.18	1.03	เห็นด้วยมาก
11.	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษา	4.29	0.73	เห็นด้วยมาก
12.	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา	4.27	0.78	เห็นด้วยมาก
รวม		4.33	0.43	เห็นด้วยมาก

หมายเหตุ การแปลความใช้เกณฑ์ดังนี้

4.6 – 5.5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.6 – 4.5	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.6 – 3.5	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.6 – 2.5	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยมาก
0.5 – 1.5	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตาราง 6 พบว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยมากกับทุกข้อคำถาม โดยเฉพาะข้อที่ 9 ที่นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากว่าควรเขียนตำราวิชาภาษาไทยเป็นบทเรียนสำเร็จรูปให้มากขึ้น รองลงมาคือ ข้อ 1 บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เรียนได้สะดวกและรวดเร็ว และข้อ 4 บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ มีเนื้อหาและรูปแบบที่เหมาะสม ส่วนข้อคำถามที่นักเรียนมีความเห็นแตกต่างกันมากคือ ข้อ 10 บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดี แต่ค่าเฉลี่ยความเห็นยังอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก แต่ค่าค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับข้อคำถามข้ออื่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 57 คน ได้มาจากการสุ่มจากประชากร จำนวน 288 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยใช้แผนการเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความใช้เนื้อหาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แบ่งเป็น 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1	พื้นฐานการอ่านตีความ
หน่วยที่ 2	การอ่านตีความตอนการแปลความ
หน่วยที่ 3	การตีความและการขยายความ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ

3. การดำเนินการทดลอง ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โดยใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที เป็นเวลา 10 วัน โดยให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนและเมื่อเรียนบทเรียนสำเร็จรูปแล้วให้ทดสอบอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปโดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลที่ได้กับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองกับคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่ไม่เป็นอิสระเพื่อศึกษาพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียน

3. ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความ หลังการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพดังนี้ หน่วยที่ 1 มีค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม 82.93 หน่วยที่ 2 มีค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม 79.13 หน่วยที่ 3 คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม มีค่าเฉลี่ย 80.73 รวมทั้ง 3 หน่วย มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม 80.93 และผลการทดสอบหลังบทเรียน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม 91.40 และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของบทเรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนผลการทดสอบหลังบทเรียน และนักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความนี้เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นพบว่านักเรียนมีความเห็นด้วยอย่างมากกับการใช้บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความในการเรียนการสอน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้และนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ มีพัฒนาการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนด้วย ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปเป็นของแปลก เนื้อหาในบทเรียนในแต่ละหน่วยจะเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายและค่อย ๆ ยากขึ้น ทำให้นักเรียนเรียนเข้าใจได้ง่าย รวดเร็ว และสามารถเชื่อมโยงความรู้แต่ละหน่วยเข้าด้วยกันได้ ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน สามารถเก็บเนื้อหาสาระความรู้ได้อย่างรวดเร็ว และบทเรียนสำเร็จรูปสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี นั้นคือนักเรียนที่เรียนเร็วสามารถเรียนได้ตามความต้องการ ความสามารถและความถนัดของตนเองโดยไม่ต้องรอนักเรียนเรียนช้า จึงทำให้เด็กเก่งไม่รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียน ส่วนนักเรียนที่เรียนช้าก็มีเวลาเพียงพอที่จะอ่านทบทวนเพื่อให้ตนเองสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาบทเรียนโดยไม่ต้องกังวลกับเวลาและการรอคอยของคนอื่น นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นดังจะเห็นได้จากผลการสอบถาม

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป พบว่านักเรียนส่วนมากเห็นด้วยอย่างมากที่จะนำบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการเรียนการสอน เพราะสะดวก รวดเร็ว และทำให้การเรียนเข้าใจง่าย

อีกประการหนึ่งที่นักเรียนมีความสนใจตื่นตัวและตั้งใจเรียน สนใจอ่านและทำแบบฝึกหัด อาจเป็นเพราะเหตุที่ว่าวิชาภาษาไทยนั้น นักเรียนส่วนใหญ่เคยชินกับการสอนแบบธรรมดา โดยฟังครูอธิบาย ทำแบบฝึกหัดแล้วสรุปเนื้อหาซึ่งเป็นวิธีสอนที่นักเรียนเคยเรียนมาบ่อยครั้ง แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนกับบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบประสบการณ์ใหม่แก่นักเรียนได้แก่มีรูปภาพประกอบในบทเรียนซึ่งช่วยให้นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสได้หลายทาง ทำให้นักเรียนมีความประทับใจในบทเรียน สนใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักเรื่องได้ดี และจำได้นาน นักเรียนเรียนได้ง่าย นอกจากนี้บทเรียนสำเร็จรูปยังมีรูปเล่มที่กะทัดรัด นักเรียนสามารถศึกษาได้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และทราบความก้าวหน้าของตนเองทันที เพราะในบทเรียนสำเร็จรูปมีทั้งคำถามและคำตอบคล้ายกับเป็นการสื่อสารสองทาง และสามารถแก้ความเข้าใจผิดของตนเองได้ทันที ด้วยการดูคำตอบที่ถูกต้องจากบทเฉลยในบทเรียน นอกจากนี้บทเรียนสำเร็จรูปยังฝึกให้นักเรียนได้รู้จักคิด และหาคำตอบด้วยตนเองเพราะเป็นการศึกษาด้วยตนเอง นับว่าเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และยังมีส่วนช่วยฝึกการตัดสินใจด้วย นับได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง

ผลการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ได้ผลเช่นเดียวกับงานวิจัยของสุปราณี พฤติการณ์ (2518) ที่สร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่อง โคลงสี่สุภาพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น งานของหรรษา นิลวิเชียร (2518) สร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่อง โครงสร้างของประโยค ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลงานของสถิตมาส สีหสิทธิ์ (2520) ได้สร้างบทเรียนโปรแกรมภาษาไทยเรื่องกาพย์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการนำบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ ครูและนักเรียนควรทำความเข้าใจวิธีการใช้อย่างละเอียด โดยครูต้องเป็นผู้อธิบายวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนที่จะให้นักเรียนเรียนตามลำพัง ครูควรให้เวลากับนักเรียนได้เรียนอย่างเต็มที่ ไม่ควรเร่งรัดและควรกำชับให้นักเรียนตั้งใจเรียนและตอบคำถามด้วยตนเอง ไม่ให้เปิดดูเฉลยคำตอบก่อนจะได้ตอบด้วยตนเอง เป็นการฝึกนิสัยในการเรียนและความซื่อสัตย์ต่อตนเองด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ ในลักษณะอื่น เช่น บทเรียนสำเร็จรูปแบบกิ่ง (Branching Program) เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ว่าแบบใดจะให้ผลกับนักเรียนได้ดีกว่า

2. ควรมีการผลิตบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยในระดับอื่น ๆ และเรื่องอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กัลยา ยวนมาลัย. การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2539.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : เอดิสัน เพรส โพดักส์ จำกัด, 2535.

จินตนา ใบซูกายี. "การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง," วารสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : 16(7) : 19-24 เมษายน 2536.

จุไรรัตน์ วรรณยิ่ง. บทเรียนสำเร็จรูปการเขียนกลอน. กรุงเทพฯ : แสงมงคล จำกัด, 2536.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2527.

ฉวีวรรณ ไท้ทอง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร, 2520.

ชาญชัย ยมดิษฐ์. "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย-ความมืดภายใต้แสงสว่างทางการศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร. 82 : 35-37 ; มกราคม 2532.

ชาญชัย อินทสุนานนท์. สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

ชุติมา สัจจานนท์. "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก," ประชาศึกษา. 34 : 8-15 พฤศจิกายน, 2525.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2537.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

_____. เทคโนโลยการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ ; สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533.

ควงใจ ไทยอุบุญ. "แนวความคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย," วิทยาจารย์. 95 : 10-15 ; กุมภาพันธ์ 2538.

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล. "พัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน หน่วยที่ 9," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ทัศพร เกตุฉนอม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวธรรมชาติ โดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ทิพสร มีปิ่น. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-PULS กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

ธานี สมบูรณ์บูรณะและวิโรจน์ สารรัตนะ. การสร้างผลงานทางวิชาการด้วยกระบวนการวิจัยเชิงพัฒนา (R&D). กรุงเทพฯ : อักษรทิพย์, 2532.

ธีระชัย บูรณะโชติ. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปเส้นทางสู่อาจารย์ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นิคม ทาแดงและปรีชา วิหคโต. "การวิจัยระบบสื่อการสอน," ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที 11-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.

นิลวรรณ สิทธิอาษา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎือภิปัญญากับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

นิพนธ์ ศุขปรีดี. "การวิจัยด้านการบริหารและบริการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา," ใน ประมวลสาระชุดวิชาการเทคโนโลยีและสื่อสารศึกษาหน่วยที่ 8-10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.

นิมิตร มั่นเถา. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องคำวิเศษณ์ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

บันลือ พฤกษะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2530.

ประทิน มหาขันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

ประหยัด จิระวรพงศ์. หลักการและทฤษฎีทางเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.

ปรียาพร วงศ์อนุการโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2534.

เปรื่อง กุมุท. สื่อสำเร็จรูปเพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ผจญ มุกดา. การศึกษาผลการใช้รายการวีดีทัศน์วิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. "การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา," ข่าวสารวิจัยการหาการศึกษา. 11(4) : 13-18 : เมษายน – พฤษภาคม 2531.

พัชรินทร์ สุขขวัญ. บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์เทปวิชาภาษาไทยเรื่องคุณค่าพฤกษชาติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2533.

ยุพา ยิ้มพงษ์. พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทย. 2538.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. ฉบับปรับปรุงแก้ไข. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538.

เรวัตร ทีกีวิทยา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และวิธีสอนตามคู่มือครู. กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วิชาการ, กรม. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2524.

_____. สรุปสภาพการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยและการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

แววมยุรา เหมือนนิล. การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2541.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2535.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. หลักการอ่าน. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2531.

สมบูรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

สมปราชญ์ สมณะ. การศึกษาผลการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติของนิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียนโดยใช้บทเรียนวีดีทัศน์ แบบโปรแกรมและบทเรียนวีดีทัศน์แบบสาธิต. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

สมพร ยิ้มสกุล. การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการสอนวิชาภาษาไทย 032 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

สังวาล พวงย้อย. การศึกษาผลการใช้รายการวีดีทัศน์การสอนชุดสินในน้ำวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

สายสุนีย์ สกุลแก้ว. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

_____. การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

สุจริต เพียรชอบ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

สุนันท์ ปัทมาคม. บทเรียนโปรแกรม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

สุภกานต์ หลายสืบ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

_____. การสื่อความหมายเพื่อการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร, 2530.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

อรไท ผลดี. การสร้างบทเรียนโปรแกรมสไลด์เทปวิชาภาษาไทยเรื่องอิเหนาตอนศึกกะหมังกุหนิง สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อรพรรณ พรสีมา. เทคโนโลยีทางการสอน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2530.

อรษา บุญปัญญา. การใช้แบบศึกษาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

อัจฉรา วงศ์โสธร. แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

โอภาส สุกใส. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

Borg, Walter R. and Merigith D. Gall. Educational Research. New York : Longman, 1979.

Good, Carter V.. Dictionary of Education. New York : McGraw – Hill Book Company, 1965.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูป

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ชาติกานนท์	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. อาจารย์นิตยา บุญสิงห์	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจรูปแบบบทเรียนสำเร็จรูป

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต	ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ พิริยะสุรวงศ์	ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่า p และ ค่า r ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย

ตาราง 7 แสดงค่า p และ r ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	P	r
1	.5263	.0242
2	.7368	.1014
3	.4474	.0244
4	.2500	.0015
5	.5263*	.2195*
6	.4079	-.1142
7	.5526	.0924
8	.7763*	.5389*
9	.3684	.0766
10	.3947	-.0093
11	.5132*	.1969*
12	.7632*	.4870*
13	.2500	-1.032
14	.8684	.3181
15	.5000*	.3268*
16	.4211*	.2370*
17	.1053	.3287
18	.8158	.4912
19	.3947	.0923
20	.2368	.1251
21	.4342*	.2933*
22	.6842*	.5989*
23	.6053*	.3748*
24	.1447	-.3922
25	.6447*	.4246*
26	.5789*	.2837*
27	.6579*	.6906*
28	.1184	.1061

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	P	r
29	.5000*	.4813*
30	.4474*	.4095*
31	.3947*	.3096*
32	.0739	-.1077
33	.5789*	.2729*
34	.6647*	.5758*
35	.2895*	.2267*
36	.1579	-.1591
37	.5789*	.4367*
38	.7763*	.6241
39	.7895*	.4508*
40	.4605	.1621
41	.3947	.0467
42	.4079	-.0274
43	.3816*	.5486*
44	.2237	-.0907
45	.4079*	.2376*
46	.8026*	.6874*
47	.7237*	.3920*
48	.6447*	.5414*
49	.2237	-.0036
50	.1316	.0226
51	.3026	.1746
52	.4079*	.2078*
53	.3816*	.2423*
54	.6035*	.5531*
55	.5921*	.3932*
56	.5000*	.4241*

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	P	r
57	.2368	-0010
58	.5789*	.6312*
59	.5526*	.1963*
60	.3947*	.1922*
61	.2763	-.4193
62	.1579	-.2505
63	.5526*	.4885*
64	.3421	.0168
65	.6053*	.2185*
66	.3158*	.3013*
67	.6316*	.4336*
68	.4605	.1647
69	.2763	.0533
70	.2237	.0402
71	.2763	.0679
72	.4868*	.3638*
73	.3816	.1359
74	.5658*	.3762*
75	.3947*	.3068*
76	.3026*	.2121*
77	.5263*	.3455*
78	.3421	.1052
79	.3947	-.0200
80	.3947	.1841.
81	.3289	-.0660
82	.6184	.2929*
83	.4737	.2745*

หมายเหตุ* เป็นข้อสอบที่มีค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คัดเลือกเพื่อนำไปใช้

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 1

พื้นฐานการอ่านตีความ

ดารกา ทองมิตร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม)

ภาคเรียนที่ 2/2542

หน่วยที่ 1
พื้นฐานการอ่านตีความ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านตีความ เป็นการอ่านที่หาประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง นักเรียนมีความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์นำทาง นักเรียนสามารถ

1. จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้
2. จำแนกประโยคใจความสำคัญของเรื่องได้
3. จำแนกประโยคขยายประโยคใจความสำคัญของเรื่องได้

บทเรียนสำเร็จรูป

คำแนะนำในการใช้บทเรียน

1. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง "การตีความ" นี้ แบ่งออกเป็น 3 หน่วย
   หน่วยที่ 1 การอ่านจับใจความ
   หน่วยที่ 2 การอ่านแปลความ
   หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ
   นักเรียนสามารถเรียนบทเรียนนี้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถโดยไม่จำกัดเวลา บทเรียนนี้มีคำอธิบาย ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และเฉลยคำตอบไว้เรียบร้อยแล้ว
2. กรอบ คือข้อความย่อย ๆ ที่ให้ความรู้ ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และคำถามตามบทเรียนแต่ละกรอบจะมีเส้นคั่นรอบข้อความ และจะมีคำตอบอยู่ด้านหลังของกรอบนั้น ๆ นักเรียนควรซื่อสัตย์ต่อตนเองโดยไม่เปิดดูคำตอบก่อน จึงจะทำให้การเรียนได้ผลตามความมุ่งหมาย บทเรียน นี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ เป็นเพียงบทเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองเท่านั้น
3. การทำแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย ให้นักเรียนเลือกคำตอบ ซึ่งมีกรอบละ 4 ตัวเลือก คือ 1, 2, 3 และ 4 แต่จะมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว

4. นักเรียนต้องเข้าใจว่าบทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ แต่เป็นบทเรียนที่จัดเนื้อหาไว้เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้เองตามลำดับเนื้อหานั้น ดังนั้นนักเรียนควรเรียนทุกกรอบโดยจะละเว้นหรือข้ามกรอบหนึ่งกรอบใดไม่ได้ ตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายของบทเรียน
5. นักเรียนควรศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวมทั้งคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งถือเป็นบทเรียนที่จะนำนักเรียนเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยความสำเร็จ นักเรียนจึงไม่ควรย้อนกลับไปกลับมา เพราะจะทำให้เกิดความสับสน นักเรียนควรเรียนบทเรียนนี้แบบสบาย ๆ ไม่เคร่งเครียด
6. นักเรียนควรเริ่มเรียนด้วยการทำข้อทดสอบก่อนเรียนบทเรียนเสียก่อน หากทำข้อไหนไม่ได้ก็ไม่ต้องกังวลหรือคิดมาก อาจเว้นไว้หรือเดาเอาก็ได้ เพราะเป็นข้อทดสอบก่อนเรียน นักเรียนอาจยังไม่ทราบหรือยังไม่มีความรู้เรื่องนั้น ๆ จึงต้องการทดสอบเพื่อให้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด
7. เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว นักเรียนควรทำข้อทดสอบหลังบทเรียนด้วย และควรตั้งใจทำอย่างสุดความสามารถ ด้วยการนำความรู้ ความเข้าใจต่าง ๆ ที่ได้รับจากบทเรียนมาใช้เพื่อจะได้รู้ว่านักเรียนมีความสามารถและมีความรู้ ความเข้าใจก้าวหน้าเพียงใด

แบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

เรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ

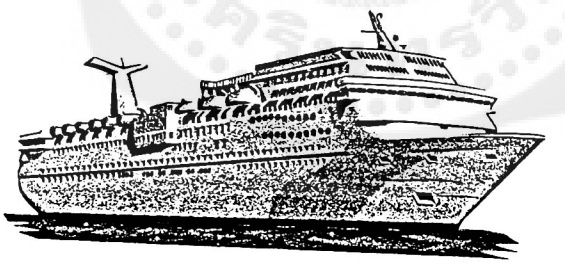

คำอธิบาย

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 15 ข้อ ตัวเลือก 4 ตัวเลือก
2. แบบทดสอบฉบับนี้ต้องการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
4. ถ้าพบข้อยากให้ข้ามไปทำข้ออื่น ๆ
5. ไม่ต้องรีบร้อนในการทำแบบทดสอบ เพราะไม่ได้แข่งขัน เป็นการเรียนด้วยตนเอง
6. จงมีความซื่อสัตย์ไม่เปิดดูเฉลยคำตอบก่อนทำ

ตั้งแต่ข้อ 1-5 จงหาประเด็นสำคัญ

ผู้ดีคดีเชื้อผิวทวีกระฉูด

รายงานข่าวจากอังกฤษความรุนแรงทางสีผิว ทำสถิติอยู่อันดับต้น ๆของชาติยุโรปที่สังคมเผชิญปัญหาด้านสีผิวมากที่สุด ทั้งนี้จากการเปิดเผยรายงานของกลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชนชื่อดัง

(1)

1. ปัญหาเรื่องสีผิวของชาติยุโรป
2. ความรุนแรงทางเชื้อผิวของผู้ดี
3. รายงานของกลุ่มสิทธิมนุษยชน
4. คดีสีผิวในอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

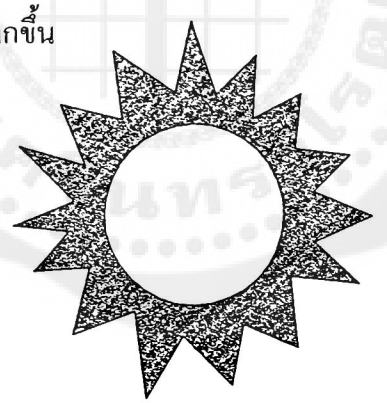

"ไม่มีใครที่จะปฏิเสธว่า โดยทั่วไปแล้วรายการวิทยุในปัจจุบันเป็นเรื่องที่น่าเศร้า เพราะเมื่อก่อนเราไม่เคยได้ยินเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญเหมือนอย่างนี้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่เพราะทุกคนคงยอมรับว่าปัจจุบันมีรายการลิเก ละคร และเพลงที่ไม่เป็นสาระทั้งวัน ซึ่งเป็นการแสดงว่าผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาของผู้ฟัง"

(2)

1. เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่
2. รายการวิทยุปัจจุบันมีเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญ
3. รายการวิทยุปัจจุบันเป็นรายการที่ดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง
4. เจ้าหน้าที่และผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง

น้ำเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกชีวิตบนโลกซึ่งต้องการประมาณ 98% ของน้ำในโลกเราเป็นทะเลน ส่วนน้ำจืดมีน้อย และปัจจุบันน้ำจืดเริ่มขาดแคลน ปกติที่มาของน้ำจืด คือ ฝน และหิมะ แต่เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจขยายตัว ปริมาณการใช้น้ำจึงเพิ่มขึ้น น้ำมีน้อยอยู่แล้วและยังมามีมลพิษเสียอีก ปลายังตายเลย บางแห่งน้ำถึงกับเน่าเหม็น เราจึงต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ปัญหาน้ำเสีย

น้ำเสียนั้นเป็นอย่างไร น้ำเสียเป็นน้ำที่มีสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ปะปนอยู่อันทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมลง น้ำเป็นตัวทำละลายที่ดีและยังเป็นตัวกลางให้อนุภาคของแข็งลอยตัว น้ำจึงเป็นแหล่งรับสารไว้มากไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และการพัฒนาการทางเทคโนโลยี ซึ่งช่วยให้ชีวิตสะดวกสบายขึ้นเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้น้ำที่สะอาดเป็นน้ำเสีย

(3) ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของบทความ

1. ชีวิตเป็นสุข ถ้าใช้น้ำแต่น้ำสะอาด
2. น้ำสะอาดจะลดน้อยถ้าไม่ช่วยกันรักษา
3. อาหารจะเพิ่มขึ้น ถ้าช่วยกันรักษาแหล่งน้ำ
4. ปริมาณคนใช้น้ำจะเพิ่มขึ้น ถ้าไม่ลดจำนวนประชากร

ประเทศไทยมีรากฐานทางวัฒนธรรมที่ยาวนาน แต่ดูเหมือนว่าวัฒนธรรมไทยสมัยใหม่อยู่ในสภาพ "ไร้ราก" เนื่องจากคนสมัยใหม่เข้าไม่ถึงวัฒนธรรมเดิม ขาดความพากเพียรจะศึกษาและไม่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตแบบใหม่ จึงรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาโดยไม่กลั่นกรอง แต่กลับคิดว่าเป็นสิ่งที่ทันสมัย

(4)

1. วัฒนธรรมปัจจุบันของไทยมีลักษณะฉาบฉวยเพราะสังคมไทยไม่มีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง
2. คนไทยไม่สามารถพัฒนาวัฒนธรรมใหม่ขึ้นจากรากของวัฒนธรรมเดิมเพราะขาดความเข้าใจที่แท้จริง
3. วัฒนธรรมไทยสมัยเก่าล้าหลัง และปรับเปลี่ยนได้ยาก เพราะเกิดขึ้นในบริบทของสังคมที่ต่างจากสมัยใหม่
4. สังคมปัจจุบันต้องการวัฒนธรรมที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าภูมิใจ เราจึงควรอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นคว้าทดลองแล้วพบว่า ยังมีอาหารชนิดหนึ่งที่คนทั่วโลกนิยมรับประทานมาช้านาน อีกทั้งยังเป็นสมุนไพรเก่าแก่ซึ่งใช้เป็นยารักษาโรคอันขึ้นชื่อแต่ยุคกรีกโบราณที่สำคัญสามารถช่วยลดอัตราการเสี่ยงเป็นโรคหัวใจได้อย่างชะงัด นั่นคือกระเทียม

(5)

1. กระเทียมเป็นยารักษาโรคสมัยโบราณ
2. มีการทดลองสมุนไพรช่วยรักษาโรคมานานแล้ว
3. กระเทียมเป็นที่รู้จักมานานว่าช่วยรักษาโรคหัวใจ
4. คนทั่วโลกนิยมรับประทานสมุนไพร โดยเฉพาะกระเทียม

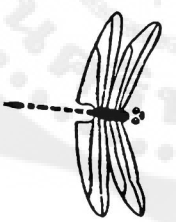

คำสั่งตั้งแต่ 6-10 ข้อใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

(6)

1. สังคมมีอิทธิพลต่อการทำให้ข้าราชการคอรัปชั่น
2. สังคมยกย่องวัตถุและคนร่ำรวยโดยไม่ให้ความสำคัญว่าระหว่างที่มาของความร่ำรวยนั้นจะเป็นอย่างไร
3. สิ่งนี้เองมีผลต่อพฤติกรรมของข้าราชการซึ่งเป็นกลุ่มชนที่ไม่สามารถจะร่ำรวยได้จากเงินเดือนประจำของตน
4. ข้าราชการบางคนต้องหันไปใช้อำนาจจากระบบเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่ำรวยให้แก่ตนเอง

(7)

1. ประเทศชาติของเราผูกพันแนบแน่นกับวัฒนธรรมการเมืองการปกครองแบบมีพระมหากษัตริย์มาช้านาน
2. จนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ระหว่างประชาชนกับพระมหากษัตริย์
3. และประเทศชาติบ้านเมืองดำรงอยู่รอดมาจนถึงปัจจุบัน ก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์
4. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสติปัญญาและกำลังแผ่นดินตลอดมา

(8)

1. จันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรแทบทุกประเภทที่จังหวัดอื่นมี
2. ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรทางวัฒนธรรม
3. จังหวัดอื่นที่มีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ แร่ธาตุ การประมง จันทบุรีก็มีแล้วทั้งสิ้น
4. หรือทรัพยากรทางวัฒนธรรม ที่นอกเหนือไปจากลักษณะความเป็นอยู่ บ้านเรือน ภาษาพูด อาหารการกิน ชนเผ่าพื้นเมือง ที่จันทบุรีก็มีเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

(9)

1. หากวันนี้โลกกำลังถูกเปลี่ยนแปลง
2. ธรรมชาติกำลังเสื่อมสลาย
3. ความร่มเย็นเป็นสุขของชีวิตกำลังเสื่อมสุข
4. ชีวิตมิอาจอยู่ได้ในท่ามกลางการแตกสลายของพิภพ

(10)

1. เมื่อคนมาสัมพันธ์กับเทคโนโลยีจะต้องพัฒนาให้เขารู้จักใช้เทคโนโลยีด้วย
2. เทคโนโลยีนั้นมีทั้งความหมายเชิงบำรุงบำเรอเป็นเครื่องเสริมเพิ่มความสุขจากการเสพ
3. และอีกด้านหนึ่งนับเป็นปัจจัยแห่งการสร้างสรรค์ที่สนองความต้องการให้เกิดความสุขจากการทำงานให้สำเร็จ
4. มนุษย์ในสังคมมีความโน้มเอียงไปในทางใดก็มักจะหันไปในทางนั้น

"นากเป็นสัตว์ที่มีขนอ่อนนุ่ม จึงมีผู้นิยมล่าเอาหนังมาใช้ทำเครื่องนุ่งห่ม และเครื่องใช้ ประชากรนากจึงลดลงอย่างรวดเร็ว"

(11) ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญโดยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

"เป็นข้าราชการก็แบบนี้แหละ จะอายในสิ่งที่ไม่ควรอาย แต่ตรงข้ามจะไม่อายเลยในสิ่งที่ควรอาย เช่น การฉ้อราษฎรบังหลวง กลับโก้เสียอีกถ้าสามารถโกงได้จนรวยแล้วไม่มีใครจับผิดได้"

(12)

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

รัตนโกสินทร์ถ้าเทียบกับต้นไม้นี่เพิ่งงอกงามขึ้นมาใหม่ จากหน่อจากแขนงของต้นเก่า ลำต้นและรากยังอ่อนนัก ศัตรูชอบมาโยกคลอน ฉุดกระชากให้รากขาดไม่หยุด อาศัยว่าเจ้าของรดน้ำพรวนดินสม่ำเสมอ รากจึงเหนียวแน่นไม่ขาดง่าย กิ่งใบไม่ยอมเฉาจนบัดนี้

(13) ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยามและการเปรียบเทียบ
2. การนิยามและการยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กันและการนิยาม

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลและสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของคนและสัตว์ เพราะสภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่รอบ ๆ ตัวเราเป็น ธรรมชาติที่จุนเจือเอื้ออำนวยและบันดาลให้เกิดสรรพสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนพิภพนี้ ดังนั้นคุณภาพของชีวิตจะเป็นปกติสมบูรณ์ได้ย่อมขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเหมาะสมอย่างแท้จริงเสมอ

(14) ข้อความข้างต้นใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

"ทางที่ดีผมว่าควรใช้วิธีคุมอย่างอื่นดีกว่า เช่น สอดใส่ห่วงเข้าไปในช่องคลอดผู้หญิงก็นิยมกัน ห่วงที่ว่าหน้าตาอย่างไรผมก็ไม่เคยเห็น แต่คงไม่เหมือนห่วงบาสเกตบอล ถ้าเป็นเหมือนห่วงบาสฯ จริง เกิดสามีเป็นนักบาสฯ เก่าก็จะต้องเหนื่อยกันหน่อยเพราะคนเคยเล่นบาสฯ เป็น เห็นห่วงแล้วอดไม่ไหวจะชู้ตอยู่ร่ำไป"

(15) ข้อความนี้ไม่ใช้กลวิธีขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

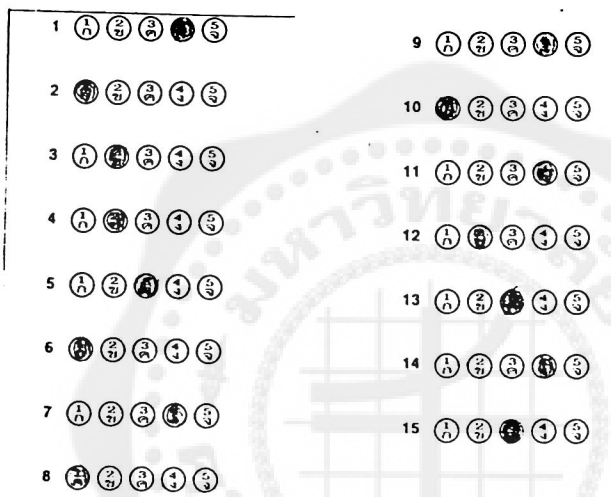

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100

ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33

ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67

ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

กรอบที่ 1

<u>พื้นฐานการอ่านตีความ</u>

พื้นฐานที่สำคัญของการอ่านตีความ คือการอ่านจับใจความซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะสามารถจับใจความได้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ตัดรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้เขียนเรื่องราวเสริมเข้ามาด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ และด้วยวิธีการต่าง ๆ

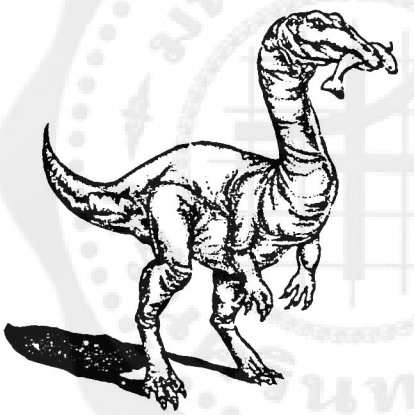

นักเรียนคิดว่าพื้นฐานที่สำคัญของการอ่านตีความ คืออะไร

เฉลยกรอบที่ 1

พื้นฐานของการอ่านตีความ คือ <u>การอ่านจับใจความ</u>

กรอบที่ 2

<u>การอ่านจับใจความ</u> หมายถึงการอ่านเพื่อจับความคิดสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง ความคิดสำคัญคือ<u>สิ่งที่ผู้แต่งต้องการเสนอให้ผู้อ่านทราบ</u> ความคิดสำคัญจะครอบคลุมรายละเอียดต่าง ๆ ในเรื่องนั้น ๆ

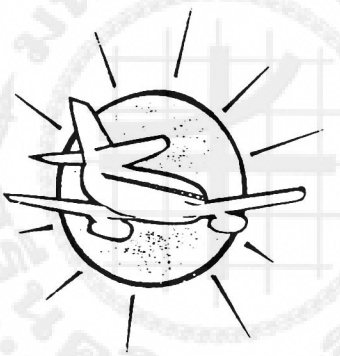

นักเรียนคิดว่าความคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญของเรื่องหมายถึงอะไร

เฉลยกรอบที่ 2

ความคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญของเรื่อง คือสิ่งที่ผู้แต่งต้องการเสนอให้ผู้อื่นทราบ

กรอบที่ 3

ต่อไปนี้นักเรียนจะได้เห็น<u>ตัวอย่าง</u>การจับประเด็นสำคัญ 1

จะรู้ว่าแต่งกายเหมาะตัวนั้นไม่ยาก มีกระจกส่อง กระจกนั้นไม่ใช่ใคร กระจกที่ส่องทุกวันในบ้าน กระจกบานสำคัญอยู่ในแววตาของคนอื่น มนุษย์ดูตัวเองมาตั้งแต่เกิด รักและหลงตัว มักมองไม่เห็นหรือเห็นไม่ตรงกับคนอื่น ความเหมาะตัว ได้แก่ แต่งให้เหมาะกับรูปลักษณะ วัย รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม สาวอายุน้อย แต่งตัวโลดโผนอย่างไรก็มีคนเห็นงาม คุณป้าอ้วนตุ๊ต๊ะ อายุ 50 ปี แต่งตัวเหมือนกัน คนสงสาร

นักเรียนคิดว่าประเด็นสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

<u>ประเด็นสำคัญของข้อความนี้</u> คือ การแต่งกายให้งามต้องแต่ตามวัยและบุคลิกภาพ โดยต้องพิจารณาจากข้อความที่กล่าวว่า "ความเหมาะตัว ได้แก่ แต่งให้เหมาะแก่รูปลักษณะ วัย รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม"

กรอบที่ 4

<u>ตัวอย่าง</u>การจับประเด็นสำคัญ 2

เมื่อข้าพเจ้าลงมือดำเนินธุรกิจทุกครั้ง แม้จะได้พิจารณาลู่ทางอย่างถ่องแท้จนสุดความสามารถแล้วก็ตาม ข้าพเจ้าต้องเตรียมลู่ทางเอาไว้อีกด้านหนึ่งเสมอ เมื่อธุรกิจนั้นมีอันล้มเหลว เราก็พอจะมีโครงการอีกอันหนึ่งไว้รองรับ คนเรามีหกล้มได้ แต่ล้มก็ไม่ควรจะล้มทั้งตัว

<u>ประเด็นสำคัญ</u> คือ ต้องไม่ตั้งอยู่ในความประมาท โดยพิจารณาจากข้อความ "...ข้าพเจ้าต้องเตรียมลู่ทาง เอาไว้อีกด้านหนึ่งเสมอ..."

นักเรียนคิดว่าพอจะเข้าใจหรือยัง ประเด็นสำคัญจะต้องครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมดและเฉพาะข้อความที่ปรากฏเท่านั้น ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างอีกตัวอย่าง

กรอบที่ 5

<u>ตัวอย่าง</u>การจับประเด็นสำคัญ 3

ถุงพลาสติกที่นำมาใส่อาหารสำเร็จรูปควรเป็นถุงใหม่ คือ ทำจากพลาสติกที่สังเคราะห์ใหม่ ซึ่งมีเนื้อเรียบมัน และไม่มีสี นอกจากนี้ชนิดของถุงก็สำคัญ ถ้าจะใส่ของร้อนก็ต้องใช้ถุงสำหรับใส่ของร้อน ถ้าจะใส่ของเย็นก็เลือกใช้ถุงสำหรับของเย็น ถุงพลาสติกที่มีสีนั้นไม่ควรนำมาใส่อาหารสำเร็จรูปเพราะสีที่ผสมอยู่นั้นไม่ใช่สีที่รับประทานได้ ถ้านำมาบรรจุอาหารที่มีไขมัน อาหารร้อนและอาหารที่มีรสเปรี้ยว ก็อาจจะละลายปนกับอาหาร เมื่อรับประทานก็จะสะสมอยู่ในร่างกาย หากมีปริมาณมากจะเป็นอันตรายต่อร่างกายได้

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้วนักเรียนคิดว่าประเด็นสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

นักเรียนพึงระลึกว่าประเด็นสำคัญจะต้องครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมด เพราะฉะนั้นในข้อความ**นี้ประเด็นสำคัญคือ** การใช้ถุงพลาสติกบรรจุอาหาร เพราะจะครอบคลุมรายละเอียดที่ว่าด้วย ชนิด ผลเสีย และลักษณะของถุงพลาสติกที่ควรใช้บรรจุอาหารลักษณะต่าง ๆ

ขอให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในกรอบต่อไป

กรอบที่ 6

<u>แบบฝึกหัด</u>การจับประเด็นสำคัญ 1

ไม่ว่าทรรศนะของนักวิชาการในสถาบันการศึกษาที่มีต่อนักโหราศาสตร์จะเป็นเช่นไร โลกของความเป็นจริงในสังคมไทยทุกวันนี้โหราศาสตร์ได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจกระทำการหรือไม่กระทำการของบุคคลในวงการต่าง ๆ ทั้งแวดวงธุรกิจ วงการทหาร และแม้ในวงราชการเอง ซึ่งย่อมมีผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างมิต้องสงสัย

นักเรียนคิดว่าประเด็นสำคัญคือข้อใด

1. ***นักวิชาการไม่เชื่อโหราศาสตร์***
2. ***โหราศาสตร์มีผลกระทบต่อการพัฒนาสังคมไทย***
3. ***สังคมไทยตัดสินเรื่องต่าง ๆ โดยยึดโหราศาสตร์***
4. ***โลกปัจจุบันโหราศาสตร์ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสังคมทุกระดับ***

เฉลยกรอบที่ 6

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 2 โหราศาสตร์มีผลกระทบต่อการพัฒนาสังคมไทย** โดยพิจารณาข้อความที่ว่า **"โหราศาสตร์มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจกระทำการหรือไม่กระทำการของบุคคลในวงการต่าง ๆ ..มีผลต่อการพัฒนาประเทศ..."**

สำหรับข้ออื่น ๆ ไม่ถูกต้องดังนี้

ข้อ 1 ไม่มีข้อความตอนใดที่บ่งบอกไม่เชื่อถือของทรรศนะนักวิชาการ

ข้อ 3 ถูกเพียงบางส่วน แต่ไม่ครอบคลุม แต่ไม่ครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมด "...ซึ่งย่อมมีผลต่อการพัฒนาประเทศ..." ไม่ได้กล่าวถึง

ข้อ 4 ข้อนี้กล่าวเพียงบางส่วน ยังไม่ครอบคลุม กล่าวเพียงสาเหตุแต่ไม่ได้สรุปว่าเป็นเช่นไร

กรอบที่ 7

<u>แบบฝึกหัด</u>การจับประเด็นสำคัญ 2

เมื่อเร็ว ๆ นี้ จิตแพทย์ได้แถลงผลการวิจัยว่า อัจฉริยะบุคคลของโลกจำนวน 100 คน ในซีกโลกเหนือส่วนใหญ่เกิดในเดือนเมษายน-น้อยคนเกิดในเดือนกันยายน เนื่องจากในเดือนเมษายนเป็นช่วงอากาศอบอุ่น เด็กจึงได้รับอากาศดีซึ่งมีผลต่อการพัฒนาสมองในระยะแรกมาก เหมือนกับดอกไม้ในสวนที่ได้รับแสงแดดและอากาศดี ในขณะที่เด็กที่เกิดในเดือนกันยายนจะต้องเผชิญกับความหนาวเย็นของฤดูหนาว

นักเรียนคิดว่าประเด็นสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

1. ***เดือนเกิดมีความสำคัญต่ออนาคตเด็ก***
2. ***สภาพอากาศมีผลต่อการเจริญเติบโตของสมอง***
3. ***สภาพอากาศมีส่วนส่งเสริมให้เด็กเป็นอัจฉริยะบุคคล***
4. ***ความสัมพันธ์ระหว่างเดือนเกิด สภาพอากาศ และการเป็นอัจฉริยะ***

เฉลยกรอบที่ 7

คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ 2 สภาพอากาศมีผลต่อการเจริญเติบโตของสมอง ประเด็นสำคัญของข้อความที่ยกมาเน้นความสำคัญของสภาพอากาศต่อพัฒนาการสมองของเด็ก โดยอ้างถึงผลวิจัยของจิตแพทย์เพื่อส่งเสริมให้ประเด็นสำคัญน่าเชื่อถือ ข้อความที่สนับสนุน "...เด็กจึงได้รับอากาศซึ่งมีผลต่อการพัฒนาสมองในระยะแรกเหมือนกับดอกไม้ในสวนที่ได้รับแสงแดดและอากาศดี..."

สำหรับข้ออื่นไม่ถูกต้องเพราะ

ข้อ 1 เดือนเกิดมีความสำคัญต่ออนาคตเด็ก ข้อนี้เป็นแต่เพียงกล่าวนำ ข้อความสรุปคือ "...ในเดือนเมษายน เป็นช่วงอากาศอบอุ่น เด็กจึงได้รับอากาศดี..."

ข้อ 3 สภาพอากาศมีส่วนส่งเสริมให้เด็กเป็นอัจฉริยบุคคล นักเรียนยังอ่านข้อความไม่ละเอียดให้กลับไปอ่านใหม่โดยเฉพาะข้อความ "...ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาสมอง..."

ข้อ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างเดือนเกิด สภาพอากาศ และการเป็นอัจฉริยะ ข้อนี้กล่าวกว้างเกินไป การจับประเด็นสำคัญให้เน้นเฉพาะข้อความที่ปรากฏเท่านั้น

กรอบที่ 8

<u>แบบฝึกหัด</u>การจับประเด็นสำคัญ 3

เงินเดือนผมเหลือใช้ เพราะเราใช้จ่ายอย่างมัธยัสถ์อยู่แล้ว เราต้องไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เพราะฉะนั้นผมเหลือเฟือในการดำรงชีวิต...

นักเรียนคิดว่าประเด็นสำคัญ คือข้อใด

1. ***จ่ายเงินเกินฐานะ อนาคตจะลำบาก***
2. ***มีวินัยการใช้เงิน จะได้มีเงินเหลือเก็บ***
3. ***ใช้อย่างพอดี จะเป็นเศรษฐีในวันหน้า***
4. ***ใช้จ่ายอย่างประหยัด ชีวิตก็มีความสุขได้***

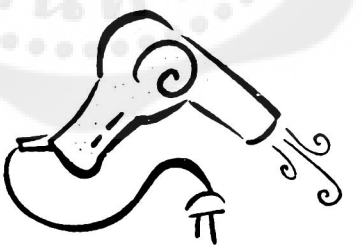

เฉลยกรอบที่ 8

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ใช้จ่ายอย่างประหยัดชีวิตก็มีความสุขได้ มัธยัสถ์ หมายความว่า ใช้จ่ายอย่างประหยัดตรงกับข้อความนี้

"ชีวิตก็มีความสุขได้" ตรงกับ "เหลือเฟือในการดำรงชีวิต"

สำหรับข้ออื่น ๆ อธิบายได้ดังนี้

ข้อ 1 จ่ายเงินเกินฐานะอนาคตจะลำบาก ข้อความนี้เป็นการคาดการณ์ จึงไม่ถูก

ข้อ 2 ข้อความที่ว่า "...เหลือเฟือในการดำรงชีวิต..." อาจจะไม่ได้หมายถึงเงินเก็บแต่เพียงอย่างเดียว การจับประเด็นสำคัญต้องครอบคลุมใจความทั้งหมด

ข้อ 3 ใช้จ่ายอย่างพอเพียง จะเป็นเศรษฐีในวันหน้า "...เหลือเฟือในการดำรงชีวิต..." อาจจะไม่ได้หมายถึงเศรษฐี

กรอบที่ 9

ย่อหน้า

งานเขียนแต่ละชิ้นจะประกอบด้วยย่อหน้าหลาย ๆ ย่อหน้า

ย่อหน้าหมายถึง **การเริ่มเรื่องใหม่** ย่อหน้าที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ ผู้อ่านสามารถจับประเด็นหรือใจความสำคัญได้ง่าย ช่วยจำกัดขอบเขตของเนื้อหา ผู้อ่านได้พักสายตาและสมองไม่ให้เหนื่อยเร็ว และทำให้งานเขียนมีค่าน่าอ่าน

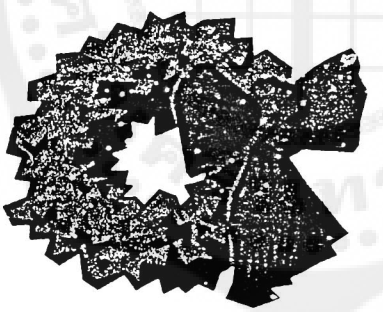

นักเรียนคิดว่าย่อหน้าหมายถึงอะไร

เฉลยกรอบที่ 9

ย่อหน้าหมายถึงการเริ่มเรื่องใหม่

กรอบที่ 10

ประโยคใจความสำคัญ

ประโยคขยายใจความสำคัญ

ในแต่ละย่อหน้าจะประกอบไปด้วยประโยคหลาย ๆ ประโยค ประโยคดังกล่าวมี 2 ประเภท คือ

1. ประโยคใจความสำคัญ
2. ประโยคขยายใจความสำคัญ

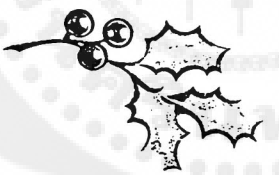

นักเรียนคิดว่าในแต่ละย่อหน้าประกอบด้วยประโยคชนิดใด

เฉลยกรอบที่ 10

คำตอบในแต่ละย่อหน้าประกอบด้วยประโยค 2 ชนิด คือ

1. ประโยคใจความสำคัญ
2. ประโยคขยายใจความสำคัญ

กรอบที่ 11

ประโยคใจความสำคัญ

ประโยคใจความสำคัญ หมายถึง ส่วนที่เป็นใจความหลักของแต่ละย่อหน้า เป็นประโยคที่แสดงสารสำคัญของข้อความนั้น ๆ โดยปกติในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียง 1 เท่านั้น

นักเรียนคิดว่าประโยคใจความสำคัญคือประโยคลักษณะใด

เฉลยกรอบที่ 11

<u>คำตอบ</u> ประโยคใจความสำคัญ หมายถึง ส่วนที่เป็นใจความหลักของเรื่อง

กรอบที่ 12

ข้อความหรือเรื่องราวในแต่ละย่อหน้า จะมีประโยคใจความสำคัญเพียง 1 ใจความเท่านั้น

ประโยคใจความสำคัญอาจอยู่ต้นย่อหน้า ลักษณะการวางประโยคใจความสำคัญเช่นนี้เป็นที่นิยมกันมาก เพราะเขียนได้ง่าย และผู้อ่านเข้าใจง่ายเช่นกัน

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างในกรอบต่อไป

กรอบที่ 13

ตัวอย่างประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า 1

(1) ความรักนั้นต้องอาศัยการปลูกต้นรักรดน้ำพรวนดินอย่างดีเพื่อสร้างชีวิตครอบครัว (2) การครองคู่ในสภาพสังคมปัจจุบันไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเข้าใจกันตลอดไป (3) การอยู่ร่วมกันของคนสองคนที่แตกต่างกันด้านความคิดต้องรู้จักการให้อภัยกัน (4) คู่สามี-ภรรยา จึงจะอยู่ร่วมกันได้ตลอดรอดฝั่ง

*ข้อ*ความทั้ง 4 ตอน มีน้ำเสียงเป็นเชิงแนะนำสั่งสอน
คู่สามี-ภรรยา ในเรื่องการร่วมกันสร้างชีวิตครอบครัว
ประโยคที่ 1 เป็นประโยคสรุป จึงจัดว่าเป็นประโยคใจความสำคัญ
ประโยคที่ 2, 3, และ 4 เป็นประโยคขยายประโยคใจความสำคัญ

ขอให้ดูตัวอย่างกรอบต่อไป

กรอบที่ 14

<u>ตัวอย่าง</u>ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ย่อหน้า 2

1. ภาวะเศรษฐกิจแบบนี้ เที่ยวเมืองไทยกันดีกว่า
2. ถ้าเที่ยวแบบประหยัดก็ต้องเที่ยวแบบสั้น ๆ
3. ไปเช้าเย็นกลับพอหอมปากหอมคอก็พอแล้ว
4. สถานที่ท่องเที่ยวในเมืองเราก็มีให้เลือกอยู่มากมาย สุดแท้แต่ใครจะชอบอย่างไหน

ข้อความ 4 ตอนนี้ มีเสียงเชิงชักชวนให้ท่องเที่ยวในประเทศไทยในภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ประโยคที่ 1 เป็นประโยคสรุป จึงจัดว่าเป็นประโยคใจความสำคัญ

ประโยคที่ 2, 3 และ 4 เป็นประโยคขยายใจความประโยคสำคัญ

นักเรียนเรียนเรื่องประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า ต่อไปจะเรียนประโยคใจความสำคัญอีกลักษณะหนึ่ง ขอให้ดูกรอบที่ 15

กรอบที่ 15

ในบางกรณีประโยคใจความสำคัญจะอยู่ท้ายย่อหน้า เปรียบเหมือนการอธิบายขยายความก่อน เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญได้ชัดเจนและแจ่มแจ้ง

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างประกอบที่ 16

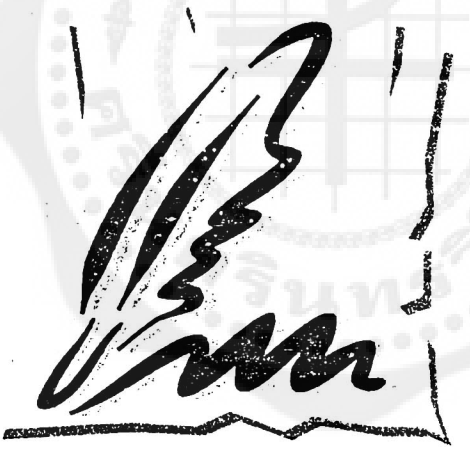

กรอบที่ 16

<u>ตัวอย่าง</u>ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ย่อหน้า 1

(1) **จิต**และกายมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก (2) ผู้ที่จะมีสุขภาพจิตดีได้ต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรงด้วย (3) ในปัจจุบันนี้เราพบว่า การเล่นเทนนิส การฝึกโยคะ การวิ่ง การว่ายน้ำ หรือการบริหารร่างกายมีประโยชน์ต่อสุขภาพกายและจิตมาก (4) ถ้าต้องการให้สุขภาพกายและจิตดีต้องออกกำลังกายสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 4 <u>**เป็นประโยคใจความสำคัญ**</u>

ประโยคที่ 1 จิตและกายสัมพันธ์กัน ตัดออกได้ไม่เสียความ

ประโยคที่ 2 สุขภาพจิตดี ร่างกายแข็งแรง

ประโยคที่ 3 ประโยคสุขภาพกายและจิต

ประโยคที่ 4 จัดเป็นประโยคที่มีใจความครบถ้วนทั้งกาย จิต และออกกำลังกาย

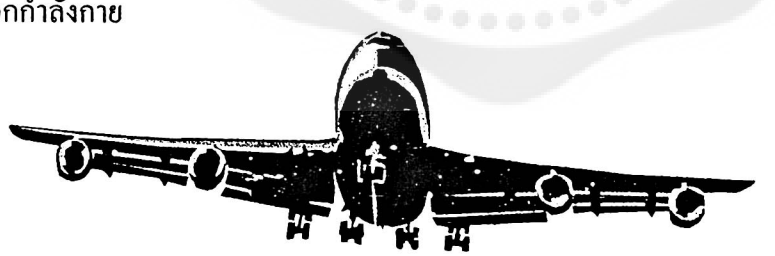

กรอบที่ 17

<u>ตัวอย่าง</u>ประโยคใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า 2

1. หากมีใครสักคนถามว่า ในบรรดาผักควรเลือกรับประทานชนิดใด

2. ต้องดูตารางครับ วิตามินซีมีสูงมากในผักคะน้า และกระหล่ำดอก

3. แต่ถ้าต้องการไฟเบอร์ คงต้องมองไปที่บรอคโคลี และคะน้า ผักกาดขาว กวางตุ้ง เด่นเรื่องลดความอ้วน

4. รวมความแล้วเลือกรับประทานหลากหลายจะดีกว่า เพราะผักแต่ละชนิดมีจุดเด่นในตัวเองครับ

ประโยคที่ 4 เป็นประโยคใจความสำคัญ เพราะเป็นประโยคสรุปความว่า ผักทุกชนิดมีประโยชน์ จุดเด่นในตัวเองไม่เหมือนกัน ส่วนประโยคที่ 1, 2, 3 จัดเป็นประโยคขยายใจความสำคัญในรายละเอียดคุณค่าของผักแต่ละชนิด

ต่อไปนักเรียนจะเรียนประโยคใจความสำคัญในอีกลักษณะหนึ่งในกรอบที่ 18

กรอบที่ 18

บางครั้งผู้ขียนจะขึ้นต้นย่อหน้าด้วยประโยคใจความสำคัญแล้วขยายความแล้วลงท้ายด้วยการสรุปใจความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการย้ำเน้นให้เด่นชัดขึ้น ลักษณะนี้มักใช้กับย่อหน้าที่มีเนื้อความมาก

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างประโยคใจความสำคัญลักษณะนี้ในกรอบที่ 19

กรอบที่ 19

<u>ตัวอย่าง</u>ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า 1

(1) คนไทยนั้นถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย เพราะคนไทยโบราณนั้นใช้บ้านเป็นที่เกิด (2) การคลอดลูกจะกระทำกันที่บ้านโดยมีหมอพื้นบ้านที่เรียกว่าหมอตำแย เป็นผู้ทำคลอด มิได้ใช้โรงพยาบาล หรือสถานผดุงครรภ์อย่างในปัจจุบัน (3) และในที่สุดของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้น คนไทยก็จะเก็บศพของผู้ตาย ที่เป็นสมาชิกของบ้านไว้ในบ้านก่อนที่จะทำพิธีเผาเพื่อทำบุญสวดและเป็นการใกล้ชิดผู้ตาย (4) จะเห็นได้ว่าคนไทยใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านตลอดเวลา

ข้อความใหม่หน้านี้พิจารณาได้ว่า

ประโยคที่ 1 ความสำคัญของบ้าน

ประโยคที่ 2 ตัวอย่าง...การคลอดลูก

ประโยคที่ 3 ตัวอย่าง...การตาย

ประโยคที่ 4 คนใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านตลอดเวลา

เพราะฉะนั้นประโยคที่ 1 และ 4 จึงเป็นประโยคใจความสำคัญ

ขอให้ดูอีกตัวอย่างในกรอบที่ 20 ค่ะ

กรอบที่ 20

<u>ตัวอย่าง</u>ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

(1) นักเขียน นักคิด นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี กำลังทยอยกันช่วยปรุงแต่งนิตยสารศิลปวัฒนธรรมให้น่าอ่าน อ่านเห็นแล้วช่วยกรุณาติชมเราบ้าง (2) ผมแต่งตัวแล้วอยากมีกระจกส่องดูตัวเองว่าแต่งตัวทันสมัยเข้ากับเวลาและสถานที่หรือเปล่า หรือว่าเชยจนไม่อยากมองไม่อยากจับ (3) ผมมองไม่เห็นตัวเอง ต้องอาศัยนักเขียนและผู้อ่านเป็นกระจกให้(4) มองเห็นอย่างไรก็บอกมาอย่างนั้นไม่ต้องเกรงใจ เรารับได้ทั้งก้อนหินและดอกไม้ มากเท่าไหร่ยังทำให้เรามองเห็นตัวเองมากเท่านั้น

ข้อความนี้พิจารณาได้ว่า

ข้อความที่ 1 ...อ่านแล้วช่วยติชม

ข้อความที่ 2 ...แต่งตัวทันสมัยเข้ากับเวลา สถานที่ หรือเชย

ข้อความที่ 3 ...ให้ผู้อ่านเป็นกระจก

ข้อความที่ 4 ...มองเห็นอย่างไรก็บอกมาอย่างนั้น

ข้อความนี้ประโยคใจความสำคัญจึงอยู่ทั้งตอนต้นและตอนปลาย

ต่อไปนักเรียนจะได้เรียนการวางประโยคใจความสำคัญ ลักษณะสุดท้าย ขอให้ดูกรอบที่ 21

กรอบที่ 21

การวางประโยคความสำคัญอยู่กลางย่อหน้าเป็นวิธีที่ไม่นิยมเพราะผู้อ่านจับใจความได้ไม่ชัดเจน และผู้เขียนเขียนค่อนข้างยาก

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างการวางประโยคใจความสำคัญลักษณะนี้ในกรอบที่ 22

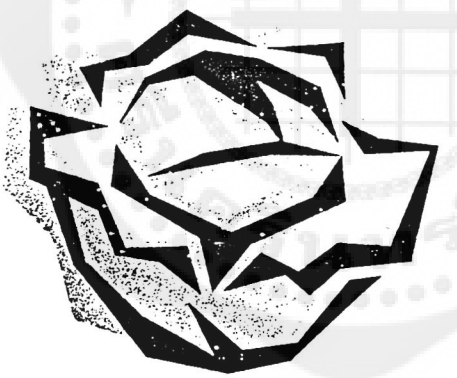

กรอบที่ 22

ตัวอย่างประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

1. จินตคณิตสอนเด็กให้คิดเลขด้วยลูกคิด
2. เป้าหมายไม่ใช่เพื่อให้เด็กคิดเลขเร็วเพียงอย่างเดียว
3. แต่เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กมีสมาธิและรู้จักควบคุมอารมณ์
4. ส่วนการคิดเลขเร็วเป็นผลพลอยได้

*ประ*โยคที่ 1 หลักทั่วไปของจินตคณิต

ประโยคที่ 2 ขยายความประโยคที่ 1

ประโยคที่ 3 ใจความสำคัญในการเขียน "เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ และสามารถควบคุมอารมณ์"

ประโยคที่ 4 ผลพลอยได้

ขอให้นักเรียนอ่านกรอบที่ 23 ต่อไป

กรอบที่ 23

ขณะนี้นักเรียนได้เรียนเรื่องประโยคใจความสำคัญซึ่งวางอยู่ในลักษณะดังนี้

1. ตอนต้นย่อหน้า
2. ตอนท้ายย่อหน้า
3. ตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า
4. ตอนกลางย่อหน้า

ขอให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดตั้งแต่กรอบที่ 24 จนถึงกรอบที่ 32

เมื่อนักเรียนเลือกคำตอบแล้ว ขอให้ดูกรอบเฉลยด้านหลังของกรอบคำถามนั้น

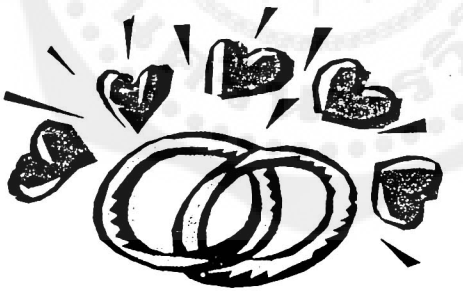

กรอบที่ 24

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 1

ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

1. เราเชื่อว่าปัญหาทุกปัญหามีทางออก
2. และทางหนึ่งก็คือการใช้ธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว
3. เพราะเมื่อจิตใจสงบ ก็เกิดสติในการพิจารณาปัญหา
4. และเกิดปัญญาที่จะหาทางแก้ไขได้

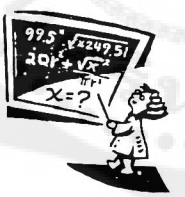

เฉลยกรอบที่ 24

คำตอบที่ถูกต้อง คือ 1 **เราเชื่อว่าปัญหาทุกปัญหามีทางออกประโยคนี้เป็นประโยคใจความสำคัญเพราะครอบคลุมเนื้อความทั้งหมด**

ประโยคที่ 2, 3, 4 **ล้วนเป็นประโยคขยายความในประโยคแรกทั้งสิ้น**

กรอบที่ 25

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 2

ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. ความว้าเหว่ของชาวนานั้นมีมากมาย แปดทิศสิบหกทางทุกหลังคาเรือน
2. เช่นราคาข้าวเปลือกจะดีไหม ปุ๋ยจะขึ้นราคาอีกหรือเปล่าเกิดโรคใบแดงระบาด ตัวแมลงตั๊กแตนชุกชุมกัดกินต้นข้าว
3. สารพัดนกมันพาฝูงกันลงมากินเมล็ดข้าว ฝนน้อยน้ำท่าจะแล้ง
4. จิปาถะสารพัดที่เป็นความทุกข์ระทมของชาวนาไทย

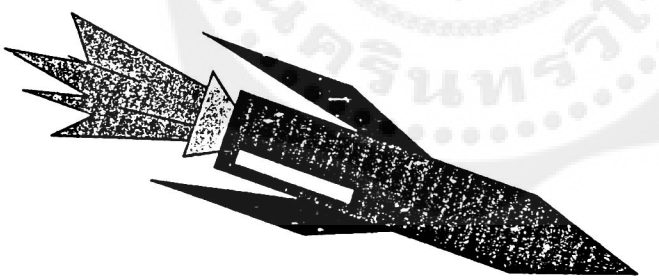

เฉลยกรอบที่ 25

นักเรียนเลือกได้ถูกต้องแล้ว ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคที่ 1 คือ **ความว่าเหว่ของชาวนานั้นมีมากมาย แปดทิศสิบหกทางทุกหลังคาเรือน** ประโยคที่ 4 จิปาถะสารพัดที่เป็นความทุกข์ระทมของชาวนาไทย ประโยคแรกเป็นเรื่อง ประโยคหลังสรุปความรวมทั้งหมด ประโยคที่ 2, 3 เป็นประโยคขยายความ

กรอบที่ 26

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 3

ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

1. อึ เป็นคำศัพท์ที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตฉบับแรกมิได้บันทึกไว้
2. ต่อมาในการชำระใหม่ก็ลงไว้ และอธิบายว่าเป็นการถ่ายหรืออาการอุจจาระ
3. แต่มิได้บอกไว้ด้วยว่าเป็นการถ่ายของเด็ก ผู้ใหญ่เองก็พูดเลียนเด็ก เพื่อให้ดูสุภาพขึ้น
4. ผมได้ลองเปิดพจนานุกรมสองภาษาดูหลายฉบับ เห็นว่าแปลผิดความหมายที่แท้จริง

เฉลยกรอบที่ 26

คำตอบที่ถูกต้อง คือประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคที่ 4 คือ ผมได้ลองเปิดพจนานุกรมสองภาษาดูหลายฉบับ เห็นว่า แปลผิดความหมายที่แท้จริง ส่วนประโยค 1, 2, 3 จัดเป็นการนำความ และดำเนินความแล้วจึงแสดงสาระสำคัญที่สุดไว้ประโยคท้าย

กรอบที่ 27

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 4

ข้อใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

1. ต้นชบา พู่ระหง นิยมนำมาใช้ปลูกทำรั้วบ้าน
2. คงเนื่องจากชบาเป็นพืชที่ปลูกง่าย
3. เวลาปลูกก็ตัดกิ่ง แค่มาพักชำเป็นระยะ ๆ คอยรดน้ำไม่ให้แห้ง
4. ต้นก็จะงอกเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

เฉลยกรอบที่ 27

คำตอบที่ถูกต้อง **คือประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคแรก ต้นชบาพู่ระหง นิยมนำมาใช้ปลูกเป็นรั้วบ้าน** ส่วนประโยคอื่น ๆ ขยายความให้สมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

กรอบที่ 28

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 5

ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. เราดื่มน้ำพลาสติก เพราะไม่ทันได้ยั้งคิดว่า จะมีทางเลือกอื่นที่สะอาดปลอดภัย
2. ปัจจุบัน การประปาฯ ประกาศเป็นมั่นเหมาะว่า น้ำประปา ในเขตกรุงเทพฯ ทุกเขตสามารถดื่มได้โดยไม่เป็นอันตราย
3. แต่อาจเป็นเพราะเสียงประกาศนั้นค่อยเกินไป ไม่มีใครใส่ใจฟัง ชาวกรุงเทพฯ ก็ยังคงดื่มน้ำจากขวดพลาสติกต่อไป
4. ถ้าเราบริโภคน้ำบรรจุขวดกันอย่างไม่บันยะบันยังขนาดนี้ ก็มีหวังขยะล้นเมือง

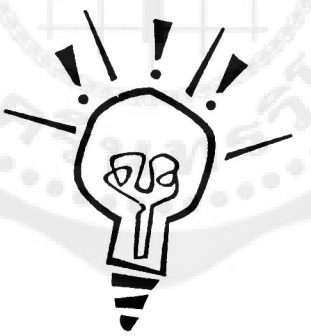

เฉลยกรอบที่ 28

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 4**

สำหรับประโยคที่ 2, 3 เป็นประโยคเสริมความ

กรอบที่ 29

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 6

ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

(1) ผลิตอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่คนไทยควรหันมาทุ่มเทวิจัยพัฒนา เพราะเรามีอาหาร เหลือเฟือ (2) แทนที่จะต้องนำเงินตราออกไปซื้ออาหารสำเร็จรูปจากต่างประเทศ (3) ยิ่งคนไทยสามารถถนอมอาหารให้สะดวกและเก็บได้นานเท่าไหร่ (4) ก็เท่ากับเป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และทำให้เงินตราไม่ไหลออกต่างประเทศ

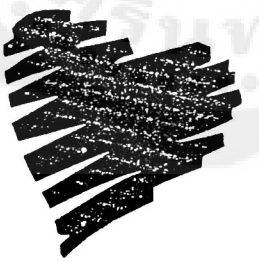

เฉลยกรอบที่ 29

คำตอบที่ถูกต้อง **ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคแรก ผลิตอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่คนไทยควรหันมาทุ่มเทวิจัยพัฒนาเพราะเรามีอาหารเหลือเฟือ** (1) ประโยค 2, 3, 4 ขยายความให้เรื่องราวมีสาระ ชัดเจนยิ่งขึ้น

กรอบที่ 30

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 7

ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. คราวนี้มีเคล็ดลับความงามอย่างสนุก ๆ ว่า
2. คุณผู้หญิงเมื่อจะใช้เวลาส่องกระจก อย่าส่องให้ใกล้มากนัก
3. เพราะว่าเราจะเห็นข้อบกพร่องและเข้าข้างตัวเองมากเกินไป
4. ส่องให้พบความงามของตัวเองพอเหมาะ
5. เพราะถ้าเรามองอะไรจนใกล้เกินไป เราก็ไม่เห็นอะไรเลย
6. มันก็เหมือนกับการแต่งหน้าสมัยนี้ ถ้าแต่งมากจนเกินไป ก็จะไม่เห็นความงามที่เป็นตัวตนของคุณจริง ๆ

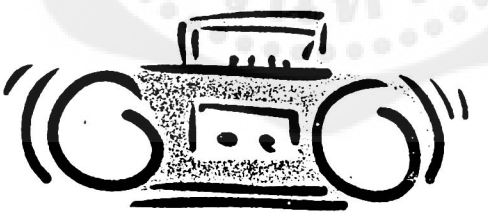

เฉลยกรอบที่ 30

นักเรียนเก่งมาก ประโยคใจความสำคัญ คือประโยคที่ **2** **คุณผู้หญิงเมื่อจะใช้เวลาส่องกระจกอย่าส่องให้ใกล้มากนัก** แสดงความสำคัญครอบคลุมข้อความทั้งหมด ประโยคที่ 1 เป็นเรื่องให้น่าสนใจ แล้วตามด้วยใจความสำคัญทันที (2) จากนั้นก็ให้เหตุผลและขยายความให้น่าติดตามอ่านจนจบ วิธีนี้นับเป็นวิธีการที่ต้องใช้ความชำนาญพอตัวทีเดียว

กรอบที่ 31

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 8

(1) โรงหนังเป็นที่มาของผมที่ทำให้มีชีวิตเป็นคนเขียนรูปอยู่ทุกวันนี้ (2) คือมีอยู่วันหนึ่งผมวิ่งเล่นซน ก็ไปวิ่งเล่นแถว ๆ โรงหนัง แล้วบังเอิญมีช่างเขียนเขากำลังเขียนคัตเอาท์หนัง ในสมัยนั้นผมจำไม่ได้หรอกว่าเป็นหนังเรื่องอะไร แต่เป็นหนังไทย (3) ผมก็ไปยืนดูเขาแล้วก็รู้สึกทึ่งที่เขาสามารถเขียนรูปคนได้ดี (4) เราก็เลยมีความคิดฝันว่า อยากจะเป็นคนหนึ่งที่เขียนรูปเป็น

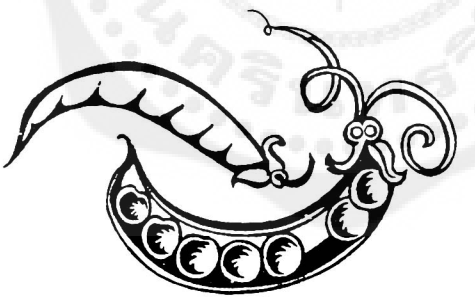

เฉลยกรอบที่ 31

คำตอบที่ถูกต้อง ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคแรก (1) **โรงหนังเป็นที่มาของผมที่ทำให้ผมมีชีวิตเป็นคนเขียนรูปอยู่ที่วันนี้**

ประโยคที่ 2, 3 และ 4 เป็นประโยคขยายความ โดยการยกตัวอย่างอธิบายความให้ชัดเจนน่าสนใจมากขึ้น

กรอบที่ 32

<u>แบบฝึกหัด</u>ประโยคใจความสำคัญ 9

1. ลองพิจารณาดูเถิดว่ามีประเทศไหนบ้างที่อุดมสมบูรณ์มั่งคั่งไปด้วยทรัพยากร แต่ต้องกระเซอะกระเซิงวิ่งพล่านไปขอเศษเงินจากชาติต่าง ๆ อย่างน่าสมเพช

2. เราพัฒนากันแบบไหนบ้านเมืองถึงได้วายวอดกันได้หมดสิ้นเช่นนี้

3. เราถูกต่างชาติปิดประตูตีแมวจะบีบหรือจะตั้งเงื่อนไขอย่างไรก็หือไม่ขึ้น หมดท่า หมดอิสรภาพทางเศรษฐกิจ ล้มละลายทางการเงินการคลังระหว่างประเทศ

4. ไทยเปลี่ยนจากเสือตัวที่ห้าในเอเซี่ยน มาเป็นหมาน้อยผอมโซมีหนังหุ้มกระดูก อนิจจาประเทศไทยจะบังสุกุลกันเมื่อไหร่ ที่วัดไหนดี

เฉลยกรอบที่ 32

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 3 เราถูกต่างชาติปิดประตูตีแมวจะบีบหรือจะตั้งเงื่อนไขก็หือไม่ขึ้น หมดท่า หมดอิสรภาพทางเศรษฐกิจล้มละลายทางการเงินการคลังระหว่างประเทศ** ข้อความนี้มุ่งส่งสารเกี่ยวกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งตรงกับประโยคที่ 3 ส่วนประโยคอื่น ๆ เป็นประโยคที่สนับสนุน

กรอบที่ 33

ขณะนี้นักเรียนได้ศึกษาเรื่องประโยคใจความสำคัญแล้ว ต่อไปนักเรียนจะได้เรียนเรื่องประโยคขยายประโยคใจความสำคัญ

ประโยคขยายใจความสำคัญ เป็นประโยคที่เสริมประโยคใจความสำคัญให้แจ่มชัดขึ้น

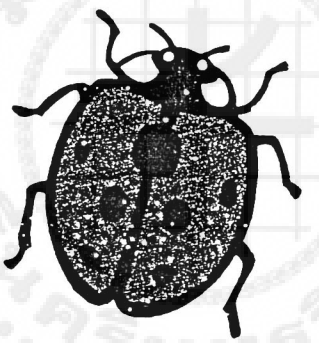

นักเรียนคิดว่าประโยคขยายใจความสำคัญ คือ ประโยคชนิดใด

เฉลยกรอบที่ 33

ประโยคขยายใจความสำคัญ คือ ประโยคที่เสริมประโยคใจความสำคัญให้แจ่มชัดขึ้น

กรอบที่ 34

การขยายใจความสำคัญ

การขยายใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าทำได้หลายวิธี แต่นิยมกันมาก ได้แก่

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

นักเรียนคิดว่าการขยายใจความสำคัญทำโดยวิธีใดบ้าง

เฉลยกรอบที่ 34

<u>คำตอบ</u>

การขยายใจความสำคัญทำได้ 4 วิธี คือ

1. การนิยาม
2. กายกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

กรอบที่ 35

การนิยาม

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงแต่ละวิธีของการขยายประโยคใจความสำคัญวิธีแรกคือการนิยาม

การนิยาม เป็นการให้รายละเอียดหรือให้คำจำกัดความ วิธีนี้นิยมใช้กันมากเมื่อต้องการขยายความให้เป็นที่เข้าใจแจ่มชัดยิ่งขึ้น ให้นักเรียนดูตัวอย่างในกรอบที่ 36

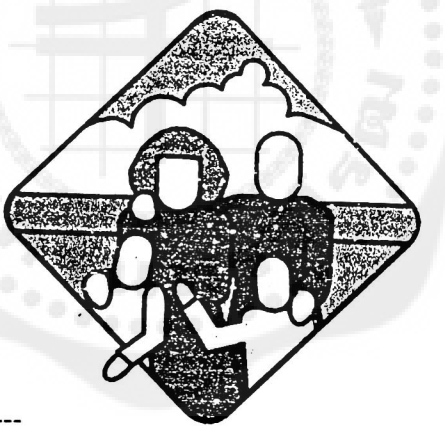

นักเรียนคิดว่าการนิยาม หมายถึงอะไร

เฉลยกรอบที่ 35

คำตอบ

การนิยาม คือ การให้รายละเอียด หรือคำจำกัดความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

กรอบที่ 36

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยการนิยาม 1

มดเป็นแมลงที่มีอยู่มากมาย และเกิดขึ้นทั่วไป เป็นที่รู้จักกันดี โดยก่อให้เกิดปัญหาแก่มนุษย์ได้มาก มดอยู่เป็นกลุ่มแบบสังคม ไม่มีชนิดใดที่อยู่โดดเดี่ยว โดยมีวรรณะต่าง ๆ คือ เพศเมีย หรือแม่รัง เพศผู้และมดงาน ในบางชนิดอาจมีมดทหารด้วย จะพบรังมดได้ทั่วไป ทั้งในสนาม บนต้นไม้ ใต้ก้อนหิน ขอนไม้

ข้อความนี้ใช้กลวิธีขยายประโยคใจความสำคัญคือการนิยาม โดยใช้คำจำกัดความ ซึ่งวิธีนี้มักใช้ในการอธิบายความหมายของคำ โดยมีหลักสำคัญคือ จะต้องบอกว่าสิ่งที่ให้คำจำกัดอยู่ในประเภทใดดังในตัวอย่างนี้ “มดจัดเป็นแมลง”

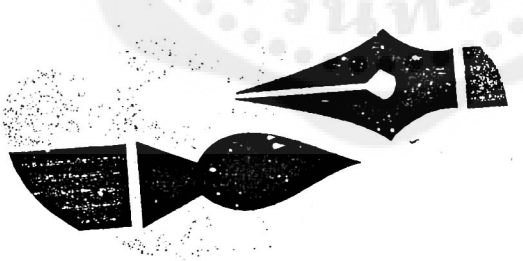

กรอบที่ 37

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยวิธีนิยาม 2

คำว่าพระไตรปิฎกแยกศัพท์ได้ดังนี้ คำว่า พระ เป็นคำยกย่อง แปลว่า ประเสริฐ คำว่าไตรในภาษาบาลี แปลว่าสาม คำว่า ปิฎก เป็นภาษาบาลีได้สองนัยคือ นัยหนึ่ง แปลว่าตะกร้า อีกนัยหนึ่ง แปลว่า คัมภีร์ หรือตำราเมื่อรวมสามคำแล้ว จึงหมายถึงคัมภีร์หรือตำราที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไว้เป็นหมวดหมู่

การขยายประโยคใจความสำคัญในข้อความนี้เป็นการให้ความหมายของคำโดยละเอียด

ขอให้นักเรียนดูกรอบที่ 38 ซึ่งจะกล่าวถึงการขยายประโยคใจความสำคัญอีกวิธีหนึ่ง

กรอบที่ 38

<u>การใช้ตัวอย่าง</u>

การขยายความประโยคใจความสำคัญอีกวิธีหนึ่ง คือการใช้ตัวอย่างประกอบโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจข้อความชัดเจนแจ่มแจ้ง ในบาครั้งอาจจะอธิบายใจความสำคัญแล้วจึงให้ตัวอย่าง

การใช้ตัวอย่างมักใช้กับการอธิบาย หลักการ วิธีการ หรือความรู้ที่เข้าใจยาก

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างในกรอบต่อไป

นักเรียนคิดว่าการขยายใจความสำคัญโดยการใช้ตัวอย่างประกอบมีจุดประสงค์สำคัญ เพื่ออะไร

เฉลยกรอบที่ 38

คำตอบ

จุดประสงค์ในการใช้ตัวอย่างขยายใจความสำคัญ คือ เพื่อให้เข้าใจความชัดเจนแจ่มแจ้ง

กรอบที่ 39

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยการใช้ตัวอย่าง 1

อารมณ์ขันนอกจากจะช่วยบรรเทาความเครียดแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ อีก เช่น ช่วยสร้างบรรยากาศในการพูดให้เป็นกันเอง ช่วยบรรเทาอาการโกรธ ช่วยทำให้ใจเย็นลงในขณะที่เกิดปัญหาจนสามารถหาทางแก้ไขที่ดีได้ ช่วยรักษาสุขภาพ และเสริมพลานามัย นั่นคือการมีสุขภาพจิตที่ดีจะนำไปสู่สุขภาพกายที่ดีด้วย อารมณ์ขันแสดงออกได้ด้วยการหัวเราะ

ข้อความนี้เป็นการขยายประโยคใจความสำคัญโดยการยกตัวอย่าง การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีนี้นี้มักจะมีคำว่า **เช่น อย่างเช่น ได้แก่** ตัวอย่างเช่น โดยในข้อความนี้ได้ยกตัวอย่างประโยชน์ของอารมณ์ขันว่า ช่วยสร้างบรรยากาศในการพูด ช่วยบรรเทาโกรธ ช่วยทำให้ใจเย็น และช่วยรักษาสุขภาพ

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างในกรอบที่ 40 อีกตัวอย่างหนึ่ง

กรอบที่ 40

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยการใช้ตัวอย่าง 2

การนินทาและการสร้างข่าวลือที่สำคัญมักอยู่ในรูปแบบของการโฆษณา เช่น เมื่อเร็ว ๆ นี้ บริษัทด้านโทรคมนาคมของไทย เปิดฉากนินทากันอย่างรุนแรง ถึงขั้นกล่าวหาฝ่ายหนึ่งมีความประพฤติเยี่ยงอันธพาล การสร้างข่าวลือโดยนักขายตรงดูยิ่งจะได้ผลกว่า เช่น ความมหัศจรรย์ของกำไล หรือที่นอนแม่เหล็ก จดหมายลูกโซ่ซึ่งระบาดอยู่ตามอินเตอร์เนต ถ้าเป็นรูปแบบของการสร้างข่าวลือ

การขยายความประโยคใจความสำคัญ โดยยกตัวอย่างให้นักเรียนสังเกต คำ "เช่น"

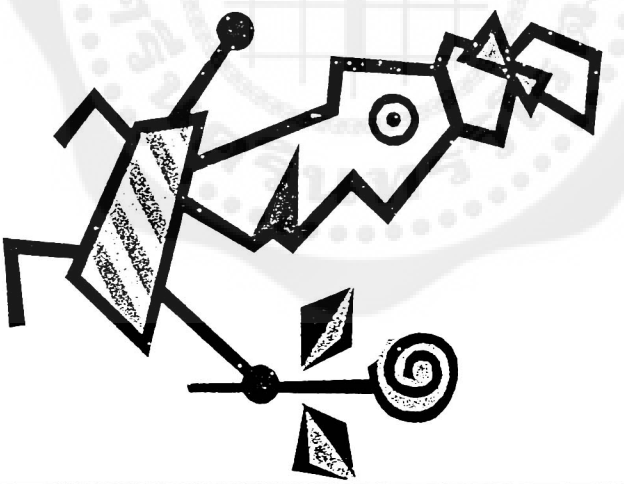

กรอบที่ 41

การเปรียบเทียบ

นักเรียนเรียนการขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธี ยกตัวอย่างไปแล้ว ต่อไปจะกล่าวถึงการขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีเปรียบเทียบ

การเทียบอาจเปรียบเทียบในลักษณะการอุปมา สิ่งที่แปลกใหม่ สิ่งที่ผู้ฟังไม่คุ้นเคย กับสิ่งที่คุ้นเคย เพื่อให้เข้าใจ สิ่งที่กล่าวได้ชัดเจนแจ่มแจ้ง

นักเรียนคิดว่าการเปรียบเทียบเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร

เฉลยกรอบที่ 41

การเปรียบเทียบเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า <u>อุปมา</u>

กรอบที่ 42

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยวิธีเปรียบเทียบ

ความรักกับการแต่งงานเปรียบเหมือนการผลิดอกออกผล หากดอกไม้นั้นมีอันต้องถูกปลิดจากขั้วไป ไม่ว่าเหตุใดก็ตาม นั่นคือ ฉากความรักถูกปิดลงโดยไม่มีการแต่งงานตามมา

ในที่นี้เปรียบความรักการแต่งงานกับดอกไม้ ข้อความที่เป็นคำเปรียบเทียบมักจะมีคำว่า เหมือน ดัง ดุจ ราวกับ พ่วงให้เป็นที่สังเกต

ขอให้นักเรียนดูอีกตัวอย่างหนึ่งในกรอบที่ 43

กรอบที่ 43

<u>ตัวอย่าง</u>ของใจความสำคัญด้วยวิธีเปรียบเทียบ 2

"**ถนน**ลาดยางสายน้อยเงียบสงบร่มรื่น ตัดเข้าไปในพื้นที่อันอุดมไปด้วยพฤกษชาตินานาพันธุ์ ดูสวยงามราวกับพรมเหลากสี อันถักทอด้วยช่างฝีมือชั้นหนึ่ง แต่หากเห็นได้ชัดว่า แท้จริงแล้วเกิดจากการออกแบบของนักออกแบบ "ภูมิสถาปัตย์" ฝีมือเยี่ยมและยังได้รับการดูแลเอาใจใส่ทำนุบำรุงอย่างเข้มงวดกวดขัน"

ในข้อความข้างต้นนั้นผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านมองเห็นภาพชัดเจน จึงเปรียบเทียบความสวยงามของสวนพฤกษชาติกับพรม การเปรียบเทียบลักษณะนี้บางครั้งเรียกว่า อุปมา

ขอให้นักเรียนดูวิธีขยายประโยคใจความสำคัญวิธีสุดท้ายในกรอบที่ 44

กรอบที่ 44

การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ต่อไปจะกล่าวถึงวิธีขยายประโยควิธีสุดท้าย คือ การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน การขยายความด้วยวิธีนี้ ใช้กับข้อความที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุกับผลลัพธ์ โดยปกติอาจจะเป็นสาเหตุไปสู่ผลลัพธ์ หรือจากผลลัพธ์ไปสู่สาเหตุ หรือจากผลลัพธ์ไปสู่ผลลัพธ์

การขยายประโยคข้อความสำคัญด้วยวิธีนี้ เราอาจสังเกตได้จากการใช้สันธานเหตุผล **เพราะ เพราะฉะนั้น จึง โดยที่ เนื่องจาก ด้วย** ฯลฯ

ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างการขยายความวิธีนี้ในกรอบที่ 45

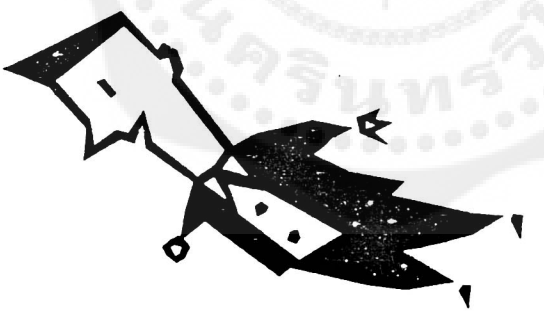

กรอบที่ 45

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยวิธีสาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน 1

ในแง่หนึ่งตึกสูงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเมือง เนื่องจากเป็นรูปแบบการใช้ที่ดินที่มีจำนวนจำกัดและราคาแพงอย่างคุ้มค่า แง่หนึ่งตึกระฟ้าคือรูปธรรมแห่งความฝัน ความท้าทาย อำนาจ ความมั่นคง และความก้าวหน้าของเจ้าของ สถาปนิก และวิศวกร แต่อีกแง่หนึ่งตึกสูงคือปัญหา เมื่อเอ่ยถึงตึกสูงจะเชื่อมโยงได้ทันทีกับปัญหาอัคคีภัย ฝุ่นละออง ก่อให้เกิดปัญหามลทัศน์รวมถึงปัญหาการจราจร เมื่อเมืองใหญ่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงตึกสูง คำถามจึงอยู่ที่ว่าทำอย่างไรเราจึงจะมีตึกสูงที่สวย ปลอดภัย และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

***จาก*ข้อความข้างต้นนักเรียนจะเห็นว่ามีการขยายความประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใช้เหตุผลอยู่หลายตอน โดยสังเกตจากสันธาน เหตุผลดังต่อไปนี้**

...***เนื่อง***จากเป็นรูปแบบการใช้ที่ดิน...

...**จึง**อยู่ที่ว่าทำอย่างไร...

...**จึง**จะมีตึกสูงที่สวย...

ขอให้นักเรียนดูอีกตัวอย่างในกรอบที่ 46

กรอบที่ 46

<u>ตัวอย่าง</u>การขยายใจความสำคัญด้วยวิธีสาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน 2

สูบบุหรี่เป็นเรื่องธรรมดา เราเห็นกันจนชินตา แม้แต่สังคมผู้หญิงเอง การสูบบุหรี่ก็ไม่ใช่เรื่องแปลก ปัจจุบันผู้หญิงไทยหันมาสูบบุหรี่มากขึ้น ผู้หญิงบางคนเห็นว่าการสูบบุหรี่เป็นผู้นำแฟชั่น หญิงที่สูบบุหรี่ก็ควรระวังไว้บ้าง เพราะการสูบบุหรี่มากอาจมีผลทำให้เป็นมะเร็งปอดและไม่สามารถมีลูกได้

ข้อความข้างต้นเป็นการขยายประโยคใจความสำคัญโดยวิธีชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กันโดยสังเกตจากคำ "เพราะ"

หญิงที่สูบบุหรี่ก็ควรระวังไว้บ้าง...เป็นผลลัพธ์

การสูบบุหรี่มากอาจมีผลทำให้เป็นมะเร็งปอด และไม่สามารถมีลูกได้เป็นเหตุ หรือบางครั้งเรียกว่าข้อสนับสนุน...เป็นสาเหตุหรือบางครั้งเรียกว่าข้อสนับสนุน

ขอให้นักเรียนอ่านกรอบที่ 47 ต่อไปค่ะ

กรอบที่ 47

นักเรียนได้ศึกษาวิธีขยายประโยคใจความสำคัญ ซึ่งมีอยู่ 4 วิธี ดังนี้

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ต่อไปนี้ขอให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องวิธีขยายประโยคใจความสำคัญ ตั้งแต่ กรอบที่ 48-53 เมื่อนักเรียนเลือกคำตอบแล้ว ขอให้ดูกรอบเฉลยด้านหลังของกรอบคำถามนั้น

กรอบที่ 48

<u>แบบฝึกหัด</u>วิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 1

การดูผีเสื้อคล้ายกับการดูนก จะแตกต่างกันก็ตรงที่เราพบเห็นผีเสื้อได้ง่าย ซึ่งในบางครั้งเราอาจพบเห็นผีเสื้อมากกว่า 20 ชนิด โดยที่เราไม่ต้องขยับตัวไปไหนและเราสามารถที่จะล่อให้ผีเสื้อออกมาให้เราเห็นได้ด้วยวัสดุต่าง ๆ

ข้อความข้างต้นใช้วิธีขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

เฉลยกรอบที่ 48

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 3 การเปรียบเทียบ**

การเปรียบเทียบข้อความที่เป็นการเปรียบเทียบหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อุปมา มักจะมีคำเหล่านี้ ดัง ดั่ง ดุจ ราว ราวกับ เพียง เพี้ยง ประหนึ่ง คล้าย เหมือน

ในที่นี้เปรียบเทียบการดูผีเสื้อกับการดูนก มีคำ "คล้าย"

กรอบที่ 49

<u>แบบฝึกหัด</u>วิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 2

นิทานเป็นเรื่องที่นิยมเล่าสู่กันฟังตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ไม่ว่าชนชาติใด ถ้าเป็นนิทานแล้วย่อมได้รับความสนใจจากผู้อ่าน ผู้ฟังเสมอ อาจกล่าวได้ว่า นิทานเป็นมรดกของมนุษยชาติ ทุกแห่งในโลกล้วนมีนิทานประจำชาติประจำถิ่นของตนเล่าสู่กันฟัง
สืบต่อกันมาด้วยกันทั้งนั้น

ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

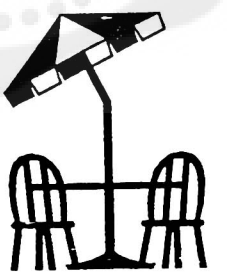

เฉลยกรอบที่ 49

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 การนิยาม ข้อความที่ยกมานี้เป็นการให้คำจำกัดความของคำว่า นิทาน ให้ความหมายว่า นิทาน คืออะไร โดยสังเกตจากคำ เป็น

การนิยาม เป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งทางด้านธรรมชาติและสังคม ลักษณะข้อความที่เป็นการนิยาม อาจเป็นการให้ความหมายของคำหรือศัพท์บางคำ เรียกว่าการนิยาม หรือบางครั้งอาจใช้กับกิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการ ขั้นตอนเป็นระยะไป

กรอบที่ 50

<u>แบบฝึกหัด</u>วิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 3

"**บรรดา**พระราชภารกิจน้อยใหญ่ที่ทรงปฏิบัตินั้นก็ถูกต้องตามหลักประเพณีนิยม เปรียบได้ทรงนำเรือแล่นฝ่าไปในท่ามกลางสายลมแรง"

ข้อความนี้ใช้วิธีการขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

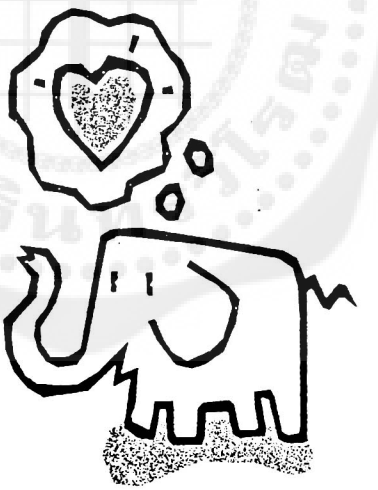

เฉลยกรอบที่ 50

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 3 วิธีเปรียบเทียบ** ผู้แต่งเปรียบเทียบ **พระราชกรณียกิจ** กับเรือที่แล่นฝ่าคลื่นลมแรง โดยสังเกตจากคำว่า **"เปรียบ"**

กรอบที่ 51

<u>แบบฝึกหัด</u>วิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 4

โอกาสที่เด็ก ๆ จะได้เล่าเรียนชั้นสูง ๆ นั้นย่อมไม่มีประตูเปิดไว้สำหรับต้อนรับเด็กผู้ยากจน เพราะประตูนั้นจะเปิดออกก็ต่อเมื่อถูกไขด้วยกุญแจเงิน กุญแจทอง

นักเรียนคิดว่าเป็นการขยายความประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การให้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

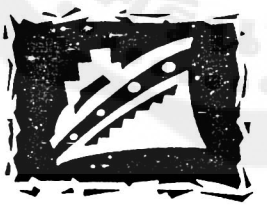

เฉลยกรอบที่ 51

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 เป็นการขยายใจความสำคัญโดยการชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

สังเกตจาก "เพราะ"

โอกาสที่เด็ก ๆ ได้เล่าเรียนชั้นสูง ๆ นั้นย่อมไม่มีประตูเปิด...เป็นผลลัพธ์ ประตูจะเปิดออก...ไขด้วยกุญแจเงินกุญแจทอง

กรอบที่ 52

แบบฝึกหัดวิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 5

ค่าใช้จ่ายในบ้านมีทั้งรายจ่ายประจำ เช่น ค่าอาหาร ค่าสาธารณูปโภค และรายจ่ายพิเศษ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ผู้เป็นแม่บ้านจึงต้องรู้จักใช้เงินที่ได้รับแต่ละเดือน เพื่อจะได้ไม่มีหนี้สิน

ผู้เขียนไม่ใช้กลวิธีใดในการเขียนข้อความข้างต้น

1. การนิยาม
2. การให้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

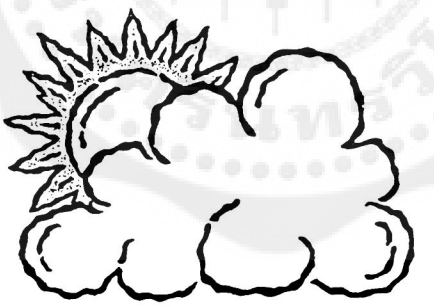

เฉลยกรอบที่ 52

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 การนิยาม ข้อความนี้ไม่มีการให้คำนิยาม

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 มีการใช้ตัวอย่าง มีคำว่า "เช่น" ผู้เขียนกล่าวถึงค่าใช้จ่ายในบ้านว่ามีอะไรบ้าง โดยยกตัวอย่างว่า มีค่าอาหาร ค่าสาธารณูปโภค และรายจ่ายพิเศษ

ข้อ 3 การอธิบายตามลำดับ อธิบายสิ่งที่ใกล้ตัวซึ่งจำเป็นจนกระทั่งสิ่งที่มีเป็นครั้งคราว ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่าย ค่าอาหาร ค่าสาธารณูปโภค ค่ารักษาพยาบาล ค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัย

ข้อ 4 การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน ข้อความนี้มีการใช้เหตุผล โดยสังเกตจากสันธาน "จึง" ค่าใช้จ่ายในบ้าน...ผู้เป็นแม่บ้าน เป็นสาเหตุ รู้จักใช้เงินที่ได้รับในแต่ละเดือน เป็นผลลัพธ์

กรอบที่ 53

<u>แบบฝึกหัด</u>วิธีขยายประโยคใจความสำคัญ 6

การรักษาโรคผิวหนังด้วยแสงเลเซอร์นั้นไม่ได้ทำเพียงแต่การ จี้กระจี้ไฝเท่านั้น แต่ยังรักษาได้อีกหลาย ๆ โรค อย่างเช่น รอยสัก แม้ว่าคนในสมัยปัจจุบันไม่นิยมสักลายมังกร ลายเสือตามตัวมากนัก แต่ผู้หญิงสมัยใหม่ชอบสักคิ้ว ริมฝีปาก การรักษาเส้นเลือดฝอยขยาย ซึ่งมักมีปัญหาในคนที่เริ่มอายุย่างเข้า 30 ปีขึ้นไป มักจะมีเส้นเลือดฝอยขยายทั่วที่ใบหน้าและบริเวณต้นขา

ข้อความนี้ใช้วิธีขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

เฉลยกรอบที่ 53

คำตอบที่ถูกต้อง คือการยกตัวอย่าง สังเกตจากคำ “เช่น”

ยกตัวอย่างการรักษาโรคด้วยแสงเลเซอร์ว่านอกจากใช้รักษากระแล้วยังรักษาโรคอื่นได้ด้วย คือ ลบรอยสัก รักษาเส้นเลือดฝอยขยาย

การยกตัวอย่างมักใช้กับข้อความที่เป็นหลักการ วิธีการ หรือความรู้บางประการซึ่งเข้าใจยาก มักจะมีคำว่า เช่น ได้แก่ ตัวอย่างเช่น ปรากฏอยู่

กรอบที่ 54

กรอบสรุป

บัดนี้นักเรียนได้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทจำนวน 15 ข้อ

ถ้านักเรียนตอบถูกน้อยกว่า 12 ข้อ ควรเรียนบทเรียนนี้ซ้ำ

ถ้านักเรียนตอบถูกตั้งแต่ 12 ข้อ ขอให้เรียนหน่วยที่ 2 การอ่านแปลความได้เลย ขอให้นักเรียนโชคดี

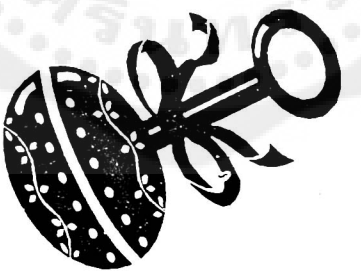

ตั้งแต่ข้อ 1-5 ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญ

ประเทศไทยมีรากฐานทางวัฒนธรรมที่ยาวนาน แต่ดูเหมือนว่าวัฒนธรรมไทยสมัยใหม่อยู่ในสภาพ "ไร้ราก" เนื่องจากคนสมัยใหม่เข้าไม่ถึงวัฒนธรรมเดิม ขาดความพากเพียรจะศึกษาและไม่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตแบบใหม่ จึงรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาโดยไม่กลั่นกรอง แต่กลับคิดว่าเป็นสิ่งที่ทันสมัย

(1)

1. วัฒนธรรมปัจจุบันของไทยมีลักษณะฉาบฉวยเพราะสังคมไทยไม่มีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง
2. คนไทยไม่สามารถพัฒนาวัฒนธรรมใหม่ขึ้นจากรากของวัฒนธรรมเดิมเพราะขาดความเข้าใจที่แท้จริง
3. วัฒนธรรมไทยสมัยเก่าล้าหลัง และปรับเปลี่ยนได้ยาก เพราะเกิดขึ้นในบริบทของสังคมที่ต่างจากสมัยใหม่
4. สังคมปัจจุบันต้องการวัฒนธรรมที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าภูมิใจ เราจึงควรอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นคว้าทดลอง แล้วพบว่ายังมีอาหารชนิดหนึ่งที่คนทั่วโลกนิยมรับประทานมาช้านาน อีกทั้งยังเป็นสมุนไพรเก่าแก่ซึ่งใช้เป็นยารักษาโรคอันขึ้นชื่อแต่ยุคกรีกโบราณที่สำคัญสามารถช่วยลดอัตราการเสี่ยงเป็นโรคหัวใจได้อย่างชะงัด นั่นคือกระเทียม

(2)

1. กระเทียมเป็นยารักษาโรคในสมัยโบราณ
2. มีการทดลองสมุนไพรช่วยรักษาโรคมานานแล้ว
3. กระเทียมเป็นที่รู้จักมานานว่าช่วยรักษาโรคหัวใจ
4. คนทั่วโลกนิยมรับประทานสมุนไพร โดยเฉพาะกระเทียม

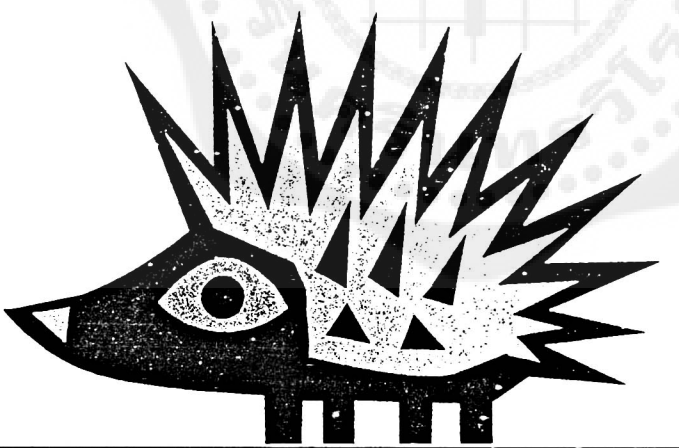

น้ำเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกชีวิตบนโลกซึ่งต้องการประมาณ 98% ของน้ำในโลกเราเป็นทะเล ส่วนน้ำจืดมีน้อย และปัจจุบันน้ำจืดเริ่มขาดแคลน ปกติที่มาของน้ำจืด คือ ฝน และหิมะ แต่เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจขยายตัว ปริมาณการใช้น้ำจึงเพิ่มขึ้น น้ำมีน้อยอยู่แล้ว และยังมามีมลพิษเสียอีก ปลายังตายเลย บางแห่งน้ำถึงกับเน่าเหม็น เราจึงต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ปัญหาน้ำเสีย

น้ำเสียนั้นเป็นอย่างไร น้ำเสียเป็นน้ำที่มีสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ปะปนอยู่อันทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมลง น้ำเป็นตัวทำละลายที่ดีและยังเป็นตัวกลางให้อนุภาคของแข็งลอยตัว น้ำจึงเป็นแหล่งรับสารไว้มากไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และการพัฒนาการทางเทคโนโลยีซึ่งช่วยให้ชีวิตสะดวกสบายขึ้นเป็นสาเหตุใหญ่ที่ให้น้ำที่สะอาดเป็นน้ำเสีย

(3) ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของบทความ

1. ชีวิตเป็นสุข ถ้าใช้น้ำแต่น้ำสะอาด
2. น้ำสะอาดจะลดน้อยถ้าไม่ช่วยกันรักษา
3. อาหารจะเพิ่มขึ้น ถ้าช่วยกันรักษาแหล่งน้ำ
4. ปริมาณคนใช้น้ำจะเพิ่มขึ้น ถ้าไม่ลดจำนวนประชากร

ผู้ดีคดีเชื้อผิวทวีกระฉูด

รายงานข่าวจากอังกฤษเพิ่มความรุนแรงทางสีผิวทำสถิติอยู่อันดับต้น ๆ แถวหน้าของชาติยุโรปที่สังคมเผชิญปัญหาด้านสีผิวมากที่สุด ทั้งนี้จากการเปิดเผยรายงานของกลุ่มพิทักษ์สิทธิมนุษยชนชื่อดัง

(4) 1. คดีสีผิวในอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

2. รายงานของกลุ่มสิทธิมนุษยชน

3. ปัญหาเรื่องสีผิวของชาติยุโรป

4. ความรุนแรงทางเชื้อผิวของผู้ดี

(5) "ไม่มีใครจะปฏิเสธว่า โดยทั่วไปแล้วรายการวิทยุในปัจจุบันเป็นเรื่องที่น่าเศร้า เพราะเมื่อก่อนเราไม่เคยได้ยินเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญเหมือนอย่างนี้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่ เพราะทุกคนคงยอมรับว่าปัจจุบันมีรายการลิเก ละคร และเพลงที่ไม่เป็นสาระทั้งวัน นี่เป็นการแสดงว่าผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาของผู้ฟัง"

1. รายการวิทยุปัจจุบันเป็นรายการที่ดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง

2. เจ้าหน้าที่และผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง

3. เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่

4. รายการวิทยุปัจจุบันมีเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญ

ตั้งแต่ข้อ 6-10 ข้อใดเป็นประโยคใจความสำคัญของเรื่อง

(6)

1. เมื่อคนมาสัมพันธ์กับเทคโนโลยีจะต้องพัฒนาให้เขารู้จักใช้เทคโนโลยีด้วย
2. เทคโนโลยีนั้นมีทั้งความหมายเชิงบำรุงบำเรอเป็นเครื่องเสริมเพิ่มความสุขจากการเสพ
3. และอีกด้านหนึ่งนับเป็นปัจจัยแห่งการสร้างสรรค์ที่สนองความต้องการให้เกิดความสุขจากการทำงานให้สำเร็จ
4. มนุษย์ในสังคมมีความโน้มเอียงไปในทางใดก็มักจะหันไปในทางนั้น

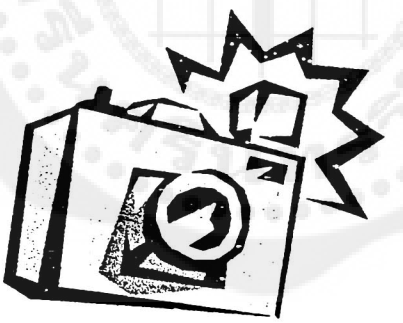

(7)

1. จันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรแทบทุกประเภทที่จังหวัดอื่นมี
2. ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรทางวัฒนธรรม
3. จังหวัดอื่นที่มีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ แร่ธาตุ การประมง จันทบุรีก็มีแล้วทั้งสิ้น
4. หรือทรัพยากรทางวัฒนธรรม ที่นอกเหนือไปจากลักษณะความเป็นอยู่ บ้านเรือน ภาษาพูด อาหารการกิน ชนเผ่าพื้นเมือง ที่จันทบุรีก็มีเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

(8)

1. หากวันนี้โลกกำลังถูกเปลี่ยนแปลง
2. ธรรมชาติกำลังเสื่อมสลาย
3. ความร่มเย็นเป็นสุขของชีวิตกำลังเสื่อมสุข
4. ชีวิตมิอาจอยู่ได้ในท่ามกลางการแตกสลายของพิภพ

(9)

1. สังคมมีอิทธิพลต่อการทำให้ข้าราชการคอรัปชั่น
2. สังคมยกย่องวัตถุและคนร่ำรวยโดยไม่ให้ความสำคัญว่าระหว่างที่มาของความร่ำรวยนั้นจะเป็นอย่างไร
3. สิ่งนี้เองมีผลต่อพฤติกรรมของข้าราชการซึ่งเป็นกลุ่มชนที่ไม่สามารถจะร่ำรวยได้จากเงินเดือนประจำของตน
4. ข้าราชการบางคนต้องหันไปใช้อำนาจจากระบบเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่ำรวยให้แก่ตนเอง

(10)

1. ประเทศชาติของเราผูกพันแนบแน่นกับวัฒนธรรมการเมืองการปกครองแบบมีพระมหากษัตริย์มาช้านาน
2. จนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ระหว่างประชาชนกับพระมหากษัตริย์
3. และประเทศชาติบ้านเมืองดำรงอยู่รอดมาจนถึงปัจจุบัน ก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์
4. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสติปัญญาและกำลังแผ่นดินตลอดมา

ตั้งแต่ข้อ 11-15 ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญโดยวิธีใด

"อันที่จริงการปฏิรูปการเมืองไม่ใช่เรื่องสลับซ้อนอะไรนักหนามองในโลกด้านหนึ่งก็คือ การเล่นการเมืองตามกติกาแบบเดียวกับการเล่นฟุตบอลนั้นเอง กติกา การเมืองที่จะต้องปฏิบัติ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อื่น ๆ ข้อบังคับของสภาและกฎกติกามารยาทหรือจริยธรรม เหมือนกับกฎกติกามารยาทของนักกีฬาลูกหนัง"

(11)ข้อความที่ยกมาข้างต้นใช้กลวิธีการอธิบายตรงกับข้อใด

1. การนิยามและการใช้ตัวอย่าง
2. การชี้สาเหตุผลลัพธ์สัมพันธ์ และการให้นิยาม
3. การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างการให้นิยามและการใช้ตัวอย่าง
4. การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างการใช้ตัวอย่างและสื่อการชี้สาเหตุผลลัพธ์สัมพันธ์กัน

"ทางที่ดีผมว่าควรใช้วิธีคุมอย่างอื่นดีกว่า เช่น สอดใส่ห่วงเข้าไปในช่องคลอดผู้หญิงก็นิยมกัน ห่วงที่ว่าหน้าตาอย่างไรผมก็ไม่เคยเห็น แต่คงไม่เหมือนห่วงบาสเกตบอล ถ้าเป็นเหมือนห่วงบาสฯ จริง เกิดสามีเป็นนักบาสฯ เก่าก็จะต้องเหนื่อยกันหน่อยเพราะคนเคยเล่นบาสฯ เป็น เป็นห่วงแล้วอดไม่ไหวจะชู้ตอยู่ร่ำไป"

(12) ข้อความนี้ไม่ใช้กลวิธีขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

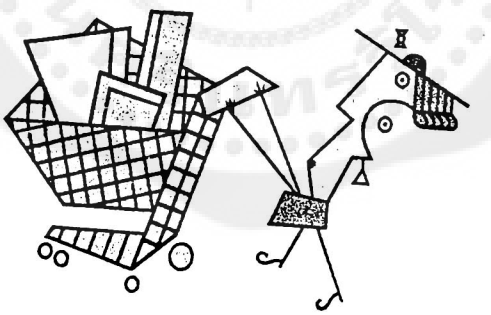

"รถคันที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ในสภาพเก่ามาก ตัวถังขึ้นสนิม และด้านหนึ่งเคยคว่ำมาแล้วแต่ยังไม่ได้ซ่อม ภายในรถเบาะขาด ชั้นวางของวางเกะกะ แต่คนขับยังหนุ่ม รูปร่างสันทัดหน้าคาดมสัน เกลี้ยงเกลา เสื้อผ้าแต่ดูสะอาดไม่เหมือนรถ"

(13) ข้อความนี้ใช้การขยายประโยควิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

รัตนโกสินทร์ถ้าเทียบกับต้นไม้นี่เพิ่งงอกงามขึ้นมาใหม่ จากหน่อจากแขนงของต้นเก่า ลำต้นและรากยังอ่อนนัก ศัตรูชอบมาโยกคลอน ฉุดกระชากให้รากขาดไม่หยุด อาศัยว่าเจ้าของรดน้ำพรวนดินสม่ำเสมอ รากจึงเหนียวแน่นไม่ขาดง่าย กิ่งใบไม่ยอมเฉาจนบัดนี้

(14) ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยามและการเปรียบเทียบ
2. การนิยามและการยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กันและการนิยาม

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลและสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของคนและสัตว์ เพราะสภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่รอบ ๆ ตัวเราเป็น ธรรมชาติที่เอื้ออำนวยและบันดาลให้เกิดสรรพสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนพิภพนี้ ดังนั้นคุณภาพของชีวิตจะเป็นปกติสมบูรณ์ได้ย่อมขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเหมาะสมอย่างแท้จริงเสมอ

(15) ข้อความข้างต้นใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1 ก ● ค ง จ
2 ก ข ● ง จ
3 ก ● ค ง จ
4 ● ข ค ง จ
5 ก ข ● ง จ
6 ● ข ค ง จ
7 ● ข ค ง จ
8 ก ข ค ● จ
9 ● ข ค ง จ
10 ก ข ค ● จ
11 ก ข ค ● จ
12 ก ข ● ง จ
13 ก ข ● ง จ
14 ก ข ● ง จ
15 ก ข ค ● จ

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100
ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33
ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67
ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2

การตีความตอนการแปลความ

ดารกา ทองมิตร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม)

ภาคเรียนที่ 2/2542

<u>บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ</u>

<u>หน่วยที่ 2 "การอ่านตีความตอนการแปลความ"</u>

<u>สาระสำคัญ</u> การแปลความเป็นการนำเอาถ้อยคำ ข้อความ เรื่องราวมาเรียบเรียงใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยยังคงเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องเดิมไว้อย่างครบถ้วน

<u>จุดประสงค์ปลายทาง</u>

นักเรียนมีความเข้าใจในการแปลความ

<u>จุดประสงค์นำทาง</u> นักเรียนสามารถ...

1. เรียบเรียงข้อความใหม่โดยมีเนื้อความคงเดิม
2. บอกจุดประสงค์ของผู้แต่งได้
3. บอกความหมายของคำ สำนวนที่ปรากฏในคำ ข้อความได้
4. จำแนกโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในข้อความต่าง ๆ ได้ (อุปมา อุปลักษณ์ บุคคลวัต อติพจน์ สัทพจน์ สัญลักษณ์)

บทเรียนสำเร็จรูป

คำแนะนำในการใช้บทเรียน

1. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง "การตีความ" นี้ แบ่งออกเป็น 3 หน่วย
   หน่วยที่ 1 การอ่านจับใจความ
   หน่วยที่ 2 การอ่านแปลความ
   หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ
   นักเรียนสามารถเรียนบทเรียนนี้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ โดยไม่จำกัดเวลา บทเรียนนี้มีคำอธิบาย ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และเฉลยคำตอบไว้เรียบร้อยแล้ว
2. กรอบ คือข้อความย่อย ๆ ที่ให้ความรู้ ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และคำถามตามบทเรียนแต่ละกรอบจะมีเส้นคั่นรอบข้อความ และจะมีคำตอบอยู่ด้านหลังของกรอบนั้น ๆ นักเรียนควรซื่อสัตย์ต่อตนเองโดยไม่เปิดดูคำตอบก่อน จึงจะทำให้การเรียนได้ผลตามความมุ่งหมาย บทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ เป็นเพียงบทเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองเท่านั้น
3. การทำแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย ให้นักเรียนเลือกคำตอบ ซึ่งมีกรอบละ 4 ตัวเลือก คือ 1, 2, 3 และ 4 แต่จะมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว

4. นักเรียนต้องเข้าใจว่าบทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ แต่เป็นบทเรียนที่จัดเนื้อหาไว้เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้เองตามลำดับเนื้อหานั้น ดังนั้นนักเรียนควรเรียนทุกกรอบโดยจะละเว้นหรือข้ามกรอบหนึ่งกรอบใดไม่ได้ ตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายของบทเรียน
5. นักเรียนควรศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวมทั้งคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งถือเป็นบทเรียนที่จะนำนักเรียนเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยความสำเร็จ นักเรียนจึงไม่ควรย้อนกลับไปกลับมา เพราะจะทำให้เกิดความสับสน นักเรียนควรเรียนบทเรียนนี้แบบสบาย ๆ ไม่เคร่งเครียด
6. นักเรียนควรเริ่มเรียนด้วยการทำข้อทดสอบก่อนเรียนบทเรียนเสียก่อน หากทำข้อไหนไม่ได้ก็ไม่ต้องกังวลหรือคิดมาก อาจเว้นไว้หรือเดาเอาก็ได้ เพราะเป็นข้อทดสอบก่อนเรียน นักเรียนอาจยังไม่ทราบหรือยังไม่มีความรู้เรื่องนั้น ๆ จึงต้องการทดสอบเพื่อให้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด
7. เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว นักเรียนควรทำข้อทดสอบหลังบทเรียนด้วยและควรตั้งใจทำอย่างสุดความสามารถ ด้วยการนำความรู้ ความเข้าใจต่าง ๆ ที่ได้รับจากบทเรียนมาใช้เพื่อจะได้รู้ว่านักเรียนมีความสามารถและมีความรู้ ความเข้าใจก้าวหน้าเพียงใด

แบบสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

เรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การตีความตอนการแปลความ

คำอธิบาย

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 15 ข้อ ตัวเลือก 4 ตัวเลือก
2. แบบทดสอบฉบับนี้ต้องการวัดความสามารถในการอ่านแปลความ
3. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
4. ถ้าพบข้อยากให้ข้ามไปทำข้ออื่น ๆ
5. ไม่ต้องรีบร้อนในการทำแบบทดสอบ เพราะไม่ได้แข่งขัน เป็นการเรียนด้วยตนเอง
6. จงมีความซื่อสัตย์ไม่เปิดดูเฉลยคำตอบก่อนทำ

แบบทดสอบก่อนเรียน

คราหิวใช่จักต้อง เสียศรี
อุทกกลั้วนาภี อยู่ได้

(1) มีความหมายตรงกับข้อใด

1. ยามไร้เด็ดดอกหญ้า แซมผม
2. ยามมืดใช่มืดแท้ ทุกสถาน
3. มีพรากมีพบพาน เพื่อนพ้อง
4. อดยากเยี่ยงอย่างเสือ สงวนศักดิ์

อย่านอนเปล่าเอากระจกออกมา ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

(2) ข้อใดมีความหมายเดียวกันกับข้อความข้างต้น

1. คนเราควรสำรวจตัวเองบ้างในแต่ละวัน
2. เราไม่ควรปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์
3. เราควรระวังบุคลิกภาพของเราไว้เสมอแม้ยามจะนอน
4. ก่อนนอนเราควรทำจิตใจให้สงบ จะได้หลับง่ายและฝันดี

อันเพลงไทยใช่จะไร้ในคุณค่า หรือด้อยกว่าเขาอื่นนั้นหาไม่
เพลงของเราก็เสนาะเพราะจับใจ ทั้งยังเป็นสมบัติไทยสืบเนื่องมา

(3) จากบทความข้างต้นผู้แต่งมีจุดประสงค์เช่นไร

1. ไม่สนใจใครจะทำอะไรก็ทำ
2. รับรู้เฉย ๆ ว่าเราก็มีดีไม่ต้องทำอะไร
3. ห้ามคนต่างชาติเข้าประเทศเพราะทำให้เสื่อมเสีย
4. ช่วยกันบำรุงส่งเสริมสืบสานความเป็นไทยให้เจริญ

(4) เคยอ่อนแอ แพ้พ่าย มาหลายครั้ง เคยสิ้นหวัง อับอาย มาหลายคน
ถึงพ่ายแพ้ แต่ไม่ แพ้ใจคน ถ้าฝึกฝน กายใจ ให้แกร่งพอ
จากบทกลอนนี้ ผู้แต่งมีจุดประสงค์จะใช้

1. มนุษย์มีทุกข์
2. ให้เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์
3. ให้มีจิตใจเข้มแข็ง ต่อสู้ อดทนกับชีวิต
4. บอกให้รู้ว่า ทุกคน เคยอ่อนแอ ท้อแท้

เงาของพ่อแม่ทอดทาบลงบนชีวิตของพวกเรา ท่านอยู่กับเราตลอดชีวิต อยู่ในใบหน้า ท่าทาง อยู่ในมือและหัวใจ ตลอดชีวิตนี้เราพยายามแยกตัวจากท่าน และเมื่อท่านจากไปนั่นแหละจึงรู้ว่าท่านกับเราไม่เคยพรากจากกัน

(5) ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในข้อใด

1. ข้อคิด
2. แนะนำ
3. ชักชวน
4. ว่ากล่าว

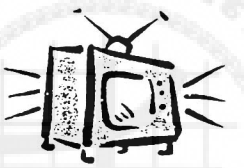

"จงเตือนตัวเองด้วยตนเอง จงพิจารณาตนเองด้วยตนเอง
คุ้มครองตนได้มีสติรอบคอบ จักอยู่เป็นสุข"

(6) ข้อความข้างต้นผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร

1. สอนให้มีสติเสมอ
2. สอนให้เชื่อในความคิดของตนเอง
3. สอนให้รู้จักใช้ความคิดของตนเอง
4. สอนให้เลือกสิ่งดี ๆ เข้าตนเองและคัดสิ่งเลวออกกไป

(7) "ปัจจุบันป่าไม้ถูกทำลาย คนใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือย ทำลายสภาพแวดล้อมทำลายน้ำ ทำลายอากาศ ถ้าทำอย่างนี้ต่อไป แล้วพรุ่งนี้จะยังมีอากาศที่ดีสภาพแวดล้อมที่ดีหลงเหลืออยู่อีกหรือถึงเวลาที่เราจะต้องช่วยกันปกป้องและรักษาสภาพแวดล้อมให้ปราศจากมลพิษเสียแต่วันนี้ เพื่ออากาศที่ดีไว้หายใจต่อไป"

ข้อความนี้ใช้คำแสดงคำถามเพื่อจุดประสงค์ใด

1. บอกความจริง
2. กระตุ้นให้คิด
3. ซักซ้อมความเข้าใจ
4. ทดสอบความรู้ผู้อ่าน

(8) ข้อใดใช้ความหมายนัยตรงทุกคำ

1. ชัยชนะหรือพ่ายแพ้อยู่ที่ใจ
2. ปลุกเปลวไฟฝันมุ่งพยุงคน
3. ถึงเมฆหมอกโถมถั่งประดังใส่
4. เดินต่อไปเถิดหนาอย่าสับสน

(9) คำในข้อใดมีความหมายนัยตรง และเชิงอุปมาได้ทุกคำ

1. ตากบ ต้มสุก หัวกะทิ
2. ต้มยำ กินโต๊ะ ต้นเสียง
3. ปากหนัก มือขวา ลูกติด
4. ไม้นวม อกหัก ขาหยั่ง

(10) ข้อใดใช้สำนวนถูกต้อง

1. กงกำกงเกวียน จะยังวนเวียนควบคู่กันไปกับวัฒนธรรมที่ดี
2. กิจกรรมทั้งหลายก็ผ่านเข้ามาทีผมลืมตาอ้าปากแทบไม่ได้ผล
3. บางคำต้องซักถามแบบล้างไส้ล้างพุงเสียเลยถึงจะรู้ว่ามันเป็นอย่างนี้เอง
4. รายงานการเห็นจานผีไม่อาจให้อรรถาธิบายอะไรได้แน่ชัด "จานผี" จึงเป็นเรื่องโคมลอยและพิสูจน์ไม่ได้

(11) ข้อใดใช้สำนวนผิด

i. ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตการณ์ร้ายแรงทางเศรษฐกิจ ผู้คนได้รับเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้า

2. รัฐบาลน่าจะนำเงินก้อนนี้ไปช่วยเหลือผู้ว่างงาน แทนที่จะเป็นปูโสมเฝ้าทรัพย์

3. รัฐธรรมนูญใหม่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการออกเสียงประชามติเกี่ยวกับเรื่องที่อาจจะกระทบถึงผลประโยชน์ได้เสีย ของประเทศชาติหรือประชาชน

4. ในประเทศที่นักการเมืองขาดจิตใจของความเป็นประชาธิปไตย แม้จะมีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษรก็ยังแหกคอกกระโดดออกทางช่องโหว่ให้เสียเวลาตีความจนได้

12) ข้อใดใช้สัทพจน์ (เลียนเสียงธรรมชาติ)

1. ไม่อยากเห็นฟ้าค่ำสีดำคึก
2. บีบคั้นความรู้สึกอย่างเต็มฝืน
3. ฟ้าแลบแปลบเปรี้ยงส่งเสียงครืน
4. กลับน้ำตาสะอื้นมิได้แล้ว

(13) นึกว่าหงส์จึงหลงด้วยลายย้อม ช่างแปลกปลอมท่วงทีดีหนักหนา
ดังรักถิ่นมุจดินท์ไม่คลาดคลา พอลับตาฝูงหงส์ก็ลงโคลน
คำประพันธ์นี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อติพจน์ และอุปมา
2. อุปมา และสัญลักษณ์
3. บุคคลวัต และอธิพจน์
4. อธิพจน์ และสัญลักษณ์

เจ้าพระยานามนี้มีค่าล้ำ เพราะสายน้ำสายนี้ที่เรื่อยไหล
คือเส้นสายโลหิตชีวิตไทย ต้องร่วมกันรักไว้มิให้ทราม

(14) คำประพันธ์นี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา
2. อุปลักษณ์
3. อธิพจน์
4. บุคลาธิษฐาน

(15) ข้อใดมีโวหารภาพพจน์บุคคลวัต

1. จุดแรกที่เราไปเยี่ยมเยือนคือ "แก่งกระพือ"
2. วันนั้นเข้าฤดูน้ำหลากทำให้เกาะแก่งกลายลำน้ำมูลที่ทอดผ่านหลบเร้นอยู่ในลำน้ำ
3. ในฤดูท่องเที่ยวโดยเฉพาะช่วงสงกรานต์ น้ำจะลดลงจนปรากฏเป็นชายหาดทอดยาวที่สามารถเดินลงไปเล่นน้ำได้สะดวก
4. เกาะแก่งหลบน้ำจะผลุบโผล่พ้นพื้นน้ำเล่นระดับซับซ้อน

1. ข้อ 1 และ ข้อ 2
2. ข้อ 2 และ ข้อ 3
3. ข้อ 3 และ ข้อ 4
4. ข้อ 4 และ ข้อ 2

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1 ก ข ค ง จ

2 ก ข ค ง จ

3 ก ข ค ง จ

4 ก ข ค ง จ

5 ก ข ค ง จ

6 ก ข ค ง จ

7 ก ข ค ง จ

8 ก ข ค ง จ

9 ก ข ค ง จ

10 ก ข ค ง จ

11 ก ข ค ง จ

12 ก ข ค ง จ

13 ก ข ค ง จ

14 ก ข ค ง จ

15 ก ข ค ง จ

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100

ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33

ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67

ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

กรอบที่ 1

การตีความ

การตีความหมายถึงความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถอธิบายสิ่งที่อ่านได้อย่างมีสาระครบถ้วน โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

นักเรียนคิดว่าการตีความหมายถึงอะไร

เฉลยกรอบที่ 1

การตีความหมายถึง ความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถอธิบายสิ่งที่อ่านได้อย่างมีสาระครบถ้วน

กรอบที่ 2

ระดับความเข้าใจการอ่านตีความ

ระดับความเข้าใจการตีความมี 3 ระดับคือ

1. การแปลความ
2. การตีความ
3. การขยายความ

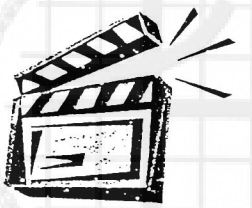

นักเรียนคิดว่าระดับความเข้าใจการอ่านตีความมีกี่ระดับ

เฉลยกรอบที่ 2

ระดับความเข้าใจการอ่านตีความ มี 3 ระดับ คือ การแปลความ การตีความ และการขยายความ

กรอบที่ 3

การแปลความ

การแปลความ หมายถึง การนำเอาถ้อยคำ ข้อความ เรื่องราวมา เรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น ทั้งนี้ยิ่งคงรักษาเนื้อหา และสาระสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ครบถ้วน

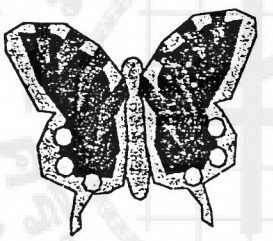

นักเรียนคิดว่าการแปลความมีความหมายว่าอย่างไร

เฉลยกรอบที่ 3

การแปลความ หมายถึง การนำเอาถ้อยคำ ข้อความ เรื่องราวมาเรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นโดยคงสาระเดิม

กรอบที่ 4

ตัวอย่างการแปลความ 1

นักเรียนคิดว่าข้อความต่อไปนี้ ถ้าเรียบเรียงใหม่โดยให้สาระคงเดิม จะเป็นเช่นไร

"สถาบันให้การสนับสนุนนักวิจัยที่มีการพยายามนำทรัพยากรธรรมชาติของไทยมาใช้ให้เป็นประโยชน์"

ข้อความนี้ถ้าเรียบเรียงใหม่ก็จะได้เป็น "สถาบันสนับสนุนนักวิจัยที่พยายามนำทรัพยากรธรรมชาติของไทยมาใช้

นักเรียนพึงจำไว้ว่า การแปลความเป็นแต่เพียงการเก็บสาระสำคัญของเรื่องเท่านั้น ขอให้นักเรียนดูตัวอย่างต่อไป

กรอบที่ 5

ตัวอย่างการแปลความ 2

"ท่านยิ่งให้ท่านยิ่งได้ใจสดชื่น หัวเราะรื่นลบความขมตรมในจิต
ถ้าท่านไม่เห็นแก่ตัวสักน้อยนิด ท่านจะมีชีวิตสุขสมบูรณ์"

ข้อความนี้เรียบเรียงใหม่ได้เป็น "การให้เป็นหนทางที่ทำให้ชีวิตมีแต่ความสุข"

ขอให้นักเรียนสังเกตว่าการแปลความนั้นจะไม่เก็บรายละเอียด

กรอบที่ 6

ต้องระลึกไว้เสมอว่า การแปลความเป็นการจับเอาแต่ใจความสำคัญ จะต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจนและคงความหมายเดิม และต้องไม่ลืมว่าบริบทหรือข้อความแวดล้อมนั้นช่วยกำหนดความหมายของข้อความนั้น

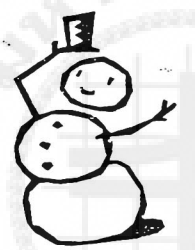

นักเรียนคิดว่าหลักสำคัญในการแปลความคืออะไร

เฉลยกรอบที่ 6

หลักสำคัญในการแปลความ คือการจับเอาแต่ใจความสำคัญ ใช้คำความหมายชัดเจนและความหมายเดิม

กรอบที่ 7

<u>แบบฝึกหัด</u>การเรียบเรียงข้อความใหม่ 1

ไม่มีใครไม่เคยไม่ผิดพลาด ไม่มีใครไม่เคยพลาดมาแต่ต้น
เมื่อมีเมฆย่อมมีความมืดมน หลังพายุผ่านพ้นจึงสร้างซา

(1) นักเรียนคิดว่าข้อใดมีความหมายเดียวกับกลอนข้างต้น

1. ความผิดหวังคือพลังแห่งชีวิต
2. สี่เท้ายังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง
3. ทุกคนย่อมผ่านความผิดพลาดมาก่อน
4. เมื่ออุปสรรคผ่านไปแล้วย่อมพบกับความสมหวังได้

เฉลยกรอบที่ 7

นักเรียนเลือกข้อ 2 สี่เท้ายังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง คำตอบถูกต้อง ข้อความนี้ผู้เขียนใช้โดยมีเจตนาปลอบใจผู้ที่ทำการใดผิดพลาดหรือไม่ประสบความสำเร็จ โดยให้พิจารณาว่าความผิดพลาดนั้นเป็นเรื่องธรรมดาของทุกชีวิต

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 3 ทุกคนย่อมผ่านความผิดพลาดมาก่อน นักเรียนแปลความได้เพียงบางส่วนแต่ไม่ทั้งหมด

ข้อ 4 เมื่ออุปสรรคผ่านพ้นไปแล้วย่อมพบกับความสมหวังในการแปลความจะไม่แปลความนอกเหนือจากข้อความที่ให้มา ซึ่งข้อความนี้กล่าวถึงแต่เพียงว่าความผิดพลาดและความหวาดกลัวเป็นธรรมดาที่ทุกคนเคยประสบเมื่อพายุผ่านพ้นไปความมืดหนาวและเมฆหมอกย่อมค่อย ๆ หมดสิ้นไป

ข้อ 1 ความผิดหวังคือพลังแห่งชีวิต ขอชี้แจงว่า แม้ความมุ่งหมายของผู้เขียนต้องการให้กำลังใจผู้ผิดหวังมิให้ท้อแท้แต่ให้มุ่งมานะที่จะฟันฝ่าอุปสรรค แต่นั้นมิได้มีเนื้อความเดียวกับบทกวีข้างต้น ดังนั้นจึงยังไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง

กรอบที่ 8

แบบฝึกหัดการเรียบเรียงข้อความใหม่ 2

ทุกคนต้องตายในเวลาไม่นาน คนไม่ได้อายุยืนเพราะทรัพย์จะทำทุกวิถีทางที่ชั่วช้า น่ารังเกียจหรือทารุณโหดร้าย เพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์ทำไมเล่า

(2) ข้อความใดมีนัยเหมือนข้อความข้างต้น

1. ทุกคนไม่ควรดำเนินชีวิตที่ทุจริต
2. ให้ ลด ละ เลิก อบายมุขทั้งปวง
3. การได้ทรัพย์จากความทุกข์ผู้อื่นไม่ดี
4. ทรัพย์เป็นของนอกกาย ตายก็เอาไปไม่ได้

เฉลยกรอบที่ 8

คำตอบที่ถูกต้อง คือข้อ 4 ทรัพย์เป็นของนอกกาย ตายไปก็เอาไปไม่ได้ ข้อความนี้ สอดคล้องกันที่ว่า ทุกคนต้องตาย...จะทำทุกวิถีทาง... ให้ได้มาซึ่งทรัพย์ทำไมเล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหาทรัพย์ด้วยวิธีน่ารังเกียจ โหดร้าย ยิ่งจะถูกตำหนิมากขึ้น

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 ทุกคนไม่ควรดำเนินชีวิตที่ทุจริต ข้อความนี้ไม่สอดคล้องกับข้อความข้างต้น ซึ่งว่าด้วยการกระทำที่ต่ำช้า น่ารังเกียจ ทารุณโหดร้าย อันอาจเป็นคนละทางกับการทุจริต

ข้อ 2 ให้ลด ละ เลิก อบายมุขทั้งปวง อบายมุขแปลว่าความฉิบหาย ความวอดวาย ความชั่วทุกประการที่ติดความได้ด้วย เพราะฉะนั้นให้ลด ละ เลิกในที่นี้นอกเหนือความประสงค์ของผู้เขียน

ข้อ 3 การให้ทรัพย์จากความทุกข์ผู้อื่นไม่ได้ นักเรียนยังเข้าใจไม่ถูกต้อง เพราะไม่มีการบอกเรื่องนี้ไว้ จุดประสงค์ของผู้เขียนเป็นคนละทางกัน

กรอบที่ 9

<u>แบบฝึกหัด</u>การเรียบเรียงข้อความใหม่ 3

"คุณคิดอย่างไร ดิฉันไม่สนใจ ขอเพียงคุณฟังความคิดของดิฉัน"

(3) ข้อใดมีน้ำเสียงและความหมายตรงกับข้อความข้างต้น

1. ดิฉันมีความเห็นต่างจากคุณ
2. ดิฉันไม่เห็นด้วยกับความคิดของคุณ
3. ดิฉันคิดของดิฉันอย่างนี้ใครจะทำไม
4. คุณอาจคิดอย่างดิฉันคิด แต่คุณควรเชื่อดิฉัน

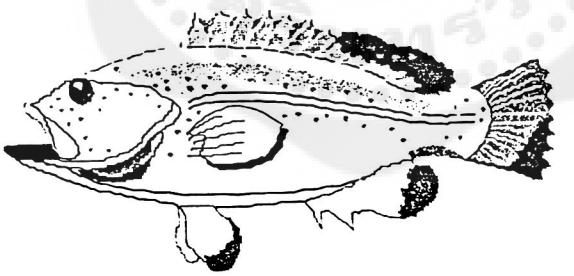

เฉลยกรอบที่ 9

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 4 คุณอาจคิดอย่างดิฉันคิด แต่คุณควรเชื่อดิฉัน ข้อความนี้มีใจความสอดคล้องกับข้อความข้างต้น เพราะผู้พูดต้องการให้ทั้งความคิดหรือเชื่อในตัวผู้พูดเป็นประเด็นสำคัญที่สุด

สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น ไม่ถูกต้องเพราะถึงแม้น้ำเสียงและความหมายตรงกับข้อความข้างต้น แต่เป็นเพียงบางส่วนไม่ครอบคลุมประเด็นสำคัญ

กรอบที่ 10

<u>จุดประสงค์ในงานเขียน</u>

ในการพิจารณางานเขียน ผู้อ่านจะต้องแปลความว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อะไรที่จะสื่อความคิดหรือทรรศนะอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่านจุดประสงค์ที่กล่าวนั้นอาจพิจารณาจากท่าที เนื้อหาและน้ำเสียง

นักเรียนคิดว่างานเขียนแต่ละชิ้นนั้นผู้อ่านควรจะพิจารณาในเรื่องใด

เฉลยกรอบที่ 10

งานเขียนแต่ละชิ้นผู้อ่านควรพิจารณาจุดประสงค์ของผู้เขียนซึ่งดูได้จากท่าที เนื้อหา น้ำเสียง

กรอบที่ 11

<u>ตัวอย่าง</u>จุดประสงค์ 1

ยามมืดใช่มืดแท้ ทุกสถาน
ดูสิเมื่อรัตติกาล หม่นเศร้า
ดาวศุกร์กลับชัชวาล สุกสว่าง
แม้บ่มีจันทร์เจ้า ใช่ว้างหาดหวิว

*โคลง*บทนี้มีน้ำเสียงเป็นการปลอบใจ ผู้ที่มีความทุกข์ผิดหวัง หรือมีอุปสรรคในการดำเนินชีวิต เพราะฉะนั้นจุดประสงค์ คือให้คนมีความหวัง

ขอให้เปิดกรอบต่อไปดูอีกตัวอย่าง

กรอบที่ 12

<u>ตัวอย่าง</u>จุดประสงค์ 2

ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลายโดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลบไปตามดงปะการัง เพื่อจับปลาสีสวย ๆ ไปขาย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย เมื่อปะการังตาย ปลาเล็กปลาน้อยซึ่งเป็นอาหารของปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเหมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังเท่ากับเป็นการทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก

ข้อความนี้สังเกตจากเนื้อหา จุดประสงค์ของผู้แต่งว่า <u>ต้องการให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของปะการัง</u> โดยสังเกตจากเนื้อความ ...ปะการังเปรียบเหมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการัง จึงเท่ากับเป็นการทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก"

กรอบที่ 13

ตัวอย่างจุดประสงค์ 3

"คนชั่วเปรียบเหมือนหม้อดิน แตกง่าย ซ่อมได้ยาก"

ข้อความนี้สังเกตได้จากท่าที ผู้แต่งมีจุดประสงค์เปรียบเทียบให้เห็นลักษณะคนชั่วว่า เมื่อความดีแตกสลาย (หมดดี) แล้ว การกลับตัวกลับใจเป็นเรื่องยากมาก แม้ตัวเองคิดว่าทำได้ แต่สังคมไม่ยอมรับเหมือนหม้อดินที่แตกแล้วนั่นเอง

ขอให้ดูตัวอย่างต่อไป...

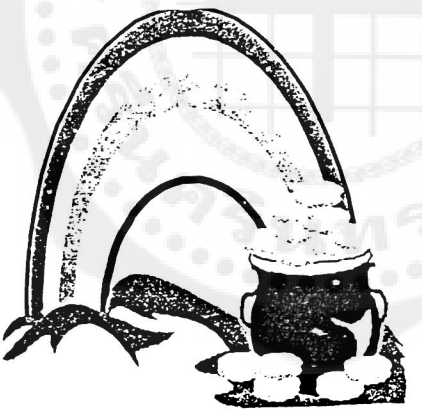

กรอบที่ 14

<u>ตัวอย่าง</u>จุดประสงค์ 4

แต่งงานวันพุธเป็นข้อห้ามอย่างเฉียบขาด ไม่มีใครนิยมแต่งงานวันพุธ ด้วยถือว่าดาวพุธเป็นดาวที่อยู่ใกล้ดวงอาทิตย์ร้อนแรง การโคจรก็วิปริต บ่อย มีพักร มน เสริด ตลอดเวลาไม่แน่นอน โหรจึงเรียกว่า "พุธเรรวน" เมื่อดาวพุธเป็นดาวที่ไม่หนักแน่น ผันแปรง่ายเช่นนี้ จึงไม่นิยมแต่งงานในวันที่ไม่มั่นคง เพราะจะทำให้เกิดการหย่าร้างในภายหลังได้ง่าย

ข้อความนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์โน้มน้าวใจไม่ให้แต่งงานวันพุธ โดยสังเกตจาก...ข้อห้ามอย่างเฉียบขาด

...พุธเรรวน

...วันไม่มั่นคง

กรอบที่ 15

<u>แบบฝึกหัด</u>จุดประสงค์ 1

เธอจะเป็นบัวบูชาหน้าองค์พระ หรือเธอจะเป็นดอกไม้ไร้กลิ่นสี
เป็นกล้วยไม้แสนงามก็ตามที ทำความดีหรือชั่วัดตัวเอง

(1) ผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร

1. ชี้แนะทางให้ผู้อ่านค้นหาตนเอง
2. ยื่นหัวข้อเสนอให้ผู้อ่านเลือกเอาเอง
3. เตือนผู้อ่านให้สำนึกถึงการกระทำของตน
4. บอกให้ผู้อ่านทราบว่าผู้หญิงเป็นดอกไม้ได้หลายประเภท

เฉลยกรอบที่ 15

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 3 เตือนให้ผู้ช่วยสำนึกถึงการกระทำของตน ข้อนี้ตรงตามใจความของผู้ประพันธ์อย่างชัดเจน

ข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 ชี้แนวทางให้ผู้อ่านค้นหาตนเอง ในวรรคสุดท้ายใจความสำคัญสรุปว่า ความดีความชั่วที่ทำนั้น จะปรากฏออกมาให้เห็นเองว่ามีมากน้อยเพียงใด

ข้อ 2 ยื่นข้อเสนอให้ผู้อ่านเลือกเอาเอง คำว่า หรือ ในที่นี้ไม่ได้หมายความให้เลือก แต่หมายความว่าไม่ว่าจะเป็นบัวดอกไม่สูงค่าหรือดอกหญ้าต้อยต่ำ สิ่งเหล่านี้ไม่สำคัญเท่าตัวของตัวเองจะต้องพิจารณาให้รอบคอบ

ข้อ 4 บอกให้ผู้อ่านทราบว่าผู้หญิงเป็นดอกไม้ได้หลายประเภท ใจความไม่ครอบคลุมทั้งหมด ข้อความเป็นจริงบางส่วน แต่ไม่พอเพียงจะยอมรับได้

กรอบที่ 16

<u>แบบฝึกหัด</u>จุดประสงค์ 2

ชีวิตมนุษย์คือการเปลี่ยนแปลงชีวิตที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในที่สุดก็เป็นได้แต่เพียงแต่กลไกชิ้นหนึ่งที่ราคาค่างวดก็มีเท่าที่สามารถเดินไปได้ตามจักรกลที่มันมีอยู่ และตามสภาพกลไกที่มันอาศัยอยู่ชีวิตมนุษย์ต่างกับกลไกก็ตรงนี้ ตรงที่มนุษย์สามารถสร้างคุณค่าและความหมายไม่เพียงแต่เพียงตนเอง และในชั่วชีวิตหนึ่งเท่านั้น หากสำคัญกว่านี้คือชีวิตยังสามารถสร้างความหมายและคุณค่าให้แก่คนอื่นและสังคมทั้งปัจจุบันและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคตอันยาวไกลด้วย

(2) ข้อใดคือจุดประสงค์ของข้อเขียนข้างต้น

1. เพื่อสั่งสอนให้เห็นความจริงของชีวิต
2. เพื่อโน้มน้าวให้ใช้ชีวิตในทางที่ถูก
3. เพื่ออธิบายสัจจะของชีวิตว่าเป็นอย่างไร
4. เพื่อชี้แจงให้เห็นประโยชน์ของชีวิต

เฉลยกรอบที่ 16

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 เพื่อโน้มน้าวใจให้ใช้ชีวิตในทางที่ถูก

ถูกต้องตามความประสงค์ของผู้เขียนที่แสดงถึงความเป็นไปของชีวิตต้องมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา อันเป็นความเห็นที่น่ารับฟัง

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 เพื่อสั่งสอนให้เห็นความจริงของชีวิต ข้อนี้ไม่ถูกต้อง เพราะไม่ใช่เรื่องสั่งสอน แต่เป็นเรื่องแสดงความคิดเห็น

ข้อ 3 เพื่ออธิบายสัจจะของชีวิตว่าเป็นอย่างไร ข้อความนี้ยังไม่ถึงขั้นอธิบายสัจจะของชีวิต เพราะสัจจะของชีวิตเป็นเรื่องลึกซึ้งละเอียดอ่อนกว่านี้มากนัก

ข้อ 4 เพื่อชี้แจงให้เห็นประโยชน์ของชีวิต ข้อความดังกล่าวไม่ได้ชี้แจงประโยชน์ของชีวิตเลย

กรอบที่ 17

<u>แบบฝึกหัด</u>จุดประสงค์ 3

ผู้บริหารสำนักพิมพ์ใหญ่แห่งหนึ่งกล่าวว่า "ผมคิดว่าหนังสือเป็นตัวจัดการพัฒนาของสังคมที่สำคัญ ความหลากหลายและคุณภาพของหนังสือเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าของผู้คนและบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี

(3) ผู้พูดมีจุดประสงค์เช่นไร

1. เรียกร้องให้สร้างหนังสือดีประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น
2. ต้องการชี้ให้เห็นว่าความเจริญของสังคมเป็นเครื่องวัดคุณภาพชีวิต
3. กระตุ้นให้เห็นคุณค่าว่าหนังสือคือสิ่งที่อุดมด้วยความรู้และความคิด
4. แสดงความเชื่อมั่นว่าเมื่อคนอ่าน อ่านดี คิดดี และทำดี บ้านเมืองจึงจะพัฒนาได้

เฉลยกรอบที่ 17

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 3 กระตุ้นให้เห็นคุณค่าว่าหนังสือ คือ สิ่งที่อุดมด้วยความรู้และความคิด ผู้พูดมีจุดประสงค์กระตุ้นให้เห็นคุณค่าว่าหนังสือคือสิ่งที่อุดมด้วยความรู้และความคิด เพราะมีคำว่า "หนังสือเป็นตัววัดการพัฒนาของสังคมที่สำคัญ" และ "คุณภาพหนังสือเป็นเครื่องบ่งชี้ความก้าวหน้า"

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 เรียกร้องให้สร้างหนังสือดีประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น ไม่ถูกต้อง เพราะข้อความดังกล่าวไม่ได้เรียกร้องอะไรเลย เพียงแต่ปรารถถึงความสำคัญของหนังสือที่มีต่อการพัฒนาคน และความก้าวหน้าของบ้านเมือง

ข้อ 2 ต้องการชี้ให้เห็นว่าความเจริญของสังคมเป็นเครื่องวัดคุณภาพชีวิต ความเห็นของผู้พูดยังไปไม่ถึงความเจริญของสังคมกับคุณภาพชีวิตเลย

ข้อ 4 แสดงความเชื่อมั่นว่าเมื่อคนอ่านอ่านดี คิดดี และทำดี บ้านเมืองจึงจะพัฒนาได้ ข้อความในคำถามเป็นข้อความธรรมดา ไม่ได้เน้นหนักว่าผู้พูดเชื่อมั่นมากมาย เพราะบ้านเมืองจะพัฒนาได้ยังปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก หนังสือเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

กรอบที่ 18

<u>แบบฝึกหัด</u>จุดประสงค์ 4

ในแง่มุมหนึ่ง ชีวิตคือการเกิดมาเพื่อเป็นเหยื่อ ทุกคนล้วนแต่เป็นเหยื่อของกิเลส เป็นเหยื่อของความอยาก คืออยากมี และอยากดี

ในอีกมุมหนึ่ง ชีวิตคือการเกิดมาเพื่อตาย คือการได้อยู่และต้องทำอะไรเพื่อให้อยู่ได้ในช่วงเวลาก่อนตาย ก่อนจะต้องตายตามวัยที่ร่วงโรยตามกาลเวลา

ชีวิตจึงประหนึ่งการเกิดมาหาอะไรทำเพื่อฆ่าเวลา ก่อนถูกฆ่าด้วยเวลา

มนุษย์และเวลา จึงเป็นเหมือนของกันและกัน

แต่ผู้ชนะคือเวลา เวลาที่ฆ่าไม่เคยตาย แต่ที่มีตายอยู่ทุกวันคือคนเรา

(4) จุดประสงค์ของผู้เขียนคือข้อใด

1. อธิบายความหมายของชีวิต
2. ให้คติธรรมในการดำรงชีวิต
3. แสดงสัจธรรมในชีวิตมนุษย์
4. แสดงทรรศนะเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์

เฉลยกรอบที่ 18

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 แสดงสัจธรรมในชีวิตมนุษย์ ข้อนี้แสดงความจริงเบื้องต้นได้ชัดเจน เข้าใจง่าย

สำหรับข้ออื่น ๆ ไม่ถูกต้องเพราะ

ข้อ 1 อธิบายความหมายของชีวิต ข้อนี้อธิบายความหมายของชีวิตบางส่วนเท่านั้น ข้อความยังมีเงื่อนไขเกี่ยวกับเวลาและความเป็นเหยื่อเพิ่มเติมอีก

ข้อ 2 ให้คติธรรมในการดำรงชีวิต ข้อความนั้นให้ข้อคิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เห็นได้อย่างผิวเผิน ยังไม่ถึงขึ้นเป็นคติธรรมในการดำรงชีวิต

ข้อ 4 แสดงทรรศนะเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ ข้อความดังกล่าวยังไม่ถึงขึ้นแสดงทรรศนะ แต่เป็นเพียงข้อสังเกตเล็กน้อยของผู้มองโลกอย่างมีประสบการณ์ชีวิตมากพอสมควร

กรอบที่ 19

<u>แบบฝึกหัด</u>จุดประสงค์ 5

อภิสิทธิ์พิเศษสำหรับสมาชิก AB คลับ ท่านสามารถพาสมาชิกในครอบครัวมาออกกำลังกายหรือเรียนเต้นแอโรบิกได้ฟรีอีก 2 ท่าน ตลอดปี 2542

(5) โฆษณานี้มีจุดประสงค์อย่างไร

1. บอกถึงสิทธิพิเศษของสมาชิก
2. บอกถึงบริการอันดีเยี่ยมของ AB คลับ
3. เชิญชวนให้ผู้ฟังสารสมัครเป็นสมาชิกของ AB
4. บอกถึงสิทธิพิเศษของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกของ AB คลับ

เฉลยกรอบที่ 19

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 4 บอกถึงสิทธิพิเศษของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกของ AB คลับ ตรงประเด็นของการเชิญชวนพร้อมกับความหวังว่าจะได้ตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิก

สำหรับข้ออื่น ๆ ไม่ถูกต้องเพราะ

ข้อ 1 บอกถึงสิทธิพิเศษของสมาชิก โฆษณามีจุดประสงค์จะแจ้งแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกใหม่มากกว่าเพราะผู้ที่เป็นสมาชิกย่อมรู้สิทธิพิเศษดีอยู่แล้ว

ข้อ 2 บอกถึงบริการอันดีเยี่ยมของ AB คลับ ไม่ได้บอกถึงบริการดีเยี่ยมอะไร นอกจากเรื่องเต้นแอโรบิคฟรีเท่านั้น

ข้อ 3 เชิญชวนให้ผู้ฟังสารสมัครเป็นสมาชิก AB คลับ ไม่ได้ชักชวนเป็นสมาชิกเฉย ๆ แต่ยังเสนอสิทธิพิเศษขึ้น "อภิสิทธิ์พิเศษ" ซึ่งอาจจะใช้คำพูดหรูหราเกินจริงไป

กรอบที่ 20

ในงานเขียนแต่ละชิ้น บางครั้งผู้เขียนจะบอกความหมายอย่างตรงไปตรงมา แต่บางครั้งความหมายนั้นก็แอบแฝงอยู่ใน คำ สำนวน หรือ ภาพพจน์ ในข้อความตอนใดตอนหนึ่ง

เพราะฉะนั้นผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องคำ สำนวน และ ภาพพจน์ เพราะจะได้แปลความหมายของข้อความนั้นได้อย่างถูกต้อง

นักเรียนคิดว่า ความหมายของคำหรือข้อความมีกี่ลักษณะ

เฉลยกรอบที่ 20

ความหมายของคำจะปรากฏ 2 ลักษณะ คือ

1. ความหมายตรง (นัยตรง)
2. ความหมายแฝง (นัยประหวัด)

กรอบที่ 21

ความหมายของคำ

ความหมายของคำมี 2 ประการ คือ

1. ความหมายตรง (นัยตรง) เป็นความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม เช่น สำลี น. ต้นไม้ชนิดหนึ่ง เม็ด มีปุยสีขาว

ลิง น. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ปกติอยู่บนต้นไม้ มีหางบ้างไม่มีหางบ้าง มีหลายชนิด ความหมายนัยตรงนี้อาจมี 1 หรือมากกว่าก็ได้

2. ความหมายแฝง (นัยประหวัด, เชิงอุปมา, โดยนัย) เป็นความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น เช่น ความรู้สึก ความเคยชิน กาลเทศะ เป็นความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น

สำลี อาจจะหมายถึง ความเบาหรือสีขาว

ลิง อาจหมายถึง ความซน

นักเรียนคิดว่า ความหมายตรงและความหมายแฝง สามารถเรียกเป็นอย่างอื่นได้อีกอะไรบ้าง

เฉลยกรอบที่ 21

ความหมายตรงบางครั้งจะเรียกว่า ความหมายนัยตรง หรือความหมายตามตัว

ความหมายแฝง บางครั้งจะเรียกว่า ความหมายนัยประหวัด หรือความหมุายเชิงอุปมา หรือความหมายโดยนัย

กรอบที่ 22

<u>แบบฝึกหัด</u>ความหมายของคำ 1

ขอให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ 1

(1) ข้อใดใช้คำที่มีความหมายนัยตรง

1. ผู้ชายคนนี้ใจหินมาก
2. ปัญหานี้กล้วยมากใคร ๆ ก็แก้ได้
3. นางพยาบาลตัดรกเด็กด้วยความระมัดระวัง
4. พ่อค้นคนกลางกดราคาพืชไร่ทำให้ชาวนาขาดทุน

เฉลยกรอบที่ 22

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 3 นางพยาบาลตัดรกเด็กด้วยความระมัดระวัง คำว่าตัดแปลว่าทำให้ขาดด้วยของมีคม เช่น ตัดกระดาษ ตัดผ้า

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้ ข้อ 1 ผู้ชายคนนี้ใจหินมาก หินความหมายนัยตรง หมายถึง มวลของแข็งที่ประกอบด้วยแร่ชนิดเดียวกันหรือหลายชนิดรวมกันอยู่ตามธรรมชาติ ในที่นี้หินใช้ในความหมายว่าใจร้าย ใจดำ ซึ่งเป็นความหมายแฝง คือความหมายเชิงอุปมา

ข้อ 2 ปัญหานี้กล้วยมาก ใคร ๆ ก็แก้ได้ กล้วยความหมายนัยตรง หมายถึง ไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งที่แตกหน่อเป็นกอ เมื่อผลสุก เนื้อนุ่ม รับประทานได้ ในข้อความนี้หมายถึงง่ายมาก เพราะฉะนั้นจึงเป็นความหมายเชิงอุปมา

ข้อ 4 พ่อค้าคนกลางกดราคาพืชไร่จึงทำให้ชาวนาขาดทุน กด ความหมายนัยตรงมีหลายความหมาย เช่น

1. ชื่อหนึ่งของมาตราตัวสะกด ที่เรียกว่าแม่กด
2. ชื่อนกชนิดหนึ่ง
3. บังคับลง
4. ชื่อปลาไม่มีเกล็ด มีหนวด มีหลายชนิด หลายขนาด กดในที่นี้ หมายถึง ตีราคาให้ต่ำกว่าปกติเป็นความหมายโดยนัย

กรอบที่ 23

<u>แบบฝึกหัด</u>ความหมายของคำ 2

(2) คำว่า "ทิ้ง" ในข้อใดมีความหมายนัยตรงทุกคำ

1. ทิ้งจดหมาย ทิ้งท้าย ทิ้งไพ่
2. ทิ้งทาน ทิ้งกระจาด เททิ้ง
3. ผ้าเนื้อทิ้ง ทิ้งทาน ทิ้งธุระ
4. ทิ้งเพื่อน ทิ้งขว้าง ทิ้งตา

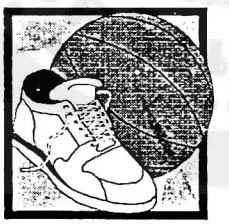

เฉลยกรอบที่ 23

คำตอบที่ถูกต้อง คือข้อ 2 **ทิ้งทาน ทิ้งกระจาด เททิ้ง ทั้ง 3 คำนี้ใช้ใน ความหมายนัยตรง** ซึ่งมีความหมายว่า "ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถืออยู่หลุดจากมือด้วยอาการต่าง ๆ ถ้าด้วยอาการขว้าง เรียกว่าขว้างทิ้ง ถ้าด้วยอาการโยน เรียกว่าโยนทิ้ง ถ้าอาการเท เรียกว่าเททิ้ง เป็นต้น

ข้อ 1 ทิ้งจดหมาย ทิ้งท้าย ทิ้งไพ่ ทิ้งจดหมาย ทิ้งไพ่ใช้ในความหมายนัยตรง

แต่ทิ้งท้ายมีความหมายว่า "ปล่อยทีเด็ดตอนลงท้าย" ซึ่งเป็นความหมายโดยนัย

ข้อ 3 ผ้าเนื้อทิ้ง ทิ้งทาน ทั้งธุระ ผ้าเนื้อทิ้งใช้ในความหมายนัยตรง

ผ้าเนื้อทิ้ง หมายถึง เรียกแพรหรือผ้าเนื้อหนัก ๆ ลื่น ๆ ที่มีลักษณะถ่วงหรือทิ้งตัว

ทิ้งทาน หมายถึงให้ทานโดยวิธีหว่านหรือโปรย

ทิ้งทวน ความหมายนัยตรง หมายถึง ทำให้ทวนที่ถือหลุดจากมือ ความหมายโดยนัยประหยัด หมาถึง ทำอย่างไว้ฝีมือหรือทำจนสุดกำลังความสามารถ

ข้อ 4 ทิ้งเพื่อน ทิ้งขว้าง ทิ้งตา ทิ้งเพื่อน ทิ้งตา ใช้ในความหมายนัยตรง

ทิ้งตาใช้ในความหมายโดยนัย หมายถึง ชายตาชำเลืองลง

กรอบที่ 24

<u>แบบฝึกหัด</u>ความหมายของคำ 3

(3) ข้อใดใช้คำที่มีความหมายโดยนัย

1. ความน่าเกลียดมักมีสิ่งสวยงามปกปิดอยู่ภายนอก
2. ความศรัทธาที่ขาดเหตุผลทำให้เขามักเข้าใจอะไรผิด ๆ
3. การที่เขาได้พิสูจน์ฝีมือนับว่าเป็นโอกาสอันวิเศษ
4. การศึกษาเป็นหลักสูตรของชีวิต หยุดเมื่อไหร่ก็ตายเมื่อนั้น

เฉลยกรอบที่ 24

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 4 การศึกษาเป็นหลักสูตรของชีวิตหยุด เมื่อไหร่ก็ตายเมื่อนั้น คำว่า "ตาย" ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการสิ้นใจหรือสิ้นชีวิต เคลื่อนไหวไม่ได้ แต่หมายถึงการศึกษาหยุดนิ่งซึ่งเท่ากับสิ้นชีวิต เพราะฉะนั้น ตายจึงเป็นความหมายโดยนัย

สำหรับข้อ 1, 2 และ 3 ทุกคำเป็นความหมายนัยตรง

กรอบที่ 25

<u>แบบฝึกหัด</u>ความหมายของคำ 4

(4) คำในข้อใดมีความหมายทั้งนัยตรงและอุปมา

1. เรือรบ
2. เรือโยง
3. เรือพ่วง
4. เรือชนาน

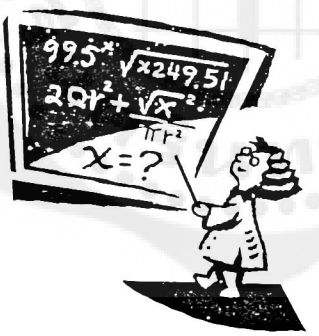

เฉลยกรอบที่ 25

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 เรือพ่วง ในความหมายนัยของเรือพ่วง หมายความว่า เรือที่พ่วงไปกับเรือโยง และในความหมายเชิงอุปมาว่า "ลูกลานที่ติดตามไปไหน ๆ ด้วยกับพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่

สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นเป็นความหมายนัยตรงทุกคำ ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. เรือรบ คือเรือที่สร้างขึ้นเพื่อดัดแปลงเพื่อใช้ในการรบ
2. เรือโยง คือเรือที่ผูกเรียงต่อ ๆ กันหลายลำ
3. เรือขนาน คือเรือที่ผูกหรือตรึงติดเรียงคู่กันสำหรับบข้ามฟาก

กรอบที่ 26

<u>แบบฝึกหัด</u>ความหมายของคำ 5

(5) คำในข้อใดทุกคำมีความหมายโดยตรงและเชิงอุปมาทุกคำ

1. อินทรี ปล่อยแก่ กันเปื้อน เดินสาย
2. ตีนแมว วาดภาพ ตีปีก ชื่อเสียง
3. ไข่แดง เสือหิว ม้วนเสื่อ แจกหมอน
4. จับกบ ลมเย็น ตรายาง ลบเหลี่ยม

เฉลยกรอบที่ 26

คำตอบที่ถูกต้อง คือข้อ 3 ไข่แดง เสือหิว ม้วนเสื่อ แจกหมอน ทั้ง 4 คำ มีความหมายโดยนัย (อุปมา) ดังนี้

ไข่แดง หมายถึงสิ่งที่สำคัญที่สุด เช่น พรหมจารีของหญิงสาว

เสือหิว หมายถึง คนที่กระหายละโมบอยากได้สิ่งต่าง ๆ

ม้วนเสื่อ หมายถึง เสียพนันจนหมดตัวหรือเลือกกิจการเพราะขาดทุนจนไม่สามารถดำเนินถึงการต่อไปได้

แจกหมอน หมายถึง ทำให้หลับ

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 ปล่อยแก่ หมายความว่าถือว่าแก่แล้วไม่เอาธุระในการแต่งตัว ทำเป็นหนุ่มสาว ส่วนอินทรี กันเปื้อน เดินสาย มีความหมายโดยตรง

ข้อ 2 ชื่อเสียง วาดภาพ ความหมายนัยตรง

ตีนแมว ความหมายนัยตรง หมายถึง อวัยวะของแมว ความหมายโดยนัย หมายถึง คนร้ายที่เดินเบาและไต่ไปตามที่ต่าง ๆ อย่างคล่องแคล่วเหมือนแมวเดิน

ตีปีก ความหมายนัยตรง หมายถึง ไก่ตีปีก ความหมายโดยนัย หมายถึง คนที่แสดงอาการดีใจอย่างมาก โดยงอข้อศอกแล้วเอาต้นแขนตีสีข้างอย่างไก่ตีปีก

ข้อ 4 จับกบ ความหมายโดยนัย หมายถึง ผวาหกล้มในท่าเหมือนจับกบ

ตราชาง ความหมายโดยนัย หมายถึง คนที่ทำงานเหมือนเป็นตราชางประทับตรงโดยไม่ใช้สมองคิดพิจารณา หรือหมายถึงมิได้มีบทบาทเป็นของตัวเอง เป็นแต่เพียงเครื่องมือของผู้อื่น

ลบเหลี่ยม ความหมายโดยนัย หมายถึง การถูกทำให้เสียชั้นเชิง หรือเกียรติค้อยลงไปต่อหน้าธารกำนัล

กรอบที่ 27

สำนวน

สำนวน หมายถึง การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษ มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ การแปลความหรือข้อความเป็นสำนวนนั้น ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต้องพิจารณาจากจำเรื่องราว การกระทำ คำพูดว่าควรจะตรงกับสำนวนใด

นักเรียนคิดว่าสำนวนมีความหมายว่าอย่างไร

กรอบที่ 27

สำนวน

สำนวน หมายถึง การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษ มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ การแปลความหรือข้อความเป็นสำนวนนั้น ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต้องพิจารณาจากจำเรื่องราว การกระทำ คำพูดว่าควรจะตรงกับสำนวนใด

นักเรียนคิดว่าสำนวนมีความหมายว่าอย่างไร

กรอบที่ 28

<u>ตัวอย่าง</u>สำนวน 1

"งานจะสำเร็จได้ทุกคนต้องร่วมปรึกษาหารือกัน ช่วยทำงานกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ถ้าเป็นเช่นนี้ย่อมประสบความสำเร็จได้ยาก"

ข้อความนี้กล่าวถึงการทำงานที่ไม่ประสานกัน คือต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ไม่ปรึกษาหารือกัน ไม่ร่วมกันทำงาน ซึ่งทำให้การทำงานไม่ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้นสำนวนที่ตรงกับข้อความนี้คือ

"พายเรือคนละที"

กรอบที่ 29

<u>ตัวอย่าง</u>สำนวน 2

เขาควรจะได้รับเลือกเป็นประธานในครั้งนี้ ฉันก็ตั้งใจจะเลือกเขา แต่แอบไปได้ยินมาว่า เขามีพฤติกรรมเบื้องหลังไม่สะอาดนัก ฉันก็เลยต้องคิดหนัก มีความรู้สึกเหมือน...

นักเรียนคิดว่าสำนวนที่เหมาะสมคืออะไร ก่อนอื่นต้องแปลความหมายของข้อความก่อน ข้อความนั้นพูดถึงฉันอยากจะเลือกเขาเป็นประธาน แต่ทราบว่าเขามีเบื้องหลังที่ไม่สะอาด ฉันเลยรู้สึกตะขิดตะขวงใจเพราะฉะนั้นการกระทำของฉันจึงตรงกับสำนวนว่า กินน้ำเห็นปลิง ซึ่งมีความหมายว่ารู้จักตะขิดตะขวงใจ

กรอบที่ 30

<u>แบบฝึกหัด</u>สำนวน 1

(1) สำนวนใดไม่ได้มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำประพันธ์ต่อไปนี้

ใครคดใครโกงใครกินใคร ก็บรรลัยชั่วขยิบพริบตาเดียว

1. เงาตามตัว
2. ดุมวงทางเกวียน
3. กงกำกงเกวียน
4. วัวใครเข้าคอกคนนั้น

เฉลยกรอบที่ 30

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 1 เงาตามตัว ซึ่งมีความหมายว่า "ผู้ที่ไปไหนไปด้วยกันแทบไม่คลาดกันเลย" หรือมีความหมายว่า "สิ่งที่เพิ่มหรือลดลงไปตามส่วน" เช่นน้ำมันขึ้นราคา สินค้าอื่น ๆ ก็ขึ้นราคาเป็นเงาตามตัว

ส่วนสำนวนอื่น ๆ ได้แก่ ดุมวงกงเกวียน กงเกวียนกำเกวียน วัวใครเข้าคอกคนนั้นมีความหมายเหมือนกันว่า ทำสิ่งใดได้สิ่งนั้นจะตามมาตอบสนอง

กรอบที่ 31

<u>แบบฝึกหัด</u>สำนวน 2

พูดอะไรไม่มีหูรูด ไม่ควรที่จะพูดก็เผย

รู้เรื่องของใครไม่เคย จะเฉยเลยจะโพนทะนา

(2) พฤติกรรมการพูดของบุคคลตามคำประพันธ์ข้างต้นตรงกับสำนวนไทยในข้อใด

1. ฆ้องปากแตก
2. ปากหอยปากปู
3. ปลาหมอตายเพราะปาก
4. ต่อความยาวสาวความยืด

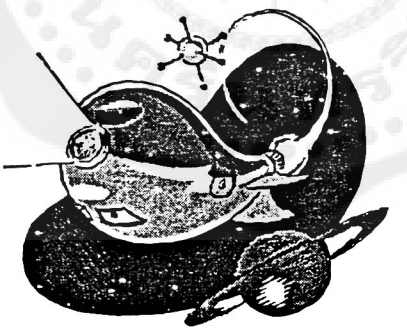

เฉลยกรอบที่ 31

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 1 ฆ้องปากแตก พฤติกรรมการพูดของบุคคลข้างต้น คือ ปากโป้ง เก็บความลับไม่อยู่ ชอบนำความความลับของผู้อื่นไปเปิดเผย ซึ่งตรงกับสำนวนนี้

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 2. ปากหอยปากปู หมายความว่า ชอบนินทาเล็กนินทาน้อย หรือพูดไม่มีใครสนใจฟังซึ่งไม่ตรงกับพฤติกรรมการพูดของบุคคลในคำประพันธ์นี้เพราะ

"รู้เรื่องของใครไม่เคย จะเฉยเลยละโพนทะนา" ซึ่งหมายถึงกล่าวโทษ ติเตียน

ข้อ 3 ปลาหมอตายเพราะปาก หมายความว่า คนที่พูดพล่อยจนได้รับอันตราย ในข้อความข้างต้นไม่ได้กล่าวถึงผลการพูดของบุคคลผู้นั้น

ข้อ 4 ต่อความยาวสาวความยืด หมายความว่า พูดกันไปพูดกันมาให้มากเรื่องจนเกินควรซึ่งไม่ตรงกับคำประพันธ์ข้างต้น เพราะคำพูดของบุคคลนั้นมีลักษณะเป็นปากโป้ง เก็บความลับไม่อยู่ ชอบนำความลับของผู้อื่นไปเปิดเผย

กรอบที่ 32

<u>แบบฝึกหัด</u>สำนวน 3

(1) ข้อใดใช้สำนวนไม่ถูกต้อง

1. ถูกเลขท้าย 2 ตัว ได้เงินนิดเดียวทำเป็นตื่นเต้นไปได้ อย่างนี้เขาเรียกว่า<u>มะพร้าวตื่นดกยาจกตื่นมี</u>
2. <u>อย่าเหยียบเรือสองแคม</u>นะ ตัดสินใจให้เด็ดขาดว่าจะเลือกสมชายหรือสมศักดิ์
3. เธอจับได้<u>คาหนังคาเขา</u> ว่าเขาเป็นคนเอาเงินในลิ้นชักไป
4. เห็นเขาซื้อแหวนเพชรก็จะซื้อตามบ้าง ขอร้องเถอะ อย่าเห็นช้างขี้<u>อย่าขี้ตามช้าง</u>เลยนา

เฉลยกรอบที่ 32

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 อย่าเหยียบเรือสองแคมนะ ตัดสินใจให้เด็ดขาดจะเลือกสมชายหรือสมศักดิ์ สำนวนเหยียบเรือสองแคม หมายถึง ทำทีเข้าด้วยทั้งสองฝ่าย แต่ในที่นี้ต้องการให้เลือกคนใดคนหนึ่งอย่างเด็ดขาด

ข้อ 1 มะพร้าวตื่นดก ยาจกตื่นมี หมายถึง เห่อ หรือตื่นเต้นในสิ่งที่ตนไม่เคยมีไม่เคยได้จนเกินพอดี ซึ่งตรงกับเนื้อความ

ข้อ 3 คาหนังคาเขา หมายถึง จับได้ขณะที่กำลังกระทำผิด พร้อมกับของกลางซึ่งตรงกับเนื้อความ

ข้อ 4 เห็นช้างขี้ อย่าขี้ตามช้าง หมายถึง ทำเลียนแบบคนใหญ่โต หรือคนมั่งมี ทั้ง ๆ ที่ตนไม่มีทรัพย์หรือความสามารถพอตรงกับเนื้อความ

กรอบที่ 33

ภาพพจน์

บางครั้งผู้เขียนจะแฝงความหมายอยู่ในข้อความเป็นโวหารที่เรียกว่า ภาพพจน์ ภาพพจน์เป็นถ้อยคำที่กล่าวอย่างอ้อม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพตามถ้อยคำนั้น ๆ เกิดความรู้สึกจับใจ ประทับใจ มุ่งให้ความรู้สึกด้านอารมณ์เป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นในการแปลความหมายจากโวหารภาพพจน์นี้ผู้อ่านจึงไม่ควรเพ่งเล็งในด้านเนื้อหามากนัก ลักษณะข้อความที่เป็นโวหารภาพพจน์ ได้แก่ **อุปมา อุปลักษณ์ บุคคลวัต อติพจน์ บุคลาธิษฐาน สัทพจน์** สัญลักษณ์ ต่อไปจะกล่าวภาพพจน์ แต่ละชนิด ขอให้ นักเรียนเปิดกรอบต่อไป

นักเรียนคิดว่าโวหารภาพพจน์ได้แก่อะไรบ้าง

เฉลยกรอบที่ 33

โวหารภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ บุคคลวัต อติพจน์ สัทพจน์ และสัญลักษณ์

กรอบที่ 34

<u>อุปมา</u>

เป็นการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง เป็นการเปรียบเทียบเพื่อที่จะให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสิ่งที่ผู้เขียนตั้งใจจะบอกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภาพพจน์ที่เป็นอุปมานั้น มักจะมีคำ **เหมือน เสมือน ดุจ ประดุจ เปรียบดุจ ดัง ดั่ง ปูน เพียง ราว เสมอ ประหนึ่ง เพียง เพี้ยง กล ละม้าย คล้าย ครุวนา เช่น เทียบ เทียม เล่ห์ พ่วง ราวกับ เปรียบปาน ฉัน แม้น เฉก อุปมา ปาน**

นักเรียนคิดว่าภาพพจน์อุปมามักจะมีคำชนิดใดเป็นที่สังเกต

เฉลยกรอบที่ 34

ภาพพจน์อุปมาจะมีคำเหล่านี้

เหมือน เสมือน ดุจ ประดุจ เปรียบดุจ ดัง ดั่ง เพียง ราว เสมอ ประหนึ่ง เพียง เพี้ยง กล ละม้าย ครุวนา เช่น เทียบ เทียม เล่ห์ พ่าง ราวกับ เปรียบปาน ปาน พ้น แม้น เฉก อุปมา

กรอบที่ 35

ตัวอย่างอุปมา 1

ความรักเหมือนโรคา บันดาลตาให้มืดมน
ไม่ยินและไม่ยล อุปะสัคคะใดใด
ความรักเหมือนโคถึก กำลังคึกผิขังไว้
ก็โลดจากคอกไป บ่ยอมอยู่ ณ ที่ขัง
(มัทนะพาธา)

ตัวอย่างอุปมา 2

ผมดำราวกับแมลงผึ้ง หน้าเปล่งปลั่งดั่งดวงจันทร์ เนตรประหนึ่งตากวาง ฟันเทียบไข่มุก ริมฝีปากเพียงผลตำลึงสุก เสียงหวานปานนกโกกิลา เอวเหมาะเจาะไม่อวบเกินเวลาย่าง เดินแคล่วคล่องมีสง่าเสมอช้างพัง
(กามนิต)

กรอบที่ 36

<u>ตัวอย่าง</u>อุปมา 3

การวิ่งของคนบางคนดูแล้วสนุกเพราะบางคนวิ่ง<u>เหมือน</u>ม้า

ข้อความนี้เราแปลความการวิ่งของคนนั้นทำให้นึกถึงภาพที่น่าขัน เพราะเปรียบว่ากิริยาของคนวิ่งเหมือนม้าวิ่ง

กรอบที่ 37

ตัวอย่างอุปมา 4

งามสองสุริยราชล้ำ เลอพิศ นาพ่อ
พ่างพัชรินทร์ไพจิตร ศึกสร้าง
ฤารามเริ่มรณฤทธิ์ รบราพณ์ แลฤา
ทุกเทศทุกทิศอ้าง อื่นไท้ไป่เทียม

(ลิลิตตะเลงพ่าย สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส)

โคลงบทนี้แปลความงามของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระมหาอุปราชาว่า สองพระองค์งามเหมือนพระอินทร์รบกับท้าวไพจิตร สังเกตบาทที่ 2 คำว่า "พ่าง" ในบาทที่ 3 มีการเปรียบเทียบว่า หรือ เหมือนพระรามรบกับทศกัณฐ์ สังเกตคำว่า "ฤา"

การเปรียบเทียบนี้ใช้เปรียบเทียบสิ่งที่ทุกคนรู้จักหรือทราบกันดีกับสิ่งที่ผู้อ่านต้องการจะกล่าว

กรอบที่ 38

<u>ตัวอย่าง</u>อุปมา 5

ความเอ๋ยความดี มักไม่มีใครรู้สึกระลึกถึง
แม้ทำไว้เท่าไรคนไม่พึง ปรารถนาจะรำพึงให้ป่วยการ
ต่อถึงคราวคับแค้นแสนยากเข็ญ จึงจะกลับมาเห็นเป็นแก่นสาร
เหมือนราตรีมีกลิ่นประทิ่นนาน จะรู้รสหอมหวานต่อค่ำเอย

ดอกราตรีที่ส่งกลิ่นหอมให้คนทั้งหลายได้สัมผัสในยามค่ำ เราแปลความได้ว่า เช่นเดียวกับความดีที่แสดงคุณค่าหรือแก่นสารให้บุคคลได้รับรู้ในยามคับขัน เปรียบเทียบความดีกับดอกราตรี

กรอบที่ 39

อุปลักษณ์

จัดว่าเป็นการเปรียบเทียบเช่นกัน แต่เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักจะมีคำว่า "เป็น" หรือ "คือ" ปรากฏอยู่ หรือบางครั้งอาจละคำดังกล่าว

ลองดูตัวอย่างที่ 1

ป่าไม้และน้ำเป็นสายใยธรรมชาติ

*เป็น*การแปลความว่า ป่าไม้และน้ำ กับ สายใยธรรมชาติคือสิ่งเดียวกัน

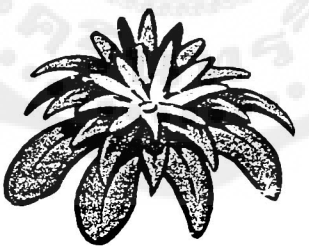

กรอบที่ 40

ตัวอย่างอุปลักษณ์ 2

แม้นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม้นเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เชยผกาโกสุมประทุมทอง
เจ้าเป็นถ้ำยำไพขอให้พี่ เป็นราชสีห์สิงสู่เป็นคู่สอง
จะติดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป

(พระอภัยมณี)

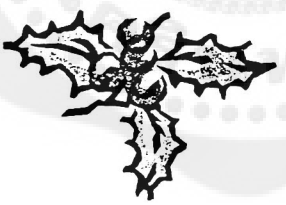

กรอบที่ 41

<u>ตัวอย่าง</u>อุปลักษณ์ 3

สาวน้อยหน้าใสมาดเปรี้ยวคนนี้ เธอเป็นคนหนึ่งที่กำลังเดินสู่ถนนบันเทิง...และเป็น "คลื่นลูกใหม่" ที่กำลังมาแรงจนเป็นที่น่าจับตา

คลื่นลูกใหม่ที่กำลังมาแรง คือ สาวน้อยคนนี้เป็นนักแสดงใหม่มาแรงคลื่นลูกใหม่และสาวน้อยเป็นอย่างเดียวกัน

ต่อไปนักเรียนจะได้ศึกษาภาพพจน์อีกชนิดหนึ่งคือบุคคลวัต (บุคลาธิษฐาน) ดูในกรอบต่อไป

กรอบที่ 42

บุคคลวัต

ภาพพจน์ต่อไปนี้ คือ ภาพพจน์ที่เรียกว่า บุคคลวัต หรือบุคคลสมมุติ เดิมเรียกว่าบุคลาธิษฐาน คือ การสมมุติสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่มีชีวิต หรือมีชีวิต แต่ไม่ใช่มนุษย์ทำกิริยาเหมือนมนุษย์

การใช้ภาพพจน์ชนิดนี้เพื่อให้งานเขียนน่าสนใจ เร้าอารมณ์และมีชีวิตชีวา

กรอบที่ 43

ตัวอย่างบุคคลวัต 1

" ฝนเทเม็ด เคาะพื้นกราว ๆ ปลุกเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ที่นอนฝังอยู่ให้ตื่นขึ้นมา เพื่อหญ้าป่าใหญ่"

เคาะ ปลุก ตื่น เป็นกิริยาของมนุษย์ แต่ใช้ตัวฝน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

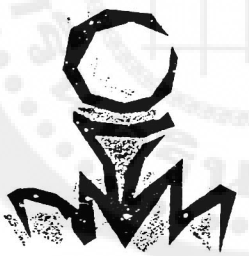

กรอบที่ 44

<u>ตัวอย่าง</u>บุคคลวัต 2

"ธรรมชาติรอบข้างต่างสลดหมดความคะนองทุกสิ่งทุกอย่าง

(กามนิตภาคสวรรค์)

สลดหมดความคะนองเป็นความรู้สึกและสภาพของมนุษย์ แต่ "ธรรมชาติ" นำมาใช้ ข้อความนี้จึงจัดเป็นบุคคลวัต

กรอบที่ 45

ตัวอย่างบุคคลวัต 3

ทะเลไม่เคยหลับใหล ใครตอบได้ไหมไฉนจึงตื่น
บางครั้งยังสะอื้น ทะเลมันตื่นอยู่ร่ำไป

ตัวอย่างบุคคลวัต 4

เมื่อฟ้าหลั่งน้ำตา หมู่เมฆมาพาหัวร่อ
แผ่นดินร่วมยั่วล้อ ลมรุมค่าว่าซ้ำเติม

ต่อไปจะกล่าวถึงภาพพจน์อีกชนิดหนึ่ง คือ อติพจน์

กรอบที่ 46

<u>อติพจน์</u> (การกล่าวเกินจริง)

ในบางครั้งผู้เขียนมักจะกล่าวผิดไปจากที่เป็นจริง อาจเป็นการกล่าวเกินจริง เรียกว่า อติพจน์ (อธิพจน์) หรือ กล่าวน้อยกว่าจริงเรียกว่าอวพจน์ จุดประสงค์เพื่อเน้นความรู้สึกมากกว่าความสมจริง

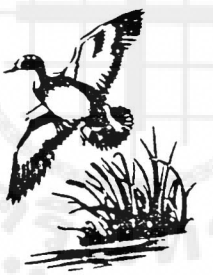

กรอบที่ 47

<u>ตัวอย่าง</u>อติพจน์ 1

ถึงต้องง้าวหลาวแหลนสักแสนเล่ม ให้ติดเต็มตัวฉุดพอหลุดถอน
แต่ต้องตาพาใจอาลัยวอน สุดจะถอนทิ้งขว้างเสียกลางคัน
(นิราศเจ้าฟ้า ของสุนทรภู่)

เป็นการแสดงอารมณ์อันลึกซึ้งของผู้เขียนโดยกล่าวเปรียบเทียบความรักของกวีว่า ถึงง้าว หลาว แหลน จำนวนนับแสนเล่ม ติดเต็มตามร่างกายก็สามารถฉุดถอนทิ้งออกเสียได้ แต่ความคะนึงหาแค่เพียงสบตาที่ไม่อาจถอนสายตาจากตัวนางได้

ข้อความนี้เป็นการแสดงอารมณ์ที่เกินจริงในทางมากกว่าจริง เรียกว่าอธิพจน์

กรอบที่ 48

<u>ตัวอย่าง</u>อติพจน์ 2

ภาพยนต์เรื่อง "ลัทธิมรณะฟื้นวิญญาณ" ได้รับการต้อนรับจากคอหนังได้ผลเกินคาด จำนวนคนมหาศาล เล่นเอาโรงหนัง<u>แทบแตก</u>

ผู้อ่านเห็นภาพว่ามีผู้มาชมภาพยนต์เรื่อง "ลัทธิมรณะฟื้นวิญญาณ" มากมายจริง ๆ

กรอบที่ 49

ตัวอย่างอติพจน์ 3

จะว่าโศกโศกอะไรที่ในโลก ไม่เท่าโศกใจหนักเหมือนรักสมร
จะว่าหนักหนักอะไรในดินดอน ถึงสิงขรก็ไม่หนักเหมือนรักกัน
(นิราศเดือน)

ตัวอย่างอติพจน์ 4

เรียมร่ำน้ำเนตรถ้วม ถึงพรหม
พาหมู่สัตว์จ่อมจม ชีพม้วย
พระสุเมรุเปื่อยเป็นตม ทบท่าว ลงนา
หากอกนิษฐ์พรหมฉ้วย พี่ไว้จึ่งคง

กรอบที่ 50

<u>ตัวอย่าง</u>อวพจน์ 1

แม่ยอมเหน็ดเหนื่อยและทำงานทุกอย่างเพื่อลูก แม้เพียง<u>เสี้ยววินาที</u>
<u>เดียว</u> แม่ก็ไม่เคยปริปากต่อว่าลูกเลย

เสี้ยววินาที เป็นคำกล่าวที่น้อยกว่าความเป็นจริง เรียกว่าอวพจน์ เป็นการแสดงความรู้สึกเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งและคล้อยตามไปด้วย

ต่อไปจะกล่าวถึงภาพพจน์ สัทพจน์

กรอบที่ 51

สัทพจน์

เป็นภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ รวมทั้งคำ แสดง แสง สี เช่น

น้ำค้างหยดลงเผาะ ๆ

เปรี้ยง ๆ ดังเสียงฟ้าฝาด

ครืนครืนใช่ฟ้าร้อง เรียมครวญ

ที่โคนไผ่ไก่ป่ามาชุกชุม เสียงกุกกุกคุ้ยดินกินลูกขุย

เฒ่าก็ดีดน้ำมือดังทะถับทะถับ

ไผ่ซออ้อเอียดเบียดออด ลมลอดไล้เลี้ยวเรียวไผ่

ออดแอดแอดออดยอดไทย แพใบไล้น้ำลำคลอง

เสียงระฆังหง่างหง่างวังเวงแว่ว สะคุ้งแล้วเหลียวแลชะแง้หา

ภาพพจน์สุดท้ายที่นักเรียนจะได้เรียน คือ สัญลักษณ์

กรอบที่ 52

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์คือการใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะภาวะบางประการร่วมกัน เช่น

สัญลักษณ์	**แทน**	**สัญลักษณ์**	**แทน**
สีดำ	ความตาย,อธรรม	สีขาว	ความบริสุทธิ์
เมฆหมอก	อุปสรรค	ฝน	ความหวัง
พระอาทิตย์	ความสว่าง,ผู้ชาย	พระจันทร์	ความมืด,ผู้หญิง
หงส์	คนชั้นสูง	กา	คนชั้นต่ำ
เพชร	ความแข็งแกร่ง	แก้ว	ความดีงาม
ราชสีห์	ผู้มีอำนาจ	ลา	คนโง่

ถ้าใช้ชื่อส่วนประกอบที่เด่นของสิ่งหนึ่ง แทน สิ่งนั้นทั้งหมด เรียก **นามนัย**

สมอ	**แทน**	กองทัพเรือ	ฉัตร	**แทน**	ราชบัลลังก์,กษัตริย์
เก้าอี้	**แทน**	ตำแหน่ง	เคียว	**แทน**	ชาวนา
สมอง	**แทน**	ผู้มีกำลังความคิด	ค้อน	**แทน**	กรรมกร
สิงโตคำราม	**แทน**	อังกฤษ	อินทรีเหล็ก	**แทน**	เยอรมัน

กรอบที่ 53

ตัวอย่างสัญลักษณ์ 1

เมื่อแรกเชื่อว่าเนื้อทับทิมแท้ มาแปรเป็นพลอยหุงไปเสียได้
กาลวงหงส์ให้ปลงใจ ด้วยมิได้ดูหงอนแต่ก่อนมา
(ขุนช้างขุนแผน)

ทับทิม พลอยหุง กา หงส์ เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่มีราคาและคุณค่าต่างกัน เป็นการแปลความรู้สึกของขุนแผนที่มีต่อนางพิมในยามโกรธแค้นและผิดหวัง เทียบกับยามรักใคร่กันอยู่ ความรู้สึกเทิดทูนว่าเป็นของสูง ของมีค่า กลายเป็นความรู้สึกต่ำช้าเลวทรามไม่มีคุณค่า

กรอบที่ 54

<u>ตัวอย่าง</u>นามนัย 1

เขาได้เป็นรัฐมนตรี พอยุบสภาหัวโขนก็หลุดไป บ้านที่เคยคึกคักก็เงียบเหงาทันตาเห็น

หัวโขน เป็นรูปหัวยักษ์ คือ ฤาษี ใช้สวมเวลาเล่นโขนหรือละครในที่นี้หัวโขน แทนตำแหน่งหน้าที่ หัวโขนจึงจัดเป็นนามนัย

กรอบที่ 55

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 1

(1) ข้อใดใช้โวหารอธิพจน์ (กล่าวเกินจริง)

1. ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร
   ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
2. อกที่กะลัดหนองพี่หมองดังคลองแสนแสบ
   เจ็บจำดังหนามยอกแปลบ ๆ แสบแสนจะทน
3. เป็นกะลาให้ถือแม้นเธอคือขอทาน
   เป็นบัลลังก์ตระการแม้นเธอคือนางพญา
4. เสียงคลื่นระทมสายลมยังตระโบมลูบไล้
   ผิวน้ำทะเลจะตรมระบมเท่าไร

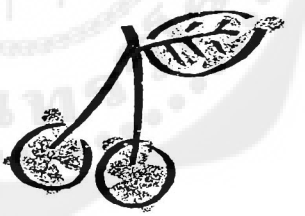

เฉลยกรอบที่55

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน

ข้อความนี้เป็นการกล่าวเกินจริง เพราะพิจารณาตามสภาพเป็นจริงแล้วผู้พูดคงไม่อาจมีชีวิตอยู่จนถึงสิ้นโลกสิ้นฟ้าได้

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 2 **อกที่กลัดหนองพี่หมองดังคลองแสนแสบ เจ็บจำคั่งหนามยอกแปลบ ๆ แสบแสนจะทน**

เป็นการใช้ภาพพจน์ที่เรียกว่าอุปมา สังเกตคำ "ดัง" เปรียบเทียบความในใจที่ไม่สมหวัง เจ็บปวดอย่างมากราวกับบาดแผลที่ถูกน้ำเกลือราดกับชื่อคลองแสนแสบ

ข้อ 3 **เป็นกะลาให้ถือแม้นเธอคือขอทาน เป็นบัลลังก์ตระการแม้นเธอคือนางพญา**

เป็นการใช้โวหารภาพจน์เรียกว่าอุปลักษณ์ สังเกตคำ คือ, เป็น

ข้อ 4 **เสียงคลื่นระทมสายลมยังตระโบมลูบไล้ ผิวน้ำทะเลจะตรมระบมเท่าไร**

ใช้ภาพพจน์แบบบุคคลวัต กิริยามนุษย์ คือ ระทม ตะโบม ลูบไล้ ตรมระบม โดยสิ่งที่ใช้กิริยานี้คือ เสียงคลื่น สายลม ผิวน้ำทะเล ซึ่งเป็นธรรมชาติ

กรอบที่ 56

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 2

(2) ข้อใดเสนอภาพพจน์แบบบุคคลวัต (บุคลาธิษฐาน)

1. จนไก่เถื่อนเตือนขันสนั่นแจ้ว ดูเหว่าแว่วหวาดหมายว่าสายสมร
2. หน้าวังหรือจะสั่งด้วยนะนก ให้แนบอกของพี่รู้ว่าโหยไห้
3. เราจะต้องศึกใหญ่ให้ย่อหย่อน ด้วยกำลังรี้พลเข้มแข็ง
4. นาคสะดุ้งรุงรังกระดึงห้อย ใบโพธิ์ร้อยระเงงอยู่เหง่งหง่ง

เฉลยกรอบที่ 56

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2

หน้าวังหรือจะสั่งด้วยพระนก ให้แนบอกของพี่รู้ว่าโหยไห้

กวีฝากความในใจของกวีที่แสดงความรักโหยหาต่อหญิงผู้เป็นที่รักให้นกนำความเหล่านั้นไปบอกกับหญิงผู้นั้น (แนบอก)

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 เป็นภาพพจน์ตรงไปตรงมา เรียกว่าพรรณนาโวหาร กล่าวถึงธรรมชาติยามเช้าได้ยินเสียงสัตว์ต่าง ๆ เช่น ไก่ป่า ขันเสียง เจื้อยแจ้ว นกดุเหว่า หรือ โกกิลา ส่งเสียงร้องประกาศถิ่นของตน

ข้อ 3 เป็นข้อความธรรมดาที่แม่ทัพคิดว่าศึกครั้งนี้จะต้องมีชัยชนะแน่นอน เพราะมีกองทัพใหญ่กว่าฝ่ายตรงข้าม

ข้อ 4 ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์เรียกว่าสัทพจน์ (เลียนเสียงธรรมชาติ) กล่าวถึงเครื่องประกอบหลังคาโบสถ์ ได้แก่ นาคสะดุ้ง (ตัวนาคที่ทอดลงมาทั้ง 2 ข้าง ของหน้าบัน)

กระดึง (เครื่องโลหะคล้ายกระดิ่งมีลูกกระทบแขวนอยู่ภายในเพื่อให้เกิดเสียงดัง)

ใบโพธิ์ (โลหะที่ทำเป็นรูปใบโพธิ์ที่ห้อยอยู่ภายในระฆัง) ในที่นี้ใบโพธิ์กระทบกับกระดึงเกิดเสียงดังเหง่งหง่าง

กรอบที่ 57

<u>แบบฝึกหัด</u> โวหารภาพพจน์ 3

(2) ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์

1. ศิลาแลแววววาวดังดาวดวง เป็นเมฆม่วงมรกตทับทิมแดง
2. เที่ยวชมห้องปล่องหินเป็นพู่ห้อย มีน้ำย้อยหยาดหยัดอย่างเม็ดฝน
3. ดอกไม้พุ่มจุดงามอร่ามตา จับศิลาแลเลี่ยมเป็นลายลาย
4. โอ้น้ำใจในอุราทารกรรม เหมือนน้ำดำอยู่ในหนองเป็นฟองคราม

เฉลยกรอบที่ 57

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3

ดอกไม้พุ่มจุดงามอร่ามตา จับศิลาแลเลื่อมเป็นลายลาย

ข้อนี้มิได้ใช้โวหารภาพพจน์ แม้จะมีคำว่า "เป็น" ในวรรคที่ว่า "จับศิลาแลเลื่อมเป็นลายลาย" เพราะไม่ใช่เป็นการเปรียบเทียบ แต่เป็นลักษณะที่ปรากฏอยู่จริง

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 ศิลาแลแววาวดังดาวดวง เป็นเมฆม่วงมรกตทับทิมแดงใช้ภาพพจน์อุปมา สังเกตคำ ดัง และภาพพจน์ อุปลักษณ์ สังเกตจากคำ "เป็น"

ข้อ 2 เที่ยมชมห้วงปล่องหินเป็นพู่ห้อย มีน้ำย้อยหยาดหยัดอย่างเม็ดฝน ข้อนี้ใช้ภาพพจน์อุปมา สังเกต "อย่าง" และภาพพจน์ อุปลักษณ์ สังเกตจาก "เป็น"

ข้อ 4 โอ้น้ำใจในอุราทารกรรม เหมือนน้ำคำอยู่ในหนองเป็นฟองคราม ข้อนี้ใช้ภาพพจน์อุปมา สังเกตจาก "เหมือน"

กรอบที่ 58

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 4

(4) ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

1. ทะเลอรุณคุกรุ่นสงบ สวรรค์มิสบเล่ห์กลประสาน
2. พระจันทร์จรสว่างกลางโพยม ดั่งโคมสวรรค์เลิศนภาลัย
3. แสงอรุณรุ่งเรืองอยู่รางราง แสงส่องพร่างพรายพราวราวกับพลอย
4. เพชรน้ำค้างค้างหล่นบนพรมหญ้า เย็นหยาดฟ้ามาฝันหลงวันใหม่

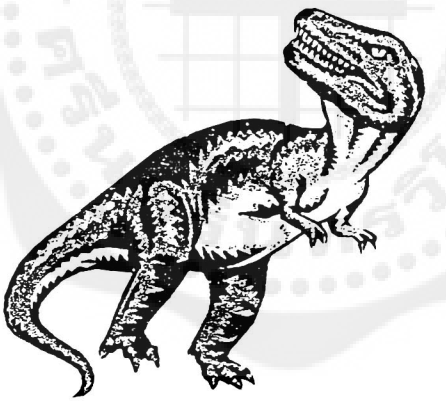

เฉลยกรอบที่ 58

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4

เพรชน้ำค้างค้างหล่นบนพรมหญ้า เป็นหยาดฟ้ามาฝันหลงวันใหม่

เป็นภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ คือ เปรียบเป็น

สำหรับข้ออื่น ๆ เป็นภาพพจน์อุปมา

ข้อ 1 ทะเลอรุณคุกรุ่นสงบ สวรรค์มิสบเล่ห์กลประสาน

ข้อ 2 พระจันทร์จรสว่างกลางโพยม คังโคมสวรรค์เลิศนภาลัย

ข้อ 3 แสงอรุณรุ่งเรืองอยู่รางราง แสงส่องพร่างพรายพราวราวกับพลอย

กรอบที่ 59

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 5

(5) "แมลงภู่มาอีกและแมลงภู่ก็ไปอีก ดอกไม้บานรอก็ยังรออยู่"
ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์แบบใด

1. อุปมา
2. วติพจน์
3. อุปลักษณ์
4. สัญลักษณ์

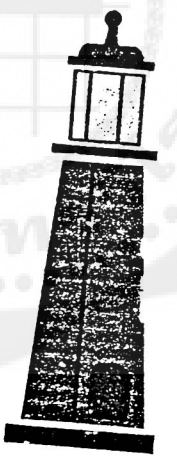

เฉลยกรอบที่ 59

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 4 สัญลักษณ์

แมลงภู่ แทน ผู้ชาย

ดอกไม้ แทน ผู้หญิง

กรอบที่ 60

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 6

(6) คำประพันธ์ต่อไปนี้ให้ภาพพจน์ใดเด่นชัดที่สุด

ปี่ระนาดฆ้องกลองประโคมดัง ระฆังหงั่งหงั่งหง่างลงคราง**ครึ**ม

มโหรีปี่ไฉนจับใจแจ้ว วิเวกแว่วกลองโยนตะโพนกระหึม

1. อธิพจน์
2. สัทพจน์
3. สัญลักษณ์
4. บุคคลวัต

เฉลยกรอบที่ 60

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2

สัทพจน์ เลียนเสียงธรรมชาติ ในที่นี้เลียนเสียงระฆัง คือ หง่งหง่ง หง่าง

กรอบที่ 61

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 7

(7) "เสียงสายลมร่ำไห้ในความเงียบ ใจเย็นเฉียบหวั่นผวาฟ้าใกล้สาง"
ข้อใดใช้ภาพพจน์เหมือนคำประพันธ์ข้างต้น

1. สายลำธารทอดร่างกลางขุนเขา ลมเบาเบาหมอกบางบางห่างไพรสณฑ์
2. เปาะแปะฝนหล่นจากบนฟ้า กระทบหญ้าต้นอ่อนริมก้อนหิน
3. แม่ร้อยชั่งฟังพี่อย่าผลีผลาม เจ้าติดตามพี่ไปจักได้หรือ
4. คิดถึงใจจะขาดแล้วเอย คิดถึงที่เคยได้ชมได้เชยชื่นใจ

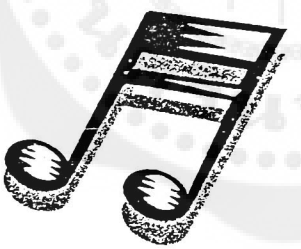

เฉลยกรอบที่ 61

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1

สายลำธารทอดร่างกลางขุนเขา ลมเบาเบาหมอกบางบางห่างไพรสณฑ์

คือบุคลาธิษฐาน (บุคคลวัต) สิ่งไม่มีชีวิตแสดงกิริยาเหมือนมนุษย์

ข้อ 2

เปาะแปะฝนหล่นจากบนฟ้า กระทบหญ้าต้นย่อนริมก้อนหิน

เป็นภาพพจน์สัทพจน์ (เลียนเสียงธรรมชา) คือ ฝนตกดังเปาะแปะ

ข้อ 3

แม่ร้อยชั่งฟังพี่อย่าผลีผลาม เจ้าติดตามพี่ไปจักได้หรือ

เป็นภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ (การเปรียบเป็น) ได้แก่ แม่ร้อยชั่ง

ข้อ 4

คิดถึงใจจะขาดแล้วเอย คิดถึงที่เคยได้ชมได้เชยชื่นใจ

เป็นภาพพจน์อติพจน์ คือกล่าวเกินจริง

กรอบที่ 62

<u>แบบฝึกหัด</u>โวหารภาพพจน์ 8

พิราบบินกลับมาหลังคาโบสถ์ พายุโหดยังกระหึ่มกระเหี้ยนหือ เมื่อแก้วตกลงแตกก็แหลกกรื้อ แต่แก้วคือแก้วพร่างอยู่กลางดง

คำประพันธ์ข้างต้นใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. สัญลักษณ์ บุคคลวัต อุปลักษณ์
2. สัญลักษณ์ อุปมา อุปลักษณ์
3. อุปลักษณ์ บุคคลวัต อติพจน์
4. อุปลักษณ์ อติพจน์ อุปมา

เฉลยกรอบที่ 62

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 1**

สัญลักษณ์ บุคคลวัต อุปลักษณ์

สัญลักษณ์ ได้แก่ พิราบ หมายถึง เสรีภาพ

พายุ หมายถึง อุปสรรค

แก้ว หมายถึง สิ่งที่มีค่า

บุคคลวัต ได้แก่ พายุ แสดงกิริยากระเหี้ยนกระหือรือ อันเป็นกิริยาของมนุษย์

อุปลักษณ์ ได้แก่ แก้ว คือ แก้ว แก้วเปรียบเป็นแก้ว ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดก็ตาม แต่สิ่งที่มีค่า (แก้ว) ก็ยังคงคุณค่าเช่นเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง

กรอบที่ 63

กรอบสรุป

บทเรียนหน่วยที่ 2 เรื่องการแปลความจบเพียงเท่านี้ อย่างไรก็ตาม นักเรียนจะต้องนำทักษะนี้ไปใช้ในทักษะขั้นต่อไปคือ การตีความและขยายความ

ก่อนที่นักเรียนจะได้เรียนต่อไปในหน่วยที่ 3 ขอให้นักเรียนทำข้อทดสอบบทเรียนเสียก่อน

ถ้านักเรียนทำข้อทดสอบถูกน้อยกว่า 12 ข้อ ให้เรียนบทเรียนนี้ซ้ำอีกครั้ง

แต่ถ้านักเรียนทำข้อสอบถูกตั้งแต่ 12 ข้อขึ้นไป เรียนหน่วยที่ 3 ได้

เอาละนะ เริ่มทำได้เลย ขอให้สนุกในการทำข้อทดสอบ

แบบทดสอบหลังเรียน

คราหิวใช่จักต้อง เสียศรี

อุทกกลั้วนาภี อยู่ได้

(1) มีความหมายตรงกับข้อใด

1. ยามมืดใช่มืดแท้ ทุกสถาน
2. อดยากเยี่ยงอย่างเสือ สงวนศักดิ์
3. มีพรากมีพบพาน เพื่อนพ้อง
4. ยามไร้เด็ดดอกหญ้า แซมผม

อย่านอนเปล่าเอากระจกออกมา ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

(2) ข้อใดมีความหมายเดียวกันกับข้อความข้างต้น

1. เราควรระวังบุคลิกภาพของเราไว้เสมอแม้ยามจะนอน
2. เราไม่ควรปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์
3. ก่อนนอนเราควรทำจิตใจให้สงบ จะได้หลับง่ายและฝันดี
4. คนเราควรสำรวจตัวเองบ้างในแต่ละวัน

(3) "ปัจจุบันป่าไม้ถูกทำลาย คนใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือย ทำลายสภาพแวดล้อมทำลายน้ำ ทำลายอากาศ ถ้าทำอย่างนี้ต่อไป แล้วพรุ่งนี้จะยังมีอากาศที่ดีสภาพแวดล้อมที่ดีหลงเหลืออยู่อีกหรือถึงเวลาที่เราจะต้องช่วยกันปกป้องและรักษาสภาพแวดล้อมให้ปราศจากมลพิษเสียแต่วันนี้ เพื่ออากาศที่ดีไว้หายใจต่อไป"

ข้อความนี้ใช้คำแสดงคำถามเพื่อจุดประสงค์ใด

1. บอกความจริง
2. กระตุ้นให้คิด
3. ซักซ้อมความเข้าใจ
4. ทดสอบความรู้ผู้อ่าน

อันเพลงไทยใช่จะไร้ในคุณค่า หรือด้อยกว่าเขาอื่นนั้นหาไม่
เพลงของเราก็เสนาะเพราะจับใจ ทั้งยังเป็นสมบัติไทยสืบเนื่องมา

(4) จากบทความข้างต้นผู้แต่งมีจุดประสงค์เช่นไร

1. ไม่สนใจใครจะทำอะไรก็ทำ
2. รับรู้เฉย ๆ ว่าเราก็มีดีไม่ต้องทำอะไร
3. ห้ามคนต่างชาติเข้าประเทศเพราะทำให้เสื่อมเสีย
5. ช่วยกันบำรุงส่งเสริมสืบสานความเป็นไทยให้เจริญ

เงาของพ่อแม่ทอดทาบลงบนชีวิตของพวกเรา ท่านอยู่กับเราตลอดชีวิต อยู่ในใบหน้า ท่าทาง อยู่ในมือและหัวใจ ตลอดชีวิตนี้เราพยายามแยกตัวจากท่าน และเมื่อท่านจากไปนั่นแหละจึงรู้ว่าท่านกับเราไม่เคยพรากจากกัน

(5) ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในข้อใด

1. ข้อคิด
2. แนะนำ
3. ชักชวน
4. ว่ากล่าว

"จงเตือนตัวเองด้วยตนเอง จงพิจารณาตนเองด้วยตนเอง
คุ้มครองตนได้มีสติรอบคอบ จักอยู่เป็นสุข"

(6) ข้อความข้างต้นผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร

1. สอนให้มีสติเสมอ
2. สอนให้เชื่อในความคิดของตนเอง
3. สอนให้รู้จักใช้ความคิดของตนเอง
4. สอนให้เลือกสิ่งดี ๆ เข้าตนเองและคัดสิ่งเลวออกไป

ขอบคุณที่เธอได้สอนให้รัก ได้รู้จักพิษของความหมองจิต
เป็นบทเรียนยิ่งใหญ่ในชีวิต เมื่อเดินทิศทางใหม่ให้ระวัง

(7) น้ำเสียงของผู้พูดมีจุดประสงค์เช่นไร

1. ตัดพ้อ
2. ซาบซึ้ง
3. ยินดี
4. ประชดประชัน

(8) ข้อใดมีความหมายโดยนัย

1. มาเถอะคนดี สาวน้อยร้อยชั่ง ดื่มนมกันเถอะ
2. คนที่ทำงานมักมีปัญหาร้อยแปดที่ทำให้เหนื่อยทั้งกายและใจ
3. นักเรียนที่เรียนศิลปะร้อยทั้งร้อยต้องฝึกการเขียน
4. ร้อยแก้วคือความเรียงที่สละสลวยไพเราะเหมาะเจาะด้วยเสียงและความหมาย

(9) คนไม่ขยันและไม่เก่งจริง ไม่ควรได้รับผิดชอบงานใหญ่เพราะทำแล้วมีแต่เจ๊งกับพังเหมือนที่ผ่านมา และที่ปิดความเน่าได้อยู่ก็ไม่รู้เมื่อไรจะเปิดเผยออกมา

คำใดใช้ในความหมายอุปมา

1. ปิด
2. เจ๊ง
3. เน่า
4. เหมือน

(10) "รักเอย รักเคยชื่นเชยชูใจ บัดนี้รักห่างร้างไปให้คะนึงรักเป็นอย่างไรใฝ่ถึง"

ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

1. ไฟสุมขอน
2. น้ำกลิ้งบนใบบอน
3. เด็ดบัวไม่เหลือใย
4. สายน้ำตัดไม่ขาด

(11) ข้อใดใช้สำนวนถูกต้อง

1. กว่าจะพูดออกมาแต่ละคำเหมือนใบไม้ร่วงจะออกช่อ
2. เธอไปบอกลูกชายว่าซ่อนขนมไว้ตรงไหนอย่างนี้ก็สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ
3. คุณจับขโมยได้แล้วไม่แจ้งความกลับปล่อยมันไปอีกหน่อยจะขว้างงูไม่พ้นคอนะ
4. แม่กำลังอบรมนิดอยู่ หน่อยเดินเข้าไปในห้องนั้นพอดี เลยพลอยฟ้าพลอยฝนไปด้วย

เห็นแก้วแววัวบที่จับจิต ใยไม่คิดอาจเอื้อมให้เต็มที่
เมื่อไม่เอื้อมจะได้อย่างไรมี อันมณีฉาจะโลดไปถึงมือ

(12) คำประพันธ์นี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา
2. อุปลักษณ์
3. อธิพจน์
4. สัญลักษณ์

(13) ความจริงแล้วชีวิตมนุษย์คือ โศกนาฏกรรมชนิดหนึ่ง
ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา
2. อุปลักษณ์
3. สัญลักษณ์
4. อติพจน์

(14) ข้อใดใช้สัทพจน์

1. ไม่อยากเห็นฟ้าดำสีดำดึก
2. บีบคั้นความรู้สึกอย่างเต็มฝืน
3. ฟ้าแลบแปลบเปรี้ยงส่งเสียงครืน
4. กลับน้ำตาสะอื้นมิได้แล้ว

(15) ข้อใดเป็นภาพพจน์บุคคลวัต

1. ฉันจะรักเธอตราบฟ้าดินสลาย
2. หนุ่มสาวคู่นั้นเดินเกี่ยวก้อยคุยกันหนุงหนิงไปตลอดทาง
3. บุคคลจะทำใจให้แข็งแกร่งประดุจเหล็กเพชร
4. กระเป๋าสตางค์บอกฉันว่าสิ่งที่ฉันซื้อนั้นเป็นของฟุ่มเฟือย

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1 ก ข ค ง จ
2 ก ข ค ง จ
3 ก ข ค ง จ
4 ก ข ค ง จ
5 ก ข ค ง จ
6 ก ข ค ง จ
7 ก ข ค ง จ
8 ก ข ค ง จ
9 ก ข ค ง จ
10 ก ข ค ง จ
11 ก ข ค ง จ
12 ก ข ค ง จ
13 ก ข ค ง จ
14 ก ข ค ง จ
15 ก ข ค ง จ

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100

ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33

ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67

ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 3

การอ่านตีความและอ่านขยายความ

ดารกา ทองมิตร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม)

ภาคเรียนที่ 2/2542

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการตีความ

หน่วยที่ 3 "การตีความและขยายความ"

สาระสำคัญ การตีความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ และการขยายความเป็นการอ่านที่สามารถขยายความหมายตามนัยของเรื่องให้กว้างขวางไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมอย่างสมเหตุสมผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านตีความและอ่านขยายความ

จุดประสงค์นำทาง นักเรียนสามารถบอก...

1. แนวคิดของข้อเขียนได้
2. คำ ข้อความ เรื่องราว มีความหมายว่าอย่างไร
3. การกระทำ คำพูด ข้อความ หรือเรื่องราวนั้น เกี่ยวกับอะไร หรือบอกอะไร
4. อนุมาน (คาดคะเน) ความรู้สึก นึกคิด อารมณ์ การกระทำของเรื่องราวหรือบุคคล โดยอาศัยข้อเท็จจริง เหตุการณ์ การกระทำเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์อย่างสมเหตุสมผล

บทเรียนสำเร็จรูป

คำแนะนำในการใช้บทเรียน

1. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง "การตีความ" นี้ แบ่งออกเป็น 3 หน่วย

   หน่วยที่ 1 การอ่านจับใจความ

   หน่วยที่ 2 การอ่านแปลความ

   หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและขยายความ

   นักเรียนสามารถเรียนบทเรียนนี้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ โดยไม่จำกัดเวลา บทเรียนนี้มีคำอธิบาย ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และเฉลยคำตอบไว้เรียบร้อยแล้ว

2. กรอบ คือข้อความย่อย ๆ ที่ให้ความรู้ ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และคำถามตามบทเรียนแต่ละกรอบจะมีเส้นคั่นรอบข้อความ และจะมีคำตอบอยู่ด้านหลังของกรอบนั้น ๆ นักเรียนควรซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยไม่เปิดดูคำตอบก่อน จึงจะทำให้การเรียนได้ผลตามความมุ่งหมาย บทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ เป็นเพียงบทเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองเท่านั้น

3. การทำแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วย ให้นักเรียนเลือกคำตอบ ซึ่งมีกรอบละ 4 ตัวเลือก คือ 1, 2, 3 และ 4 แต่จะมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว

4. นักเรียนต้องเข้าใจว่าบทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ แต่เป็นบทเรียนที่จัดเนื้อหาไว้เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้เองตามลำดับเนื้อหานั้น ดังนั้นนักเรียนควรเรียนทุกกรอบโดยจะละเว้นหรือข้ามกรอบหนึ่งกรอบใดไม่ได้ ตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายของบทเรียน
5. นักเรียนควรศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวมทั้งคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งถือเป็นบทเรียนที่จะนำนักเรียนเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยความสำเร็จ นักเรียนจึงไม่ควรย้อนกลับไปกลับมา เพราะจะทำให้เกิดความสับสน นักเรียนควรเรียนบทเรียนนี้แบบสบาย ๆ ไม่เคร่งเครียด
6. นักเรียนควรเริ่มเรียนด้วยการทำข้อทดสอบก่อนเรียนบทเรียนเสียก่อน หากทำข้อไหนไม่ได้ก็ไม่ต้องกังวลหรือคิดมาก อาจเว้นไว้หรือเดาเอาก็ได้ เพราะเป็นข้อทดสอบก่อนเรียน นักเรียนอาจยังไม่ทราบหรือยังไม่มีความรู้เรื่องนั้น ๆ จึงต้องการทดสอบเพื่อให้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด
7. เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว นักเรียนควรทำข้อทดสอบหลังบทเรียนด้วยและควรตั้งใจทำอย่างสุดความสามารถ ด้วยการนำความรู้ ความเข้าใจต่าง ๆ ที่ได้รับจากบทเรียนมาใช้เพื่อจะได้รู้ว่านักเรียนมีความสามารถและมีความรู้ ความเข้าใจก้าวหน้าเพียงใด

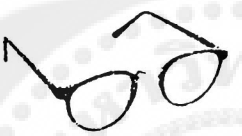

แบบสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป

เรื่องการอ่านตีความ

หน่วยที่ 2 การตีความตอนและการอ่านขยายความ

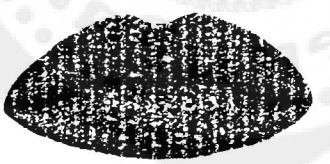

คำอธิบาย

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 15 ข้อ ตัวเลือก 4 ตัวเลือก
2. แบบทดสอบฉบับนี้ต้องการวัดความสามารถในการตีความและขยายความ
3. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
4. ถ้าพบข้อยากให้ข้ามไปทำข้ออื่น ๆ
5. ไม่ต้องรีบร้อนในการทำแบบทดสอบ เพราะไม่ได้แข่งขัน เป็นการเรียนด้วยตนเอง
6. จงมีความซื่อสัตย์ไม่เปิดดูเฉลยคำตอบก่อนทำ

(1) " ...ประชาธิปไตยไม่ควรจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมืองอย่างเดียว แต่เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อผ้าของสังคมเป็นส่วนรวม..."

ข้อความข้างต้นแสดงแนวคิดใดชัดเจนมากที่สุด

1. ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของคนทั้งประเทศ
2. ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของคนเฉพาะกลุ่ม
3. ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของคนที่เป็นผู้นำ
4. ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของคนมีอำนาจ

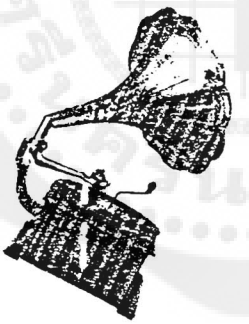

ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 2-4

ชัยชนะของความล้มเหลว

ขณะที่เราเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจก็เหมือนกับเจอความล้มเหลวหรือผิดพลาดในทางด้านการเงินการคลังที่ก่อให้เกิดปั่นป่วน ทำให้มีผลอย่างใหญ่หลวงต่อการดำรงชีวิตจากที่เคยอยู่กันอย่างสุขสบายกลับกลายอยู่อย่างลำบากแร้นแค้น วงการธุรกิจต้องล้มครืนกันเป็นแถว จากการที่มีงานทำมีรายได้ต้องตกงาน ซึ่งผลสะท้อนไปถึงความระส่ำระสายทั้งครอบครัวความทรุดโทรมทางเศรษฐกิจเป็นการก้าวสู่สงครามชีวิตครั้งใหญ่ที่จะใช้ยุทธศาสตร์ยุทธวิธี เพื่อให้เราอยู่รอดอยู่ได้และเพื่อที่จะเงยหน้าขึ้นได้ในวันข้างหน้า นั่นก็คือพยายามไขว่คว้าหารางวัลจากความล้มเหลวให้เกิดความสำเร็จ

เราทุกคนต่างก็รู้จักและพูดกันถึงผลรางวัลแห่งความสำเร็จ หนังสือหนังหามากมายต่างกล่าวถึงรางวัลแห่งความสำเร็จในวงการต่าง ๆ แต่ไม่มีใครพูดกันถึงรางวัลแห่งความล้มเหลวหรือชัยชนะของความผิดพลาด

แต่ในโลกของธรรมชาติ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าใจในรางวัลแห่งความล้มเหลวอย่างดี เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกแก่ชีวิตเรามากมาย หรือในทางธรรมชาติในจักรวาลหลายอย่างล้วนแต่ได้

รับรางวัล หรือผลจากความล้มเหลวไม่ใช่เป็นสิ่งเลวร้าย แต่เป็น "ปลายทางสุดท้ายของความปรารถนา" เป็นรางวัลความสำเร็จที่ได้จากความล้มเหลวตัวอย่างเช่นในวันที่ร้อนจัด เด็กสาวเปิดเครื่องปรับอากาศเย็นสบาย เกิดอยากจะเป่าผมเอาปลั๊กเสียบปลั๊กเดียวกับเครื่องปรับอากาศ เครื่องปรับอากาศหยุดทำงาน ไฟดับ เป่าผมไม่ได้ ถ้ามองในแง่นี้ถือว่าไฟฟ้าเกิดความล้มเหลวขึ้น แต่ในทางวิทยาศาสตร์มองอีกมุมหนึ่งถือว่าได้รับรางวัลความสำเร็จจากความล้มเหลว เพราะเมื่อเสียบปลั๊กเครื่องเป่าผมเข้าไปอีกขณะที่เปิดเครื่องปรับอากาศทำให้ใช้ไฟมากเกินไป ถ้าหากไฟไม่ดับฟิวส์ไม่ขาด จะเป็นอันตรายถึงชีวิตต่อเด็กสาวที่ถือเครื่องเป่าผม

แสตมป์ที่เราสามารถปิดซองจดหมายได้อย่างสะดวกสบาย ก็เกิดจากความผิดพลาดของวิศวกรที่จะประดิษฐ์อย่างอื่น ทำให้เขาค้นพบกระดาษข้างหลังมีกาวติดและเครื่องกรุให้เป็นรอยปรุที่จะฉีกออกมาได้ง่าย

มีสิ่งของมากมายที่เราใช้เพื่อทุกวันนี้ได้มาจากความผิดพลาด หรือความล้มเหลวที่นักประดิษฐ์จะทำอย่างอื่นแต่เกิดอุบัติเหตุ เช่น แสตมป์ เอกซเรย์ ยาเพนนิซิลิน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นรางวัลความสำเร็จจากความล้มเหลว

ทฤษฎีสัมพันธภาพอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ที่อธิบายสิ่งต่าง ๆ ในโลกเรานี้และมีประโยชน์มหาศาลเกิดขึ้นได้ ก็เพราะนักฟิสิกส์รุ่นก่อน ๆ ได้พูด

เรื่องนี้ไว้ผิดพลาด โคลัมบัส ถ้าหากไม่เดินทางผิดเส้นทางก็คงไม่ได้พบโลกใหม่ นี่เป็นรางวัลแห่งความล้มเหลว

ในทางธรรมชาติ ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไข่นก ถ้าตกก็จะแตกง่าย นี้นับว่าเป็นความผิดพลาดล้มเหลวของธรรมชาติ แต่ถ้าเปลือกของมันแข็งตกไม่แตกก็จะเป็นเครื่องมือที่ทำให้มันสูญพันธุ์เพราะว่าลูกของมันจะไม่สามารถเจาะเปลือกไข่ออกมาดูโลกได้

คนเราบางครั้งก็มักจะลืมความจำที่ประสบความปวดร้าว นี่ก็นับว่าเป็นความผิดพลาดล้มเหลวในการจำ แต่นักจิตวิทยาชี้ว่าการลืมมีความสำคัญเท่ากับความจำ ถ้าเราจำได้ทุกอย่างชีวิตของเราจะสับสน วุ่นวาย ความล้มเหลวในการจำเป็นรางวัลหรือความสำเร็จแห่งความล้มเหลวเช่นกัน

ในยามที่เราอยู่ในภาวะแสนเข็ญยากลำบาก ขณะที่เศรษฐกิจตกต่ำซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงเวลาแห่งความล้มเหลวหรือผิดหวังเราจะต้องไขว่คว้าหารางวัลความล้มเหลวจากการที่เราต่อสู้เพื่อใช้ชีวิตดำรงอยู่ได้ทุกวันนี้เช่น เราเข้มแข็ง ประหยัดใช้จ่ายเงินเป็น หรือหารายได้พิเศษ เป็นต้น ให้ได้กลับกลายเป็นความสำเร็จหรือชัยชนะในวันข้างหน้า หรือชัยชนะในวันข้างหน้าหรือปลายทางสุดท้ายแห่งความปรารถนา

(2) เรื่องนี้ให้แนวคิดตามข้อใด

1. ชีวิตจะดำรงอยู่ได้ด้วยความเข้มแข็ง
2. มนุษย์เอาชนะความล้มเหลวไม่ได้เสมอไป
3. การปรับเปลี่ยนชีวิตต้องคำนึงถึงความสุขสบาย
4. ความล้มเหลวของชีวิตนั้นยากเกินกว่าที่มนุษย์จะหยั่งถึง

(3) ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในข้อใด

1. เล่าประวัติ
2. บรรยายสภาพ
3. พรรณนาความงดงาม
4. ชี้ให้ตระหนักถึงความสำคัญ

(4) จากข้อความข้างต้นอิทธิพลของวิกฤตเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดผลตามข้อใด

1. ก่อให้เกิดความท้อแท้ในการดำเนินชีวิต
2. ทุกคนตกอยู่ในภาวะแสนเข็ญยากลำบาก
3. สะท้อนให้เห็นถึงความระส่ำระสายทั้งครอบครัว
4. ถูกทั้งข้อ 2 และข้อ 3

"เธอจำไว้ชีวิตไม่ใช่เวทีของนักเต้นรำ แต่หากเป็นเวทีของนักต่อสู้ ซึ่งเป็นธรรมดาเมื่อทุกคนย่างขึ้นมาสู่เวทีนี้แล้วก็จะต้องได้รับบาดเจ็บ ไม่มากก็น้อยโดยทั่วกัน" (ศรีบูรพา)

(5) ข้อความข้างต้นผู้เขียนให้แนวคิดตรงกับข้อใด

1. ชีวิตมนุษย์ลิขิตได้ด้วยตนเอง
2. ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง
3. ชีวิตยังไม่สิ้น ต้องดิ้นไปให้สุดฤทธิ์
4. ชีวิตยังมีหวัง อุปสรรคคือสิ่งท้าทาย

ข้อความนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 6

"ตานี่เป็นวันสิ้นโลกหรือเปล่า" ดาวีชถามพลางดึงผ้าห่มลง

"เจ้าถามเป็นครั้งที่ 20 เห็นจะได้" อิบรอฮิมส่งเสียงแข่งกับพายุ

"ข้าบอกแล้วว่า นอกจากอัลเลาห์แล้วไม่มีใครจะสามารถตอบคำถามนี้ได้"

"ทำไมอัลเลาห์ถึงได้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง" ดาวีชยังคงถามต่อไป

"ก็เพราะทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์" อิบรอฮิมตอบด้วยน้ำเสียงหนักแน่น

(6) จากบทสนทนา "ตาและดาวีช" น่าจะตกอยู่ในพายุชนิดใด

1. พายุฝน
2. พายุหิมะ
3. พายุลูกเห็บ
4. พายุทะเลทราย

ก่อนตัดสินใจทำลายชีวิตตนเอง โทรมาที่ศูนย์สุขภาพจิตก่อนซิคะ เรามีคำตอบให้ทุกคำถาม ปัญหาทุกอย่างมีทางออกเสมอค่ะ

(7) สิ่งสำคัญที่สุดซึ่งผู้พูดกล่าวถึงอะไร

1. โทรมาหาเราก่อนซิค่ะ
2. ชีวิตทุกชีวิตมีค่า
3. เรามีคำตอบให้ทุกคำถาม
4. ปัญหาทุกปัญหามีทางออกเสมอ

"ชีวิตคนเราเหมือนทรายเม็ดเล็ก ๆ ในทะเลทราย สุดแต่ลมจะหอบไปทางไหน แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ต้องร่วงหล่น และจมหายไปกับพื้นทรายด้วยกันทั้งสิ้น แต่ถึงแม้จะถือกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน แต่บางคนก็เป็นเพียงเม็ดทรายในทะเลทราย ในขณะที่บางคนเป็นทรายที่ถูกหล่อหลอมให้เป็นเครื่องแก้วเจียระไน" (ประภัสสร เสวิกุล)

(8) คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงอะไร

1. บุคคลที่เติบโตมาในสิ่งแวดล้อมที่ดี
2. ทรายที่ถูกหล่อหลอมจนเป็นแก้วแล้วนำไปทำให้สวยงามอย่างมีคุณค่า
3. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณค่า
4. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง

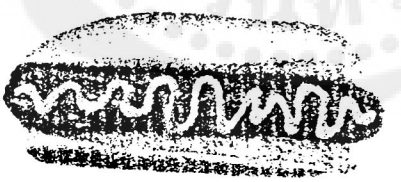

เด็กเอ๋ยเด็กอย่าดื้อ ถือดี

ผู้ใหญ่รักปรานี ไม่เว้น

เด็กผิดยิ่งทวี ความห่วง ใยนา

เด็กเก่งพลอยตื่นเต้น กล่าวร้องสรรเสริญ

(9) โคลงบทนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

1. ตำหนิเด็กที่ทำผิด
2. รังเกียจเด็กที่อวดดี
3. ขอร้องให้เด็กรักผู้ใหญ่
4. ความรักของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก

"เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ปะการังซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งถูกทำลาย หากไม่มีการป้องกัน ดังนั้นจึงควรมีแนวทางในการคุ้มครองปะการังด้วยการอนุรักษ์ปะการังได้"

(10) การอนุมานในการอนุรักษ์ปะการังข้อใดไม่เหมาะสม

1. ไม่หักหรือเก็บปะการังขึ้นมาจากท้องทะเล
2. ไม่ทิ้งสมอเรือในแนวปะการังเพื่อจอดเรือ
3. ควรห้ามนักท่องเที่ยวหรือประชาชนเข้าไปชมแหล่งปะการัง
4. นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปต้องไม่ทิ้งขยะและเศษสิ่งของลงท้องทะเล"

"ทัศนคติของสังคมยังฝังลึกอยู่นั่นคืออาณาจักรของผู้ชาย ดังนั้นโอกาสที่จะเปิดให้ผู้หญิงก้าวล้ำเข้าไป โดยลำพังนั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก ดังนั้นควรกำหนดเป็นสัดส่วนที่ชัดเจนเป็นมาตรฐาน เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้หญิงมีศักยภาพ และความมุ่งมั่นที่จะรับใช้สังคมและชุมชน สามารถเข้าไปแสดงบทบาทในการพัฒนาและการบริหารประเทศในทุกระดับ"

(11) ข้อความข้างต้นน่าจะอนุมานได้ว่าเป็นการแสดงทรรศนะของใคร

1. สตรีทั่วโลก
2. สตรีในชนบท
3. สตรีวัยทำงาน
4. องค์กรที่ทำงานด้วยสตรี

"เราเชื่อกันว่าโคกระบือเป็นสัตว์ใหญ่และมีคุณต่อมนุษย์ ผู้ที่นับถือเจ้าแม่กวนอิม จะไม่กินเนื้อสัตว์ประเภทนี้ ดังนั้นในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเราควรจะร่วมกันไถ่ชีวิตโคกระบือเพื่อตอบแทนคุณและถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย"

(12) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ความกตัญญูกตเวที
2. ผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. การสร้างบุญกุศลร่วมกัน
4. ความสำคัญของโคกระบือ

ตัวเมียเล็กกว่าตัวผู้มาก ขนทั่วไปสีน้ำตาลปนแดง ตามหน้าอกไม่มีลายเหมือนตัวผู้ ใบหน้าไม่มีหน้ากากแต่สีแดงอ่อน ขาสีชมพูไม่มีเดือยเหมือนเดือยตัวผู้ นอกจากจะพบไก่ฟ้าชนิดนี้ในแถบป่าสอยดาว จันทบุรี ยังพบในป่าคิณกูฏ จันทบุรี ยังพบที่โกบอในประเทศกัมพูชา ซึ่งติดต่อกับชายแดนไทย

(13)ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ตัวเมียมีขนทั่วไปเป็นสีน้ำตาลปนแดง
2. ใบหน้าของตัวเมียไม่มีหน้ากากแต่เป็นสีแดงอ่อน
3. ตัวเมียไม่มีลายและเดือยเหมือนตัวผู้ซึ่งไม่มีลายและเดือยเช่นเดียวกัน
4. เราพบไก่ฟ้าชนิดนี้ทั้งในป่าแถบสอยดาว ป่าเขาคิณกูฏ จันทบุรี และที่โกบอ ในประเทศกัมพูชา

เรื่องบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลานี้เป็นปัญหาของโรงพยาบาลของรัฐทั่วไป ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับบริการไม่ทันเวลาและไม่ดีพอ และถึงกับเสียชีวิตโดยไม่สมควร บางครั้งผู้ป่วยหนักยามวิกาล เมื่อไปโรงพยาบาลใดอาจได้รับคำตอบว่า "เตียงไม่ว่าง" ให้ไปที่อื่นซึ่งไม่ทราบไปที่ไหน ใครโดนสภาพนี้เข้าก็คงจะเจ็บปวดลึกถึงหัวใจ

(14) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ผู้ป่วยหนักอาจเสียชีวิตได้ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือทันเวลา
2. โรงพยาบาลของรัฐโดยทั่วไปมีปัญหาเรื่องการบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลา
3. โรงพยาบาลของเอกชนโดยทั่วไปไม่มีปัญหาเรื่องการบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลา
4. ผู้ป่วยหนักฉุกเฉินมีปัญหาเรื่องการได้รับบริการจากโรงพยาบาลไม่ดีพอ

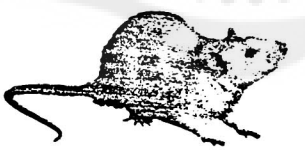

"เอ๊ะ...ไม่เห็นคุณวิชัยบอกเลยสักคำทั้งที่คุยกันทุกวัน เรื่องสำคัญอย่างนี้น่าจะบอกเล่าเก้าสิบกันบ้าง ทำแบบนี้เหมือนพยายามจะงุบงิบไม่ให้รู้อย่างนั้นแหละ"

(15) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ผู้พูดมองผู้ที่กล่าวถึงในทางไม่ดี
2. ผู้พูดสนิทสนมกับผู้ที่กล่าวถึง
3. ผู้พูดไม่ค่อยพอใจการกระทำของผู้ที่กล่าวถึง
4. ผู้พูดเกลียดผู้ที่กล่าวถึงเพราะไม่บอกความลับ

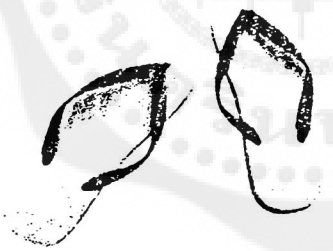

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

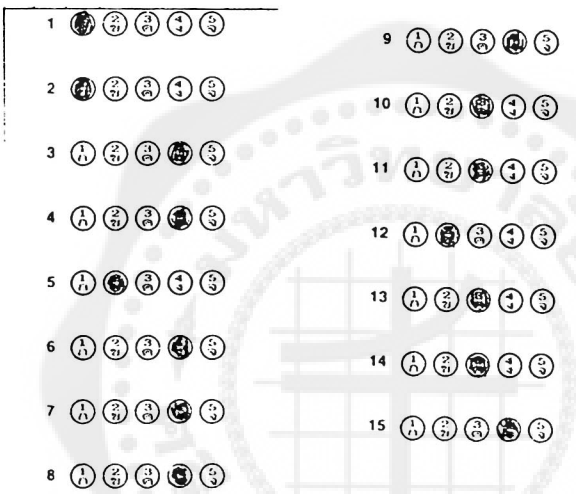

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100

ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33

ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67

ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

กรอบที่ 1

นักเรียนได้เรียนบทเรียนเกี่ยวกับการตีความมาแล้วสองขั้นตอนด้วยกัน คือ การอ่านจับใจความและการแปลความ ในบทเรียนนี้นักเรียนจะได้เรียนบทเรียนด้วยการตีความและการขยายความ

ขอให้ติดตามบทเรียนต่อไป

การตีความเกิดจากการรวบรวมปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการอ่านจับใจความ และแปลความมาวิเคราะห์ว่าผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด อารมณ์และความรู้สึกอย่างไร แล้วนำมาสรุปออกมาเป็นอีกนัยหนึ่ง ให้ได้ใจความครอบคลุมและรวมความคิดทั้งหมดของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ ต่อจากนั้นเราก็จะขยายความหมายและนัยสำคัญของเรื่องให้กว้างลึก หรือไกลออกไปกว่าเรื่องเดิมอย่างสมเหตุสมผล

กรอบที่ 2

นักเรียนเคยอ่านวรรณคดีเรื่องสุภาษิตโคลงโลกนิติมาแล้วใช่ไหม สุภาษิตโคลงโลกนิติเป็นสุภาษิตของเก่ามีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา นักปราชญ์ได้แปลจากสุภาษิตที่แต่งเป็นภาษาบาลีและสันสกฤตนำมาแต่งเป็นโคลงโดยมีจุดประสงค์เพื่อสอนใจให้ประชาชนเห็นสิ่งที่เป็นธรรมดาโลกและให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ นักเรียนมีความเห็นอย่างไรต่อโคลงบทต่อไปนี้

กรอบที่ 3

น้ำเหม็นมล้างสิ่งเหน้า ไฉนหยุด
มล้างอุทกบริสุทธิ์ เสื่อมร้าย
คนอเวรต่อเวรประทุษฐ์ ทวีโทษ
เอาอเวรระงับหง้าย อาจสิ้นสูญเวร

*โคลง*บทนี้ ผู้แต่งต้องการที่จะสื่อความคิดว่าเวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร หากผูกพยาบาทต่อกันแล้วก็ต้องจองเวรอย่างไม่มีที่สุด การที่ผู้อ่านสามารถสรุปออกมาได้เช่นนั้นก็ต้องอาศัยความรู้จากการแปลความว่าผู้แต่งต้องการจะสื่อความคิดอะไร ขั้นตอนนี้เรียกว่าการตีความ

นักเรียนคิดว่าโคลงบาทใดที่สามารถแปลความได้สอดคล้องกับการตีความดังกล่าว

เฉลยกรอบที่ 3

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **บาทที่ 4**

เอาเวรระงับหง้าย คาจสิ้นสูญเวร

คำว่า หง้าย เป็นคำโทโทษ ซึ่งมาจากคำ ง่าย

กรอบที่ 4

การตีความในโคลงสุภาษิตโลกนิติเป็นการสรุปจากการแปลถ้อยคำแล้วสรุปออกมาเป็นข้อความที่กว้างออกไปจากเรื่องเดิมที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้ตรง ๆ

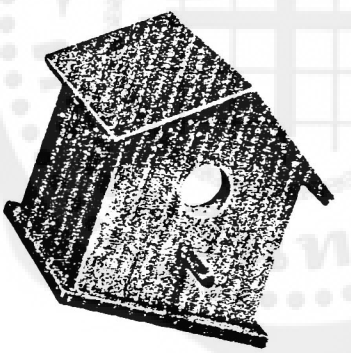

กรอบที่ 5

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ เรื่อง<u>พัสตราภรณ์</u>

อยู่มาวันหนึ่ง ความงามกับความน่าเกลียดได้มาพบกัน ณ ชายฝั่งทะเลต่างพูดกันว่า "เราไปอาบน้ำในทะเลกันเถิด" ดังนั้นทั้งสองจึงเปลื้องผ้าออกแล้วลงว่ายน้ำ หลังจากนั้นขณะหนึ่งความน่าเกลียดกลับชายฝั่งและสวมเสื้อผ้าด้วยพัสตราภรณ์ของความงาม แล้วเดินไปตามทางของตน

เมื่อความงามขึ้นมาจากทะเล ไม่พบเครื่องแต่งกายของเธอและเธอก็อายที่จะเปลือยกาย เพราะฉะนั้นเธอจึงแต่งกายด้วยเครื่องนุ่งห่มของความน่าเกลียดแล้วเดินไปตามทางของตน

และทุกวันนี้คนมักเข้าใจผิดระหว่างทั้งสองคือ

มีบางคนเห็นใบหน้าของความงามจากเสื้อผ้าของเธอ ส่วนบางคนรู้จักใบหน้าของความน่าเกลียดจากพัสตราภรณ์ที่ปกปิดไว้มิใช่ดวงตา

พักเที่ยง ปรัชญาชีวิต ของคาลิน ยิบราน

นักเรียนคิดว่าผู้แต่งต้องการจะสื่อความคิดเกี่ยวกับอะไร

เฉลยกรอบที่ 5

*ผู้แต่ง*ต้องการจะสื่อความคิดว่า คนโดยมากมักมองความงามหรือความน่าเกลียดกันที่การแต่งกาย หรือเปลือกนอกเท่านั้น หาได้มองลึกเข้าไปในจิตใจคนไม่

การตีความในเรื่องเรื่องหนึ่ง นักเรียนจะต้องอ่าน เรื่องราวนั้นให้ตลอดเสียก่อน พยายามแปลความหมายของเรื่องนั้นออกมาให้ได้ แล้วจึงสรุปเป็นแก่นของความคิดทั้งหมด จากการกระทำของตัวละคร หรือบุคคลเรื่องหรือจากเรื่องราวทั้งหมด

ในเรื่องพัสตราภรณ์ก็เช่นกัน นักเรียนจะต้องพิจารณาตีความพฤติกรรมทั้งหมดของความงามและความน่าเกลียดออกมาเป็นความคิดเดียว

กรอบที่ 6

การตีความเป็นทักษะการอ่านที่สูงกว่าการแปลความขั้นไปอีกระดับหนึ่ง เพราะการตีความเป็นการนำเอาผลจากการแปลความของเรื่องทั้งหมดมาสรุปเป็นแก่นความคิด

ในการตีความเราอาจตีความออกมาในแง่มุมต่าง ๆ ออกมาได้หลายลักษณะ ได้แก่ ข้อความหรือเรื่องราวนั้นมีแนวคิดใด คำ ข้อความเรื่องราว มีความหมายอย่างไร การกระทำ คำพูด หรือเรื่องราวนั้นเกี่ยวกับอะไร หรือบอกอะไร

นักเรียนสามารถตีความในลักษณะใดบ้าง

เฉลยกรอบที่ 6

นักเรียนสามารถตีความได้ในลักษณะต่อไปนี้

1. ข้อความหรือเรื่องราวนี้เป็นเรื่องแนวคิดใด
2. การกระทำ คำพูด ข้อความ หรือเรื่องราวนั้นเกี่ยวกับอะไร หรือบอกอะไร
3. คำ ข้อความ เรื่องราว มีความหมายอย่างไร

กรอบที่ 7

<u>แนวคิด</u>

ต่อไปนักเรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับการพิจารณาด้านแนวคิด นักเรียนทราบไหมว่าแนวคิดคืออะไร แนวคิดคือ <u>ความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง</u> เช่น แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องบุญกรรม ความรัก ความยุติธรรม ความตาย

โคลงบทที่จะยกให้นักเรียนดูเป็น<u>ตัวอย่าง</u>ต่อไปนี้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง<u>ความดี ความชั่วของคน</u>

ฝูงชนกำเนิดคล้าย คลึงกัน
ใหญ่ย่อมเพศผิวพรรณ แผกบ้าง
ความรู้อาจเรียนทัน กันหมด
ยกแต่ชั่วดีกระด้าง อ่อนแก้ฤาไหว

(โคลงพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5)

ต่อไปนักเรียนจะได้ทำแบบฝึกหัด ขอให้เปิดกรอบที่ 8

กรอบที่ 8

<u>แบบฝึกหัด</u>แนวคิด 1

ในชีวิตมีคมนแม้หนไหน เมื่อทุกข์จางจากใจเคยไหม้หมอง
ในม่านจิตจึงจะมีรุ้งสีทอง เป็นค่าของชื่นชมที่ตรมทน
เราพบกันวันนี้จึงมีค่า หลังจากฟ้าชุ่มฉ่ำด้วยน้ำฝน
หลังจากที่ชีวิตเรามืดมน เราพ้นอุปสรรคที่รักไกล
ฉันกลับมาหาเธออีก...ที่รัก แม้เธอรู้จักต้องการฉันหรือไม่
มาด้วยความรักล้นท้นฤทัย มาเพื่อให้โลกประจักษ์ว่ารักจริง

(1) คำประพันธ์นี้ให้แนวคิดอย่างไร

1. ผู้เรียนมีความจริงใจและมีรักเดียวใจเดียว
2. ผู้เขียนเทิดทูนความรักเหนืออุปสรรคใด ๆ
3. ผู้เขียนฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อเธอ...อันเป็นที่รัก
4. ผู้เขียนกลับมาหาเธอ...ที่รัก แม้เธอจะไม่ปรารถนา

เฉลยกรอบที่ 8

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 1 ผู้เขียนมีความหมายจริงใจและมีรักเดียวใจเดียว**

ข้อความอื่น ๆ เป็นการประกอบยืนยันความในใจอันแท้จริงของผู้เขียน

สำหรับอื่น ๆ ดังนี้

ข้อ 2 ผู้เขียนเทิดทูนความรักเหนืออุปสรรคใด ๆ เป็นบางส่วนเท่านั้น ยังไม่ทั้งหมด

ข้อ 3 ผู้เขียนฟันฝาอุปสรรคเพื่อเธอ...อันเป็นที่รัก ไม่มีข้อความตอนใดที่บอก มีเพียงกรณีว่าเมื่อพ้นอุปสรรคแล้วเท่านั้น ถ้าเกิดมีอุปสรรคจริง ๆ และใหญ่ หลวงมากอาจกระทำการเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ 4 ผู้เขียนกลับมาหาเธอ...ที่รัก แม้เธอจะไม่ปรารถนาคำกล่าวที่ว่าจะกลับมามาหา เป็นเพียงคำมั่นสัญญาไม่ใช่แนวคิด

กรอบที่ 9

<u>แบบฝึกหัด</u>แนวคิด 2

สิ่งที่คนหนึ่งมีคือเงินตรา ก็เพราะเขาร่ำรวยมีกันล้นฟ้า
แต่สิ่งที่คนจนบ่นบ่อยคอยหา คือเงินทองของลำบากยากจะคว้า

(2) คำประพันธ์ข้างต้นให้แนวคิดตรงกับข้อใด

1. ความแตกต่างระหว่างคนมั่งมีคนจน
2. คนมั่งมีไม่ต้องการเงิน คนจนบ่นหาเงิน
3. ความยุติธรรมอยู่ที่ไหน คนอยากไม่มี คนมีไม่อยาก
4. เงินทองเป็นของนอกกาย ไม่ควรไขว่คว้าให้ยากเย็น

เฉลยกรอบที่ 9

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 ความแตกต่างระหว่างคนมีกับคนจน ผู้เขียนต้องการแสดงธาตุแท้ธรรมดาทั่ว ๆ ไปของคนมีกับคนจนที่มีความต้องการตรงกันข้าม คนมั่งมีอาจไม่ต้องการเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ ในเมื่อคนยากจนแม้นเงินไม่มาก็อยากได้อยู่แล้ว

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 คนมั่งมีไม่ต้องการเงิน คนจนบ่นหาเงิน ถ้าพิจารณาตามสัจธรรมในโลกมนุษย์ คนมั่งมีที่โลภมากจะต้องการเงินตลอดเวลา (ไม่ว่ามากหรือน้อย) และคนยากจนบางคนทรนงในศักดิ์ศรี เอาเงินตราซื้อไม่ได้ก็ยังมีอยู่ ข้อนี้จึงเป็นเพียงสัจธรรมประกอบ ไม่ใช่แนวคิดที่ผู้เรียนตั้งไว้

ข้อ 3 ความยุติธรรมอยู่ที่ไหน คนอยากไม่มี คนมีไม่อยากเรื่องความยุติธรรมนั้นเป็นข้อเรียกร้องทั้งคนมั่งมีและคนจนคงหาแนวยุติได้ยาก เพราะความต้องการไม่เหมือนกันจึงนำมาพิจารณาในเรื่องนี้ไม่ได้ เป็นการถามหาแบบลอย ๆ หรือเพ้อฝันไม่เป็นจริง

ข้อ 4 เงินทองเป็นของนอกกาย ไม่ควรไขว่คว้าให้ยากเย็นเงินทองเป็นของนอกกายก็จริง แต่เราจำเป็นต้องใช้ จะให้เลิกขวนขวายไขว่คว้าคงทำไม่ได้ในกรณีทั้งหมด ทั้งในเรื่องที่ไม่ได้กล่าวถึง แต่บอกว่าเงินทองเป็นของหายากกว่าจะได้มาแสนลำบาก

กรอบที่ 10

ทางสายนี้ยาวไกลแต่ไม่มาก อาจลำบากแต่ไม่ย่อหรือท้อถอย
ความสำเร็จจะตระหนักรู้จักคอย ความสมหวังอาจจะน้อย (แต่) ไม่ลอยลม

(3) แนวคิดของผู้แต่งคือข้อใด

1. ความอุตสาหะ
2. ความรับผิดชอบ
3. ความไม่เห็นแก่ตัว
4. ความทะเยอทะยาน

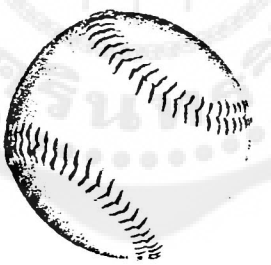

เฉลยกรอบที่ 10

คำตอบที่ถูกต้องคือ **ข้อ 1 ความอุตสาหะ การทำงานใด ๆ จะให้สำเร็จต้องใช้ความมานะพยายามหรือที่เรียกว่าความอุตสาหะ** อาจต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน จะต้องไม่ใจร้อนรู้จักรอคอย พากเพียรไปจนกว่าจะบรรลุผล

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 ความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่ไม่ให้บกพร่อง แต่เรื่องนี้เกี่ยวกับการทำงานให้สำเร็จด้วยการไม่ย่อท้อ ละ เลิก เสียกลางคัน

ข้อ 3 ความไม่เห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ตัวและไม่เห็นแก่ตัวออกจะห่างไกลเรื่องนี้ จุดสำคัญอยู่ที่ตัวเองเป็นหลัก ความไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ อาจเป็นส่วนประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น

ข้อ 4 ความทะเยอทะยาน ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงความทะเยอทะยานเลย หากแต่มุ่งความมานะพยายาม อันเป็นแนวทางทำไปสู่ความสำเร็จ

เฉลยกรอบที่ 11

คำตอบที่ถูกต้องคือ **ข้อ 3 ความสุขที่แท้จริง จุดสำคัญของแนวคิดคือความสุขที่แท้จริง ซึ่งมิใช่ได้มา เพราะมีเงินมาก หากเกิดจากการมีบุตรหลายเป็นคนดีมีสติปัญญา**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 ความโลภ ไม่ใช่แนวคิดเป็นเพียงข้อปรารภว่าเกิดความมักใหญ่ใฝ่สูง จะเกิดความผิดพลาดไม่สมหวังและไม่มีความสุข

ข้อ 2 โลภมากลาภหาย ข้อนี้เป็นสุภาษิตเตือนใจคนโลภยังไม่ใช่แนวคิดของเรื่องที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ

ข้อ 4 ผลกระทบของความโลภ ข้อนี้ไม่ถูกต้องเพราะเป็นเพียงการขยายความคิดของผู้เขียนไม่ใช่แนวคิดที่ผู้เขียนนำเสนอ

กรอบที่ 12

<u>การเข้าใจความหมาย</u>

บางครั้งการตีความนักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายของเนื้อความ นั้น ๆ โดยอาศัยการแปลความ เพื่อค้นหาความหมายนั้น ซึ่งความหมายของเนื้อความอาจจะอยู่ที่ลักษณะ<u>การใช้คำ สำนวน ภาพพจน์ บทบาทตัวละคร หรือ เนื้อเรื่อง</u> นักเรียนจะต้องสังเกตสิ่งเหล่านี้ จึงจะสามารถตีความได้ถูกต้อง

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 1

ตะวันชายฉายน้ำอร่ามตา ตกตามซอกศิลาซ่ากระจาย
ที่น้ำอับลับช่องมองเห็นพื้น ปลาน้อยน้อยลอยดื่นดูแหล่หลาย
พ่นน้ำฟูละอองต้องแมลงตาย ตกเรี่ยรายเป็นภักษาน่าเอ็นดู
ยามลมตกนกร้องซ้องแซ่เสียง เสนาะเพียงลำนำเฉื่อยฉ่ำหู

แนวคิดสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

1. ความงามของแสงตะวัน
2. ความงามตามธรรมชาติ
3. การต่อสู้ของสัตว์โลก
4. การส่งเสียงร้องอันไพเราะ

เฉลยกรอบที่ 12

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 ความงามตามธรรมชาติ ข้อความตอนนี้ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ซาบซึ้งความงดงามตามธรรมชาติที่มองเห็นและเข้าถึงได้ง่ายโดยใช้การสังเกตธรรมชาติรอบ ๆ ตัว เช่น สายน้ำ ปลาตัวน้อย เสียงนก แล้วนำมาคิดพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน

ข้อ 1 ความงามของแสงตะวัน เลือกข้อนี้แสดงให้เห็นว่ารักความงามของแสงอาทิตย์ แต่อาจจะใจร้อนตัดสินใจเร็วไป เพราะยังมีสิ่งงดงามให้ดูอีกหลายอย่าง รวมทั้งความงาม (ไพเราะ) ของเสียงด้วย

ข้อ 3 การต่อสู้ของสัตว์โลก สัตว์ที่ปรากฏในเรื่องเป็นเพียงส่วนประกอบให้สภาพแวดล้อมเห็นจริงจังชัดเจนขึ้นเท่านั้น ไม่ได้แสดงแนวคิดการต่อสู้ ส่วนแมลงที่ตายคงเนื่องมาจากความหลงระเริงในความสุขส่วนตนมากกว่าและอาจใช้เป็นข้อสอนใจได้

ข้อ 4 การส่งเสียงร้องอันไพเราะ การร้องหรือส่งเสียงอันไพเราะของนกเป็นส่วนประกอบของความงามตามธรรมชาติในช่วงนี้เท่านั้นไม่ใช่แนวคิดของเรื่อง

เฉลยกรอบที่ 13

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 น้ำตก น้ำตกเป็นจุดเริ่มของเหตุการณ์ ทำให้ผู้เขียนนำมาใช้เป็นหลักในการแสดงแนวคิดเรื่องความงามของธรรมชาติ

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 บึงใหญ่ ลักษณะแวดล้อมพิจารณาได้ว่าน่าจะเป็นเชิงผาที่น้ำตกไหลลงมายังแอ่งน้ำเบื้องล่าง แล้วไหลต่อ ๆ ไปตามลักษณะธรรมชาติของน้ำตก

ข้อ 3 สระน้ำ ถ้าเป็นสัตว์น้ำคงกลายสภาพเป็นแอ่งน้ำไหลถ่ายเทไปที่อื่นไม่คงสภาพสระน้ำตามปรกติต่อไป

ข้อ 4 คลองเล็ก ๆ ในการตีความจะต้องพิจารณาถ้อยคำที่ผู้เขียนแฝงอยู่ ในที่นี้ได้แก่ "ตกตามซอกศิลาซ่ากระจาย" ไม่น่าจะมีคลองมาเกี่ยวข้องด้วย

กรอบที่ 14

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 3

จากกรอบที่ 12 นักเรียนคิดว่า คำว่าตะวันชาย หมายความว่าอย่างไร

1. เวลาสาย
2. เวลาบ่าย
3. ชำเลืองดู
4. เดินเลียบเคียงไป

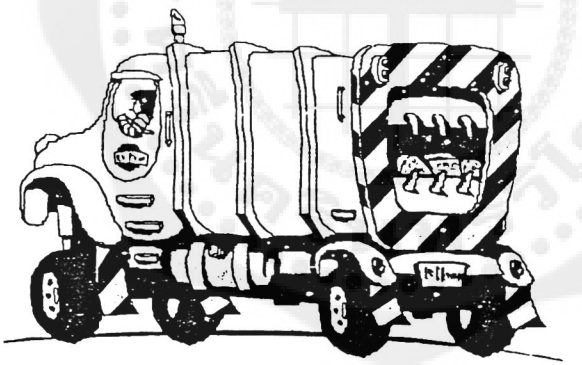

เฉลยกรอบที่ 14

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 เวลาบ่าย ตะวันชายเป็นสำนวนโดยเฉพาะหมายถึง ตะวันบ่ายหรือเวลาบ่าย (ดูพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ศัพท์คำว่า ชายในความหมายที่ 3)

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 เวลาสาย ถ้าใช้สำนวนเกี่ยวกับควงตะวันจะใช้ว่าตะวันสายหรือตะวันโด่ง

ข้อ 3 ชำเลืองดู คำว่า ชาย สามารถตีความได้หลายความหมาย เช่น ผู้ชาย ส่วนริมหรือปลายของสิ่งของบางอย่างพัดอ่อน ๆ คล้อย บ่าย ในการตีความนั้น ต้องคำนึงถึงปริบทด้วย เพราะฉะนั้นคำตอบนี้จึงไม่ถูกต้อง

ข้อ 4 เดินเลียบเคียงไป เมื่อพิจารณาจากบริบทแล้วชายจึงไม่ใช่คำตอบนี้

กรอบที่ 15

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 4

ความเป็นผู้เปล่าประโยชน์นั้นเป็นของแพงที่สุด แต่เป็นของหาง่าย เปรียบเหมือนม้าขาหัก ซึ่งเจ้าของเป็นผู้ละอายบาป หากว่าจะหาซื้อก็สองสลึงเฟื้อง ต่อเมื่อมีมาอยู่กับตัวแล้วจึงแพง แพงแก่ผู้เป็นเจ้าของ และถ้าเจ้าเป็นของก็จะแพงแก่ข้าผู้เป็นพ่อของเจ้านี้ด้วย

ผู้เขียนข้อความนี้มีอุปนิสัยอย่างไร

1. จริงจังต่อชีวิต
2. มัธยัสถ์อดออม
3. เคร่งขรึมดุดัน
4. เชื่อมั่นในตนเอง

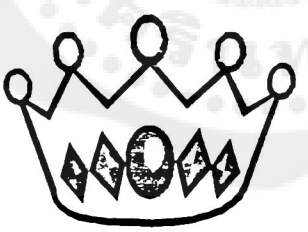

เฉลยกรอบที่ 15

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 จริงจังต่อชีวิต อุปนิสัยดูจากการกระทำและคำพูด เห็นได้จากการพูดว่า "ความเป็นผู้เปล่าประโยชน์นั้นเป็นของแพงที่สุด" ซึ่งหมายความว่าผู้มีชีวิตไร้ประโยชน์นั้นไร้ค่า

กรอบที่ 16

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 5

จากกรอบที่ 15 ข้อใดแสดงความสัมพันธ์ไม่ถูกต้อง

1. ม้าขาหัก – ผู้เปล่าประโยชน์
2. ม้าขาหัก – ของราคาแพง
3. ของราคาแพง – ของหาง่าย
4. ม้าขาหัก – พ่อของเจ้า

เฉลยกรอบที่ 16

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 ม้าขาหัก - พ่อของเจ้า ที่ถูกต้อง

ม้าขาหัก – เจ้าเป็นเจ้าของ

เฉลยกรอบที่ 16

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 4 ม้าขาหัก - พ่อของเจ้า ที่ถูกต้อง**

ม้าขาหัก – เจ้าเป็นเจ้าของ

เฉลยกรอบที่ 17

คำตอบที่ถูกต้อง คือ การเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างดอกไม้ไทยกับดอกไม้ฝรั่ง ในเรื่อง ราคา วัฒนธรรม คุณค่าทางจิตใจ

กรอบที่ 17

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 6

ความแตกต่างระหว่างดอกไม้ไทยกับดอกไม้ฝรั่งไม่ใช่อยู่ที่ราคาเท่านั้น แต่อยู่ที่วัฒนธรรมและคุณค่าทางจิตใจ ดอกไม้ฝรั่งอาจจะดูโก้ เมื่อมีการมอบกันเป็นช่อ แต่ดอกไม้ไทยเขาวางไว้ข้างหมอนให้หอมระรวยและฝันถึงกับยามหลับสนิท

ข้อความข้างต้นจัดเป็นการเขียนประเภทใด

1. การนิยาม
2. การเปรียบเทียบ
3. การใช้ตัวอย่าง
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

กรอบที่ 18

<u>แบบฝึกหัด</u>การเข้าใจความหมาย 7

จากกรอบที่ 17 ผู้แต่งต้องการจะบอกอะไร

1. ดอกไม้ฝรั่งมีราคาแพงกว่าดอกไม้ไทย
2. ดอกไม้ฝรั่งไม่มีวัฒนธรรมให้ศึกษา
3. ดอกไม้ไทยมีคุณค่ามากกว่าดอกไม่ฝรั่ง
4. ดอกไม้ไทยเหมาะสำหรับวางไว้ข้างหมอนขณะที่ดอกไม้ฝรั่งเหมาะสำหรับมอบให้แก่กัน

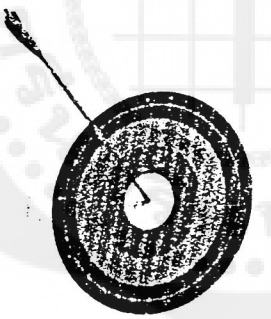

เฉลยกรอบที่ 18

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 3 ดอกไม้มีคุณค่ามากกว่าดอกไม้ฝรั่ง และข้อความกล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าทางด้านจิตใจอย่างเห็นได้ชัด สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น มีใจความเพียงบางส่วนเท่านั้น**

กรอบที่ 19

จุดสำคัญของการอ่านตีความ ขณะที่อ่าน ต้องพยายามคิดหาเหตุผลแล้วใคร่ครวญอย่างรอบคอบ แล้วนำมาประมวลเข้ากับความคิดของตนเองว่าข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร หรือผู้เขียนต้องการจะบอกอะไร

กรอบที่ 20

<u>แบบฝึกหัด</u>ผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 1

ภพนี้มิใช่หล้า หงส์ทอง เดียวเอย
กาก็เจ้าของครอง ร่วมด้วย
เมาสมมุติจองหอง หินชาติ
น้ำมิตรโลกแล้วม้วย หมดสิ้นสุขศานต์
(อังคาร กัลยาณพงศ์ กวีนิพนธ์)

ผู้แต่งกล่าวถึงเรื่องอะไร

1. แผ่นดินหงส์ทอง
2. กาขอครอบครองด้วย
3. มัวเมาจองหองหยิ่งทะนง
4. เพื่อนไร้น้ำใจโลกไม่มีสันติ

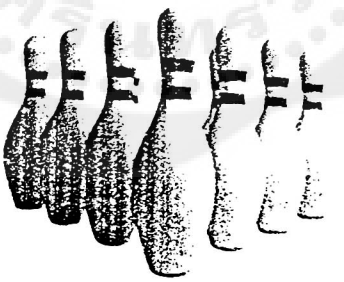

เฉลยกรอบที่ 20

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 4 เพื่อนไร้น้ำใจโลกไม่มีสันติ เพราะผู้แต่งมุ่งสอนให้คนเป็นมิตร และมีน้ำใจต่อกันแล้วโลกจะมีสันติสุข

สำหรับข้ออื่น ๆ

ข้อ 1 แผ่นดินหงส์ทอง คำถามนั้นต้องการให้นักเรียนสรุปความว่าโคลงบทนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร นักเรียนจะต้องอ่านโคลงบทนั้นให้ตลอดเสียก่อน พยายามจับความคิดสำคัญของโคลงบทนั้นให้ได้ แปลความหมายถ้อยคำ ข้อความแต่ละตอนออกมา

ข้อ 2 กาขอครอบครองด้วย ข้อนี้เป็นเพียงการตีความในบาทที่ 2 เท่านั้น ยังครอบคลุมใจความไม่หมด

ข้อ 4 มัวเมาจองหองหยิ่งทรนง คำตอบนี้ไม่ได้เป็นการตีความเลย เป็นเพียงส่วนหนึ่งในใจความสำคัญของโคลงบทนี้เท่านั้น

กรอบที่ 21

แบบฝึกหัดผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 2

จงเคารพและเข้าใจในการดำรงอยู่ของแต่ละสังคม จงเคารพในกระบวนความคิดและการตัดสินใจของคนแต่ละกลุ่ม แล้วเราจะพบความเป็นหนึ่งของแต่ละผู้คน เหมือนต้นไม้ทุกต้นย่อมมียอดของมันเอง

ข้อความข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1. การพัฒนาสังคม
2. การทำงานร่วมกัน
3. เสรีภาพส่วนบุคคล
4. ศักยภาพของมนุษย์

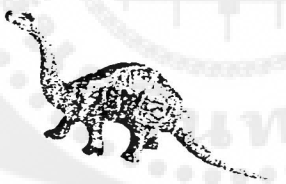

เฉลยกรอบที่ 21

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 2 การทำงานร่วมกัน ข้อความตอนนี้ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงการทำงานร่วมกันต้องเคารพกระบวนการคิดและการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม งานจะสำเร็จสมความมุ่งหมาย และทุกคนมีความสุขอีกด้วย

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 การพัฒนาสังคม เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่โตมากกว่าข้อความที่กล่าวถึง

ข้อ 3 เสรีภาพส่วนบุคคล ให้อ่านและจับความคิดสำคัญ และความสัมพันธ์กับความคิดย่อย ๆ ให้ได้เสียก่อน แล้วนำมาตีความว่าเขียนต้องการกล่าวถึงเรื่องอะไร

ข้อ 4 ศักยภาพของมนุษย์ ศักยภาพมุ่งเล็ง (แสดง) ถึงภาวะแฝงอำนาจหรือคุณสมบัติแฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ อาจทำให้พัฒนาเรื่องให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ คำตอบจึงลึกซึ้งผิดจุดหมาย

กรอบที่ 22

<u>แบบฝึกหัด</u>ผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 3

จากการที่นักเรียนอ่านกรอบที่ 21 นักเรียนคิดว่า ยอด หมายถึงข้อใด

1. เอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลในสังคม
2. ลักษณะเฉพาะของสังคมที่แตกต่างกัน
3. ความคิดและการตัดสินใจของคนในกลุ่ม
4. ความเป็นไปและคงอยู่ตามลักษณะสังคมทุกสังคม

เฉลยกรอบที่ 22

คำตอบที่ถูกต้องอยู่ คือ **ข้อ 3 ความคิดและการตัดสินใจในกลุ่ม เมื่อเคารพกระบวนการคิดและการตัดสินใจของคนแต่ละกลุ่ม ผลที่ได้ คือ ความคิดและการตัดสินใจของคนในกลุ่มจะเป็นพลังสร้างความสุขแก่ผู้ทำงานร่วมกัน ขณะเดียวกันงานที่ทำจะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 เอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลในสังคม เรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของแต่ละคน แต่มุ่งรวมเฉพาะด้านการปฏิบัติตัวในการทำงานอย่างมีระบบเพื่อความสำเร็จของงานอันเป็นยอดปรารถนา

ข้อ 2 ลักษณะเฉพาะของสังคมที่แตกต่างกัน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ดีงาม แต่คงใช้กับกรณีนี้ไม่ได้ เพราะจะทำให้เกิดการติดขัดในการปฏิบัติงาน บางกรณีระเบียบวินัย ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกันอาจยิ่งใหญ่กว่า

ข้อ 4 ความเป็นไปและคงอยู่ตามลักษณะสังคมทุกสังคม ขอให้พิจารณาแยกแยะสังคมในรายละเอียด ซึ่งเป็นคนละประเด็น ยิ่งพิจารณาไปทุกสังคมยิ่งเป็นไปไม่ได้สำหรับข้อความเพียงเล็กน้อยเช่นนี้

กรอบที่ 23

แบบฝึกหัด

ผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 4

บทสนทนาต่อไปนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

"หลักการของคุณคืออะไร"

"พยายามหาทาง"

"ทางอะไร"

"ทางที่จะนำไปสู่บั้นปลาย"

"ปลายอะไร"

"ปลายเดือนซิคุณ"

1. การเงิน
2. การประหยัด
3. ความยากจน
4. ภาวะเศรษฐกิจ

เฉลยกรอบที่ 23

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 2 การประหยัด ข้อความในตอนต้น ๆ อาจทำให้เข้าใจเป็นเรื่องต่าง ๆ กันไป แต่เมื่อมาถึงข้อความที่ว่า "ปลายเดือน" ก็จะเข้าใจตรงกันว่าเป็นเรื่องของการใช้จ่ายเงินแต่พอควรแก่ฐานะของตนให้ถึงปลายเดือน และถ้าจะตีความต่อไปก็อาจกล่าวได้ว่าผู้ตอบน่าจะเป็นคนเจ้าคารม คือเป็นผู้มีฝีปากคมคาย มีไหวพริบดี เป็นคนทันคน

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 การเงิน การเงิน หมายถึง กิจการเกี่ยวกับเงิน คำตอบนี้ใหญ่โตเกินไป

ข้อ 3 ความยากจน ซึ่งหมายถึง เข็ญใจ ไร้ทรัพย์ ผู้พูดกำลังเปิดกว้างมาก

ข้อ 4 ภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึง ภาวะงานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้จ่ายสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน ถ้าลองอ่านซ้ำอย่างช้า ๆ จะรู้สึกว่าผู้สนทนากำลังพูดเรื่องเบา ๆ ตลก สนุก ๆ ไม่เคร่งเครียดจนเป็นเรื่องเศรษฐกิจที่ค่อนข้างหนักอึ้งกับคนทั่วไป

กรอบที่ 24

<u>แบบฝึกหัด</u>ผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 5

"**ถ้า**คุณดื่มเบียร์กวาง คุณจะไม่ดื่มเพียงคนเดียว เพราะมีคนอีกนับแสนกำลังดื่มพร้อมคุณ"

คำโฆษณานี้กำลังบอกอะไรแก่ผู้ฟัง

1. เบียร์กวางเป็นเบียร์คุณภาพดี
2. มีผู้นิยมดื่มเบียร์กวางเป็นอย่างยิ่ง
3. คุณจะไม่เหงา ถ้าคุณดื่มเบียร์กวาง
4. ถ้าคุณไม่ดื่มเบียร์กวาง คุณจะเหงาอยู่เพียงคนเดียว

เฉลยกรอบที่ 24

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 2 มีผู้นิยมดื่มเบียร์กวางเป็นอย่างยิ่ง ผู้คิดคำโฆษณาใช้วิธีแยบยลโดยบอกว่าผู้คนนับแสนกำลังดื่มด้วย กรณีนี้ตามหลักโฆษณาเรียกว่าใช้ฝูงชนให้เกิดประโยชน์**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 เบียร์กวางเป็นเบียร์คุณภาพดี ข้อความนี้ไม่ได้บอกเรื่องคุณภาพ เพราะอาจผิดพระราชบัญญัติ การโฆษณาโอ้อวดเกินจริงและทับถมผู้อื่น แต่ก็มีแนวโน้มชวนให้คิดได้ดังกล่าวเหมือนกัน

ข้อ 3 คุณจะไม่เหงา ถ้าคุณดื่มเบียร์กวาง เป็นการรู้จักหลักเหตุผลเทียบเคียงดี แต่ไม่ถูกต้อง

ข้อ 4 ถ้าคุณไม่ดื่มเบียร์กวาง คุณจะเหงาอยู่เพียงคนเดียว ข้อความนี้มีความหมายเชิงปฏิเสธ คือ ถ้าดื่มจะไม่เหงา หากไม่ดื่มจะเหงา คำตอบนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

กรอบที่ 25

<u>แบบฝึกหัด</u>ผู้แต่งบอกเรื่องอะไร 6

เดี๋ยวนี้อัวราอยู่ในกรงสี่เหลี่ยมกว้างยาว 3 เมตร เพดานสูงเพียงสุดเอื้อมแขน ฝากรงเก่าคร่ำสกปรก ลูกกรงเหล็กใหญ่โตพอที่จะขังช้างป่าได้ทั้งฝูง ลูกกรงซึ่งผู้ทำเจตนาจะให้ต้านทานสนิมได้นานที่สุด และให้เหมาะแก่การใช้ขังสัตว์ร้าย ดังที่อักษรบนป้ายใหญ่แสดงอยู่

ผู้แต่งต้องการจะบอกอะไรให้แก่ผู้อ่าน

1. อัวราถูกคุมขังอยู่ในที่สกปรก
2. กรงที่ขังอัวรามีลักษณะใหญ่และแข็งแรง
3. มนุษย์กลัวสัตว์ร้ายจึงต้องขังไว้ในกรงที่แข็งแรง
4. มนุษย์ไม่เข้าใจธรรมชาติของสัตว์ป่าและขาดความเมตตา

เฉลยกรอบที่ 25

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 4 มนุษย์ไม่เข้าใจธรรมชาติของสัตว์ป่าและขาดความเมตตา ผู้แต่งมีความเข้าใจธรรมชาติของสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์ป่า ปรารถนาจะให้อยู่ตามธรรมชาติและให้ได้รับเมตตาจากมนุษย์ ให้มนุษย์เข้าใจธรรมชาติของสัตว์**

สำหรับผู้ข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 อัวราถูกคุมขังในที่สกปรก นักเรียนตอบตามข้อความที่ปรากฏเพียงส่วนหนึ่ง การตีความนั้นจะต้องอ่านข้อความทั้งหมด แล้วจึงสรุปออกมาเป็นความคิดอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ 2 กรงที่ขังอัวรามีลักษณะใหญ่และแข็งแรง เป็นการกล่าวเพียงส่วนประกอบ

ข้อ 3 มนุษย์กลัวสัตว์ร้ายจึงต้องขังไว้ในกรงที่แข็งแรง ข้อนี้นับว่าใกล้เคียงกับคำตอบที่ถูกต้อง แต่ยังไม่ถูก เพราะเป็นความคาดคิดทั่ว ๆ ไปของผู้กลัวสัตว์ร้ายพึงคิดหรือกระทำได้ดังกล่าว

กรอบที่ 26

การตีความที่ผ่านมานั้นเป็นการตีความเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งเท่านั้น ต่อไปนี้นักเรียนจะตีความจากเรื่องราวและข้อเท็จจริงทั้งหมด

ขอให้อ่านข้อความต่อไปนี้

ย่างเข้าฤดูฝน ต้นอะไร ๆ ก็พากันรีบงอก แตกใบอ่อน ๆ ออกมาจากที่ดินไม่มีที่ว่าง หลังจากฝนเทเม็ดเคาะพืชกราว ๆ ปลุกเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ที่นอนฝังดินอยู่ให้ตื่นขึ้นมาโป่งหน่อแตกใบ ทุกหนทุกแห่งเต็มไปด้วย ลูกพืชแย่งกันขึ้น พวกลูกมะขามเทศทั้งมะขามเปรี้ยวก็เขียวพรึบเป็นลานอยู่เต็มต้น แม่ของมันต่างพากันหยั่งรากใส ๆ ลงไปให้ลึก ตอนที่ดินยังอ่อนนุ่มอยู่ด้วยน้ำฝน แล้วม้วนตัวอาย ๆ ขึ้นมาชูเม็ดเปิดเหมือนปีก

ทั้งต้นหญ้าและป่าใหญ่ต่างฟูหนีแผ่นดิน ขยับสูงขึ้นไป ๆ เช้าวันหนึ่งตลอดฝั่งแควที่ไหลเอื่อยล้วนแล้วแต่ต้นไม้ขนาดโอบไม่รอบขึ้นอยู่มากต้นจนเดินหลีกไม่พ้น ทำให้ทางเล็ก ๆ ริมฝั่งต้องคดโค้งอ้อมไปมาพากันยืนสงบรอคอยแสงแดดอุ่น ๆ

ฤดูฝนอันสดใส ปลุกผมให้ตื่นขึ้นมา ให้ลิ้มรสความลี้ลับแห่งเม็ดฝน เมื่อยามตกต้องแผ่นดินเพื่อการเกิดใหม่ของพฤกษามาทำให้โลกนี้เป็นอุทยานสีเขียวประดับดอกไม้

กรอบที่ 27

<u>แบบฝึกหัด</u>ตีความจากเรื่องราว 1

ผู้เขียนกล่าวถึงสิ่งใด

1. ฝน ต้นไม้ น้ำ
2. ต้นหญ้า แผ่นดิน แมลง
3. สีเขียว ความชุ่มชื้น แมลง
4. ความชุ่มชื่น ดอกไม้แรกแย้ม ชีวิตใหม่

เฉลยกรอบที่ 27

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 4 ความชุ่มชื้น ดอกไม้แรกแย้มชีวิตใหม่**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 ฝน ต้นไม้ น้ำ คำตอบนี้ยังไม่ครอบคลุม

ข้อ 2 ต้นหญ้า แผ่นดิน แมลง การตีความจะไม่กล่าวถึงสิ่งที่นอกเหนือไปจากที่กำหนด ในที่นี้ไม่มีการกล่าวถึงแมลง

ข้อ 3 สีเขียว ความชุ่มชื้น แมลง เช่นเดียวกับข้อ 2

กรอบที่ 28

<u>แบบฝึกหัด</u>ตีความจากเรื่องราว 2

จากกรอบที่ 26 ผู้เขียนแสดงความรู้สึกในด้านใด

1. สดชื่นรื่นรมย์
2. ห่วงใยสภาพสิ่งแวดล้อม
3. ชื่นชมเบิกบานใจในธรรมชาติ
4. ลิ้มรสความลี้ลับของธรรมชาติ

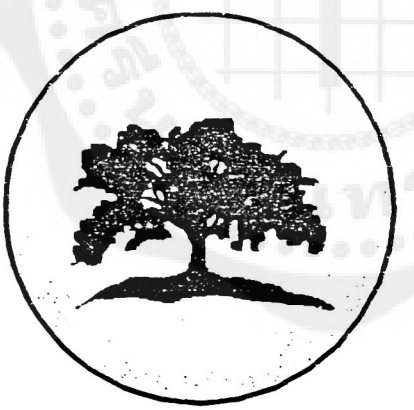

เฉลยกรอบที่ 28

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 ชื่นชมเบิกบานใจในธรรมชาติ เนื้อความเป็นเรื่องราวพรรณนาความงดงามสดชื่นของธรรมชาติ ซึ่งเมื่อได้พบเห็นแล้วจิตใจจะชื่นชมเบิกบานใจในธรรมชาติ

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 สดชื่นรื่นรมย์ สดชื่นหมายถึงใหม่และบริสุทธิ์อันกระทำให้เบิกบานใจ กระปรี้กระเปร่า แต่ในข้อความนี้มีความหมายที่มากไปกว่านั้น

ข้อ 2 ห่วงใยสภาพสิ่งแวดล้อม ไม่ปรากฏเนื้อความนี้ในเนื้อเรื่อง

ข้อ 4 ลิ้มรสความลี้ลับของธรรมชาติ ไม่มีตอนใดที่แสดงว่าลิ้มรสความลี้ลับของธรรมชาติ

กรอบที่ 29

<u>แบบฝึกหัด</u>ตีความจากเรื่องราว 3

นักเรียนคิดว่าข้อความใดใช้ภาพพจน์<u>ต่าง</u>จากประโยคนี้

"ทั้งต้นหญ้าและป่าใหญ่ต่างก็ฟูหนีแผ่นดิน"

1. หลังจากฝนเทเม็ดเคาะพื้นกราว ๆ
2. แล้วม้วนตัวอาย ๆ ขึ้นชูเม็ดเปิด
3. ปลุกเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ที่นอนฝังดินอยู่ให้ตื่นขึ้นมาโป่งหน่อแตกใบ
4. ต่างพากันหยั่งรากใส ๆ ลงไปให้ลึกตอนที่ดินยังอ่อนนุ่มอยู่ด้วยน้ำฝน

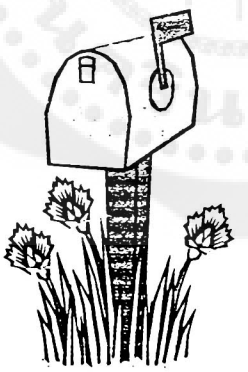

เฉลยกรอบที่ 29

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 4 ต่างพากันหยั่งรากใส ๆ ลงไปให้ลึกตอนที่ดินยังอ่อนนุ่มอยู่ด้วยน้ำฝน เป็นข้อความพรรณนาตรงไปตรงมา** แต่ข้อ 1 , 2 และ 3 เป็นบุคคลวัตซึ่งใช้ภาพพจน์ชนิดเดียวกับโจทย์

กรอบที่ 30

การขยายความ

เมื่อถึงตอนนี้แล้ว นักเรียนได้ผ่านทักษะการตีความและแปลความแล้ว ต่อไปจะกล่าวถึงทักษะการขยายความซึ่งเป็นทักษะขั้นสุดท้ายของการตีความ

การขยายความเป็นการขยายความหมายของเรื่องตามนัยของเรื่องให้กว้าง ลึก หรือไกลออกไปกว่าเรื่องราวที่ปรากฏอยู่ด้วยการใช้การคาดคะเนสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้หรืออาจจะละไว้เพราะเป็นเรื่องที่ทราบดีอยู่แล้ว ทั้งการอนุมานความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร หรือบุคคลในเรื่องจากอารมณ์ความรู้สึกและการแสดงออกที่ปรากฏอยู่ในเรื่องราว นั้น ๆ ตลอดจนการอนุมานถึงความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ของผู้เขียน นักเรียนอาจจะสงสัยว่า การแปลความ การตีความ และการขยายความแตกต่างกันอย่างไร เราสามารถกล่าวได้ว่...

การแปลความ คือ การอ่านให้รู้จริง ถูกต้อง

การตีความ คือ การอ่านให้รู้กว้าง ลึกซึ้ง

การขยายความ คือ การอ่านให้รู้จนนำไปใช้ได้

นักเรียนคิดว่าการขยายความคืออะไร

ขยายความหมายของเรื่องตามนัยให้กว้าง ลึก ไกลออกไปกว่าเรื่องราวที่ปรากฏ

เฉลยกรอบที่ 30

การขยายความ คือ การขยายความหมายของเรื่องให้กว้าง ลึก หรือไกลออกไปกว่าเรื่องราวที่ปรากฏอยู่

กรอบที่ 31

นักเรียนบางคนอาจจะเคยอ่านโคลงบทนี้

พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่ห์คง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

โคลงบทนี้ผู้แต่งต้องการจะบอกว่าความดีความชั่วของมนุษย์เท่านั้นที่คงอยู่โลกตลอดไปอยู่ที่ตัวมนุษย์เองที่จะเลือกทำความดีหรือความชั่ว

นักเรียนสามารถขยายความคิดต่อไปได้ว่า ผู้แต่งคงจะเห็นสภาพสังคมที่ยึดถือวัตถุมากกว่าความดี จึงได้แต่งโคลงเพื่อให้เป็นคติสอนใจขึ้นมา การขยายความลักษณะนี้เป็นการคาดคะเนสิ่งที่ผู้เรียนไม่ได้กล่าวไว้หรืออาจละไว้เพราะเป็นสิ่งที่ทราบกันดีอยู่แล้ว

กรอบที่ 32

นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขยายความคิดให้กว้างกว่าเดิม

ความแตกต่างในการเขียนสมัยพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเขียนคำว่า "หีน กดึง ปตู" ตรงกับคำว่า "หิน กระดิ่ง ประตู" ในสมัยปัจจุบัน

ข้อใดเป็นการสันนิษฐานที่สมเหตุสมผลกับข้อความนี้มากที่สุด

1. สมัยสุโขทัยไม่มีพจนานุกรม ทำให้คนเขียนสะกดผิดได้
2. สมัยสุโขทัยยังไม่มีการกำหนดภาษาไทยมาตรฐาน
3. คนสมัยสุโขทัยออกเสียงต่างกับคนสมัยปัจจุบันจึงเขียนต่างกัน
4. การจารึกบนหินยากว่าการเขียน จึงต้องสะกดให้ง่ายที่สุดเพื่อจะได้จารึกง่ายด้วย

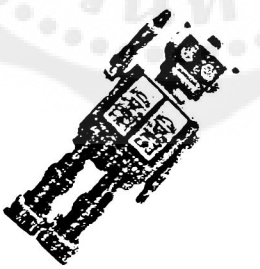

เฉลยกรอบที่ 32

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 คนสมัยสุโขทัยออกเสียงต่างกับคนสมัยปัจจุบันจึงเขียนต่างกัน คำตอบนี้เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลที่สุด การเขียนคำและสะกดคำในสมัยที่มีการคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใหม่ ๆ นั้นจำเป็นต้องเขียนและสะกดตามเสียงที่ได้ยินของคำนั้น เมื่อเทียบ "หิน กฺดิง ปตู" กับ "หิน กระดิ่ง ประตู" จึงเห็นได้ว่าเป็นการเขียนตามเสียงที่ได้ยินในแต่ละยุคสมัย คือ สรุปว่า "การออกเสียงต่างกันทำให้เขียนต่างกัน

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 สมัยสุโขทัยไม่มีพจนานุกรม ทำให้คนเขียนสะกดผิดได้ คำตอบของนักเขียนไม่สมเหตุสมผลกับเรื่องนี้นัก การที่จะมีพจนานุกรมหรือไม่คงไม่เกี่ยว ที่ผิดแผกแตกต่างจากปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดาของการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะยุคสมัยมากกว่าภาษาพูดภาษาเขียนที่เราใช้ทุกวัน ต่อไปอีกหลาย ๆ ปีอาจเปลี่ยนแปลงไปแล้วจะกล่าวว่าปัจจุบันนี้ทำให้ภาษาผิดได้อย่างไร

ข้อ 2 สมัยสุโขทัยยังไม่มีการกำหนดภาษาไทยมาตรฐานขอให้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมาตรฐานว่าเป็นมาตรฐานของใคร, ยุคใดสมัยใด มาตรฐานสุโขทัยจะให้เหมือนมาตรฐานยุคปัจจุบันได้อย่างไร การด่วนตัดสินว่าสมัยสุโขทัยไม่มีการกำหนดรากฐานของภาษาไทยคงไม่ถูกนัก มิฉะนั้นแล้วสุโขทัยจะเจริญรุ่งเรืองได้อย่างไร

ข้อ 3 การจารึกอักษรบนหินยากกว่าการเขียน จึงต้องสะกดคำให้ง่ายที่สุด เพื่อจะได้จารึกง่ายด้วย

คำตอบนี้ไม่สมเหตุสมผลมากที่สุด เพราะการจารึกลงในแผ่นหินคงจะไม่มุ่งความสะดวกทำอะไรง่าย ๆ อย่างแน่นอน เพราะการจารึกทำได้ยากจึงต้องเน้นความถูกต้องชัดเจนแม่นยำ เชื่อถือได้มากกว่ายิ่งเป็นของทางการด้วยแล้วยิ่งต้องระมัดระวังพิถีพิถันมากขึ้น จะทำอะไรง่าย ๆ ตามใจชอบไม่ได้

กรอบที่ 33

การคาดคะเน (อนุมาน)

การขยายความที่นักเรียนเรียนกรอบที่ 31 และ 32 นั้นเป็นลักษณะของการคาดคะเนถึงเรื่องราวที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลต่อสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเราจะสามารถคาดคะเนได้จากแนวโน้มและความสัมพันธ์ของความคิดในเรื่องราวที่ปรากฏอยู่ เรายังสามารถคาดคะเนถึงสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกโดยตรงหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปข้างหน้าได้ด้วย การสังเกตจากแนวโน้มของเรื่องราวนั้น ๆ ว่าเรื่องราวเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะใด มีความเปลี่ยนแปลงหรือเกี่ยวพันหรือขัดแย้งกันหรือไม่ อย่างไร นักเรียนจับเอาสิ่งเหล่านั้นมาเพื่อขยายความเรื่องนั้น ๆ ให้กว้างไกลออกไปได้

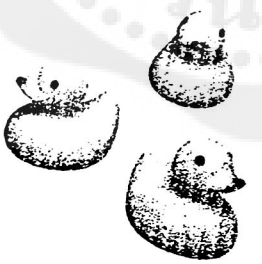

กรอบที่ 34

แบบฝึกหัดการคาดคะเน (อนุมาน) 1

พวกแม่ค้าเรียงรายนั่งขายของ ล้วนผักปลามากองก่อนจะสาย
เสียงเชิญซื้อสินค้าน่าวุ่นวาย คนจับจ่ายหิ้วถุงพะรุงพะรัง

จากข้อความนี้เราสามารถคาดคะเนได้ว่าอย่างไร

1. ผู้ซื้อมีฐานะดี
2. ผู้ซื้อใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย
3. ตลาดมีสินค้าทุกชนิดขาย
4. ตลาดสดมีของขายเป็นเวลา

เฉลยกรอบที่ 34

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 4 ตลาดสดมีของขายเป็นเวลา ดังจะเห็นได้จากข้อความที่ว่า "สวนผักปลามากองก่อนจะสาย" ทำให้สามารถคาดคะเนได้ว่า ตลาดสดมีของขายเป็นเวลา**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

คำตอบข้อ 1, 2, 3 ยังไม่ถูก เพราะเป็นคำตอบโดยคาดเดาอาจจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง เช่น ข้อ 1 ผู้ซื้ออาจไม่ใช่คนมีฐานะดีก็ได้

ข้อ 2 ผู้ซื้ออาจมีความจำเป็นไม่ได้สุรุ่ยสุร่ายแต่อย่างใด

ข้อ 3 การสรุปว่าสินค้าทุกชนิดขายไม่น่าจะเป็นความจริง เพราะในข้อความกล่าวเพียงว่า ...นั่งขายของ ล้วนผักปลามากองก่อนจะสาย ไม่ได้บอกว่าสินค้ามาก น้อย ทุกชนิด จึงไม่สามารถคาดคะเนในข้อนี้ได้

นักเรียนอย่าลืมว่า การตีความ ขยายความ จะพิจารณาเฉพาะข้อความที่ปรากฏ ไม่พิจารณานอกเหนือไปจากนี้

กรอบที่ 35

<u>แบบฝึกหัด</u>การคาดคะเน (อนุมาน) 2

จงเชื่อมั่นในตัวเธอ
และความใฝ่ฝันของเธอ
ในการมุ่งหน้าสู่ความใฝ่ฝันทุกอย่าง
จักมีขณะหนึ่ง
ซึ่งเหมือนกับว่า
ความใฝ่ฝันได้สูญสิ้นไป
ยามนั้นเอง เธอต้องมีความเชื่อมั่น
ในความเป็นคนเช่นเธอ
จงเชื่อว่าเธอมีความสามารถที่จะเอาชนะมัน
ไม่ว่าอุปสรรคใดจะขวางเส้นทางเธอ

ข้อความใดอาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

1. ความใฝ่ฝันทำให้คนเราดำเนินชีวิตไปได้ด้วยดี
2. ความเชื่อมั่นเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จได้
3. คนเราควรมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
4. คนเราจะขจัดอุปสรรคได้ด้วยความมั่นใจในตนเอง

เฉลยกรอบที่35

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 1 ความใฝ่ฝันทำให้คนเราดำเนินชีวิตไปด้วยดี เพราะเนื้อความที่ยกมานั้นเน้นสารสำคัญที่ "ความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจในตัวเอง" ว่าจะสามารถขจัดอุปสรรคและนำไปสู่ความสำเร็จตามความใฝ่ฝันได้ แต่มิได้เน้นความสำคัญของความใฝ่ฝัน**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 ความเชื่อมั่นนำไปสู่ความสำเร็จได้ ผู้เขียนให้ผู้อ่านมีความเชื่อมั่นและย้ำว่า "เธอมีความสามารถที่จะเอาชนะมัน ไม่ว่าอุปสรรคใดจะขวางเส้นทางเธอ"

ข้อ 3 คนเราควรมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ข้อนี้สามารถอนุมานจากข้อความว่า "เราต้องมีความเชื่อมั่นในความเป็นคน เช่น เธอจงเชื่อว่ามีความสามารถที่จะเอาชนะมันไม่ว่าอุปสรรคใดจะขวางเส้นทางเธอ" ซึ่งแสดงว่าคนเราควรมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน

ข้อ 4 คนเราจะขจัดอุปสรรคได้ด้วยความเชื่อมั่นในตัวเอง ในข้อความมีการกล่าวชัดแจ้งในคำตอบนี้ กล่าวคือ "เธอมีความสามารถที่จะเอาชนะมัน ไม่ว่าอุปสรรคใดจะขวางเส้นทางเธอ" พึงจำไว้ว่า การอนุมานจะคาดคะเนเฉพาะเรื่องราวที่ปรากฏที่มีอยู่ในเรื่องนั้น

กรอบที่ 36

ในการอ่านเรื่องราวบางอย่างผู้เขียนอาจจะไม่ได้บอกออกมาโดยตรงว่าตนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร มีทรรศนะอย่างไรต่อเรื่องราวที่ตนเขียน เพื่อที่จะให้เกิดความเข้าใจในการอ่านยิ่งขึ้น ผู้อ่านจะต้องพยายามทำความเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิด จุดประสงค์ ทรรศนะ ในเรื่องต่าง ๆ ด้วยการอนุมานจากเรื่องราวนั้น ๆ

นักเรียนคิดว่าผู้อ่านทราบความรู้สึกหรือทรรศนะผู้แต่งที่มีต่องานเขียนอย่างไร

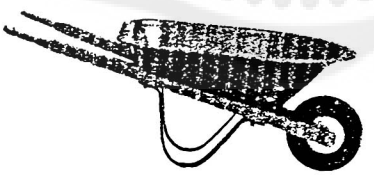

เฉลยกรอบที่ **36**

ผู้อ่านสามารถทราบความรู้สึกหรือทรรศนะผู้แต่ง โดยการอนุมาน (คาดคะเน) จากเรื่องราวนั้น ๆ

กรอบที่ 37

<u>แบบฝึกหัด</u>การคาดคะเน (อนุมาน) 3

คนที่กำลังใจอ่อนแอมักจะคิดคำนึงในทางลบต่อตนเอง
ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีใจเข้มแข็ง
จะไม่น้อยเนื้อต่ำใจอะไรเลย
ถ้าเราขี่จักรยานอยู่ รถมอเตอร์ไซค์ย่อมไปเร็วกว่า
แต่เทียบกับคนเดินเท้า เราก็ยังเร็วกว่าเขา

ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นจุดประสงค์ของผู้เขียน

1. ให้รู้จักคิดและพิจารณาปัญหา
2. ให้รู้จักสร้างกำลังใจให้ตนเอง
3. ให้พอใจในสิ่งที่ตนมีและตนเป็น
4. ให้พยายามแข่งขันให้ทัดเทียมผู้ที่เหนือกว่า

เฉลยกรอบที่ 37

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ให้พยายามแข่งขันให้ทัดเทียมผู้ที่เหนือกว่า เพราะไม่มีข้อความตอนใดที่จะทำให้เราอนุมานได้ว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์จะให้เราพยายามแข่งขันให้ทัดเทียมผู้ที่เหนือกว่า**

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 ให้พอใจในสิ่งที่ตนมีและตนเป็น ผู้เขียนไม่ได้บอกตรง ๆ มีจุดประสงค์เช่นไร แต่ก็สามารถอนุมานจุดประสงค์ของผู้เขียนได้จากเนื้อหาถ้อยคำที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ เมื่อพิจารณาจากเนื้อความที่กล่าวว่า "ถ้าเราขี่จักรยานอยู่รถมอร์เตอร์ไซค์ย่อมไปเร็วกว่าแต่เทียบกับคนเดินเท้าเราก็ยังเร็วกว่าเขา" พอจะอนุมานได้ว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์เตือนใจว่า "ให้พอใจในสิ่งที่ตนมีและตนเป็น"

ข้อ 2 ให้รู้จักคิดและพิจารณาปัญหา เมื่อพิจารณาจากข้อความที่กล่าวว่า "ถ้าเราขี่จักรยานอยู่ รถมอเตอร์ไซค์ย่อมเร็วกว่า แต่เทียบกับคนเดินเท้าเราก็ยังเร็วกว่าเขา พอจะอนุมานได้ว่า ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะเตือนใจว่า "ให้รู้จักคิดและพิจารณาปัญหา"

ข้อ 3 ให้รู้จักสร้างกำลังใจให้ตนเองพิจารณาข้อความ "ผู้มีจิตใจเข้มแข็ง จะไม่น้อยเนื้อต่ำใจอะไรเลย" พอจะอนุมานว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์เตือนว่า "ให้รู้จักสร้างกำลังใจให้ตนเอง"

กรอบที่ 38

<u>แบบฝึกหัด</u>การคาดคะเน (อนุมาน) 4

ดิฉันเคยออกไปสัมผัสกับชีวิตหลายรูปแบบ เห็นว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเรานั้นต้องมีคนกลาง โดยทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องกับประชาชน คนกลางจะเป็นสะพานเชื่อมระหว่างรัฐบาลกับประชาชน น่าจะทำให้สังคมดีขึ้น

ข้อใดไม่อาจอนุมานจากข้อความข้างต้น

1. เสนอปัญหาของสังคมที่น่าสนใจ
2. เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาสังคมที่น่าสนใจ
3. ใช้ภาษากระชับรัดกุมและมีประโยชน์ต่อสังคม
4. นำประสบการณ์ของตนเองมาเป็นตัวอย่างเพื่อให้ข้อคิดแก่สังคมไทย

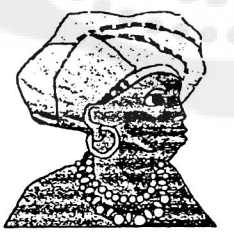

เฉลยกรอบที่ 38

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 1 เสนอปัญหาของสังคมที่น่าสนใจ โจทย์ยังไม่ได้เสนอปัญหาสังคมที่น่าสนใจอะไรเลย

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 2 เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาสังคมที่น่าสนใจ ข้อนี้อนุมานจากคำกล่าวว่า ...ต้องมีคนกลางโดยทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องกับประชาชน...

ข้อ 3 ใช้ภาษากระชับรัดกุมและมีประโยชน์ต่อสังคม คำตอบนี้สามารถอนุมานได้จากคำกล่าวว่าเป็นการใช้ภาษาทำนอง...สะพานเชื่อมโยงรัฐบาลให้ใกล้ชิดประชาชนแล้วสังคมจะดีขึ้น

ข้อ 4 ทำประสบการณ์ของตนเองมากเป็นตัวอย่างเพื่อให้ข้อคิดแก่สังคมไทย คำตอบนี้สามารถอนุมานได้จากคำกล่าวว่า "ดิฉันเคยออกไปสัมผัสกับชีวิตหลายรูปแบบ" ทำให้เห็นว่าสังคมจะดีขึ้นควรมีคนกลางระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในการเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อให้มีความเข้าใจดีต่อกันจะเป็นผลให้ทุกอย่างดีขึ้น

กรอบที่ 39

<u>แบบฝึกหัด</u>การคาดคะเน (อนุมาน) 5

หางนกยูงระย้าเรี่ยคลอเคลียน้ำ แพนดอกฉ่ำช้อยช่อวรวิจิตร
งามดั่งเปลวเพลิงป่ามานิรมิต สร้อยโสภิตอภิรุมพุ่มดวงใจ
เพชรน้ำค้างค้างหล่นบนพรมหญ้า เย็นหยาดฟ้ามาฝันหลงวันใหม่
เคล้าเคลียหยอกดอกหญ้าอย่างอาลัย เมื่อแฉกดาวใบไผ่ไหวตะวัน

จากคำประพันธ์ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นบุคลิกภาพของกวี

1. เป็นคนช่างสังเกต
2. เป็นนักคิดนักฝัน
3. เป็นคนฝักใฝ่ธรรมะ
4. เป็นคนรักธรรมชาติ

เฉลยกรอบที่ 39

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ 3 เป็นคนฝักใฝ่ธรรมะ เพราะไม่มีเนื้อความตอนใดในบทประพันธ์ที่ยกมาซึ่งจะทำให้อนุมานได้ว่ากวีเป็นคนฝักใฝ่ธรรมะ

สำหรับข้ออื่น ๆ มีดังนี้

ข้อ 1 เป็นคนช่างสังเกต บทประพันธ์นี้จัดเป็นพรรณนาโวหารให้รายละเอียดได้อย่างสมจริง จึงอนุมานได้ว่ากวีเป็นคนช่างสังเกต

ข้อ 2 เป็นนักคิดนักฝัน บทประพันธ์นี้แสดงถึงจิตนาการที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับธรรมชาติ มีโวหารภาพพจน์ที่ใช้แสดงจินตภาพอย่างชัดเจน เช่น เพชรน้ำค้าง พรมหญ้า นอกจากนี้มีลักษณะการใช้ศิลปะการประพันธ์อย่างมีชั้นเชิง มีสัมผัสแพรวพราว ซึ่งแสดงว่ากวีเป็นนักคิดนักฝัน

ข้อ 4 เป็นคนรักธรรมชาติ การที่กวีได้กล่าวชื่นชมธรรมชาติอันได้แก่ ดอกหางนกยูงที่มีสีแดงราวกับไฟป่า น้ำค้างใสบริสุทธิ์ดุจเพชร ซึ่งยังเกาะอยู่บนหญ้าที่เรียบประหนึ่งพรม ไม่ยอมจะจางหายไป แม้ว่าจะถึงวันใหม่ พอจะอนุมานได้ว่า กวีเป็นคนรักธรรมชาติจึงมองเห็นสิ่งเหล่านี้

กรอบที่ 40

<u>แบบฝึกหัด</u>การคาดคะเน (อนุมาน) 6

ต่อไปนี้เป็นแบบฝึกหัดข้อสุดท้ายแล้ว ขอให้นักเรียนตั้งใจทำ

อันตรายที่แท้จริงมิใช่อยู่ที่ว่า

คอมพิวเตอร์จะเริ่มคิด

เหนือมนุษย์

แต่อยู่ที่ว่า

<u>มนุษย์จะเริ่มคิด</u>

<u>เหมือนคอมพิวเตอร์</u>

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ สามารถอนุมานได้ว่าจะเกิดผลกระทบต่อมนุษย์ในเรื่องใดมากที่สุด

1. **มนุษย์จะไม่สามารถทำงานด้วยตนเอง**
2. **มนุษย์จะไม่เป็นตัวของตัวเองต้องอาศัยคอมพิวเตอร์**
3. **มนุษย์จะเกียจคร้านและคิดไม่เป็น**
4. **มนุษย์จะขาดความเห็นอกเห็นใจกัน**

เฉลยกรอบที่ **40**

คำตอบที่ถูกต้อง คือ **ข้อ 1 มนุษย์จะทำงานโดยไม่คิด**

ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการแสดงทรรศนะเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติของมนุษย์ที่ใช้คอมพิวเตอร์แทนตัว ผลจากการใช้คอมพิวเตอร์ ทำให้มนุษย์เริ่มคิดถึงอันตรายที่จะได้รับจากคอมพิวเตอร์เพราะคอมพิวเตุอร์จะคิดอยู่ในกรอบข้อมูลที่มนุษย์ป้อนให้ เมื่อมนุษย์คิดเหมือนคอมพิวเตอร์จึงเท่ากับว่าความคิดของมนุษย์จะถูกกำจัดภายในกรอบเช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์

เพราะฉะนั้นอาจอนุมานได้ว่า การใช้คอมพิวเตอร์คิดแทนให้ความสะดวกสบายแก่มนุษย์มาก จนมนุษย์คร้านที่จะคิดด้วยตนเอง และถ้าเป็นเช่นนั้นต่อไปมนุษย์จะคิดไม่เป็น

กรอบที่ 41

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการอ่านตีความได้จบลงแล้ว

ขอให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ถ้านักเรียนตอบถูกน้อยกว่า 12 ข้อ ขอให้เรียนบทเรียนนี้ซ้ำ

แต่หากนักเรียนตอบถูกตั้งแต่ 12 ข้อขึ้นไป แสดงว่านักเรียนเข้าใจบทเรียนนี้แล้ว

ขอให้นักเรียนสนุกและมีความสุขในการเรียนบทเรียนนี้

ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 1

ดอกไม้ของวันวาร

ชีวิตมีอุปสรรคที่ไม่คาดคิดมากมายเหลือเกิน
มีหน้าที่ของตัวเองที่ต้องทำเพื่อคนอื่นมากมาย
มีความเจริญแท้ในชีวิตเพียงอย่างเดียว
ที่ต้องเริ่มยอมรับมันเข้าไว้ในการคาดหวัง
นั่นคือทุก ๆ ทางเดินมีกำแพงขวางกั้นที่ต้องปีนป่าย
ทุก ๆ อนาคตมีปัจจุบันซึ่งไม่คาดหวังที่จะฝ่าฟันให้ผ่านพ้น
ทุก ๆ จุดใกล้ของความสำเร็จ
ทุก ๆ ชัยชนะต้องเคยมีความพ่ายแพ้
อาจมีจุดใกล้ของความมืดมนทำให้งงงัน
ทุก ๆ ชัยชนะต้องเคยมีความพ่ายแพ้
อย่ายอมแพ้ตลอดกาล
เรามีชีวิตเป็นมนุษย์มีหน้าที่มีความฝัน
เรามีหน้าที่ของมนุษย์มีหน้าที่มีความฝัน
เรามีหน้าที่ของมนุษย์ซึ่งเป็นความจริงที่อาจสวนทางกับความฝัน
เราต้องอดทน ดำรงตนอยู่ในความมั่นคง
เพื่อความฝันในความสุขซึ่งมีน้อยครั้งเหลือเกิน
เราอาจมีเพื่อนมากมาย
แต่ในความทุกข์มีเราเพียงคนเดียวที่ต้องเผชิญหน้ากับมัน

(1) ข้อความข้างต้นให้แนวคิดตรงกับข้อใด

1. อุปสรรคเปรียบเหมือนดอกไม้ของอดีต
2. ให้ความรู้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความก้าวหน้า
3. ชีวิตเหมือนนิยายคล้ายความฝัน
4. ชีวิตมีอุปสรรค อย่าย่อมแพ้ จงอดทน

ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 2

ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นสมบัติวัฒนธรรมสืบทอดเป็นสมบัติของมนุษยชาติ บอกให้รู้ถึงความเป็นชาติ ภาษาที่เจริญก็ต้องปรับปรุงมีวิวัฒนาการตลอดมา จะอยู่คงที่ไม่ได้หากเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมให้ทันกาลสมัย ภาษานั้น ๆ ก็จะต้องตายไปเพราะจะไม่มีคนพูดคนใช้ อาจอยู่แต่ในศาสนา ในจารึก เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต ละติน อยู่ในบทสวดมนต์เพื่อของขลังศักดิ์สิทธิ์ หรือในเอกสารเก่า ๆ ซึ่งความหมายอาจสูญไปตามตัวอักษรก็มีหรือคนชั้นหลังแปลผิดความหมาย เช่น ภาษาไทย ถิ่นเก่า ๆ ของเรา ซึ่งแม้จะยังใช้พูด ใช้เขียนก็เปลี่ยนสำเนียง เปลี่ยนความหมาย ไป เพราะอาจรับเอาภาษาไทยกลางที่นักศึกษาต้องศึกษาและเข้ามาศึกษาในภาคกลางแล้วนำไปใช้ในท้องถิ่นของตนปะปนกับภาษาถิ่นโดยใช้

สำเนียงท้องถิ่น ทั้งที่ภาษาไทยกลางหรือที่เรียกว่า ภาษามาตรฐาน ซึ่งราชการใช้สื่อสารทั่วประเทศและมีกฎหมายบังคับให้ประชาชนทั่วไปต้องเล่าเรียน เพื่อเป็นภาษารวมชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้น ที่แท้รับเอาคำของไทยถิ่นไว้ก็มี เท่ากับเป็นการช่วยอนุรักษ์คำถิ่นบางคำไว้ เช่น เสื่อ-สาด-อาสนะ หรือภาษิตโบราณซึ่งบอกให้รู้คำสั่งสอนของคนเก่า ๆ "เข้าป่าอย่าเสียเมือง เข้าเมืองอย่าเสียขุน" แสดงอัจฉริยลักษณ์ของภาษาไทย ซึ่งนิยมพูดคล้องจองเข้าหูคนไทยซึ่งเจ้าบทเจ้ากลอน แสดงถึงลักษณะนิสัยรอบคอบอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ชาติต่าง ๆ เมื่ออยู่ใกล้กัน ไปมาหาสู่กันก็ย่อมถ่ายเทหยิบยืมถ้อยคำของกันและกันมาใช้เรียกสิ่งที่ตนไม่เคยพบเห็นเป็นการเพิ่มคำดังกล่าวแต่ก็ได้กล่าวแล้วด้วยว่า คนไทยนั้นต้องรับมาปรับปรุงให้เข้าหู ตา จิตใจ และความเป็นอยู่ของตนเสียก่อนจึงจะนำมาใช้ บางคำไทยนำมาปรับปรุงออกเสียงพูดเสียงอ่าน จนเจ้าของเดิมจำไม่ได้ก็มี

(2) ข้อใดไม่ใช่ความเปรียบในข้อความนี้

1. สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น
2. สิ่งที่หาได้ยาก
3. สิ่งที่บอกให้รู้ถึงความเป็นชาติ
4. สิ่งที่เป็นสมบัติวัฒนธรรมสืบทอด

"เธอจำไว้ชีวิตไม่ใช่เวทีของนักเต้นรำ แต่หากเป็นเวทีของนักต่อสู้ ซึ่งเป็นธรรมดาเมื่อทุกคนย่างขึ้นมาสู่เวทีนี้แล้วก็จะต้องได้รับบาดเจ็บ ไม่มากก็น้อยโดยทั่วกัน" (ศรีบูรพา)

(3) ข้อความข้างต้นผู้เขียนให้แนวคิดตรงกับข้อใด

1. ชีวิตมนุษย์ลิขิตได้ด้วยตนเอง
2. ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง
3. ชีวิตยังไม่สิ้น ต้องดิ้นไปให้สุดฤทธิ์
4. ชีวิตยังมีหวัง อุปสรรคคือสิ่งท้าทาย

"อย่าพยายามที่จะเป็นผู้อื่นเลย จงเป็นตัวของตัวเองให้ดีที่สุด"

(4) ข้อความนี้บอกอะไรในตัวผู้พูด

1. ความจองหอง
2. ความหยิ่งถือตัวเองเป็นใหญ่
3. ความเชื่อมั่นเป็นตัวของตัวเอง
4. ความมีสิทธิในการเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง

ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 5-7

ชัยชนะของความล้มเหลว

ขณะที่เราเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจก็เหมือนกับเจอความล้มเหลวหรือผิดพลาดในทางด้านการเงินการคลังที่ก่อให้เกิดปั่นป่วน ทำให้มีผลอย่างใหญ่หลวงต่อการดำรงชีวิตจากที่เคยอยู่กันอย่างสุขสบายกลับกลายอยู่อย่างลำบากแร้นแค้น วงการธุรกิจต้องล้มครืนกันเป็นแถว จากการที่มีงานทำมีรายได้ต้องตกงาน ซึ่งผลสะท้อนไปถึงความระส่ำระสายทั้งครอบครัวความทรุดโทรมทางเศรษฐกิจเป็นการก้าวสู่สงครามชีวิตครั้งใหญ่ที่จะใช้ยุทธศาสตร์ยุทธวิธี เพื่อให้เราอยู่รอดอยู่ได้และเพื่อที่จะเงยหน้าขึ้นได้ในวันข้างหน้า นั่นก็คือพยายามไขว่คว้าหารางวัลจากความล้มเหลวให้เกิดความสำเร็จ

เราทุกคนต่างก็รู้จักและพูดกันถึงผลรางวัลแห่งความสำเร็จ หนังสือหนังหามากมายต่างกล่าวถึงรางวัลแห่งความสำเร็จในวงการต่าง ๆ แต่ไม่มีใครพูดกันถึงรางวัลแห่งความล้มเหลวหรือชัยชนะของความผิดพลาด

แต่ในโลกของธรรมชาติ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าใจในรางวัลแห่งความล้มเหลวอย่างดี เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกแก่ชีวิตเรามากมาย หรือในทางธรรมชาติในจักรวาลหลายอย่างล้วนแต่ได้รับรางวัล หรือผลจากความล้มเหลวไม่ใช่เป็นสิ่งเลวร้าย แต่เป็น "ปลาย

ทางสุดท้ายของความปรารถนา" เป็นรางวัลความสำเร็จที่ได้จากความล้มเหลวตัวอย่างเช่นในวันที่ร้อนจัด เด็กสาวเปิดเครื่องปรับอากาศเย็นสบาย เกิดอยากจะเป่าผมเอาปลั๊กเสียบปลั๊กเดียวกับเครื่องปรับอากาศ เครื่องปรับอากาศหยุดทำงาน ไฟดับ เป่าผมไม่ได้ ถ้ามองในแง่นี้ถือว่าไฟฟ้าเกิดความล้มเหลวขึ้น แต่ในทางวิทยาศาสตร์มองอีกมุมหนึ่งถือว่าได้รับรางวัลความสำเร็จจากความล้มเหลว เพราะเมื่อเสียบปลั๊กเครื่องเป่าผมเข้าไปอีกขณะที่เปิดเครื่องปรับอากาศทำให้ใช้ไฟมากเกินไป ถ้าหากไฟไม่ดับฟิวส์ไม่ขาด จะเป็นอันตรายถึงชีวิตต่อเด็กสาวที่ถือเครื่องเป่าผม

แสตมป์ที่เราสามารถปิดซองจดหมายได้อย่างสะดวกสบาย ก็เกิดจากความผิดพลาดของวิศวกรที่จะประดิษฐ์อย่างอื่น ทำให้เขาค้นพบกระดาษข้างหลังมีกาวติดและเครื่องกรุให้เป็นรอยปรุที่จะฉีกออกมาได้ง่าย

มีสิ่งของมากมายที่เราใช้เพื่อทุกวันนี้ได้มาจากความผิดพลาด หรือความล้มเหลวที่นักประดิษฐ์จะทำอย่างอื่นแล้วเกิดอุบัติเหตุ เช่น แสตมป์ เอกซเรย์ ยาเพนนิซิลิน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นรางวัลความสำเร็จจากความล้มเหลว

ทฤษฎีสัมพันธภาพอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ที่อธิบายสิ่งต่าง ๆ ในโลกเรานี้และมีประโยชน์มหาศาลเกิดขึ้นได้ ก็เพราะนักฟิสิกส์รุ่นก่อน ๆ ได้พูด

เรื่องนี้ไว้ผิดพลาด โคลัมบัส ถ้าหากไม่เดินทางผิดเส้นทางก็คงไม่ได้พบโลกใหม่ นี่เป็นรางวัลแห่งความล้มเหลว

ในทางธรรมชาติ ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไข่นก ถ้าตกก็จะแตกง่าย นี้นับว่าเป็นความผิดพลาดล้มเหลวของธรรมชาติ แต่ถ้าเปลือกของมันแข็งตกไม่แตกก็จะเป็นเครื่องมือที่ทำให้มันสูญพันธุ์เพราะว่าลูกของมันจะไม่สามารถเจาะเปลือกไข่ออกมาดูโลกได้

คนเราบางครั้งก็มักจะลืมความจำที่ประสบความปวดร้าว นี่ก็นับว่าเป็นความผิดพลาดล้มเหลวในการจำ แต่นักจิตวิทยาชี้ว่าการลืมมีความสำคัญเท่ากับความจำ ถ้าเราจำได้ทุกอย่างชีวิตของเราจะสับสน วุ่นวาย ความล้มเหลวในการจำเป็นรางวัลหรือความสำเร็จแห่งความล้มเหลวเช่นกัน

ในยามที่เราอยู่ในภาวะแสนเข็ญยากลำบาก ขณะที่เศรษฐกิจตกต่ำซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงเวลาแห่งความล้มเหลวหรือผิดหวังเราจะต้องไขว่คว้าหารางวัลความล้มเหลวจากการที่เราต่อสู้เพื่อใช้ชีวิตดำรงอยู่ได้ทุกวันนี้เช่น เราเข้มแข็ง ประหยัดใช้จ่ายเงินเป็น หรือหารายได้พิเศษ เป็นต้น ให้ได้กลับกลายเป็นความสำเร็จหรือชัยชนะในวันข้างหน้า หรือชัยชนะในวันข้างหน้าหรือปลายทางสุดท้ายแห่งความปรารถนา

(5) เรื่องนี้ให้แนวคิดตามข้อใด

1. ชีวิตจะดำรงอยู่ได้ด้วยความเข้มแข็ง
2. มนุษย์เอาชนะความล้มเหลวไม่ได้เสมอไป
3. การปรับเปลี่ยนชีวิตต้องคำนึงถึงความสุขสบาย
4. ความล้มเหลวของชีวิตนั้นยากเกินกว่าที่มนุษย์จะหยั่งถึง

(6) จากข้อความข้างต้นอิทธิพลของวิกฤตเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดผลตามข้อใด

1. ก่อให้เกิดความท้อแท้ในการดำเนินชีวิต
2. ทุกคนตกอยู่ในภาวะแสนเข็ญยากลำบาก
3. สะท้อนให้เห็นถึงความระส่ำระสายทั้งครอบครัว
4. ถูกทั้งข้อ 2 และข้อ 3

(7) ข้อเขียนนี้กล่าวถึงเรื่องใด

1. วัฒนธรรม
2. สิ่งประดิษฐ์
3. สภาพสังคม
4. สิ่งแวดล้อม

ข้อความนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 8

"ตานี่เป็นวันสิ้นโลกหรือเปล่า" ดาวีชถามพลางดึงผ้าห่มลง

"เจ้าถามเป็นครั้งที่ 20 เห็นจะได้" อิบรอฮิมส่งเสียงแข่งกับพายุ

"ข้าบอกแล้วว่า นอกจากอัลเลาห์แล้วไม่มีใครจะสามารถตอบคำถามนี้ได้"

"ทำไมอัลเลาห์ถึงได้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง" ดาวีชยังคงถามต่อไป

"ก็เพราะทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์" อิบรอฮิมตอบด้วยน้ำเสียงหนักแน่น

(8) จากบทสนทนา "ตาและดาวีช" น่าจะตกอยู่ในพายุชนิดใด

1. พายุหิมะ
2. พายุฝน
3. พายุลูกเห็บ
4. พายุทะเลทราย

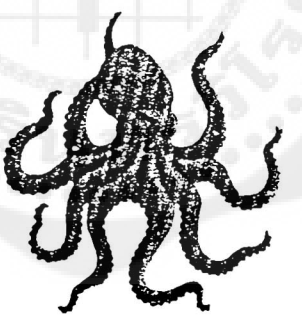

ใช้ข้อความตอบคำถามข้อ 9

"ชีวิตคนเราเหมือนทรายเม็ดเล็ก ๆ ในทะเลทราย สุดแต่ลมจะหอบไปทางไหน แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ต้องร่วงหล่น และจมหายไปกับพื้นทรายด้วยกันทั้งสิ้น แต่ถึงแม้จะถือกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน แต่บางคนก็เป็นเพียงเม็ดทรายในทะเลทราย ในขณะที่บางคนเป็นทรายที่ถูกหล่อหลอมให้เป็นเครื่องแก้วเจียระไน" (ประภัสสร เสวิกุล)

(9) คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงอะไร

1. บุคคลที่เติบโตมาในสิ่งแวดล้อมที่ดี
2. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณค่า
3. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง
4. ทรายที่ถูกหล่อหลอมจนเป็นแก้วแล้วนำไปทำให้สวยงามอย่างมีคุณค่า

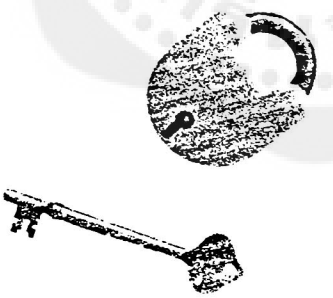

"ถ้าหากคุณรักธุรกิจของคุณ จงสนุกที่จะแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า"

(10) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

1. นักธุรกิจที่ดีย่อมไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่
2. นักธุรกิจที่รักธุรกิจของตนมักจะประสบความสำเร็จ
3. นักธุรกิจจะแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ
4. วิธีการใหม่ ๆ อาจทำให้ลูกค้าสนใจเพิ่มขึ้น

"คนที่มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี อยู่ดีกินดี มีรายได้อาจจะไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ เพราะคนมีเงินอาจจะเป็นคนเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ ไม่มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น อาจจะมีความเครียดทางจิตโรคประสาท"

(11) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

1. คนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีต้องไม่มีความเครียดทางจิต
2. การอยู่ดีกินดีเป็นเครื่องแสดงถึงมาตรฐานชีวิตที่ดี
3. หากมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็แสดงว่ามีมาตรฐานการครองชีพที่ดี
4. มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน

เรื่องบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลานี้เป็นปัญหาของโรงพยาบาลของรัฐทั่วไป ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับบริการไม่ทันเวลาและไม่ดีพอ และถึงกับเสียชีวิตโดยไม่สมควร บางครั้งผู้ป่วยหนักยามวิกาล เมื่อไปโรงพยาบาลใดอาจได้รับคำตอบว่า "เตียงไม่ว่าง" ให้ไปที่อื่นซึ่งไม่ทราบไปที่ไหน ใครโดนสภาพนี้เข้าก็คงจะเจ็บปวดลึกถึงหัวใจ

(12) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ผู้ป่วยหนักอาจเสียชีวิตได้ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือทันเวลา
2. โรงพยาบาลของรัฐโดยทั่วไปมีปัญหาเรื่องการบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลา
3. โรงพยาบาลของเอกชนโดยทั่วไปไม่มีปัญหาเรื่องการบริการฉุกเฉินไม่ทันเวลา
4. ผู้ป่วยหนักฉุกเฉินมีปัญหาเรื่องการได้รับบริการจากโรงพยาบาลไม่ดีพอ

"เอ๊ะ...ไม่เห็นคุณวิชัยบอกเลยสักคำทั้งที่คุยกันทุกวัน เรื่องสำคัญอย่างนี้น่าจะบอกเล่าเก้าสิบกันบ้าง ทำแบบนี้เหมือนพยายามจะงุบงินไม่ให้รู้อย่างนั้นแหละ"

(13) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ผู้พูดมองผู้ที่กล่าวถึงในทางไม่ดี
2. ผู้พูดสนิทสนมกับผู้ที่กล่าวถึง
3. ผู้พูดไม่ค่อยพอใจการกระทำของผู้ที่กล่าวถึง
4. ผู้พูดเกลียดผู้ที่กล่าวถึงเพราะไม่บอกความลับ

"เราเชื่อกันว่าโคกระบือเป็นสัตว์ใหญ่และมีคุณต่อมนุษย์ ผู้ที่นับถือเจ้าแม่กวนอิม จะไม่กินเนื้อสัตว์ประเภทนี้ ดังนั้นในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเราควรจะร่วมกันไถ่ชีวิตโคกระบือเพื่อตอบแทนคุณและถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย"

(14) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ความกตัญญูกตเวที
2. ผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. การสร้างบุญกุศลร่วมกัน
4. ความสำคัญของโคกระบือ

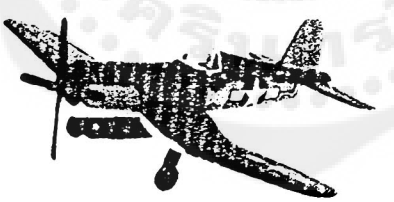

ตัวเมียเล็กกว่าตัวผู้มาก ขนทั่วไปสีน้ำตาลปนแดง ตามหน้าอกไม่มีลายเหมือนตัวผู้ ใบหน้าไม่มีหน้ากากแต่สีแดงอ่อน ขาสีชมพูไม่มีเดือยเหมือนเดือยตัวผู้ นอกจากจะพบไก่ฟ้าชนิดนี้ในแถบป่าสอยดาว จันทบุรี ยังพบในป่าคิณกูฏ จันทบุรี ยังพบที่โกบอในประเทศกัมพูชา ซึ่งติดต่อกับชายแดนไทย

(15) ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้

1. ตัวเมียมีขนทั่วไปเป็นสีน้ำตาลปนแดง
2. ใบหน้าของตัวเมียไม่มีหน้ากากแต่เป็นสีแดงอ่อน
3. ตัวเมียไม่มีลายและเดือยเหมือนตัวผู้ซึ่งไม่มีลายและเดือยเช่นเดียวกัน
4. เราพบไก่ฟ้าชนิดนี้ทั้งในป่าแถบสอยดาว ป่าเขาคิณกูฏ จันทบุรี และที่โกบอ ในประเทศกัมพูชา

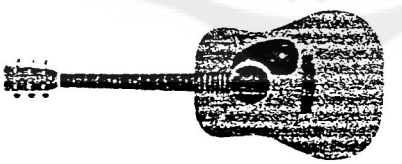

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

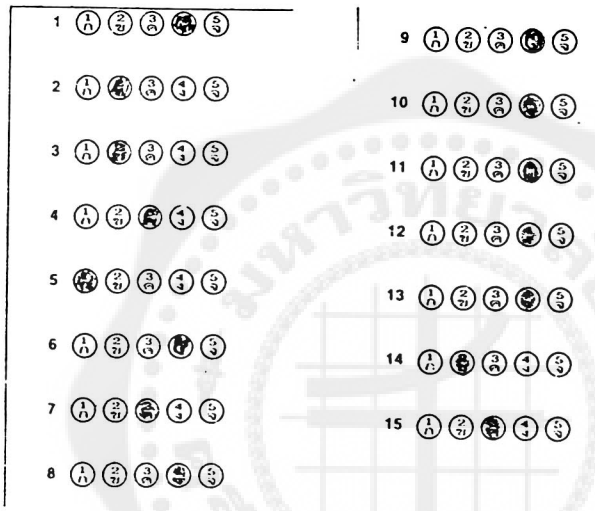

ถ้านักเรียนตอบถูก 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์โดยมีคะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนทำถูก 15 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 100

ถ้านักเรียนทำถูก 14 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 93.33

ถ้านักเรียนทำถูก 13 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 86.67

ถ้านักเรียนทำถูก 12 ข้อ นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 80

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านตีความก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านตีความ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นคว้าทดลอง แล้วพบว่ายังมีอาหารชนิดหนึ่งที่คนทั่วโลกนิยมรับประทานมา ช้านาน อีกทั้งยังเป็นสมุนไพรเก่าแก่ซึ่งใช้เป็นยารักษาโรคอันขึ้นชื่อแต่ยุคกรีกโบราณที่สำคัญสามารถช่วยลดอัตราการเสี่ยงเป็นโรคหัวใจได้อย่างชะงัด นั่นคือกระเทียม

1. ประเด็นสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด
   1. กระเทียมเป็นยารักษาโรคในสมัยโบราณ
   2. มีการทดลองสมุนไพรช่วยรักษาโรคมานานแล้ว
   3. กระเทียมเป็นที่รู้จักมานานว่าช่วยรักษาโรคหัวใจ
   4. คนทั่วโลกนิยมรับประทานสมุนไพร โดยเฉพาะกระเทียม

"จงอภิปรายให้เห็นถึงภาพรวมของการใช้ภาษาไทยในสังคมไทยในปัจจุบันอย่างละเอียดโดยแสดงให้เห็นว่า การใช้ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในด้านใดบ้าง และการเปลี่ยนแปลงนั้นสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมประการใด"

2. ประเด็นสำคัญของข้อความข้างต้น คือข้อใด
   1. ภาพรวมของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน
   2. การเปลี่ยนแปลงภาษาในปัจจุบัน
   3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม
   4. การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลต่อการใช้ภาษาไทย

"ไม่มีใครจะปฏิเสธว่า โดยทั่วไปแล้วรายการวิทยุปัจจุบันเป็นเรื่องที่น่าเศร้า เพราะเมื่อก่อนเราไม่เคยได้ยินเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญเหมือนอย่างนี้ ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่เพราะ ทุกคนคงยอมรับว่าปัจจุบันมีรายการลิเก ละคร และเพลงที่ไม่เป็นสาระทั้งวัน นี่เป็นการแสดงว่าผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาของผู้ฟัง"

3. ประเด็นสำคัญของข้อความนี้คือ ข้อใด
   1. เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงแก้ไขการจัดรายการเสียใหม่
   2. รายการวิทยุปัจจุบันมีเพลงโฆษณาขายของที่น่ารำคาญ
   3. รายการวิทยุปัจจุบันเป็นรายการที่ดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง
   4. เจ้าหน้าที่และผู้จัดรายการดูถูกสติปัญญาผู้ฟัง

เป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปการเมืองตามแนวรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คือ การมีระบบรัฐสภาที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้และทุกฝ่ายทำงานเต็มเวลา ระบบรัฐสภาที่ว่านี้ ฝ่ายเสียงข้างมาก ในสภาผู้แทนราษฎรกับฝ่ายบริหาร คือรัฐบาลเป็นตัวจักรในการทำงาน และมีฝ่ายเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งวุฒิสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เป็นกลไกตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมการทุจริตคอรัปชั่นที่สำคัญ

นอกจากนี้ยังมีการเมืองภาคประชาชน ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการออกกฎหมายและการตรวจสอบพฤติกรรมการทุจริตคอรัปชั่นทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทน ราษฎรและวุฒิสภาได้ตลอดเวลาอีกด้วย

4. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร

1. ต้องการเร้าความสนใจของผู้อ่าน
2. ต้องการให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วยได้มีโอกาสโต้แย้ง
3. ต้องการเผยแพร่ให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจ
4. ต้องการป้องกันไม่ให้ผู้อ่านมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเมือง

1. ประเทศชาติของเราผูกพันแนบแน่นกับวัฒนธรรมการเมืองการปกครองแบบมีพระมหากษัตริย์มาช้านาน

2. จนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ระหว่างประชาชนกับพระมหากษัตริย์

3. และประเทศชาติบ้านเมืองดำรงอยู่รอดมาจนถึงปัจจุบัน ก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์

4 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสติปัญญาและกำลังแผ่นดินตลอดมา

5. ประโยคใจความสำคัญอยู่ข้อใด

1. ข้อ 1
2. ข้อ 2
3. ข้อ 3
4. ข้อ 4

กรณีหนังสือพิมพ์เสนอข่าวความแม่นยำของการใบ้หวย (1) ตั้งแต่คำพาดหัว โปรยข่าว ภาพข่าว และเนื้อข่าว ไม่อาจตีความเป็นอย่างอื่นไปได้ นอกจากจะบอกกับสาธารณชนว่า หลวงพ่อวัดนั้น วัดนี้ คือของแท้ (2) สำหรับการใบ้หวย อย่างน้อยก็ถูกมาแล้วหลายงวดติดต่อกัน ซึ่งไม่มีที่ใดทำได้อย่างนี้มาก่อนยิ่งระบุถึงขนาดว่า นักเล่นอาชีพยกให้เป็นมือวางอันดับ 1 ไร้เทียมทาน (3) คนที่เชื่อเรื่องนี้อยู่แล้วย่อมอดใจไม่ไหวต้องหาทางไปขอเลขเด็ดจากหลวงพ่อคนนี้ (4)

6. ประโยคใจความสำคัญ คือข้อใด

1. ข้อ 1, 2
2. ข้อ 1, 4
3. ข้อ 2, 3
4. ข้อ 2, 4

1. จันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรแทบทุกประเภทที่จังหวัดอื่นมี
2. ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรทางวัฒนธรรม
3. จังหวัดอื่นที่มีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ แร่ธาตุ การประมง จันทบุรีก็มีแล้วทั้งสิ้น
4. หรือทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่นอกเหนือไปจากลักษณะความเป็นอยู่ บ้านเรือน ภาษาพูด อาหารการกิน ชนเผ่าพื้นเมือง ที่จันทบุรีก็มีเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

7. ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. ข้อ 1
2. ข้อ 2
3. ข้อ 3
4. ข้อ 4

1. แนวโน้มแฟชั่นกระเป๋าจะกลับเข้าไปสู่ยุค 60
2. ดูจากแนวโน้มแฟชั่นเสื้อผ้า ขณะนี้ก็เริ่มกลับเข้าไปแล้วและกระเป๋าก็คงจะตามมาในไม่ช้า
3. รูปทรงอาจเป็นรุ่นเก่า แต่จะรักษาความเรียบง่ายของรูปแบบไว้
4. แต่พัฒนาขึ้นโดยเพิ่มวัสดุที่ทันสมัยเข้าไปแฟชั่นย้อนยุคนี้คิดว่ามาแรงมากในปีหน้า

8. ประโยคใจความสำคัญ คือข้อใด

1. ข้อ 1 และ 4
2. ข้อ 2 และ 3
3. ข้อ 3 และ 4
4. ข้อ 1 และ 2

"รถคันที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ในสภาพเก่ามาก ตัวถังขึ้นสนิม และด้านหนึ่งเคยคว่ำมาแล้วแต่ยังไม่ได้ซ่อม ภายในรถเบาะขาด ชั้นวางของวางเกะกะ แต่คนขับยังหนุ่ม รูปร่างสันทัดหน้าตาคมสัน เกลี้ยงเกลา เสื้อผ้าเก่าซอมซ่อแต่ดูไม่เหมือนรถ"

9. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยควิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

คุณแม่ผมเหมือนปลาทอง เพราะว่าคุณแม่ผมชาโต บางครั้งคุณแม่ก็ตลกดี แต่ก็น่ารัก

10. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยามและการยกตัวอย่าง
2. การนิยามและการเปรียบเทียบ
3. การยกตัวอย่างและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
4. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ชะพลูเป็นพืชล้มลุก มันไหลเลื้อยไปตามดินและงอกเป็นต้นใหม่ มีรากออกตามข้อลำต้นสูงประมาณ 30 – 80 เซนติเมตร ใบเป็นใบเดี่ยวรูปหัวใจ มีลักษณะคล้ายใบพลู กว้าง 2 –15 เซนติเมตร ยาว 3 – 17 เซนติเมตร ใบเรียวสลับกัน สีเขียวเข้มเป็นมัน ดอกออกเป็นช่อที่บริเวณยอด มีกลิ่นหอม

11. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

"นากเป็นสัตว์ที่มีขนอ่อนนุ่ม จึงมีผู้นิยมล่าเอาหนังมาใช้ทำเครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ ประชากรนากจึงลดลงอย่างรวดเร็ว

12. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญโดยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การใช้ตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ร่างกายของคนในวัยทำงานไม่ต่างอะไรกับรถยนต์ที่แรก ๆ ก็ใช้ได้ดีวิ่งฉิวทุกสภาวะ มีปัญหา กวนใจน้อย แต่นานเข้าก็เริ่มไม่ได้ดังใจชักมีอาการแปลก ๆ ให้ต้องกังวลอยู่บ่อย ๆ จนบางครั้งก็เกือบต้องหามเข้าอู่ไปก็มี สาเหตุใหญ่ก็เพราะอายุการใช้งานมากขึ้นและขาดการ ดูแลเอาใจใส่สม่ำเสมอ ซึ่งเรามักจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นเท่านั้น อันที่จริงการแก้ปัญหาที่ถูกต้องที่สุดคือการป้องกันและการดูแล สุขภาพให้แข็งแรงพร้อมทั้งทำจิตใจให้แจ่มใสอยู่เสมอ ถึงเวลาแล้วหรือยังสำหรับการยกเครื่องร่างกายให้พร้อมเพื่อการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยามและการยกตัวอย่าง
2. การนิยามและการเปรียบเทียบ
3. การยกตัวอย่างและการเปรียบเทียบ
4. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

"การเขียนบทกวีเป็นงานศิลปะ ถ้าไม่มีอะไรแล่นเข้ามาก็เขียนไม่ได้ ในขณะที่งานแปลภาพยนตร์ เป็นเหมือนงานช่างที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและความชำนาญที่ผ่านมาก็เขียนบทกวีเยอะนะคะ เขียนในเวลาที่หลุดออกไปจากการแปลบทหนัง แต่เขียนเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย"

14. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

15. ....เขียนในเวลาที่หลุดออกไป... คำที่ขีดเส้นใต้ในที่นี้น่าจะหมายความว่าอย่างไร

1. ขาดตอน
2. เสียโอกาส
3. ออกจากที่ที่ติดอยู่
4. พ้นจากการคุมอยู่

"การถือผิดเป็นครูไม่ใช่สิ่งที่น่าละอายเลยสักนิด เพราะทุกคนจะรู้ด้วยตนเองเสมอว่าทำดีหรือยัง แต่ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าถ้าผิดแล้วยอมรับและแก้ไขหรือไม่"

16. ข้อความนี้ถ้าเรียบเรียงใหม่ คือข้อใด

1. ครูมีโอกาสทำผิดได้ และต้องยอมรับผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง
2. ไม่ใช่เป็นเรื่องที่น่าอายหากทำผิดแล้วยอมรับผิดและแก้ไขได้ถูกต้อง
3. นับเป็นเรื่องที่ดีหากทำผิดแล้วได้มีการยอมรับและแก้ไขสิ่งเหล่านั้นให้ถูกต้อง
4. ทุกคนสามารถรู้ด้วยตนเองว่าทำดีและผิดหรือไม่ แต่มีบางคนเท่านั้นที่ยอมรับ

กฎเกณฑ์หรือวิธีการข้อแรกของการเป็นคนดี ก็คือ อยากให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนอย่างไร จงปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างนั้น และอย่าปฏิบัติต่อผู้อื่นในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ

17. ข้อความนี้สามารถเรียบเรียงใหม่โดยมีเนื้อความคงเดิม คือข้อใด

1. จงนึกถึงจิตใจผู้อื่นก่อนตนเอง
2. จงปฏิบัติต่อตนเองก่อนที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่น
3. จงปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติต่อตนเอง
4. จงปฏิบัติสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการเฉพาะตนเองเท่านั้น

"อย่าหมั่นเป็นคนไม่พอใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพราะทำให้จิตใจปราศจากความสุข คนที่ปราศจากความสุขนั้นก็เหมือนคนที่ยืนอยู่โดดเดี่ยวเดียวดายในโลก"

18. ข้อความใดมีความหมายเดียวกับข้อความข้างต้น

1. ผู้ที่อยู่ตามลำพังมักจะไม่มีความสุข
2. ผู้ที่จิตใจปราศจากความสุขมักจะไม่มีเพื่อน
3. จิตใจที่ปราศจากความสุขทำให้เหมือนมีชีวิตตามลำพัง
4. การไม่พอใจสิ่งต่าง ๆ ทำให้ไม่มีความสุข ไม่มีเพื่อน

"ชีวิตจริงของคนบางคนนั้น มีความผันแปรยิ่งกว่านวนิยาย"

19. ข้อใดมีความหมายเดียวกับข้อความข้างต้น

1. ชีวิตของบางคนมีแง่มุมที่น่าศึกษา
2. ชีวิตของบางคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
3. ชีวิตของคนสนุกและน่าตื่นเต้นมาก
4. ชีวิตของบางคนมีสิ่งที่คาดไม่ถึงมากเกินกว่าจะคิด

เงิน.....เป็นอะไร ..... ใครตีค่า
ใช่มนุษย์เจ้าปัญญาตราดอกหรือ
เงินมีค่าจนคนเลื่องลือ
คล้ายยึดถือคุณสรณะเหนือพระธรรม

20. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับข้อความดังกล่าว

1. คนยึดถือเงินตรามากกว่าคุณความดี
2. คนนับถือศาสนาควบคู่ไปกับเงิน
3. เงินและศาสนามีความสำคัญพอ ๆ กัน
4. เงินเป็นสิ่งที่มีปัญหาตามที่ศาสนาได้กล่าวไว้

คราหิวใช่จักต้อง เสียศรี
อุทกกลั้วนาภี อยู่ได้

21. มีความหมายตรงกับข้อใด

1. ยามไร้เด็ดดอกหญ้า แซมผม 2. ยามมืดใช่มืดแท้ ทุกสถาน
3. มีพรากมีพบพาน เพื่อนพ้อง 4. อดยากเยี่ยงอย่างเสือ สงวนศักดิ์

เศรษฐีตามแบบของพระพุทธศาสนานั้นแปลกจากพวกอื่น เพราะว่าทุกคนอาจเป็นเศรษฐีได้ "เศรษฐี แปลว่า มีความประเสริฐที่สุด ประเสริฐที่สุดตรงไหน เศรษฐีนั้นมีธรรมะ รู้ว่าการทำงานนี้เป็นธรรมะ ก็เลยสนุกในการทำงาน ก็ผลิตได้มาก ครั้นได้มากแล้ว กิน – ใช้ – จ่าย แต่พอดี มันก็เหลือมาก เมื่อเหลือก็เอาไปช่วยผู้อื่น

ท่านทั้งหลายลองจำคำว่า "เศรษฐี" หรือ ผู้ที่ประเสริฐที่สุดไว้ให้ดี ๆ มันมีความหมายว่า "ผลิตมาก กินแต่พอดี เหลือช่วยผู้อื่น"

ชาวนาชาวไร่ก็เป็นเศรษฐีได้ ชาวนาชาวไร่ทำนาทำไร่เต็มความสามารถ มันก็กิน ไม่หมด กินแต่พอดียิ่งไม่หมด เหลือก็ช่วยผู้อื่นได้ ขอให้จำไว้ว่า แม้แต่ชาวนาชาวไร่ก็เป็น "เศรษฐี" ตามอุดมคติแห่งพระพุทธศาสนาได้เหมือนกัน

(รักผู้อื่นคือหัวใจพระพุทธศาสนา : พุทธทาสภิกขุ)

22. ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

1. ต้องการให้คนทำงานเต็มความสามารถ กินใช้แต่พอดี ที่เหลือช่วยผู้อื่น
2. ต้องการให้คนเข้าใจความหมายของคำว่าเศรษฐีตามแนวพุทธศาสนา
3. ต้องการให้คนตระหนักถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต
4. ต้องการให้คนทำตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันในเรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง"

23. ข้อใดใช้สำนวนผิด

1. ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤติการณ์ร้ายแรงทางเศรษฐกิจผู้ได้ได้รับเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้า

2. รัฐบาลน่าจะนำเงินก้อนนี้ไปช่วยเหลือผู้ว่างงาน แทนที่จะเป็นปู่โสมเฝ้าทรัพย์

3. รัฐธรรมนูญใหม่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการออกเสียงประชามติเกี่ยวกับเรื่องที่อาจจะกระทบถึงผลประโยชน์ได้เสีย ของประเทศชาติหรือประชาชน

4. ในประเทศที่นักการเมืองขาดจิตใจของความเป็นประชาธิปไตย แม้จะมีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษร ก็ยังแหกคอกกระโดยออกทางช่องโหว่ให้เสียวเวลาตีความจนได้

24. ข้อใดใช้สำนวนผิด

1. เธออยากให้ฉันเป็นนายกนะหรือ ไว้ให้น้ำท่วมหลังเป็ดเสียก่อนเถอะ

2. เราจะยืนปักใจอยู่ตรงนี้แหละ เพื่อคอยดูขบวนแห่ที่กำลังจะผ่านมา

3. สองคนนี้ทะเลาะกันเป็นประจำ ไม่ใครยอมลดราวาศอกให้ใครเลยๆ

4. เวลาหาเสียงผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรพูดถึงนโยบาย และหลักการทำงานของตน ไม่ควรสาดโคลนใส่คู่แข่งขัน

25. ข้อใดใช้สำนวนถูกต้อง

1. กว่าจะพูดออกมาแต่ละคำเหมือนใบไม้ร่วงจะออกช่อ

2. เธอไปบอกลูกชายว่าซ่อนขนมไว้ตรงไหนอย่างนี้ก็สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

3. คุณจับขโมยได้แล้วไม่แจ้งความกลับปล่อยมันไปอีกหน่อยจะขว้างงูไม่พ้นคอนะ

4. แม่กำลังอบรมนิดอยู่ หน่อยเดินเข้าไปในห้องนั้นพอดี เลยพลอยฟ้าพลอยฝนไปด้วย

26. เป็นกะลาให้ถือแม้นเธอคือขอทาน เป็นบัลลังก์ตระการแม้นเธอเป็นนางพญา
เป็นโลงทองรองรับประดับชีวา เป็นวิมานผ่านฟ้าแด่เทพธิดานงคราญ
โวหารภาพพจน์ใดไม่ปรากฏในข้อความนี้

1. อุปมา 2. อุปลักษณ์ 3. สัญลักษณ์ 4. อติพจน์

สายสวาทใจแทบขาด เมื่อยามคิดถึงเจ้า
ตั้งแต่ย่ำสุริยนจนรุ่งเช้า แสนจะเปล่าเปลี่ยวใจไม่นิทรา
แม้นงีบไปใจกระสัน จนฝันเห็น
เจ้าเนื้อเย็นนอนแนบ แอบข้างขวา
เอื้อนโอษฐ์เพรียกเรียกนาม เจ้าแก้วตา
แล้วพลิกมาพบหมอน ก็ถอนใจ
แสนจะห่วงเจ้าดวงชีวิตพี่ อยู่ทางนี้เป็นสุขหรือไฉน
หรือเป็นห่วงตัวพี่ที่แรมไพร ทรามวัยจงเล่าให้พี่ฟัง

27. ข้อความนี้มีภาพพจน์ชนิดใด

1. บุคคลวัตกับอุปมา
2. สัญลักษณ์กับอุปมา
3. สัทพจน์กับอธิพจน์
4. สัญลักษณ์กับอธิพจน์

28. ข้อความนี้ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร

1. เจ็บปวด
2. คะนึงหา
3. ว้าเหว่
4. เศร้าสร้อย

สายน้ำไหลเลยลับไม่กลับย้อน
เปรียบกับใจมนุษย์สุดผันแปร
น้ำเปลี่ยนแหล่งปลาเปลี่ยนถิ่นหลงกลิ่นใหม่
ใจมนุษย์สุดยากหากประมาณ
มองสายน้ำเปลี่ยนปรับไหลกลับทิศ
หลงในความเปลี่ยนแปลงแห่งมายา
ใจเข้มแข็งแกร่งกล้าต่อหน้าที่
กาลเวลาผ่านพ้นอดทนเอา
ปลารู้จักคู่ต่อสู้เพื่ออยู่รอด
"ปลาเป็น" ว่ายทวนน้ำอยู่ร่ำไป
สายน้ำกับกาลเวลาพาให้คิด
เปรียบละครหลายบทต้องอดทน

เซาะกัดกร่อนหมุนวนปนกระแส
ไม่เที่ยงแท้วกเวียนเปลี่ยนตามกาล
เลือกอาศัยน้ำดีมีอาหาร
ไม่อาจทานลมเล่ห์แห่งเวลา
เหมือนชีวิตเปลี่ยนแปรแพ้ปัญหา
เหมือนใจปลาเปลี่ยนไปดั่งใจเรา
เคราะห์ภัยมีสติครบจบความเขลา
กี่ร้อยเท่าปัญหาอย่าท้อใจ
เราอย่ามอดความหวัง....ยังแจ่มใส
"คนเป็น" ไม่เคยแพ้แม้สักคน
ภาพชีวิตมนุษย์สุดสับสน
รวยหรือจนวัดที่. ...ใจดีงาม

29. ผู้เขียนบทประพันธ์นี้มีจุดประสงค์เช่นไร

1. ต้องการให้รู้จักธรรมชาติของสายน้ำและปลา
2. ต้องการให้มนุษย์มีความอดทนและมีความหวัง
3. ต้องการให้รู้ว่าสายน้ำเปลี่ยนใจปลา กาลเวลาเปลี่ยนใจคน
4. ต้องการให้ทราบว่าจิตใจมนุษย์ลึกซึ้งยากที่ประมาณได้เหมือนใจปลา

30. ความเปรียบในข้อใดที่ผู้ประพันธ์ไม่ได้กล่าวถึง

1. ละครหลายบท
2. ปลาเปลี่ยนถิ่น
3. อาหารล้วนเลือกสรร
4. สายน้ำไหลเลยลับ

ความจริงแล้วชีวิตมนุษย์คือ โศกนาฏกรรมชนิดหนึ่ง

31. ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา
2. อติพจน์
3. สัญลักษณ์
4. อุปลักษณ์

32. ข้อใดมีภาพพจน์สัญลักษณ์และอติพจน์

1. มองซิมองทะเล เห็นลมคลื่นเห่จูบหิน
   บางครั้งมันบ้าบิ่น กระแทกหินดังครืนครืน
2. ปลูกกุหลาบแดงไว้เพื่อเธอ เก้าพันเก้าร้อยเก้าสิบเก้าดอก
   บ่งบอกความจริงที่ยิ่งใหญ่ บ่งบอกว่าใจฉันยังคงมั่น
   พันปีหมื่นวันไม่เคยหน่าย ฟ้าดินสลายหัวใจมั่นรักเธอ
3. ท่านย่อมเปรียบเทียบความว่ายามรัก แม้น้ำต้มผักขมชมว่าหวาน
4. โบราณว่าถ้าเหลือกำลังลาก ให้ออกปากบอกเขาช่วยแบกหาม

33. ข้อใดใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงตัวทุกคำ

1. เขารับทราบข่าวการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของบิดาด้วยความปวดร้าวใจ
2. ใบหน้าของเขาเหยเกด้วยความเจ็บปวดอันเกิดจากพิษบาดแผลกำเริบ
3. เมื่อถูกฉีกหน้ากลางที่ประชุมโดยไม่สามารถหักล้างได้ เขาจึงขอลาออกทันที
4. เขาเป็นคนมีหน้ามีตาในสังคม แต่ใครจะทราบว่าเบื้องหลังของเขาคือการทำธุรกิจผิดกฎหมาย

34. ข้อใดมีความหมายโดยนัย

1. มาเถอะคนดี สาวน้อยร้อยชั่ง ดื่มนมกันเถอะ
2. คนที่ทำงานมักมีปัญหาร้อยแปดที่ทำให้เหนื่อยทั้งกายและใจ
3. บอระเพ็ดเป็นสมุนไพรที่มีรสขมมาก
4. หญิงสาวผู้นั้นสวมแหวนเพชรที่เจียระไนโดยช่างฝีมือดี

ลมฝนโรยชื่นกลิ่นไอดินหอม สะแกค้อมกิ่งก้มร่มฝนฉ่ำ
เราเป่าใบไม้ขับรับลำนำ ดอกระบำน้ำฝนหล่นบนลาน

35. ข้อความข้างต้นให้แนวคิดใด

1. คนไทยรักความอิสระเสรี
2. คนไทยมีนิสัยร่าเริงรักสนุก
3. คนไทยมีความใกล้ชิด และผูกพันกับธรรมชาติ
4. คนไทยมีนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนจึงเป็นกวีโดยสายเลือด

"เธอจำไว้ชีวิตไม่ใช่เวทีของนักเต้นรำ แต่หากเป็นเวทีของนักต่อสู้ ซึ่งเป็นธรรมดาเมื่อทุกคนอย่างขึ้นมาสเวทีนี้แล้วก็จะต้องได้รับบาดเจ็บ ไม่มากก็น้อยโดยทั่วกัน" (ศรีบูรพา)

36. ข้อความข้างต้นผู้เขียนให้แนวคิดตรงกับข้อใด

1. ชีวิตมนุษย์ลิขิตได้ด้วยตนเอง
2. ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง
3. ชีวิตยังไม่สิ้น ต้องดิ้นไปให้สุดฤทธิ์
4. ชีวิตยังมีหวัง อุปสรรคคือสิ่งท้าทาย

เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา
นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไปอ้วน
สองสามสี่นายมา กำกับ กันแฮ
บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสือตาย

37. คำประพันธ์นี้ให้แนวคิดใด
1. มีสลึงพึงบรรจบให้ครบบาท
2. ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
3. ผู้อ่อนแอกว่าย่อมถูกเอาเปรียบ
4. การคดโกงเกิดขึ้นได้เมื่อมีโอกาส

38. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร
1. ตักเตือนผู้ทำผิด
2. สะท้อนสภาพสังคม
3. ต้องการปรับปรุงสังคม
4. แนะแนวทางในการทำงาน

"ชีวิตคนเราเหมือนทรายเม็ดเล็ก ๆ ในทะเลทราย สุดแต่ลมจะหอบไปทางไหน แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ต้องร่วงหล่น และจมหายไปกับพื้นทรายด้วยกันทั้งสิ้น แต่ถึงแม้จะถือกำเนิดจากแหล่งเดียวกัน แต่บางคนก็เป็นเพียงเม็ดทรายในทะเลทราย ในขณะที่บางคนเป็นทรายที่ถูกหล่อหลอมให้เป็นเครื่องแก้วเจียระไน"

(ประภัสสร เสวิกุล)

39. คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงอะไร
1. บุคคลที่เติบโตมาในสิ่งแวดล้อมที่ดี
2. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณค่า
3. บุคคลที่ถูกสั่งสอนและได้รับการศึกษาจนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง
4. ทรายที่ถูกหล่อหลอมจนเป็นแก้วแล้วนำไปทำให้สวยงามอย่างมีคุณค่า

"เราเชื่อกันว่าโคกระบือเป็นสัตว์ใหญ่และมีคุณต่อมนุษย์ ผู้ที่นับถือเจ้าแม่กวนอิม จะไม่กินเนื้อสัตว์ประเภทนี้ ดังนั้นในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเราควรจะร่วมกันไถ่ชีวิต โคกระบือเพื่อตอบแทนคุณและถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย"

40. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความนี้
1. ความกตัญญูกตเวที
2. ผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. การสร้างบุญกุศลร่วมกัน
4. ความสำคัญของโคกระบือ

ในขณะที่หล่อนยืนนิ่งอยู่นั้น ก็เห็นสิ่งหนึ่งเคลื่อนไหวขึ้นมาจากกอไม้ดอกในตอนแรกคล้ายกับกิ่งไม้แห้งสีน้ำตาลแก่ แต่อาการไหวโอนเอนจนกระทั่งชูหัวรูปเรียวขึ้นสูงนั้น บอกให้รู้ชัดว่าเป็นอสรพิษที่น่าขยะแขยงตัวหนึ่ง นัยน์ตากลมใสมองเขม็ง พร้อมด้วยลิ้นบางยาวแลบถี่เหมือนอาการสะบัดของเปลวไฟ

41. ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงสิ่งใด และกล่าวด้วยความรู้สึกอย่างไร

1. หญิงสาวกับอสรพิษ, ความหวาดกลัว
2. อิริยาบทของหญิงสาว, ความตกใจ
3. อาการเคลื่อนไหวของงู, ความรังเกียจ
4. ความน่าขยะแขยงของงู, ความเกลียดชัง

"หลงใหลในกินนอนสืบพันธุ์ วิญญาณนั้นสามัญเหลือหลาย
สิ่งประเสริฐเลิศล้ำมากมาย เสาะแสวงได้สักสิ่งจริงฤา"

42. ข้อความข้างต้น สามารถอนุมานได้ว่าผู้แต่งมีอารมณ์เช่นไร

1. โกรธสังคมที่ไร้ความเป็นธรรม
2. อนาถใจที่คนในสังคมไร้แก่นสาร
3. คับแค้นใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
4. เวทนาคนในสังคมที่ลุ่มหลงมัวเมาในอบายมุข

ก่อนตัดสินใจทำลายชีวิตตนเอง โทรมาที่ศูนย์สุขภาพจิตก่อนซิคะ เรามีคำตอบให้ทุกคำถาม ปัญหาทุกอย่างมีทางออกเสมอค่ะ

43. สิ่งสำคัญที่สุดซึ่งผู้พูดกล่าวถึงอะไร

1. โทรมาหาเราก่อนซิค่ะ
2. ชีวิตทุกชีวิตมีค่า
3. เรามีคำตอบให้ทุกคำถาม
4. ปัญหาทุกปัญหามีทางออกเสมอ

สังคมทุกระดับทั้งระดับครอบครัว ชุมชน สังคมโลก ล้วนต้องการหลุดพ้นจากความ บีบคั้นทั้งสิ้น ถ้ามีเผด็จการก็เกิดความบีบคั้น มนุษย์จะชอบประชาธิปไตย ชอบการมีส่วนร่วม ชอบความเสมอภาค ชอบการกระจายอำนาจ เพราะฉะนั้นเราจึงเห็นกระแสใหญ่ที่เกิดขึ้นในโลก คือ กระแสขอประชาธิปไตย

44. ข้อความข้างต้นอนุมานได้ว่าผู้พูดมีทัศนคติต่อประชาธิปไตยอย่างไร

1. ประชาธิปไตย เป็นสิ่งชอบธรรม
2. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งจรรโลงสังคม
3. ประชาธิปไตยเป็นทางออกของมนุษย์
4. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

"ถ้าหากคุณรักธุรกิจของคุณ จงสนุกที่จะแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า"

45. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น

1. นักธุรกิจที่ดีย่อมไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่
2. นักธุรกิจที่รักธุรกิจของตนมักจะประสบความสำเร็จ
3. นักธุรกิจจะแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ
4. วิธีการใหม่ ๆ อาจทำให้ลูกค้าสนใจเพิ่มขึ้น

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านตีความหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านตีความ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

สุภาษิตจีนกล่าวว่า พึ่งสวรรค์ยาก พึ่งคนยิ่งยาก บอระเพ็ดขม ความจนยิ่งขม น้ำแข็งฤดูใบไม้ผลิเปราะบาง ทะเลหฤโหด น้ำใจคนยิ่งหฤโหด รู้ความยาก หวานอมขมกลืนทนความเปราะบาง หยั่งความหฤโหด ก็สามารถดำเนินชีวิตโดยสามารถปรับตัวเองได้

1. ประเด็นสำคัญของข้อความนี้คืออะไร
   1. หวานนอกขมใน
   2. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
   3. ทุกอย่างย่อมมีสองด้านเสมอ
   4. จิตมนุษย์นี้ไซร้ยากแท้หยั่งถึง

ฝนพรำตั้งแต่เมื่อวานเย็นจนกระทั่งเช้าวันนี้ก็ยังไม่หยุด ใครจะบ่นอย่างไรก็หาฟังไม่ มันคงตกเรื่อยไป หน้านี้ฤดูฝน มันทำหน้าที่ของมันแล้วโดยชอบ หากฤดูฝน ฝนไม่ตกสิน่าประหลาด มันอยู่ห่างดิน แต่มีทีท่ารักดิน รักน้ำ รักพฤกษาลดาวัลย์เสียเหลือเกิน อาจจะเป็นเพราะมันขึ้นไปจากน้ำกระมัง ทำนองเดียวกันมนุษย์ย่อมมีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง จึงควรทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ที่สุดตามกำลังความสามารถ มนุษย์ที่ทำหน้าที่ใครเล่าจะตำหนิ หากถูกตำหนิก็นิ่งเฉยเสียเหมือนฝน

2. ผู้เขียนแนะให้ผู้อ่าน “นิ่งเฉยเหมือนฝน” ในกรณีใด
   1. ทำผิดแล้วถูกลงโทษ
   2. ทำผิดแล้วไม่มีคนรู้
   3. ทำความดีแต่ไม่มีคนเห็น
   4. ทำความดีแต่ถูกตำหนิ

เป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปการเมืองตามแนวรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คือ การมีระบบรัฐสภาที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้และทุกฝ่ายทำงานเต็มเวลา

ระบบรัฐสภาที่ว่านี้ เสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรกับฝ่ายบริหาร คือ รัฐบาลเป็นตัวจักรในการทำงาน และมีฝ่ายเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งวุฒิสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งเป็นการตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมการทุจริตคอรัปชั่นที่สำคัญ

นอกจากนี้ยังมีการเมืองภาคประชาชน ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการออกกฎหมาย และการตรวจสอบพฤติกรรมการทุจริตคอรัปชั่นทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ตลอดเวลาอีกด้วย

3. ข้อความนี้มีประเด็นสำคัญคืออะไร
   1. ระบบรัฐสภามีความเข้มแข็งมั่นคง
   2. ให้ทุกฝ่ายมีอำนาจในการตรวจสอบการทุจริตคอรัปชั่นซึ่งกันและกัน
   3. พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีเสรีภาพ โปร่งใส
   4. สภาผู้แทนราษฎร เสียงข้างมากกับฝ่ายบริหารเป็นตัวจักรในการทำงาน

4. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร

1. ต้องการเร้าความสนใจของผู้อ่าน
2. ต้องการป้องกันไม่ให้ผู้อ่านมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเมือง
3. ต้องการให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วยได้มีโอกาสโต้แย้ง
4. ต้องการเผยแพร่ให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจ

"ปูเล่ เป็นพืชตระกูลกะหล่ำ ปลูกกันในภาคใต้มานานแล้ว การปลูกก็ทำง่าย (1) จะใส่กระถางหรือทำเป็นแปลงก็ได้ (2) ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ทั้ง ต้ม ยำ ทำแกง รวมทั้งลวกจิ้มรับ ประทานกับน้ำพริก (3) ถ้าจะรับประทานกันสด ๆ ก็เคี้ยวง่าย ไม่เหม็นเขียว รับประทานแกล้มกับส้มตำก็ได้รสชาติอีกแบบหนึ่ง (4)"

5. ประโยคใจความสำคัญอยู่ข้อใด

1. ข้อ 1
2. ข้อ 2
3. ข้อ 3
4. ข้อ 4

กรณีหนังสือพิมพ์เสนอข่าวความแม่นยำของการใบ้หวย (1) ตั้งแต่คำพาดหัว โปรยข่าว ภาพข่าว และเนื้อข่าว ไม่อาจตีความเป็นอย่างอื่นไปได้ นอกจากจะบอกกับสาธารณชนว่า หลวงพ่อวัดนั้นวัดนี้ คือ ของแท้ (2) สำหรับการใบ้หวย อย่างน้อยก็ถูกมาแล้วหลายงวดติดต่อกัน ซึ่งไม่มีที่ใดทำได้อย่างนี้มาก่อนยิ่งระบุถึงขนาดว่า นักเล่นอาชีพยกให้เป็นมือวางอันดับ 1 ไร้เทียมทาน (3) คนที่เชื่อเรื่องนี้อยู่แล้วย่อมอดใจไม่ไหวต้องหาทางไปขอเลขเด็ดจากหลวงพ่อคนนี้ (4)

6. ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. ข้อ 1, 2
2. ข้อ 1, 4
3. ข้อ 2, 3
4. ข้อ 2, 4

1. แนวโน้มแฟชั่นกระเป๋าจะกลับเข้าไปสู่ยุค 60
2. ดูจากแนวโน้มแฟชั่นเสื้อผ้า ขณะนี้ก็เริ่มกลับเข้าไปแล้วและกระเป๋าก็คงจะตามมาในไม่ช้า
3. รูปทรงอาจเป็นรุ่นเก่า แต่จะรักษาความเรียบง่ายของรูปแบบไว้
4. แต่พัฒนาขึ้น โดยเพิ่มวัสดุที่ทันสมัยเข้าไปแฟชั่นย้อนยุคนี้คิดว่ามาแรงมากใน ปีหน้า

7. ประโยคใจความสำคัญ คือข้อใด

1. ข้อ 1 และ 4
2. ข้อ 2 และ 3
3. ข้อ 3 และ 4
4. ข้อ 1 และ 2

การที่จะเรียนวิชาได้ด้วยวิธีใดนั้นไม่สำคัญ ข้อสำคัญอยู่กับตัวผู้เรียนต่างหาก (1) เปรียบเหมือนแตงกวา จะดองด้วยน้ำส้มฝรั่งก็ได้ ดองด้วยน้ำกระเทียมก็ได้ เมื่อดองแล้วก็อร่อยทั้งสองอย่าง (2) ข้อสำคัญ คือ แตงกวาที่เอาลงดอง จะต้องเป็นแตงกวาที่ยังไม่เน่า ถ้าเน่าเสียแล้วจะดองด้วยน้ำกระเทียม หรือน้ำส้มขวดละตำลึงมันก็ไม่เป็นรสทั้งนั้น (3) บุคคลที่สืบเสาะร่ำเรียนวิชาก็เหมือนแตงกวาดอง ถ้านิสัยใจคอมันเน่าเสียแล้ว ถึงจะร่ำเรียนด้วยวิธีใด มันก็คงไม่เป็นเรื่อง ทั้งนั้น (4)

8. ประโยคใจความสำคัญคือข้อใด

1. ข้อ 1
2. ข้อ 2
3. ข้อ 3
4. ข้อ 4

9. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

แอสไพรินเป็นยาแก้ปวดได้เกือบทุกชนิด เช่น ปวดท้อง ปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ ปวดเข่า ปวดประจำเดือน เรียกว่าแก้สารพัดปวด มียกเว้นคือปวดท้อง ปวดท้องไม่ควรกินยาแอสไพริน จะทำให้เลวร้ายลงไป อาจทำให้กระเพาะและลำไส้ทะลุ

10. ข้อความนี้<u>ไม่ใช้</u>การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

คุณแม่ผมเหมือนปลาทอง เพราะว่าคุณแม่ตาโต บางครั้งคุณแม่ก็ตลกดี แต่ก็น่ารัก

11. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญวิธีใด

1. การนิยามและการยกตัวอย่าง
2. การนิยามและการเปรียบเทียบ
3. การยกตัวอย่างและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
4. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ชะพลูเป็นพืชล้มลุก มันไหลเลื้อยไปตามดินและงอกเป็นต้นใหม่ มีรากออกตามข้อ ลำต้นสูงประมาณ 30 – 80 เซนติเมตร ใบเป็นใบเดี่ยวรูปหัวใจ มีลักษณะคล้ายใบพลู กว้าง 2 – 15 เซนติเมตร ยาว 3 – 17 เซนติเมตร ใบเรียวสลับกัน สีเขียวเข้มเป็นมัน ดอกออกเป็นช่อที่บริเวณยอด มีกลิ่นหอม

12. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิะใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

ร่างกายของคนในวัยทำงานไม่ต่างอะไรกับรถยนต์ที่แรก ๆ ก็ใช้ได้ดีวิ่งฉิวทุกสภาวะ มีปัญหากวนใจน้อย แต่นานเข้าก็เริ่มไม่ได้ดังใจชักมีอาการแปลก ๆ ให้ต้องกังวลอยู่บ่อย ๆ จนบางครั้งก็เกือบต้องหามเข้าอู่ไปก็มี สาเหตุใหญ่ก็เพราะอายุการใช้งานมากขึ้นและขาดการดูแลเอาใจใส่สม่ำเสมอ ซึ่งเรามักจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นเท่านั้น อันที่จริงการแก้ปัญหาที่ถูกต้องที่สุดคือการป้องกันแลการดูแลสุขภาพให้แข็งแรงพร้อมทั้งทำจิตใจให้แจ่มใสอยู่เสมอ ถึงเวลาแล้วหรือยังสำหรับการยกเครื่องร่างกายให้พร้อมเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยามและการยกตัวอย่าง
2. การนิยามและการเปรียบเทียบ
3. การยกตัวอย่างและการเปรียบเทียบ
4. การเปรียบเทียบและการชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

"การเขียนบทกวีเป็นงานศิลปะ ถ้าไม่มีอะไรแล่นเข้ามาก็เขียนไม่ได้ ในขณะที่งานแปลภาพยนตร์ เป็นเหมือนงานช่างที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและความชำนาญ ที่ผ่านมาก็เขียนบทกวีเยอะนะคะ เขียนในเวลาที่หลุดออกไปจากการแปลบทหนัง แต่เขียนเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย"

14. ข้อความนี้ใช้การขยายประโยคใจความสำคัญด้วยวิธีใด

1. การนิยาม
2. การยกตัวอย่าง
3. การเปรียบเทียบ
4. การชี้สาเหตุ และผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

15. ...เขียนในเวลาที่<u>หลุด</u>ออกไป... คำที่ขีดเส้นใต้ในที่นี้น่าจะหมายความว่าอย่างไร

1. ขาดตอน
2. เสียโอกาส
3. ออกจากที่ที่ติดอยู่
4. พ้นจากการคุมอยู่

"การถือผิดเป็นครูไม่ใช่สิ่งที่น่าละอายเลยสักนิด เพราะทุกคนจะรู้ด้วยตนเองเสมอว่าทำดีหรือยัง แต่ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าถ้าผิดแล้วยอมรับและแก้ไขหรือไม่"

16. ข้อความนี้ถ้าเรียบเรียงใหม่ คือข้อใด

1. ครูมีโอกาสทำผิดได้ และต้องยอมรับผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง
2. ไม่ใช่เป็นเรื่องที่น่าอายหากทำผิดแล้วยอมรับผิดและแก้ไขได้ถูกต้อง
3. ทุกคนสามารถรู้ด้วยตนเองว่าทำดีและผิดหรือไม่ แต่มีบางคนเท่านั้นที่ยอมรับ
4. นับเป็นเรื่องที่ดีหากทำผิดแล้วได้มีการยอมรับและแก้ไขสิ่งเหล่านั้นให้ถูกต้อง

กฎเกณฑ์หรือวิธีการข้อแรกของการเป็นคนดี ก็คืออยากให้ผู้อื่นปฏิบัติต่องานอย่างไร จงปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างนั้น และอย่าปฏิบัติต่อผู้อื่นในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ

17. ข้อความนี้สามารถเรียบเรียงใหม่โดยมีเนื้อความคงเดิม คือข้อใด

1. จงนึกถึงจิตใจผู้อื่นก่อนตนเอง
2. จงปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติต่อตนเอง
3. จงปฏิบัติต่อตนเองก่อนที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่น
4. จงปฏิบัติสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการเฉพาะตนเองเท่านั้น

"อย่าหมั่นเป็นคนไม่พอใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพราะทำให้จิตใจปราศจากความสุข คนที่ปราศจากความสุขนั้นก็เหมือนคนที่ยืนอยู่โดดเดี่ยวเดียวดายในโลก"

18. ข้อความใดมีความหมายเดียวกับข้อความข้างต้น

1. ผู้ที่อยู่ตามลำพังมักจะไม่มีความสุข
2. ผู้ที่จิตใจปราศจากความสุขมักจะไม่มีเพื่อน
3. การไม่พอใจสิ่งต่าง ๆ ทำให้ไม่มีความสุข ไม่มีเพื่อน
4. จิตใจที่ปราศจากความสุขทำให้เหมือนมีชีวิตตามลำพัง

"ชีวิตจริงของคนบางคนนั้น มีความผันแปรยิ่งกว่านวนิยาย"

19. ข้อใดมีความหมายเดียวกับข้อความข้างต้น

1. ชีวิตของคนสนุกและน่าตื่นเต้นมาก
2. ชีวิตของบางคนมีแง่มุมที่น่าศึกษา
3. ชีวิตของบางคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
4. ชีวิตของบางคนมีสิ่งที่คาดไม่ถึงมากเกินกว่าจะคิด

เงิน....เป็นอะไร.... ใครตีค่า
ใช่มนุษย์เจ้าปัญญาตราดอกหรือ
เงินมีค่าจนคนเลื่องลือ
คล้ายยึดถือดุจสรณะเหนือพระธรรม

20. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับข้อความดังกล่าว

1. คนนับถือศาสนาควบคู่ไปกับเงิน
2. เงินและศาสนามีความสำคัญพอ ๆ กัน
3. คนยึดถือเงินตรามากกว่าคุณความดี
4. เงินเป็นสิ่งที่มีปัญหาตามที่ศาสนาได้กล่าวไว้

อย่าดูหมิ่นชาวนาเหมือนดั่งทาสี เอาผืนนาเป็นที่พำนักพักพิงร่างกาย ชีวิตเอยไม่เคยสบาย ฝ่าเปลวแดดแผดร้อนแทบตาย ไล่ควายไถนาป่าดอน

21. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับข้อความข้างต้น

1. อย่าดูถูกชาวนาเพียงเพราะคิดว่าชาวนาเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย
2. ชีวิตชาวนาไม่เคยมีความสุข จึงไม่ควรซ้ำเติม
3. ชาวนาไทยมีความลำบากมากต้องทนแดด อากาศร้อน ทำงานที่ไร้เกียรติ
4. ชาวนาเป็นเหมือนทาส ทำงานให้นายจ้างไม่มีความสบายกายและใจ

เศรษฐีตามแบบของพระพุทธศาสนานั้นแปลกจากพวกอื่น เพราะว่าทุกคนอาจเป็นเศรษฐีได้ "เศรษฐี แปลว่า มีความประเสริฐที่สุด ประเสริฐที่สุดตรงไหน เศรษฐีนั้นมีธรรมะ รู้ว่าการทำงานนี้เป็นธรรมะ ก็เลยสนุกในการทำงาน ก็ผลิตได้มาก ครั้นได้มากแล้ว กิน – ใช้ – จ่าย แต่พอดี มันก็เหลือมาก เมื่อเหลือก็เอาไปช่วยผู้อื่น

ท่านทั้งหลายลองจำคำว่า "เศรษฐี" หรือ ผู้ที่ประเสริฐที่สุดไว้ให้ดี ๆ มันมีความหมายว่า "ผลิตมาก กินแต่พอดี เหลือช่วยผู้อื่น"

ชาวนาชาวไร่ก็เป็นเศรษฐีได้ ชาวนาชาวไร่ทำนาทำไร่เต็มความสามารถ มันก็กินไม่หมด กินแต่พอดียิ่งไม่หมด เหลือก็ช่วยผู้อื่นได้ ขอให้จำไว้ว่า แม้แต่ชาวนาชาวไร่ก็เป็น "เศรษฐี" ตามอุดมคติแห่งพระพุทธศาสนาได้เหมือนกัน

(รักผู้อื่นคือหัวใจพระพุทธศาสนา : พุทธทาสภิกขุ)

22. ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

1. ต้องการให้คนเข้าใจความหมายของคำว่าเศรษฐีตามแนวพุทธศาสนา
2. ต้องการให้คนทำงานเต็มความสามารถ กินใช้แต่พอดี ที่เหลือช่วยผู้อื่น
3. ต้องการให้คนทำตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันในเรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง"
4. ต้องการให้คนตระหนักถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต

23. ข้อใดใช้สำนวนผิด

1. สราธิฉี<u>เปิดปาก</u>ให้สัมภาษณ์อย่าง<u>หมดเปลือก</u>เรื่องการหย่าร้างกับหนังสือพิมพ์โลกดารา
2. หนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ฉบับหนึ่ง<u>เปิดโปง</u>ความลับทำให้คนตะลึงไปทั่ว
3. การท่องเที่ยวนอกจากเป็นการพักผ่อนหย่อนใจแล้วยังได้ความรู้ไปในตัวอีกด้วย นับว่าเป็นการ<u>เปิดหูเปิดตา</u>ทีดี่
4. สุรศักดิ์ และ อนุเกียรติ คุยกันอย่าง<u>เปิดอก</u>ในสวนสาธารณะชานกรุง

24. สำนวนในข้อใดใช้ไม่ถูกต้อง

1. เธออยากให้ฉันเป็นนายกนะหรือ ไว้ให้น้ำท่วมหลังเป็ดเสียก่อนเถอะ
2. เราจะยืนปักใจอยู่ตรงนี้แหละ เพื่อคอยดูขบวนแห่ที่กำลังจะผ่านมา
3. สองคนที่ทะเลาะกันเป็นประจำ ไม่มีใครยอมลดราวาศอกให้ใครเลย
4. เวลาหาเสียงผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรพูดถึงนโยบาย และหลักการทำงานของตน ไม่ควรสาดโคลนใส่คู่แข่งขัน

25. ข้อใดใช้สำนวนไม่ถูกต้อง

1. เบื่อเหลือทน ห้องพักแคบเท่ารูหนู ลูกเต้าโตขึ้นทุกวันไม่มีที่ให้อยู่
2. ความรักเป็นโอสถอย่างเอก
3. ชีวิตจริง ๆ ตัวเองเป็นคนเรื่อย ๆ โกรธง่ายหายเร็ว เหมือนไฟสุมขอน
4. ถ้าพูดถึงการแสดง งานสนุกดี แม้ใครจะว่าเป็นพวกเต้นกินรำกินก็ตาม

26. ข้อใดใช้ภาพพจน์สัทพจน์

1. เสียงเรไรจักจั่นสนั่นก้อง สกุณร้องเพรียกหูไม่รู้หาย
2. จวนจะค่ำร่ำตรึกนึกถวิล นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
3. เสียงนกร้องก้องกู่กันกลางป่า ฟังภาษาสัตว์ไพรก็ใจหาย
4. เสียงกรอกเกรียดเขียดกบเข้าคบเคี้ยว เหมือนกรับเกรี้ยวกรอดกรีดวะหวีดเสียง

27. เป็นกะลาให้ถือแม้นเธอคือขอทาน เป็นบัลลังก์ตระการแม้นเธอเป็นนางพญา
เป็นโลงทองรองรับประดับชีวา เป็นวิมานผ่านฟ้าแด่เทพธิดานงคราญ
โวหารภาพพจน์ใดไม่ปรากฏในข้อความนี้

1. อุปมา 2. อุปลักษณ์ 3. สัญลักษณ์ 4. อติพจน์

สายสวาทใจแทบขาด เมื่อยามคิดถึงเจ้า
ตั้งแต่ย่ำสุริยนจนรุ่งเช้า แสนจะเปล่าเปลี่ยวใจไม่นิทรา
แม้นงีบไปใจกระสัน จนฝันเห็น
เจ้าเนื้อเย็นนอนแนบ แอบข้างขวา
เอื้อนโอษฐ์เพรียกเรียกนาม เจ้าแก้วตา
แล้วพลิกมาพบหมอน ก็ถอนใจ
แสนจะห่วงเจ้าดวงชีวิตพี่ อยู่ทางนี้เป็นสุขหรือไฉน
หรือเป็นห่วงตัวพี่ที่แรมไพร ทรามวัยจงเล่าให้พี่ฟัง

28. ข้อความนี้มีภาพพจน์ชนิดใด
    1. สัทพจน์กับอธิพจน์
    2. สัญลักษณ์กับอธิพจน์
    3. สัญลักษณ์กับอุปมา
    4. บุคคลวัตกับอุปมา
29. ข้อความนี้ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร
    1. ว้าเหว่
    2. เศร้าสร้อย
    3. คะนึงหา
    4. เจ็บปวด

สายน้ำไหลเลยลับไม่กลับย้อน เปรียบกับใจมนุษย์สุดผันแปร
น้ำเปลี่ยนแหล่งปลาเปลี่ยนถิ่นหลงกลิ่นใหม่ ใจมนุษย์สุดยากหากประมาณ
มองสายน้ำเปลี่ยนปรับไหลกลับทิศ หลงในความเปลี่ยนแปลงแห่งมายา
ใจเข้มแข็งแกร่งกล้าต่อหน้าที่ กาลเวลาผ่านพ้นอดทนเอา
ปลารู้จักคู่ต่อสู้เพื่ออยู่รอด "ปลาเป็น" ว่ายทวนน้ำอยู่ร่ำไป
สายน้ำกับกาลเวลาพาให้คิด เปรียบละครหลายบทต้องอดทน

เซาะกัดกร่อนหมุนวนปนกระแส ไม่เที่ยงแท้วกเวียนเปลี่ยนตามกาล
เลือกอาศัยน้ำดีมีอาหาร ไม่อาจทานลมเล่ห์แห่งเวลา
เหมือนชีวิตเปลี่ยนแปรแพ้ปัญหา เหมือนใจปลาเปลี่ยนไปดั่งใจเรา
เคราะห์ภัยมีสติครบจบความเขลา กี่ร้อยเท่าปัญหาอย่าท้อใจ
เราอย่ามอดความหวัง...ยังแจ่มใส "คนเป็น" ไม่เคยแพ้แม้สักคน
ภาพชีวิตมนุษย์สุดสับสน รวยหรือจนวัดที่....ใจดีงาม

30. ผู้เขียนบทประพันธ์นี้มีจุดประสงค์เช่นไร
    1. ต้องการให้มนุษย์มีความอดทนและมีความหวัง
    2. ต้องการให้รู้ว่าสายน้ำเปลี่ยนใจปลา กาลเวลาเปลี่ยนใจคน
    3. ต้องการให้รู้จักธรรมชาติของสายน้ำและปลา
    4. ต้องการให้ทราบว่าจิตใจมนุษย์ลึกซึ้งยากที่ประมาณได้เหมือนใจปลา
31. ความเปรียบในข้อใดที่ผู้ประพันธ์ไม่ได้กล่าวถึง
    1. ปลาเปลี่ยนถิ่น
    2. ละครหลายบท
    3. สายน้ำไหลเลยลับ
    4. อาหารล้วนเลือกสรร

ขอขอบคุณจริงจริงที่เธอรัก
โปรดประจักษ์รักเรามิเลือนหาย
จะรักเพียงแต่เธอจนวันตาย
ชีพมลายใจยังรักและภักดี

32. ข้อความนี้ใช้ภาพพจน์ใด

1. สัทพจน์ 2. อธิพจน์ 3. อุปมา 4. สัญลักษณ์

33. ข้อใดไม่มีการใช้ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์

1. หนึ่งในพระทัยท่าน ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราคีบพันพัว สุวคนธกำจร
2. องค์ใดประกอบด้วย พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร มละโอฆกันดาร
3. เป็นเนื้อนาบุญอันไพ- ศาลแค่โลกัย
และเกิดพิบูลย์พูนผล
4. เปรียบหนักชนกคุณ ชนนีคือภูผา
ใหญ่พื้นพสุนธรา ก็บเทียบบเทียมทัน

34. ข้อใดใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงตัวทุกคำ

1. เขารับทราบข่าวการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของบิดาด้วยความปวดร้าวใจ
2. ใบหน้าของเขาเหยเกด้วยความเจ็บปวดอันเกิดจากพิษบาดแผลกำเริบ
3. เมื่อถูกฉีกหน้ากลางที่ประชุมโดยไม่สามารถหักล้างได้ เขาจึงขอลาออกทันที
4. เขาเป็นคนมีหน้ามีตามในสังคม แต่ใครจะทราบว่าเบื้องหลังของเขาคือการทำธุรกิจผิดกฎหมาย

ลมฝนโรยชื่นกลิ่นไอดินหอม สะแกค้อมกิ่งก้มร่มฝนฉ่ำ
เราเป่าใบไม้ขับรับลำนำ ดอกระบำน้ำฝนหล่นบนลาน

35. ข้อความข้างต้นให้แนวคิดใด

1. คนไทยรักความอิสระเสรี
2. คนไทยมีนิสัยร่าเริงรักสนุก
3. คนไทยมีความใกล้ชิด และผูกพันกับธรรมชาติ
4. คนไทยมีนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนจึงเป็นกวีโดยสายเลือด

ถ้าผู้ใดใครมีซึ่งปัญญา เหมือนมีอาวุธเลิศประเสริฐสม
ช่วยป้องกันอันตรายคลายระทม สุขก็สมหมายมุ่งผดุงครอง

36. คำประพันธ์ข้างต้นมีแนวคิดตรงกับข้อใด

1. คนมีปัญญาเหมือนมีอาวุธ
2. คนมีปัญญาย่อมป้องกันอันตรายได้
3. คนมีปัญญามักประสบสุขมากกว่าทุกข์
4. คนมีปัญญาย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต

เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา
นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆมา ไป่อ้วน
สองสามสี่นายมา กำกับ กันแฮ
บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสือตาย

37. คำประพันธ์นี้ให้แนวคิดใด
    1. มีสลึงพึงบรรจบให้ครบบาท
    2. ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
    3. ผู้อ่อนแอกว่าย่อมถูกเอาเปรียบ
    4. การคดโกงเกิดขึ้นได้เมื่อมีโอกาส
38. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร
    1. ตักเตือนผู้ทำผิด
    2. สะท้อนสภาพสังคม
    3. ต้องการปรับปรุงสังคม
    4. แนะแนวทางในการทำงาน

ในระบบของธรรมชาตินั้น น้ำจะเกิดได้เพราะมีความชุ่มชื่นของป่าไม้แห่งเทือกเขา ให้กำเนิดต้นน้ำ ลำธาร และป่าไม้ สามารถสร้างระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อน ตั้งแต่ไม้เล็กจนถึงไม้ใหญ่ได้ก็ด้วยมีผืนดินสร้างธาตุอาหารไว้ให้ ทั้งป่าไม้ ดิน และน้ำ จึงมีความผูกพันที่ต่างให้ซึ่งกันและกัน และต่างไม่อาจอยู่ได้เพียงลำพังในระบบของธรรมชาติ

39. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น
    1. ตราบใดที่ป่าไม้ยังสมบูรณ์ ตราบนั้นย่อมมีแหล่งน้ำ
    2. ระบบธรรมชาติมีความผูกพันกันโดยอาศัยซึ่งกันและกัน
    3. การเปลี่ยนแปลงจำนวนของสิ่งมีชีวิตในระดับหนึ่งมีผลรุนแรงต่อสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ
    4. ป่าไม้มีความสำคัญสำหรับธรรมชาติมากที่สุด เพราะมีระบบความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน

ในขณะที่หล่อนยืนนิ่งอยู่นั้น ก็เห็นสิ่งหนึ่งเคลื่อนไหวขึ้นมาจากกอไม้ดอกในตอนแรกคล้ายกับกิ่งไม้แห้งสีน้ำตาลแก่ แต่อาการไหวโอนเอนจนกระทั่งชูหัวรูปเรียวขึ้นสูงนั้น บอกให้รู้ชัดว่าเป็นอสรพิษที่น่าขยะแขยงตัวหนึ่ง นัยน์ตากลมใสมองเขม็ง พร้อมด้วยลิ้นบางยาวแลบถี่เหมือนอาการสะบัดของเปลวไฟ

40. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความข้างต้น
    1. ผู้เขียนบรรยายให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วม
    2. ผู้เขียนใช้สัญลักษณ์ทำให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง
    3. ผู้เขียนใช้ภาพพจน์เปรียบเทียบทำให้เห็นภาพเด่นชัด
    4. ผู้เขียนใช้ถ้อยคำทำให้เห็นนาฏการ(การเคลื่อนไหว)อย่างชัดเจน

41. ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงสิ่งใด และกล่าวด้วยความรู้สึกอย่างไร

1. หญิงสาวกับอสรพิษ, ความหวาดกลัว
2. อิริยาบทของหญิงสาว, ความตกใจ
3. อาการเคลื่อนไหวของงู, ความรังเกียจ
4. ความน่าขยะแขยงของงู, ความเกลียดชัง

"หลงไหลในกินนอนสืบพันธุ์ วิญญาณนั้นสามัญเหลือหลาย
สิ่งประเสริฐเลิศล้ำมากมาย เสาะแสวงได้สักสิ่งจริงฤา"

42. ข้อความข้างต้น สามารถอนุมานได้ว่าผู้แต่งมีอารมณ์เช่นไร

1. โกรธสังคมที่ไร้ความเป็นธรรม
2. อนาถใจที่คนในสังคมไร้แก่นสาร
3. คับแค้นใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
4. เวทนาคนในสังคมที่ลุ่มหลงมัวเมาในอบายมุข

"...ทรัพย์ที่เสียไปแล้ว อาจหาได้ใหม่ด้วยความเพียร ความรู้ที่เสื่อมไปแล้ว อาจบำรุงได้อีกด้วยการเล่าเรียน ความสำราญอันตรธานไปแล้ว อาจทำให้เกิดได้อีกด้วยรู้ประมาณในการบริโภคแลกินยา ส่วนเวลาที่เสียไปแล้ว ล่วงไปเลยเอาคืนไม่ได้

คนผู้ไม่นำพากิจธุระ มักพอใจพูดแก้ตัวว่า ไม่มีเวลาจะทำ อันที่จริงเขาอยากจะอยู่เปล่าเท่านั้น คนผู้ประพฤติเพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน ย่อมเป็นคนขยันไม่หยุดหย่อนตลอดปี คนเช่นนี้ถึงมีภาระธุระก็ยังสามารถจะหาช่องทำได้อีก คนผู้ทำมาก ยังสามารถจะทำได้มากขึ้นไปอีกและจะทำได้ดีที่สุด..."

43. "คนผู้ประพฤติเพื่อประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน" ข้อความนี้มีความหมายเดียวกับข้อใด

1. ทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองโดยตรง
2. ทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม
3. ทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและครอบครัว
4. ทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและมิตรสหาย

เทวัญท่านอยู่ฟ้า อยู่ฝัน
ฤาจักลอยลงสวรรค์ เสกสร้าง
มือมนุษย์แหละบัน- คาลอุบัติ
เหงื่อหยาดและหยาดล้าง หล่อล้อมือสรวง

44. ผู้ประพันธ์ต้องการกล่าวถึงอะไร

1. มนุษย์สร้างทุกสิ่ง
2. มนุษย์สร้างงานสถาปัตยกรรม
3. มนุษย์และสวรรค์คือสิ่งเดียวกัน
4. สวรรค์และหยาดเหงื่อทำให้เกิดผลงาน

สังคมทุกระดับ ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน สังคมโลก ล้วนต้องการหลุดพ้นจากความบีบคั้นทั้งสิ้น ถ้ามีเผด็จการก็เกิดความบีบคั้น มนุษย์จะชอบประชาธิปไตย ชอบการมีส่วนร่วม ชอบความเสมอภาค ชอบการกระจายอำนาจ เพราะฉะนั้นเราจึงเห็นกระแสใหญ่ที่เกิดขึ้นในโลก คือ กระแสของประชาธิปไตย

45. ข้อความข้างต้นอนุมานได้ว่าผู้พูดมีทัศนคติต่อประชาธิปไตยอย่างไร

1. ประชาธิปไตย เป็นสิ่งชอบธรรม
2. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งจรรโลงสังคม
3. ประชาธิปไตยเป็นทางออกของมนุษย์
4. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการตีความ

คำชี้แจง จงขีดเครื่องหมาย X ลงในช่องที่นักเรียนเลือก

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เรียนได้สะดวกและรวดเร็ว.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เนื้อหากะทัดรัดไม่วกวน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้คำอธิบายเนื้อหาได้กระจ่างอ่านแล้วเข้าใจได้ดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้เนื้อหาและรูปแบบมีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
5	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้คำอธิบายแบบฝึกหัดได้กระจ่าง อ่านแล้วเข้าใจได้ดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ใช้ภาพประกอบเหมาะสม หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอน การแปลความ หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและการ การขยายความ	.....	.....	.....	.....	.....
7	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่านตีความ หน่วยที่ 2 การอ่านตีความตอน การแปลความ หน่วยที่ 3 การอ่านตีความและการ การขยายความ	.....	.....	.....	.....	.....
	บทเรียนสำเร็จรูปทั้ง 3 หน่วยนี้วางลำดับขั้นตอนเนื้อหาได้เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ควรเขียนตำราวิชาภาษาไทยเป็นบทเรียนสำเร็จรูปให้มากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	บทเรียนสำเร็จรูปต่อไปควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
13	ข้อเสนอแนะของนักเรียน นักเรียนคิดว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนผลิตบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 เรื่อง)เช่น 1. ชนิดของคำ 2. 3. 4. 5.					